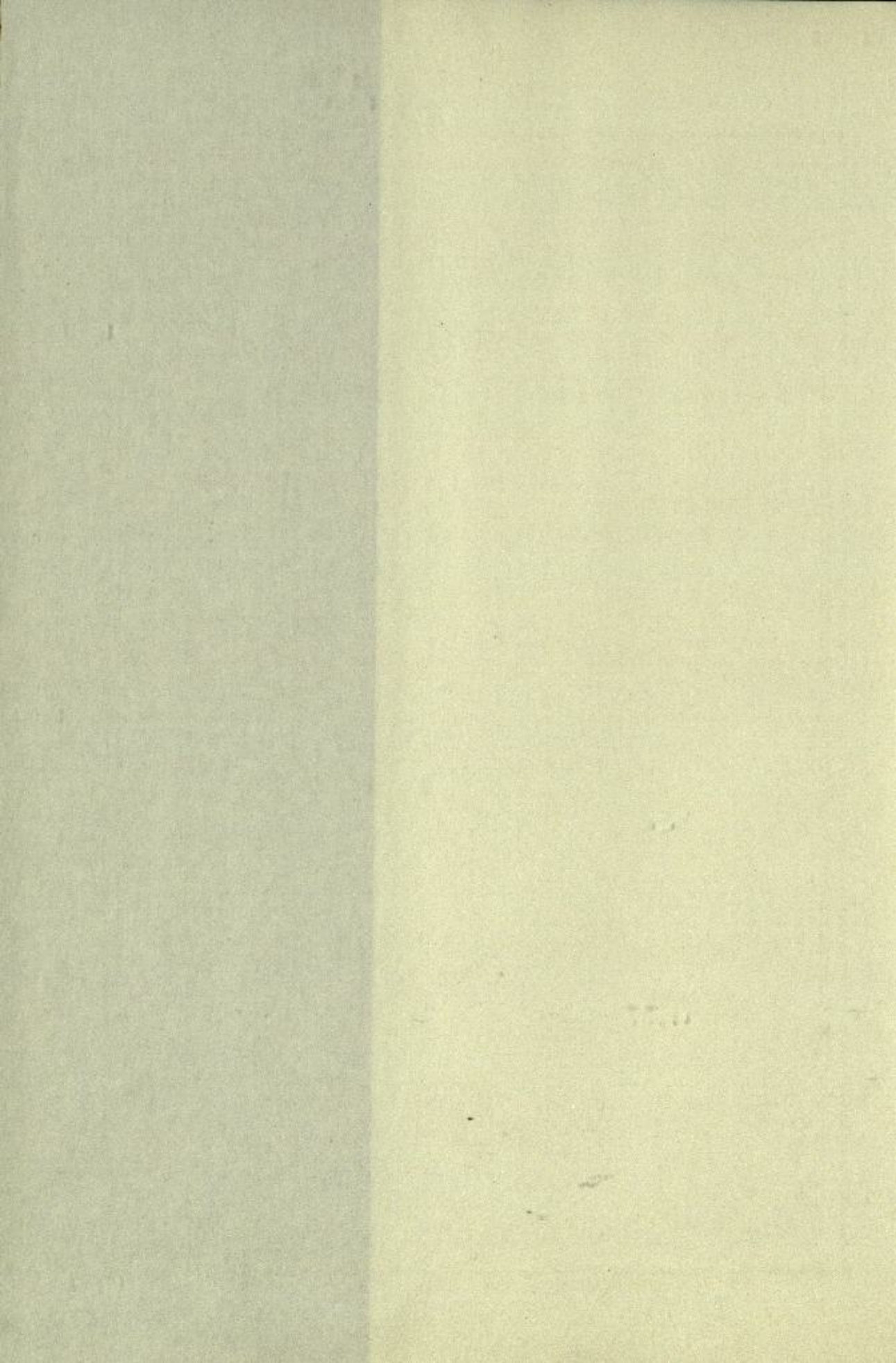

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

པོད་གཉིས་པ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་།

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

པོད་གཉིས་པ།

མེས་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྟན།

|| འཕྲུལ་ཆིག་པོ།

ཐུང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་འི་ཐུང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་བོད་ཅིས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐོག་ལེར། བ་སྤེལ་ཆུ་དང་། མ་བྲག་སྤོང་གཉིས་
ནས་མཆེད་པའི་བོད་མིའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་འད་
མིན་གྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་ཁྱུས་གཏོད་ཚུས་སུ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་བོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཆོན་བཅེ་རྣམས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱང་ལ་བྱུང་བར་རུས་གིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་པ། ཆེས་ངོ་མཚར་མད་དུ་
བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྟོན་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་པན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་
ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅན་གྱིས་
བསམ་ཡས་སུ་སད་མི་བདུན་གྱིས་ཐོག་དངས་རབ་བྱུང་གི་ལྟེ་དང་། སྤྱི་བསྐྱར་སྟོན་བྱ་ཐོག་མར་
བཙུགས་ནས་སྤྱི་རིག་བཀྲ་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་དུ་མ་གསོ་སྤྱོད་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་
རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་རིག་གཞུང་སྤྱིང་བཙུད་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱོདས་འདིར་དར་སྤེལ་མཛད་དེ། ཤེས་
རིག་མཛོད་བརྒྱུད་སྤྱི་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ཡུལ་ཁམས་
འདིར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་ཇི་སྟེད་
ཁྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཐུང་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གསར་ཅོམ་མཛད་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལུ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆོ་གང་ངལ་བ་བསྟེན་ནས་བགྲངས་ཀྱང་བགྲང་བར་དཀའ་
བས། བོད་ཁུལ་གྱི་གསུང་རབ་སྤྱོགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཙུགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོའི་

དབངས་ལའང་སྐྱེངས་པ་སྟེར་ཅུས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་ཅུ་རུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུ་ཆེའི་རིག་གཞུང་མོངས་
པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྒྲན་མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་
སྤྱ་ཤོག་བྱ་སྒྲུམ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྟེ་བོ་པལ་པ་དག་གི་སྒྲང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སྟོ་གསུམ་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བྱམས་དང་སྟོང་
རྗེས་རྒྱད་དུ་ལ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྟུག་རང་ཆས་སྤྲུལ་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་
འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སུའང་འཛོམ་གྱིང་ཤར་རུབ་ལ་
གནས་པའི་སྤྱི་འབྱོར་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྟོས་ཆོན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྤྱ་
གྲགས་ཅན་ནམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་
ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སྤྱ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
བཅུའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་སྟོང་གསུམ་ནོར་གྱིས་བཀང་སྟེ་ཡོན་དུ་ཡུལ་ན་ཡང་སྤྱ་ཐབས་བྲལ་བའི་
གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྱད་ནོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་ཤིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་རྩ་ལྟའི་ཞལ་དུ་
ཡུལ་ཟེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་ཅུས་མཐུ་རང་ཅག་སྤྱ་ལའང་མེད་ལ། དུས་རན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁོད་
ནས་སྟེས་དབང་གིས་ད་ལྟ་སྟེང་དུ་ལྟག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་
ལ་སྟུག་ཏུ་གྱུར་སྟབས་དེར་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྤྱང་བྱེད་
དགོས་རྒྱུ། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་བའི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་བྱལ་བས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ཇི་
བཞིན་མ་གྱལ་ཅིང་། དེ་བས་ཉན་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་སྟེང་དུ་རྩ་བརྒྱུག་
མི་གཏོང་བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀུན་བདག་སྤྱང་གནད་འཁལ་བྱ་རྒྱ་དེ་གཞན་ལ་འགོལ་ཐབས་
མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུན་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐེག་ཆོན་གྱིང་དང་ལྟ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཙུག་
ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བཙུགས་ནས་ད་བར་

བཟང་བྱ་གསུམ་ལྟག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བྱན་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོང་ས་ལ་གསུམ་ལྟག་
 ཙམ་བཏང་མྱེ་དཔེ་དགོན་མུར་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉེར་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཙན་
 ཟུང་ནོར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་ཕན་པོད་འཕྲེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་པར་སྒྲུན་ཟིན་
 པ་དང་། དགོན་མྱེ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆང་གཉིས་རེ་རིན་མེད་
 འབུལ་ལམ་ཁུས་པ་ཐུད། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཛོལ་ཁུས་ཏེ། རྒྱལ་བཟོན་ལ་སྤྱི་
 ལུང་རིས་མེད་མེར་སྒྲུ་ཐོས་བསམ་ཙན་ནམས་གྱི་ཐུགས་འདུན་སྒྲོང་ཐབས་ཁུ་སྤྱི་ལྟོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་ནང་ངོས་ཆོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆན་པ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་
 བས་གཟིགས་སྒྲོང་སྤྱོད་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཆོན་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྟག་བསམ་
 དུང་ལྟར་དཀར་བའི་སྒྲིམ་ཆེན་དུ་མས་ངོས་ཆོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིག་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་
 ལྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་སོགས་གྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་ཐུར་བ་བྱ་འདེགས་གྱིས་ལྟོད་མེད་རྒྱབ་
 སྒྲོང་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡོད་རངས་དང་། སྤྱིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཁུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྲུང་འབྲུར་ཡང་སེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་བྱུར་བའི་རིས་
 མེད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་བྱ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་རིག་གཞུང་དག་གྱང་རིམ་བས་པར་སྒྲུན་ཁུ་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྤྱིང་བཅངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན།
 ལྟག་བསམ་ནམ་དཔྱོད་ཙན་གྱི་རིས་མེད་མེར་སྒྲུ་ཀུན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཆོའི་ལས་ཀར་
 ཅ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྒྲོབ་མཐུད་ལྟག་སྤྱི་ལྟོད་པ་མཆོན་ཞེས་ཁུའོ། །

སེར་གཙུག་ནང་བཟོན་དཔེ་རྟོང་འཛོལ་བའི་ཕྱོགས་སྤྱི་གཞུག་ཁང་ནས།

སྤྱི་ལོ་༡༠༠༧ལོའི་ཟླ་བ་༥པའི་ཆེས་མཁའ།

དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་དགོན་གྱི་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་དང་། གློ་གླིང་གྲུ་ཚང་གི་གདན་རབས་
བདུན་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་གློ་གློས་སམ་མཚན་གཞན་རྗེ་ལེགས་པ་ཚས་འཕྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ལྟེ། ཁོང་ནི་སྤྱིད་ཤོད་གྲུང་ཐང་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱ་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༩ལོར་སྐྱུ་འབྱུངས།
སྐྱེ་ཆུང་དུ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསང་ལུང་ཚོས་ཞུགས་མཛད་དེ་རིམ་བཞིན་གསང་ལུ་བ་དཔལ་གློ་
ལས་པར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ། མེ་རའི་གདན་རབས་དུག་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་བརྟན་པ་ལས་
འདུལ་མཛོན། བ་སོ་ཚོས་རྗེ་དང་པམ་ཆེན་པ་ལས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཅས་གསན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ལས་ཀྱང་ཟབ་ཚོས་ཅི་རིགས་པ་གསན་ཏེ་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་
ལུས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྔ་ལྟེ་སྤྱི་ལོ་༡༧༥༩ལོར་གསང་ལུ་ར་བ་སྤྲད་པའི་འཆད་
ཉན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་ཕེབས། བྱིར་ཕེབས་རྗེས་འབྲས་སྤངས་གློ་
གསལ་གླིང་དུ་འཆད་ཉན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྟ་དང་། དགྲུང་ལོ་རེ་ལྔ་པ་སྤྱི་ལོ་༡༧༩༩ལོར་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་
བྱིར་ཕེབས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་མོའི་བཤད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་མ་ཟད་གློ་གླིང་གི་ཡིག་ཆ་ཡང་རྩམ་པར་
གནང་། བཟ་གིས་ལྷན་པོར་ཡང་འཆད་ཉན་གནང་སྟེ་དེ་སྐབས་མཛོད་འབྲེལ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་
མཛད། ཞལ་སྒྲོབ་ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བློ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཅེ་གར་གྱི་
ཚོས་རྗེ་པཎྜི་ཏ་བཟང་པོ། ཚོས་སྤྱིང་རྒྱ་མཚོ། ཉི་མིང་སྤྱི་མ་དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར། གོ་མལ་རབ་འབྲམས་
སྐྱེ་མཆེད། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་གློ་གློས། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་རབ་འཕྱོར་སངས་ཀྱི་གོ་
རམས་བཟ་གིས་སངས་ཀྱི་གོང་སྟོན་དགོན་མཚན་འབྱུང་གནས། འོལ་དགའ་དགའ་བཙུ་བ་གློ་གློས་
གྲགས་སྟགས་གིན་ཏུ་མང་བ་འདུས། སྤྱི་ལོ་དཔོན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་མཛོད་དེ་འབྲས་སྤངས་བུམས་
ཆེན་གྱི་སྐྱེ་བཞེངས། དགྲུང་ལོ་དོན་ལྔ་པ་ཆུ་ལག་ལྟེ། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༩ལོར་འབྲས་སྤངས་སུ་སྐྱེ་གཤེགས།

ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ནམས་དེ་སྔོན་འབྲས་སྤྲངས་སློབ་གྲིང་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་བྱི་མོ་ཞིག་
 ཡིན་ཅིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཡས་མས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་སློབ་ལ་བཞུགས་སྐབས་གཞིས་ཀ་
 ལྷེའུ་པས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་དམ་པ་འདིའི་གསུང་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་པར་དུ་བསྒྱུན་ཡོད་ཆོད་དུ་འདུག་ལ།
 རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྱི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་སོགས་མཁས་དབང་མང་པོས་རྗེ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་སྤྲོད་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་སྤྲང་རུང་། བྱིས་སུ་ཁྱི་ཆེན་བཙུ་པ་པམ་ཆེན་བསོད་
 བསམས་གྲགས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་སློབ་གྲིང་གྲྭ་ཚང་གི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆར་གྱུར་བ་ནས་བཟུང་།
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་སློབ་གསུང་ལ་འཆད་ཉན་གྱི་སྔོན་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་བ་མ་ཟད་
 ལྷག་པར་གོད་ཆག་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་སྤར་ཡོད་གསུང་འབུམ་གྲས་པལ་ཆེ་བའམ་ཆེས་མི་ཉུང་བ་
 ཞིག་ཅ་སྟོངས་སུ་གྱུར་ཟིན་པ་དང་། ད་ལྟ་མཛའ་དུ་ཡོད་པའི་མ་དཔེ་རེ་བུང་ཡོད་པའང་མིང་ཅམ་དུ་
 གྱུར་ཏེ་དཔེ་རྒྱན་སྟོང་ལ་ཉེ་བར་བྲག་པར་བརྟེན། དེད་སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟིང་འཚོལ་བསུ་
 བྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་ད་ལྟ་མཛའ་དུ་ཡོད་པའི་ཁོང་གི་གསུང་《ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བསྟན་
 བཙུངས་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་》དང་། 《ཅུད་ཐང་དགོ་བཤེས་ཀྱི་དྲིས་ལན་འཇམ་
 དབྱངས་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་མའི་བྲགས་བཅུད་དྲི་མེད་རིགས་པའི་གསང་ལམ་》《ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་ཆོག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་》《རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་
 བཅུམས་ཏེ་གཏམ་དུ་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱ་བ་ཐེག་མཆོག་ལྟན་པོ་》《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཐར་
 པའི་ཐེམ་སྒྲས་》《དུས་ཆོགས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ལ་དྲོགས་པ་དབྱེད་པ་དུས་ཆོགས་བཀྲལ་ལན་》
 《རྗེ་ཏ་རིའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་རྒྱལ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་》《ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཀྱུ་
 བཟང་མཆོད་སྤྱིན་》《མཁས་པའི་འཇུག་སྒྲོ་བསྟུས་པ་བྱུན་མོང་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཤེས་བྱ་ཀྱུ་
 གསལ་》《ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱན་》《དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་
 ལེའུ་བྱས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྗེའས་》《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འགྲེལ་
 དགོངས་པ་རབ་གསལ་》《དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཀྲལ་ལན་སྒྲལ་བཟང་ན་རྒྱན་》《དབུ་མ་ལ་འཇུག་

པའི་སྤྱི་ཐལ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཟེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་། ི་དབུ་མའི་ལྷ་
 བྲིད་ཁག་གསུམ་། ི་ལྷ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པའི་བསྟན་བཅོས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སང་གེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གདམས་པ་། ི་ཇེ་བཙུན་
 མི་ལ་ལ་བསྟོད་པ་། ི་བྱམས་སྒོན་གྱི་འགྲེལ་པ་། ི་དུས་འཁོར་མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་དཀའ་གནས་འགོ་བ་
 སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྷ་ཡིག་དུག་སྟགས་ཀྱི་བཤད་པ། ི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་འབྱེད་མཁས་པའི་ཞལ་ལུང་། ི་པཎ་ཆེན་བྱམས་གླིང་པའི་རྣམ་ཐར་། ི་མཛོད་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་
 ལུན་། བཅས་ཁྱོན་པོད་གསུམ་བཞི་ཙམ་གྱི་མ་ཕྱི་དཔེ་རྟིང་རྣམས། སོ་བྱང་པོ་ཏ་ལ་དང་། འབྲས་སྐྱངས་
 དགོན་པ་སྟགས་ནས་གཡར་གནང་གི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལྟར་ཟེར་བྲིས་སུ་དཔར་བའི་ཁོངས་ནས།
 དཔལ་ལུན་འབྲས་སྐྱངས་སུ་བཞུགས་པའི་ ི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྒྱུ་ཇིངས་། ི་དབུ་མའི་ལྷ་བྲིད་ཁག་གསུམ་། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་རྒྱལ་བའི་
 གཟིམས་རྒྱུད་བདེ་བ་ཅན་དུ་བཞུགས་པའི། ི་ལྷ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པའི་བསྟན་བཅོས་
 གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སང་གེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ལ་གདམས་པ་། བཅས་ཁག་གསུམ་ ི་གངས་ཅན་བྱེད་ལོར་དཔེ་ཆོགས་། ཀྱི་པོད་མྱེད་ ༡༡༧ ལྟེ་འཇམ་
 དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། པོད་གཉིས་པ། ཞེས་པར་གཞི་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱི་ཐོག་
 རས་རྒྱ་ཆའི་གཟིགས་པ་པོའི་སྟུན་ལམ་དུ་ཐུལ་བ་ཡིན།

ི་དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་རྒྱུ་ཇིངས་།
 འདི་ཉིད་རྒྱུ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུ་ཆོངས་སུ་འབྱངས་
 ཏེ། གཞུང་སྤྱིའི་འཆད་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཅོ་བོ་རྒྱུ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་
 རྒྱལ། རབ་བྱེད་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ལྷུང་རི་ཙམ་བསྟན་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་
 སྒོ་སོ་སོ་ནས་མི་སྒྲོས་པ་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་རེས་པ་འདྲན་རྒྱལ། དེ་དག་ལས་རྩ་བས་དངོས་སུ་མ་
 བསྟན་པ་རྣམས་འགྲེལ་པ་སོ་སོས་རྒྱུ་ལྷ་བསྟན་རྒྱལ། བྱེད་པར་དུ་རིགས་པའི་འཐུལ་མཚམས་མི་འདྲ་

བ་རྣམས་སྐབས་སྟོབས་གང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་སྒྲིལ་མ་དུ་མ་
 སོང་བར་དོན་གྱི་གོ་བ་གཏིང་ཕྱིན་པ་སྟེར་ལུས་པའི་འཆད་ཚུལ་བྱན་མོང་མེན་པ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་
 དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་དང་། 《ལྷ་ཁྱིད་ཁག་གསུམ་》 བོས་ཀྱང་གཙོ་བོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་
 གདམས། འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྒྲུབ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ། དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་གྲགས་པས་རི་ལྷ་ར་བཀྲལ་བ་
 ལྷ་ར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སྟོལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྐས་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་ཁྱིད་ཉམས་སུ་ལེན་
 པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་རི་ལྷ་ར་
 བྱ་བའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུལ་ཏེ། 《ལྷ་བའི་ཁྱིད་ཡིག་བསྐྱུས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་》 དང་། ལར་ཆད་
 དང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཅུང་ཟད་སྦྱངས་ཤིང་། འཇུག་ལྟོག་གྱི་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་ལུས་པའི་སྒོ་
 འབྱིང་གི་གདུལ་བྱས་རི་ལྷ་ར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུལ་ཏེ། 《ལྷ་བའི་ཁྱིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་》
 གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་ཤིང་། རྗེ་སྤྱོད་མའི་ལུགས་སྟོལ་ལ་ཆེས་འདྲིས་པར་བྱས་
 པའི་མཁས་བ་རྣམས་ལ། ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱུལ་ཏེ། 《ལྷ་བའི་
 མཐའ་དབྱེད་མཁས་པའི་སྟིང་གཏམ་》 བཅས་སྒོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་སོ་སོར་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་
 ལས་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་ལུས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་ལས་ཀྱང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་
 ཡིན་འདུག །

ད་ལམ་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དཔེ་དཔ་འདི་ཉིད་ཁྱད་ག་གི་སྐབས། ཐོག་མའི་ཁྱད་ག་དང་། བསྐྱར་
 ལུས། ཡང་ལུས། ལུས་ཆེན་བཅས་ཁྱད་ག་གི་རིམ་པ་བཞི་ཙམ་བརྒྱད་ཅིང་། མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་དག་
 རྟོན་རེ་ཟུང་དང་། མ་དཔེའི་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་བའི་རིགས་རྣམས་དབུ་མའི་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་སྒྲིལ་སྒྲིབ་
 དང་མཐུན་པར་བཅོས་གང་ཐུབ་དང་། ལྷག་པར་དབུ་མ་རྩ་བའི་གཞུང་འགྲེལ་འདིའི་པར་གཞི་བགྲེས་
 སྒྲིན་ཆེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དབྱངས་ཡིག་དང་འདོགས་ཅན་ཆད་པ་ཆེས་མང་བ་དང་། བྱེད་འབྲེལ་སོགས་
 དེས་བརྟན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེང་གི་སྐུ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིལ་གྲོས་དང་བསྐྱར་པའི་སྒོ་ནས་བཅོས་པ་བཅས་
 རང་སྒོས་གང་ཐུབ་གིས་སྤྱི་ལུ་བསྐྱབ་ལུལ་ལགས་ཀྱང་ད་དུང་ཡིག་རྟོན་སོགས་སྒྲིན་དང་རྟོན་འབྲེལ་

ཆེས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས། རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་པ་ནམས་ཀྱིས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་
 འགོག་གི་དགོངས་འཆར་ལྷན་པོར་གནང་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྤིང་དབུས་སུ་བཅངས་བཞིན་ཡོད་ལ། ང་ཚོས་
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་སློའི་གསུང་ལྷན་འཛོལ་གང་ཡོད་དུས་ཆོད་ལྷུང་གོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཇམ་དབྱངས་
 དགའ་སློའི་གསུང་འབུམ་གྱི་པོད་ཐེང་དུ་བཅུག་སྟེ་དཔེ་སྐྱུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཁྱེད་ནམ་པས་ངེད་དཔེ་སྐྱེག་
 ཁང་དུ་བསྟུ་རུབ་མ་ཐུབ་པའི་ཁོང་གི་གསུང་གང་ཡོད་ཀྱི་མ་ཐྱི་ང་ཚོར་མ་ཁོ་འདོན་གནང་རོགས་ཞེས་རེ་
 བ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཆོལ་བསྟུ་ཁྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

དབུ་མ་རྩ་བའི་ཆོག་ལེའུ་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་

གྲུ་ཇིངས་ཞེས་བྱ་བ། (1)

མཚོད་པར་བཟོད་པ་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། (1)

འཕགས་པ་ཁྲུ་རྒྱུ་བྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་སྤྱིར་བཤད་བ། (4)

རྩ་བ་གེས་རབ་བྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་

མཐའ་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་བཟོད་བ། (10)

རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་མཐའ་བཟུང་དང་བྲལ་བར་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ལས་རབ་བྱེད་བྱི་གཞུང་རྣམས་

ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་ཚུལ། (24)

རབ་བྱེད་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལས་དང་པོ་རྟེན་བཟླག་པའི་

རབ་ཏུ་བྱེད་བ། (32)

བསྐྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་

དམ་བཅའ་བཞག་བ། (32)

རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བསྟན་པ་ལས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་

རྒྱུ་བྱེད་བསྟན་བ། (36)

གཞན་སྐྱེ་སོགས་མཐའ་བྱི་མ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བསྟན་བ། (51)

སྐྱེད་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལས་རྟེན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ཐུན་མོང་དུ་

རང་བཞིན་དགག་བ། (57)

རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་རྒྱུན་སོ་སོར་བྱེ་སྡེ་དགག་པ།	(63)
གཉིས་པ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(73)
གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(85)
བཞི་པ་ཐུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(88)
ལྔ་པ་ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(90)
དྲུག་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(93)
བདུན་པ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(97)
བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(104)
དགུ་པ་སྤྲོ་ལོ་ན་གནས་པའམ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་ ཉེ་བར་སྤང་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(106)
བརྩ་པ་མེ་དང་ཐུང་གིང་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(109)
བརྩ་གཅིག་པ་སྡོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(113)
བརྩ་གཉིས་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(117)
བརྩ་གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(119)
བརྩ་བཞི་པ་ཐུང་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(120)
བརྩ་ལྔ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(122)
བརྩ་དྲུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(124)
བརྩ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(126)
བརྩ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(128)
བརྩ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(132)

ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(134)
ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་འབྲུང་འཛིག་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(138)
ཉི་ཤུ་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(141)
ཉི་ཤུ་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(143)
ཉི་ཤུ་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(146)
ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(147)
ཉི་ཤུ་དྲུག་པ་སྤྱི་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(152)
ཉི་ཤུ་བདུན་པ་ལྟ་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།	(154)
ལྟ་བའི་འཁྲིད་ཡིག་བསྟུས་པ་འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་།	(158)
ལྟ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་ སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ།	(167)
ལྟ་བའི་མཐའ་དཔྱད་མཁས་པའི་སྒྲིང་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པ།	(187)
ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་བསྟན་བཅོས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སེང་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོ་བའི་ བཤེས་གཉེན་ལ་གདམས་པ།	(218)
མཚོད་བཛྲོད་དང་རྩུམ་པར་དམ་བཅའ།	(218)
གཞན་ལུགས་བཛྲོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ།	(221)
དེ་ལ་སྟན་འབྱིན་བཛྲོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ་ལས་རེད་མདའ་བ་སྟན་འབྱིན་པ་ མི་མཁས་པ་བསྟན་པ།	(233)
རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟན་འབྱིན་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།	(239)

༣༡། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་རིགས་པའི་
རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཚོན་པར་བཞིན་པ་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པརློང་གྲུས་པས་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་དབང་བསྐྱར་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་མཛོད་
འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་ལྟ་བུའི་མིག་གི་གཟེ་བྱེན་པས་རྒྱལ་སྐྱོ་བོས་མི་བཟོད་ལ། །གཉིས་
མེད་གསུང་གི་མངའ་ཆེན་དག་གིས་སྤྱོད་པའི་དབྱ་སྤེལ་ས་འགོངས་པས། །སྐྱབས་སེང་ལུ་
དང་གྲུ་དབང་དང་མཚུངས་ཁྱོད་ལ་བདག་ཀྱང་ཆེར་དད་དོ། །གང་གི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་ལི་
ཁུར་འཆང་རིགས་པའི་གྲོག་འཕྲེང་ཆེར་གཡོ་བའི། །རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱི་རྩ་སྐྱ་
འདི་ན་རྒྱུད་མང་རབ་བསྐྱགས་པས། །ཐར་འདོད་མདོངས་བཀྲའི་སྤྱིང་གི་གདུང་སེལ་རྒྱ་
ཆར་དུས་སུ་འབེབས་མཁས་པ། །(༡༣)ལྟ་དང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུའི་མཚན་ཅན་དུས་རྒྱུས་
ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་བོས་བསྟེན། །ཀ་ཡེ་སྟོ་བཟང་ཤར་རིའི་རྩེར་བྱེན་པས། །གསལ་པའི་འོད་
དཀར་བདུད་རྩི་འཛགས་པ་བཞིན། །མདོན་དག་འཕྱོད་པའི་དཔལ་དེ་འདིར་འོངས་ཀྱི། །
རབ་དཀར་དད་པའི་ལུས་སྐྱེས་ཅིས་མི་ལྡང་། །ཡིད་ལ་འདོད་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་རིན་ཆེན་
མཚོག་ །བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་སྤང་བའི་བྱིར། །རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་
མཚོར་འཇུག་རྣམས་ལ། །མན་དག་གྲུ་ཆེན་བདག་གིས་སྤྱོད་པར་བྱ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་

ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཆེས་འཐད་ཅེས། རྟོན་
མེད་གཏམ་འདིས་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པ་ན། བདག་ཀྱང་འདི་འདྲིའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དབང་
གུར། ཅི་སྤང་ཅེ་ན་བདུད་དང་འཛིགས་པ་སོགས། འགྲོ་བ་བཞི་ཡི་ངང་ཚུལ་ལ་སྦྱར་
བ། གནས་སྐབས་འདིའམ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡང་། བདག་གི་ཡིད་ལ་རིང་དུ་སྤངས་
ཕྱིར་རོ། གང་གི་བརྟེ་བའི་སྒྱུན་ཟུར་འཕོས་པས་ཀྱང་། གུས་ལྡན་ཡིད་ལ་སྒོ་གྲོས་མཆོག་
སྟུལ་བའི། ལྷག་པའི་ལྷ་ཁྱེད་ཁོ་ནར་ཡིད་གཏད་ཀྱིས། ཁམ་ཡང་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
བཀའ་དྲིན་མཛོད། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྤྱོད་མ་རྗེ་བཙུན་བཙེང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་(༡བ)ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་གཏོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གཟིགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རྒྱད་པ་སེལ་བའི་ཅི་སྤྲོད་གྱི་ལྗོན་གིང་ཆེན་པོ། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་
པའི་ལམ། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཅེས་གསལ་བ། འཕགས་པ་ཀྱུ་སྤྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་མཐའ་ཆོད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་གནས་ལ། རང་གཞན་མཐའ་དག་ལོང་
པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐམ་དུ་དགོངས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། ཟབ་མོའི་དོན་འཆོལ་བ་ལ་
སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་རྟུར་བཙུན་པ་ལྟོད་པ་མེད་པས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱད་
པར་དུ་ཕྱིའི་རྒྱུན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛོད་ཅིང་། བད་གི་རྒྱུན་སྒོ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པས་
གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་དང་། བསགས་
སྤྱད་གིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྦྱོར་བ་དྲག་པོ་ལ་རྒྱན་པར་འབད་བ་སྟེ། རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་
སྟེལ་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལས། དུས་རིང་ཞིག་ལོན་པ་ན། རྟེན་འབྲེལ་རང་

དོར་བར་མཐོང་ནས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་དེ་དག་རྣམ་པར་
འཆད་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །

འཕགས་པ་ཀླ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྒྱུར་བཤད་པ།

དེས་ན་དེ་ལ་གཉིས། འཕགས་པས་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྒྱུར་བཤད།
ཁྱད་པར་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་སྒྱུར་བསྟན་
པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་སུ་འདུས་པ་(༣༧)ལས། ཐེག་
དམན་གྱི་བཀའི་དགོངས་པ་ཐོག་མར་འགྲེལ་བྱེད་སུ་ཞིག་གིས་ཚུལ་རི་ལྟར་འགྲེལ་བ་
སོགས་ནི་ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདིར་ནི་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའི་དགོངས་པ་
བཀྲལ་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་དག་
ནི། སྒྱུད་པའི་རྟེན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སྒྱུད་པ་ལམ་ཕྱིན་དུག་ལ་
སྒྲོབ་པར་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་པ་ན། འདི་སྟམ་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་རི་ལྟ་སུ་ཞིག །ཁྱད་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། གང་ནི་དྲང་བའི་དོན་
དང་། གང་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་སྟམ་དུ་དོགས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་གཉིས་
ལས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པ་
ལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཐེ་ཆོམ་དང་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་

དང་དེས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དུ་དཔལ་མགོན་གྱི་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
ནུམས་སྦྱར་རོ། །

ཞེས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་གསལ་དུ། དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་
པས། འདིར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་
འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྟུང་དུ་གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཞིག་སློ་ཞན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དང་བའི་དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་དེས་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐེ་ཚོམ་དང་
ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསལ་བར་(༤ན)བྱ་བའི་
ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བརྟམས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་གང་གི་ཕྱིར་རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་འགག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སློབ་
དཔོན་གྱིས་དང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོར་ནུམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་འབགས་པས་དང་དེས་འབྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ལ་སྦྱིར་གསུང་
རབ་ལས་འདི་དང་དོན་དང་འདི་དེས་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚིག་ཅུམ་གྱིས་དབྱེ་བར་
མི་རུས་ཏེ། གསུང་རབ་ཉིད་ལས་དང་དེས་སུ་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་དེས་ཀྱང་གཙོ་བོར་རིགས་པ་ནུམ་དག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་ཅིང་།
དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྦྱོར་བས། ལུང་གིས་དང་དེས་འབྲེལ་པས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་མཛད་
དོ། །དེ་ལ་རིགས་པས་བསྐྱབ་ཚུལ་ནི་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་མཆོན་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕྱིས་གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ཀྱི་
ཅུ་བའམ་གཤིས་ཀྱི་སྟོང་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་དེས་པའི་དོན་ཅིག་ནི་ཡོད་པར་འདོད་
དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དེས་པའི་དོན་དང་། གཤིས་ལུགས་དང་། གནས་

ལྷགས་དང་། རང་བཞིན་སྟགས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་
འཆད་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་ངེས་དོན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁོ་རང་གི་རྩ་བའི་གཤིས་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་གསུང་དུ་
བཅོས་པའི་སྒྲུབ་དང་། འགག་པ་དང་། གཅིག་དང་(ལབ)ཐ་དང་། རྟག་ཆད་འགྲོ་འོང་ལྟ་
བུ་རྣམས་ནི། གཟུགས་དེའི་གཤིས་ཀྱི་སྟོན་ལྷགས་དེར་མ་ངེས་ཤིང་། གཤིས་ལྷགས་སམ་
ངེས་དོན་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་དགོས་ལ། དེར་བྱུང་བའི་ཐབས་སུ་སྟོན་པས་ཀྱང་
སྒྲུབ་འགག་སྟགས་དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གསུངས་པས། དེ་དག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་བྱུང་
བའི་དོན་དང་། དེ་ལྟར་བཟོ་དུ་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡང་བྱུང་དོན་གྱི་
གསུང་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་ངེས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་
སྒྲུབ་འགག་སྟགས་གཟུགས་ཀྱི་གཤིས་ལྷགས་སམ་རང་བཞིན་དུ་ངེས་སམ། དེ་ལས་གཞན་
པའི་གཤིས་ལྷགས་ཤིག་ཡོད་ཅེས་རིགས་པས་དབྱུང་ནས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་འགག་སྟགས་
དེའི་རང་བཞིན་དང་གཤིས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་དང་། གཟུགས་
སྟགས་རང་བཞིན་དང་གཤིས་ཀྱི་སྒྲུབ་འགག་སྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
རྣམས་མཐའ་ཆོད་པར་འགོད་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན། གཅིག་དུ་བྲལ་སྟགས་དཔུ་མའི་གཞུང་ནས་བྱུང་བའི་རིགས་པ་མཐའ་
དག་གཟུགས་སྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ། དེ་དག་གི་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་
ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག །བྱུང་ངེས་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ལ་ངེས་དོན་དང་བྱུང་དོན་གྱི་གོ་
ཡུལ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་འགོ་ཚུལ་སྟགས་ལ་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་མོས་ངེས་
ཤེས་གཏིང་ཚུགས་མ་འདྲོངས་བར་དུ། ཁ་ཡམས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་ལྟར་སྤང་དང་། རིགས་པ་

ཕྱིད་པོས་ཏུངས་སེ་བར་དཔྱད་པ་སོགས་ཇེ་ཡལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷགས་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པས།
 ཐོག་མ་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་མོ་ལ་སྒྲོ་བ་(༥༩)ཕྱོགས་དགོས་སོ། །
 དེ་ལྟར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གཞན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་ཅམ་དང་དོན་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་དཀའ་དཀའ་ལྟར་བྱས་ནས་སྤྱི་ལོ་གིས་གོ་ས་མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡིན།
 འོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། བདག་ཅག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གང་རུང་གཅིག་
 དོན་དུ་མི་གཉེར་ན་ཅི་ཞིག་བྱ། དོན་དུ་གཉེར་ན་ལམ་དེའི་སྟེ་མོ་ཟེན་པ་ལ་ནི། འཁོར་བའི་
 སྤྱི་བུ་ལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་ངེས་འབྱུང་། གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ། བརྟེན་བ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོས་བྱངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ལ་སྒྲོ་བ་
 བྱུང་གི་ཕྱོད་པ་ཐོན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱོད་པ་རྣམ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོན་
 དུ་ལམ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་སྟོང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་ཇོགས་ལ་གོ་བ་
 མཐའ་ཆོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཆགས་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཨེ་དགོས་སྟོན་དུ་ཕྱོགས་ལ་སེམས་
 ཤིག། དེ་ལྟར་དགོས་པ་འདྲུག་ན། གོ་བ་རྣམ་དག་མཐའ་ཆོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོས་བསམ་
 ཀྱི་རིགས་པའི་དཔྱད་རྒྱུ་ཞིབ་མོ་ཅིག་གིས་ངེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱི། གཞན་
 དུ་ན་རིགས་པ་ཕྱིད་པོས་བྱངས་པའི་གོ་བ་པལ་ཆེ་བ་ནི། གོ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ན་ཡིད་
 དཔྱད་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཆད་མས་བྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། འདྲོན་ལུས་ཀྱི་ཆད་མ་གང་
 དུ་འང་མི་རུང་བས། རང་ཅག་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་པར་ཞོག། རིགས་པས་
 དཔྱད་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་གནས་རྣམས་ཐོག་མར་རྒྱུ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་
 པར་བྱས་ནས། དེའི་བྱུང་ལས་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆད་མ་སྒྲུབ་པ་
 ཞིག་ལ་གོ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ངེས་པ་སོགས་སུ་འཛོག་དགོས་པར་
 མཁས་(༥༠)པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཚུལ་དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་
པའོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱུ་སྤྱོད་ཉིད་པ་མོ་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དངས་
པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཡབ་སྤུས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། ཚིག་གསལ་དུ། བཙམ་ལྷན་དངོས་
དང་དངོས་མེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཉིད་པ་མོ་ལུང་དང་སྒྱུར་བ་རྩ་བའི་ལུགས་དང་།
སྒྲིབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བྱེད་སོ་སོའི་མཐར་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམས་
ངེས་དོན་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པའམ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ།
དགོངས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གིས་ཚུལ་འདི་ལྟར་
བསྟན་ཏེ། ཞེས་ཁུངས་སྒྲོས་པའི་དོན་དུ་བཟུང་གི། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་
ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་པ་མོ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་གཏན་ལ་འབབས་པ་གཉིས་སུ་
འདུས་པ་ལས།

དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་
རྒྱས་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་
བྱེད་འཐད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱ་བྱེད་སྒྱིར་འཐད་ཚུལ་དང་། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་བྱེ་
བྱག་ཏུ་འཐད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཚོད་སྒྲིག་སྟེ། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་

(༦ན)ཕྱི་སྟེ་བཤད་ན། སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་བྱེད་གྱི་ཚིག་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
དེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་བྱ་བ་མི་རྣམས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཚིག་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དགག་བྱ་འགོག་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
པའི་བྱ་བྱེད་འཐད་དོ། །ཞེས་ཚུད་སྒྲིག་གིས་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་དགག་གྲུབ་གྱི་བྱེད་པས་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྟན་བཅོས་སྤྲུལ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་
ཉིད་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས། སྐྱེ་འཇིགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་
སུ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་
བདུན་ཅུ་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱིས་ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་གཉིས་ཚུལ་དེ་
ལྟར་རྟོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་ཡུང་དང་སྦྱར་ཏེ་འཆད་པ་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་། དེར་མཚན་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་ཡང་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སྟེ།
ཚུལ་དེ་ལྟར་གནད་དུ་བཟུང་ལ་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱའི།

ཚུད་སྒྲིག་རབ་བྱེད་དང་པོའི་ལྷག་མ་ཡིན་པས་དེར་འདུས། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་
རབ་བྱེད་བདུན་པའི་ལྷག་མ་ཡིན་པས་དེར་འདུས། (༦བ)ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱུན་དབྱེད་མ་
བྱེད་ཅིག་ཏེ་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པས་ནི། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བུས་སྟོང་པ་ལས་
གྲོལ་བ་མི་འཐད་པས། དེ་ལས་གྲོལ་བ་སྤར་བཤད་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་

ཤེས་ངེས་པར་དགོས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱེད་དོ། །ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །
མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ནི། མངོན་
མཐོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་འགྲུབ་རྒྱལ་
བཤད་ནས། རྟེན་དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་དངོས་ནི། བདག་ཉིད་དང་
ནི་འཛིག་རྟེན་འདིས། །སྤྱ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས། །
རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་
ལ་མི་བརྟན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐེག་ཆེན་པ་དབང་རྩོན་གྱི་ལམ་དུ་
འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་རྩ་བ་ནི། རྩ་ཤེས་སོགས་སུ་གཏན་ལ་ལབ་པའི་སྤྱིང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ངེས་
པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བསྟོད་པའི་ཆོགས་ལ་སོགས་པར་སྤྱིང་ཉིད་ཕྱ་
མོ་བསྟན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་། རིགས་ཆོགས་ལྟར་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་
བརྒྱུམས་པ་ཡིན་པས། མགོན་པོ་འདིས་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་
བཀའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ནི་རྒྱལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པ་བྱུང་། །

རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་
སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ།

གཉིས་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མཐའ་བྲལ་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ། རྟེན་
འབྲེལ་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟར་འགྲེལ་རྒྱལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བཀའ་རྩོན་

རྗེས་སུ་བྱམ་པའི་བྱུག་འཆལ་བའོ། །

དང་པོ་སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་(ཡན)གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ། དག་འདིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སྒྲུག་ཚུལ་བཞི་ཇི་ལྟར་བོན་ཚུལ། བྱད་གཞི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་བྱད་ཚུལ་བསྟན་ལྟར་ཚུལ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་སྒྲུག་ཀྱི་དག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་སྟོན་པའི་དག་མ་ཡིན་ཡང་། དག་འདིའི་དོན་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོས་སྒྲུག་ཚུལ་བཞི་ལེགས་པར་ཆང་སྟེ། རྟོན་འབྲེལ་བྱད་ཚུལ་བསྟན་ལྟར་བཞི་དང་། སྤྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱད་འདས་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དགོས་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཞི་དང་མཐར་ཐུག་ལ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་གཉིས་འབྲེལ་བར་སྤྱོད་ཤིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་གྱིས་བོབ་པས་རྣམ་བཤད་དུ་སྤྱོད་སོ། །

འབྲེལ་བ་དང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་ན་འདི་ལྟར་ཡང་གནས་ཏེ། འདིར་སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་མཐའ་དག་ཆང་བར་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཏེ། དེས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ཚུལ། གནས་ལུགས་དེ་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གཅིག་མེད། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉེར་ཞི། ཞེས་པ་སྟེ་དོན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བར་མ་ཟད། གནས་ལུགས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོན་ཡང་གཉིས་སྤང་གི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞི་བ་ཅེས་པའི་ཆོག་ཕྱི་མ་སྟེ། སྤྱོད་པ་གྱི་གནས་ལུགས་སྟེ་གྲ་

སྒྲིགས་འཁོར་བའི་ཉེར་འཛེ་ཞི་བའི་བྱང་འདས་ལ་འགྲེལ་པས་བཤད་(༥)བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པར་དགོས་པ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྒྲིགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ནི། ལམ་
དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་དགོངས་ལ། ཚིག་དོན་འགྲེལ་པ་ན་ཞི་བ་སྒྲིགས་ལུལ་ཅན་
དང་། བྱི་མས་འབྲས་བུ་བྱང་འདས་བསྟན་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་གསུངས་པའི་དོན་དེ་
ལྟར་བྱངས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་མཚན་བཟོད་ཀྱི་དག་འདིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་
སྒྲིགས་ཚོས་བཞི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། རབ་བྱེད་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་ལྟ་བུར་
ཡང་དོན་གྱིས་འགྱུར་ཏེ། འདིའི་བཟོད་བྱ་བྱད་ཚོས་བརྒྱད་པ་ནི། རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་རིགས་པས་གཙོ་བོར་བསྟུབ། ཉེར་བཞི་པ་དང་། ཉེར་ལྔ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་
སྟོང་། ཉེར་དྲུག་ཉེར་བདུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་པས་འབྲས་བུ་བྱང་
འདས་ཐོབ་ཚུལ་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་རྒྱུ་གཞག་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུབ་བར་མི་བྱ་སྟེ།
གཞན་ཏུ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་མཚན་བཟོད་ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལུས་སུ་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བྱད་གཞི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་བྱད་ཚོས་བརྒྱད་ལྟར་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱད་གཞི་རྟོན་འབྲེལ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟོན་
འབྲེལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འགག་སྒྲིགས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་བྱད་ཚོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་
པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ལུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་འགག་སྒྲིགས་དང་བྲལ་
བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཅུ་དེ་འགག་སྒྲིགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
འགྲེལ་པར། དེ་ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིགས་པ་དག་བསྟན་པ་

(༥ན)གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེན། མ་རིག་པའི་རབ་
རིབ་ཀྱིས་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འགག་སྟགས་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་སྟོན་ཕྱེ་
ནས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས། འགག་སྟགས་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། གངས་
དང་གོ་རིམ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི། འགག་སྟགས་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་དེ་ལྡར་ཡིན་ན།
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་
པའམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་
ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའམ། ཡང་ན་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྗེ་སྤྱི་མའི་གསུང་ལ་ཆོག་ས་ཚུང་དུས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་དེ་དུང་གི་གཤེས་
ལུགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟེ་འགག་སྟགས་ཀྱི་རྩོད་པ་རྣམས་དེར་གྲུབ་ན།
དེ་དག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཤེས་ལུགས་སུ་
གྲུབ་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྟེ།
གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་
བཞིན། ཞེས་པ་དེར་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་བདེན་མེད་
གཟུགས་ཀྱི་(༥བ)གཤེས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བདེན་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་སུ་གྲུབ། ཅེས་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། འདིར་འགྲེལ་
པ་ལས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གཉིས། གཟུགས་
སྐྱེས་ཀྱི་རྩོད་པ་རྣམས་དེར་གྲུབ་ན་དེ་དག་བདེན་གྲུབ་དང་། གནས་ལུགས་དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་ཉིད། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་གྱི། གཟུགས་སྐྱེས་རང་
བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

འོ་ན། གཟུགས་སྐྱེས་བདེན་མེད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྟེ། བདེན་མེད་དེ་
ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྟམ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་
ཉིད་རང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན། རང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་བདེན་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ། ཅེས་པའི་དགག་པ་མཐར་སོན་ལ་ཡིད་
ཏྲོན་ན། བདག་ཅག་གིས་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་འཇུག་མི་རུས་པས། བདེན་མེད་དེ་བདེན་
མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་བདེན་མེད་
གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེར་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་བདེན་མེད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེར་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བུ་གཉིས་(༢)ཀ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་བདེན་མེད་དེ། སྤྱིར་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་

ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན། ཞེས་པ་དེར་གྲུབ་པ་ནི། འགྲེལ་པར། དེ་ཁོ་ནའི་གཟིགས་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྤྱི་
 བའི་ཆོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དྲངས་པའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། བདེན་མེད་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་གནས་ལུགས་འཇུག་པའི་ཟག་
 མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེར་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྣམ་བཤད་དུ་གཟུགས་
 སྟགས་རྟེན་འབྱུང་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་འགག་སྟགས་
 སྤྱི་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་སྟགས་བདེན་མེད་གཟུགས་
 སྟགས་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་འཇུག་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་
 གྱུར། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་མི་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་སྟགས་བདེན་མེད་རང་ཉིད་
 རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཅའ་
 བའི་ཆོ་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་མི་རྟོག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདི་དག་ཏུ། འཆད་པ་པོ་འཕོངས་པ་དག་གིས་དེའི་གནས་ལུགས་འཇུག་པ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་གནས་
 ལུགས་འཇུག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྙམ་པ་དང་། ཡང་
 དེར་ཐལ། དེའི་གནས་ལུགས་(འབྲེལ་འཇུག་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྙམ་དུ་སེམས་ན། སྟིགས་དུས་ཀྱི་རང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་
 དོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་དེ་སྤྱིར་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
 ཡོད་ན། དེའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ནས། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་རྟག་ཆད་མེད་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་མེད་རྟག་པ་དང་། ལས་ཉོན་རྒྱན་ཆད་

པའི་མུང་འདས་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། འདི་ཡང་སྒྲིན་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་འདིའི་ངོར་
ཡོད་པའི་ཚུལ་ཉིད་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་
གྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལ་མཚོན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྐར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཁྱད་ཚུལ་བརྒྱད་ལྟར་
པའི་ལྟ་ཚུལ་ལ་རྟོག་པ་སྤངས་ནས། འགག་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་
པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་སྒྲུ་འགག་འགྲོ་འོང་གཅིག་ཐ་དད་
སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཁྱེ་ན། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། འགག་སོགས་གསུངས་པ་
ཀྱན་རྫོབ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱིས་
ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། གོ་སྒྲུའོ། རེ་
དག་ནི་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་སུ་དོགས་པ་དབྱུང་པ་རྣམས་གསལ་བར་བཞོད་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་
འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྒྲུ་འགག་དང་རྟག་ཆད་དང་། གཅིག་ཐ་དད་འགྲོ་འོང་
རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྤྱི་མོ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན།
མ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་(༡༠ན)མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་གནས་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་
གསུངས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་བཤད་དུ་སྒྲུ་གྱའི་སྒྲུ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུ་
གྱའི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་
དག་རང་བཞིན་མེད་པ་གནས་ལུགས་ཡིན་ན། མཐའ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་
པས། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཆོ། གནས་ལུགས་མཐར་བུག་པ་ངེས་ཟིན་
པས། དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེ་ན། ཚུལ་འདི་ནི་རྟག་ལྟར་ལ་སྒྲུ་བའི་དོགས་པ་ཡིན་པས་བཤད་པར་

བྱེད། །

དེ་ཡང་བོད་ཁ་ཅིག །ལྷ་ལྷ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ། ཅེས་པའི་དོན།
གཅིག་དང་དུ་མ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ལ་གོ་ནས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཚད་ན།
གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་བདེན་དགོས་པས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དེ། ལྷ་ལྷ་
ལྷ་ལྷ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བདེན་
མེད་ཀྱི་དོན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྲུབ་ཟེན་ནས། བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་
སྙད་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལྷ་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། ད་ལྷ་ཁ་ཅིག །
བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཏེ། བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་
པས། ལྷ་ལྷ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། ས་ལྷ་ལྷ་དུ་མར་མི་བདེན་པ་སོགས་ཀྱང་
དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལས་ལྷགས་སྒྲུབ་མ་ནི་ཆེས་མི་
རིགས་ཏེ། སྒྲུབ་རྟག་པའི་དོན་ཚད་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པས། (༡༠བ)བྱས་
པ་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ན་མ་
བྱས་པར་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་། མ་བྱས་པ་རྟག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེན། བདེན་ཏེ།
བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། བདེན་པའི་
གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དང་གྲུབ་ཚད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཞོ་བོ་ཅག་གིས་གདམས་སོ། །

ལྷགས་ཕྱི་མ་ཡང་རང་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་གཏན་མི་རུང་སྟེ། ལྷ་ལྷ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་།
ལྷ་ལྷ་སྒྲུབ་སོགས་དང་། ས་ལྷ་ལྷ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། བམ་མཁའ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་།
ལྷ་སྒྲུབ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་སོགས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པས། དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་
ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་

དང་། རྣམ་བཤད་དུ་ཡང་། ལྷ་གྲུའི་སྒྲེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལུགས་
སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ལྷ་གྲུ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་
གྲིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
དར་ཐལ། སྒྲ་སྒྲད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་སྒྲད་
ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ད་ལྟ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཐ་སྟོད་ཟེར་ཡང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་
དང་གོ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལྟ་
བུ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཆ་ཤས་(༡༡ན)རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྲིས་མེད་དེ། དེ་རྣམས་
དང་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་། ཞེས་པའི་
ཚུལ་གྲིས་འགོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྲིས་
གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གིན་ཏུ་
རྟོགས་སྒྲུའོ། །

དེས་ན་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་
མེད་པ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད། རྟག་ཆད། འགོ་འོང་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲེ་འགག་སོགས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ། ཁ་ནང་དུ་ཐོགས་པའི་རིགས་པ་ཕྱ་མོས་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་དཔྱད་པར་གྲིས་ཤིག །

གཉིས་པ་འགག་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ལ་ཚུད་སྒྲང་ནི་རྣམ་བཤད་ཉིད་དུ་ལྟ་
བར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་སྒྲེ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་རྟོགས་པར་དགའ་

བ་རྒྱམས་བརྗོད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་འགྲེལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཅུང་
ཟད་ཅིག་བརྗོད་ན། རྟོན་འགྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ཡང་
རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི། བྱ་དྲི། ཡི་དྲི། ཡ། སྤྱད་པ་དང་།
ཅེས་ཡོད་པ་ལས། རྟོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་ཁོང་འཚམས་མ་སྐྱར་གོང་དུ། བྱ་དྲི་བྱད་པ་དང་།
ཡི་དྲི་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དང་པོའི་དྲི་ཡིག་གི་སྒྲོག་ཡི་ལྷུང་ནས་ཏ་སྒྲོག་མེད་དུ་
བཞག། དང་པོའི་ཡི་ཡིག་དང་གཉིས་པའི་ཡི་གཉིས་མཚུངས་འདྲ་ཡིན་པས་(༡༡བ)འིང་
པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཏ་སྒྲོག་མེད་ལ་བྱིན་པས། དྲི་འིང་པོར་སོང་། ཡང་གཉིས་པའི་དྲི་
ཡིག་གི་སྒྲོག་ཡི་ལྷུང་ལ། ཏ་སྒྲོག་མེད་དུ་བཞག། །རྩ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་པ་ཡའི་གོང་གི་ཡི་
ཡར་འགྱུར་བས་དེ་བྱིས་ཡ་ཡིག་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་གཉིས་མཚུངས་འདྲ་ཡིན་པས་ལྟ་འིང་
པོར་གྱུར། དེ་གོང་གི་ཏ་སྒྲོག་མེད་ལ་བྱིན་པས་ཏཱ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཁོང་། དེ་ཉིད་ལ་ལྷུང་
གྱི་མཐའ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མི་ཟད་ཅིང་འོག་མ་འདྲན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ལྷུང་གྱི་མཐའ་ཅན་བྱ་དྲི་ལྷུང་སྒྲུབ་པ་སྟེ་སྒྲོག་པ་ལས་བརྟེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དྲི་ཞེས་
པའི་སྐད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་བྱ་དྲིས་ཉེ་བར་བསྐྱར་བས་དྲི་ཞེས་པ་བྱ་དྲིའི་ཁོངས་སུ་སོང་བའི་
བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡི་དྲི་རྒྱུང་བ་སྐྱུར་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། བྱ་དྲི་དང་བཞེས་པའི་ཆོ་དོན་
ཟུར་བར་མི་འགྲོ་བ་ནི། དཔེར་ན། གང་གའི་རྒྱ་རང་བཞིན་མངར་ཡང་རྒྱ་མཚོ་དང་བཞེས་
པའི་ཆོ་རྒྱ་མཚོའི་རོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་དེ། ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་ནི། །སྐད་
བྱིངས་དོན་ནི་ཡོངས་བསྐྱར་དེ། །གང་གའི་རྒྱ་ནི་མངར་མོད་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཡིས་ཇི་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བཅོས་ལས་གསུངས་སོ། །

རྩ་བའི་ཡི་གེ་བཞི་པ། སྤྱི་ཅེས་པའི་ཀླད་གོར་མ་གྲལ་དུ་བཞག་དེ་ལ་ལྷུང་བྱིན་

བས། །ས་མུད་ཅེས་པར་འགྱུར། །ས་མུད་གང་ན་ཡོད་པའི་ཕྱ་དེ་ནི། །འབྱུང་བའི་དོན་ཅན་
ཡིན་པས། །ས་མུད་ཕྱ་དེ་སྒྲི་ནི་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར། །ཕྱ་དྲི་ཕྱ་ས་མུད་ཕྱ་དེ་ཅེས་
པ་ནི། །ཕྱད་པའམ། །བརྟེན་པ་འམ། །ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཕྱ་ཅེས་པ་ནས་ཅེས་
པའི་འོག་མ་འབྲེན་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་
རྒྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ནི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐད་(༡༡ན)དོད། །ཕྱ་དྲི་སྟགས་ཀྱི་
དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་ལུགས་གོ་སླ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། །དེས་ན་ཕྱད་ལྟོས་བརྟེན་གསུམ་
རྣམ་གྲངས་སུ་མཛད་པ་སྟེ། །བའི་ལུགས་དང་། །འོག་ནས་རྣམ་ཤེས་གཟུགས་དང་འཕྱད་
བར་གསུངས་པ་ཡང་། །རང་གི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་གཟུགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས། །
ལུགས་འདི་ལ་ལྟུ་གྱ་དང་ས་བོན་གཉིས་ཕྱད་ནས་འབྱུང་ན། །ཞེས་ཁས་ལེན་པར་མཛད་པ་
ནི། །རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། །ཚིགས་པ་བརྟག་པར་རྒྱ་འབྲས་ཕྱད་པ་དགག་
པའི་སྐབས་པལ་ཆེར་དུ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཕྱད་ན་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚིགས་དགོས་པའི་འཕྲུལ་
མཚམས་མཛད་ཅིང་། །ཅུ་བར་ཕྱད་ནས་ཞེས་པའི་སྟོས་པ་རྣམས་ལ་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཞེས་པ་
ལྟ་བུའི་འབྱུ་སྟོན་ལུགས་རེ་ཡང་ཡང་མཛད་པར་སྟངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་མངོན་ཤིག་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། །སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
འབྲེད་གྱི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ན་རེ། །རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་སྐད་དོད། །ཕྱ་དྲི་སྟོས་པ་སྟེ་སྟོས་ལ་འཇུག། །ཞི་དྲི་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་ཆས་པ་དང་འཛིག་པ་
ལ་འཇུག་པ་ལས། །དྲི་ཡིག་ཕྱི་མའི་གི་གྱ་ཕྱིས་དེ་ལ་འཇུག་གི་ཡ་ལན་པར་བྱས་པས། །ཞི་
ཏུ་ཞེས་པའི་ཏུ་རུང་བའི་དོན་དུ་སྤང་བས། །ལན་པ་ནི་ཡ་ཡིན་ཞིང་། །དེའི་མཐའ་ཅན་ཞེས་
པའོ། །འབྱུང་བའི་སྒྲི་ནི་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞིང་། །དེ་ལྟར། །སྟོས་པ་འགྲོ་ཞིང་འཛིག་ཏུ་རུང་བ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད། །ཕྱ་དྲི་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷགས་འདིས་ཕྱ་ཏི་སོ་སོ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་ལས་
སྤངས་ཏེ། དེ་ལྟར་(༡༡བ)མ་ཡིན་ན་འོག་གི་སྒྲིན་བཟོད་འགོ་དཀའོ། །

དེ་དགག་པ་ནི། དབྱིག་གཉེན་ཚས་ཅན། བྱོད་འདོད་པའི་ཕྱ་ཏི་འོ་ན་དེ། རྒྱ་ལས་
འབྲས་ལུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲི་ཙམ་མ་གཏོགས། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་
འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱོད་པར་རེ་རེ་བ་བཀར་ནས་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་མ་ཚང་བར་ཐལ།
དེ་སོ་སོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག། མིག་གཅིག་དང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་སོ་སོའི་སྒྲི་
བཤད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཇུག་གི་ཡ་ཡན་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་འདོན་པ་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཞེས་མ་
བསྐྱུས་པར་སོ་སོར་འབྲེལ་ནས་བཟོད་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ན་རེ། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་ཕྱ་ཏི་ཏི་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་ནི། སོ་སོར་བཤད་པ་མི་བྱེད་ཀྱི། འདི་ཡོད་ན་
འདི་འབྱུང་ཞེས་པ་འཇུག། རྟེན་འདི་དང་ལྡན་པས་འདི་འབྱུང་། ཞེས་པའི་དོན་ལ་འདོད་
རྒྱལ་དུ་བརྟེན་སྒྲིར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགོན་པ་ན་ཡོད་པའི་ལྷན་གྱི་འོ་ན་པོ་ལ། སྒྲི་
བཤད་དུ་མེད་པར་ཡང་དགོན་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲི་བྱིས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། །
རང་གི་དངོས་པོར་དེ་མ་སྒྲིས། ཞེས་གསུངས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐད་དོད་ལ་སྒྲི་བཤད་
དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་གཞན་ལྷགས་བཀག་པ་ཡང་(༡༡ན)མི་
འཐད་དེ། གཞན་ལྷགས་བཟོད་པ་མི་མཁས་གྱིང་སྒྲིན་འབྱེན་བཟོད་པ་ཡང་མི་འཇུག་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཤེས་སྒྲོན་དུ། བྲ་ཏི་སོ་སོ་དང་ཨི་ཏི་ཕྱད་པ་དང་།
 ས་མུད་པ་ད་སྒྲེ་བ་ལ་འཇུག་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་།
 མདོན་ཏེ་ཀ་མ་ཁན་པོའི་ལུགས་སྤྱར་སྒྲོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་སྤྱར་མར་སྒྲོས་ནས་དགག་པ་
 བཟློད་པ་ན། གཉིས་ཀ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཆང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བྲ་ཏི་ཕྱད་པ་དང་། ཨི་
 ཏི་སྒྱིར་འགོ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། བྲ་ཏི་དང་བསྐྱེད་སྤྱོད་པས་ཕྱད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བཞེད་
 པ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཕྱད་པའི་དོན་མ་ཆང་བ་དམ་
 བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་། སྒྲུབ་བྱེད་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་དང་གཟུགས་
 དང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕྱད་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། ཕྱད་པ་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་བཟློད་པ་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་ཕྱད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཕྱད་པ་ལྟོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས། རྣམ་ཤེས་ཡང་མིག་གཟུགས་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱད་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཕྱད་ལྟོས་དོན་
 གཅིག་ན་ཐུང་དུ་ཡང་རིང་པོ་དང་ཕྱད་པར་འགྱུར་སྙམ་ན་ཡང་། འདོད་པ་ཁོ་ན་ཏེ། རིང་པོ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། འབྲེལ་པའི་དོན་དུ་ལྟའི་ཐལ་བག་ཏུ་བྱིལ་ནས་བཟློད་
 བདེ་བར་བྱས་ན། སྒོ་དམན་པས་ཀྱང་རྟོགས་ཅུས་སམ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་གཅགས་པས་སྒྲིས་
 པའོ། །

སྤྱར་བཤད་པ་རྣམས་(༡༣བ)འབྲེལ་པས་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཡན་ལག་གི་དོན་
 ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ས་མུད་པ་དའི་སྒྲེ་ནི་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་གོ།
 ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་ལུགས་རྒྱས་པར་བཤད། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་

བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་པས་དོན་བསྐྱེས་སོ། །

དེ་ནས་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་ནི་སྒྲིམ་པའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་མངོན་ཤིང་ཤིག་མཁན་པོའི་ལུགས་བརྗོད་ནས་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་ཕྱི་ནི་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དགག་ཅིང་། ཕྱི་སྒྲིམ་དེ་ལ་ཕན་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་སྐད་ཀྱིས། ཡ་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནས་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་དང་། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་མངོན་ཤིང་ཤིག་མཁན་པོའི་ལུགས་བརྗོད་ཚུལ་སྒྲིམ་ནས། སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན། རེ་ཞིག་སྒྲོབ་དཔོན་ནི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་མི་མཁས་སོ། །ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་དགོངས་པ་མ་ལོན་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་སྒྲིམ་པ་གཉིས་ལ་སྒྲིམ་བརྗོད་ཚུལ་བསྟན་ནས། ཞེས་སུན་འབྱེན་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་སྒྲིམ་བརྗོད་མི་འཐད་པར་བསྟན། དེ་ནས་གང་ཡང་འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སྐད་ཀྱིས་ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ནས། དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་སུན་འབྱེན་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དོན་བསྐྱེས་རྟེ། ཁོ་བོས་འགྲེལ་ཚིག་སོ་སོའི་གཙོད་མཚམས་(༡༧ན)དང་། དགག་བཞག་གི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོའི་མཐུ་བསྐྱེད་པར་བྱོས་ཤིག། དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་འདིས། བསྟན་བཅོས་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཕྱི་ནི་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་འདིར་མཁས་པར་ལྟོས་པ་འཇུག་བརྟེན་པ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་འབད་པས་བསྐྱབས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་

ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བའི་ཐབས་དམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ནི། བསྐྱེད་ན། རྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བྱང་
པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མུང་འདས་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་
སུ་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིལ་བའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རྟོན་པའི་སྒྲིལ་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིལ་བའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རྟོན་པའི་སྒྲིལ་བུ་ལས་
རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་ཚུལ།

གཉིས་པ་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིལ་བའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་རྟོན་པའི་སྒྲིལ་བུ་ལ་
གཉིས། རབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་ཚུལ། རབ་བྱེད་སོ་སོའི་
གཞུང་དོན་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་སྒོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་འགོག་
པའི་ཐབས་སུ་གཞུང་འགོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྒྱིར་ཆོས་གང་གི་སྟངས་དུ་འདམས་མིང་གི་ཐ་སྟངས་
ཀྱིས་ལར་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། རིགས་
པའི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རིགས་བསྐྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་སོ། །

རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི། ཆོས་གང་གི་སྟངས་དུ་འདམས་སྒོ་གནོད་མེད་དམ། སྒོ་མ་
ལུགས་པ་ལ་སྟངས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟངས་(༡༤བ)ལུགས་
ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སྟེ་ན། རྒྱ་མའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཡོད་ཅིང་།
 ཕྱི་མ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཏན་མེད་དོ། རྒྱ་
 མཚན་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་མས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ལེགས་པར་ཁེགས་ཤིང་། ཕྱི་མས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ཏེ། གློ་གཙོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་ཁེགས་ཀྱང་། གློ་གཙོད་མེད་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་། གློ་གཙོད་མེད་
 བོ། དོན་དེ་ལ་མ་ལུས་པའི་གློ་ལ་འཛིན་པ་ལ་མ་ལུས་པའི་དོན་ཡང་། དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ལ་མ། རྟོད་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་འཛིན་ཅུས་པའི་གློ་ལ་འདོད་པ་གང་
 ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲའི་གློས་དེས་པར་འཛིན་དགོས་ན། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་
 དང་པོ་ཉིད་ནས་གློ་དེས་འཛིན་པར་བྱེད་རྒྱུའི་རང་གི་རྟོད་ལུགས་ཤིག་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
 གོང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུགས་འདི་ལ་ནི། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྙད་དམ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་
 ཀྱིས་འཛིན་ལ། འཛིན་མཐུན་གྱི་རྟོག་པའམ་གློ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་
 གིས་བཞག་པར་བྱ་རྒྱུའི་དོན་དེ་ལ་མ་ལུས་པ་ནི་སྔ་སྔ་སྔ་བོ་ལ་གཏན་མེད་དོ། །དེའི་
 ཕྱིར་རྟོག་པས་སྒྲུལ་ཏེ་མ་བཞག་གི་གོང་དུ། ད་གཙོད་འཛིན་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་
 དང་པོ་ཉིད་ནས་གྲུབ་པ་ནི། ཚོས་གང་ལ་ཡང་མེད་པས། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ལེགས་པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཟབ་(༡༥ན)གནད་ལ་ཆེས་སྤྲ་བའི་
 རིགས་པས་གསལ་བར་འབྲེད་མ་ཤེས་པར་ད་དུང་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་གློ་ལ་སྒྲུང་བའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དགག་བྱའི་ཚད་དུ་འདོད་
 ཅས་སྒྲུབ་རྒྱུས་ལ་ནི་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་རིགས་པ་སྤྲ་མོས་འཇུག་དགོས་སོ། །ཞེས་སྤྲ་

ནན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དྲན་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

གཞན་ཡང་ལྷགས་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཅམ་གྱིས་བཞག་
 ལྷགས། དེ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 ལྷགས། ཇི་ཅམ་ནས་ཐ་སྟད་དང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་ས་ཆོགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བའི་གནད་ལྷག་མ་རྣམས་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལྷགས་
 བར་དོས་བཟུང་ནས། གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞུང་ཇི་ལྟར་འགོ་ཚུལ་ནི།
 དེ་ལ་རབ་བྱེད་སོ་སོའི་འབྲེས་འཆོལ་བ་ནི་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་རྣམ་བཤད་དུ་བཀོད་པ་
 ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཅམ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཇི་ཅམ་
 ཞིག་བསྟན་པ་རྣམས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་སྒྲོར། ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་འདུས་སོ། །ཞེས་དོན་
 གྱི་འགྲེལ་བ་ཚོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཆོད་བཚོད་མཛད་ནས། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལྷགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 དང་། དེ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཉེར་ལྔ་པ་ཡན་ཆད་
 དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་དུག་པ་དང་ཉེར་བདུན་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་
 པ་སྤང་བ་(༡༥བ)གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཉེར་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་
 བཞི་པ་དང་ཉེར་ལྔ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་
 བྱེན་ས་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། མ་བྱེ་བར་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་རང་བཞིན་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། ཆོས་ལ་རང་བཞིན་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་
 སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་དགག། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་

བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཁྱད་
པར་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དགུ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་
གནས་པ་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་གཉིས་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
ནས་རང་བཞིན་འགོག་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབེ་དང་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བཅུ་པ་མེ་
དང་བྱེད་ཤིང་བརྟག་པས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་དེ་བྱེད་ཤིང་གྲེག་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་
མཚུངས་ཏེ། སྟེ་མ་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་མ་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་
དང་བསྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་སྟེ་མ་པའོ། །གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ།
གང་ཟག་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་(༡༢ན)པ་དང་། གང་ཟག་ཐ་
མལ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་གཉིས་པ་འགྲོ་འོང་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཅམ་
ལ་རང་བཞིན་ཡང་། དེ་ལྟལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་འོང་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་ནི་
འཁོར་བ་པ་ཡིན་པས། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། འཁོར་
བའི་ངོ་བོ་དང་། འཁོར་བའི་ཚོས་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས།
དང་པོ་ལ་ཡང་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་དང་། དེའི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ཡང་ཉན་མོངས་དང་ལས་གཉིས་ལས། རྒྱ་ཉན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པ་ནི། ཉན་གསུམ་པ་ཉན་མོངས་བརྟག་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པས་འཆད་
པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི་བཙུ་བདུན་པ་ལས་འབྲས་
བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འདིས་གཙོ་བོར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་རང་བཞིན་
འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་ནི། བརྒྱད་པ་ལས་
དང་བྱེད་པ་པོ་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འདིར་ལས་མ་བཀག་པར་དེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་
རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བའི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ནི། བཙུ་གཅིག་པ་སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བརྟག་
པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་འགོག་པ་ནི། བཙུ་གཉིས་པ་བདག་
གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་གང་
ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཁོར་བའི་ཆོས་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་(༡༥བ)
རོ་སྟུམ་པ་ལ། སྟུག་བསྐྱེལ་མཐའ་བཞི་ལས་སྒྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་འགོག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་འགོག་པ་ནི། བཙུ་དྲུག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་
པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་པའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་
གནས་སྐབས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྟུམ་པ་ལ། བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་རབ་
བྱེད་བཙུས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། བཙུ་བརྒྱད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པས་

འཆད་པར་བྱེད་དེ། ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་ལ་ཡང་། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྐྱེ་མཆོད་དང་། སྤང་བོ་དང་། ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རང་བཞིན་དགག་པ་གསུམ་ལས་རིམ་པ་བཞིན། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་དགག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱག་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྤང་སོགས་ཆོས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །སྟུམ་ན། སྤང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་མི་འགོག་པས་(༡༥)བྱིན་ཅི་ལྟག་བརྟག་པ་དང་བྱང་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་དགག་པ་ནི། སྤང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། སྤང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་སུ་འཇུག་པའི་བྱང་པར་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདུས་བྱས་མཆོན་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་འཛིག་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདུན་པ་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་བརྟག་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འདི་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཛིག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་གྱི། བྱང་པར་གསུམ་པོ་དེས་རང་གི་བྱང་གཞི་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་གཙོ་བོར་འགོག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་འཛིག་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྱིར་

དགག་པ་དང་། སྒྲིབ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བྱེད་བྱས་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཛིག་བརྟགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འབྱུང་འཛིག་ནི་སྒྲིབ་
འཛིག་ཡིན་ལ། རབ་བྱེད་འདིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་
པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་འཛིན་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་མདོར་བསྟན།
རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རབ་བྱེད་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པས་
(༡༥བ)འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་དང་པོས་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་འཛིན་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་
ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པར་རྒྱ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིབ་
འགོག་པ་གཙོ་ཆེ་བས་འདི་གཉིས་ཀྱང་དོན་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཚོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་བྱེད་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པ་བསྟན་ནས། མ་བྱེད་བར་
དངོས་པོ་ཅམ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པས་དངོས་པོ་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་
དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅུ་གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟགས་
པས་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཅམ་ལ་ངོ་བོ་ཕྱད་པའམ་ཚོགས་པ། སྒྲིབ་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་། གནས་སྐབས་
དུས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟམ་ན། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་དང་།
བཙོ་ལྷ་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པ་དུས་བརྟག་པ་གསུམ་གྱིས་འདུས་བྱས་ལ་དུ་མ་ཚོགས་
པའམ་ཕྱད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནམས་ནི། དེ་ལྟར་ཅག་གི་སྒོ་ནང་
དུ་ཕྱོགས་ནས་དབྱུང་པའི་ཆོ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་མཐོང་བས་བསྒྲུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་བམ་སྒྲུབ་དུ་དོགས་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པས་ངེས་
པའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་གོ་དགོས་ཀྱི། གང་ཟག་གཞན་ཞིག་དང་ཚྱོད་ལན་བཞིས་
པ་ཙམ་དུ་གོ་ན། འཕགས་(༡༥ན)པའི་དགོངས་པ་ལས་བྱེ་རྒྱུ་རོ། །དེ་ལྟར་
རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དང་ཚོས་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་། མ་བྱེ་བར་བརྟེན་འབྱུང་
ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱས་པ་བཀག་ནས། གཉིས་པ་ཚྱོད་པ་སྦྱང་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ།
རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན། སྒྱིར་ཀྱན་བྱང་གི་ཚོས་འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཐོབ་བྱ་མཐར་བྱུག་པ་མུང་འདས་ཀྱང་
གཏན་མི་འཐད་པར་འབྱུར་རོ། །སྒྲུབ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། སྒྱིར་ཀྱན་བྱང་མི་འཐད་
པའི་ཚྱོད་སྦྱང་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་མུང་འདས་མི་འཐད་པ་ཚྱོད་སྦྱང་རོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་
བཞི་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉེར་ལྔ་པས་འཆད་དོ། །འདི་ཡང་རང་ཉིད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་པའི་བྱུལ་དུ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུ་སྒྱི་དང་།
བྱེད་པར་ཐོབ་བྱའི་མུང་འདས་བཞག་པ་རི་ལྟར་ཡོད་སྒྲུབ་དུ་ནང་དུ་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་ན།
རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་ཡོད་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ན་དེ་དག་མི་འཐད་
པར་འདུག་སྒྲུབ་དུ། སྦྱང་བྱོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཐབས་སུ་བྱུངས་ཤིག །
དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་(༡༥བ)ཉེར་ལྔས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
དང་། བཅིངས་གྲོལ་སོགས་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱས་པར་
གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་འཇུག་
ཕན་ཡོན་གང་ཡོད་སྒྲུབ་ན། གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལྟོག་པས་དེའི་དབང་གིས་ངན་འགྲོ་
སོགས་ལྟོག་ཅིང་། མཐར་བྱུག་མ་རིག་པ་ལྟོག་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལྟོག་གོ །
ཞེས་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེར་བདུན་པས། གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལྟོག་ལྟོལ་དང་།

ཉེར་དྲུག་པས། མཐར་ཐུག་མ་རིག་པ་སོགས་ལམོར་བ་མཐའ་དག་ལྷོག་ཚུལ་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །རྗེའི་རྣམ་པ་གད་ཆེན་མོར། གཞུང་གི་ས་བཅད་ཚུལ་དང་། རབ་བྱེད་སོ་
སོའི་ཐོག་མར་འཕྲོས་བཅལ་བ་རྣམས་ནི། གཞུང་དུ་རི་ལྟར་གནས་པའི་གོ་རིམ་དང་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། རབ་བྱེད་རྣམས་སུ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒོ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ངོས་བཟུང་ནས། སྒོ་དེ་དག་ནས་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། སྒྲུའི་
མཐུ་ཆུང་དུ་དག་རང་ཉིད་འདོན་པ་གོམས་པ་དེ་མི་སྣང་སྣམ་དུ་ཡིད་ཁུམས་པར་མ་བྱེད་
ཅིག །འདིར་སྒྲུས་པ། དྲི་མེད་རིགས་པའི་འདྲན་བྱེད་སྟོང་ལྟར་ཁོང་། །མང་ཐོས་གཉིས་
འབྲུང་དབང་པོའི་རྒྱུ་རྟེན་ཅན། །ཐོག་མཆོག་ལྟན་པོའི་ཆེ་མོར་ངལ་བསོ་བ། །འདི་ཡི་
ལུན་ཆོགས་ཡིད་ལ་ལྷག་གེར་བྱོས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

རབ་བྱེད་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་རི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལས་དང་པོ་

སྟོན་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

།བསྐྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ།།

(༡༩ན)གཉིས་པ་རབ་བྱེད་སོ་སོའི་གཞུང་དོན་རི་ལྟར་འཆད་པ་ལ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པ་
ལས། ཐོག་མར་རབ་བྱེད་དང་པོས་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲུང་སྒྲོས་པའི་
མཐའ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་བཅོས་འདིས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་
བརྗོད་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། མཆོད་བརྗོད་དུ་འགག་པ་མེད་པ་རྒྱར་སྒྲོས་གྲུང་། རང་བཞིན་

གྲིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ལ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་དེས་པ་མེད་པས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་
 སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བ་ལེགས་པར་
 ཞེགས་ན་འགག་སྟོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 འདི་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་རང་
 བཞིན་གྲིས་རྒྱུ་ཡིན་པ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བཞག་པ་དང་། སྐྱབ་
 བྱེད་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་སྟོགས་
 ཏེ། དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མ་
 ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་
 བའི་དམ་བཅའ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་ན་བཞི་པོ་
 གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་གྲིས་ཀྱང་བཞི་པོ་
 གང་རུང་དུ་དམ་བཅའ་བར་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཚམས་སྟུར་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱི་བ་
 དཔོན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སྟོགས་པས་བྱེད་པར་དུ་
 འཇགས་པར་གྱུར་པ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། སྐྱེ་བ་འགག་པར་འགག་པ་ལ་སྟོགས་པ་
 དགག་པ་སྤྱི་བར་དགོངས་ཤིང་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རྩོམ་པར་མཛད་དོ། །

ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་ཡང་གཞན་གྲིས་བརྟགས་པ་ན། བདག་གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་
 ཀའམ་(༡༩བ)རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལས་རྟོག་གྲང་ན་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་
 དེས་པར་མཛད་ནས་བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རྒྱ་
 མཚོན་དང་། དེ་ལ་ཡང་དམ་བཅའ་བཞི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚོན་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་དམ་བཅའ་མཛད་ནས་དེ་ལས་འབྲོས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མེད་དགག་དམ་
 བཅའ་བསྟན་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ངེས་བཟུང་གི་
སྒྲིང་པོ་ཙམ་ཡིན་པས། བདག་ལས་མི་སྒྲེ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པར་དོན་གྱིས་འགྱུར་ལ། དེ་
ལྟར་ན། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་ལས་ནི་སྒྲེའོ། །ཞེས་འཕངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན།
མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྒྲེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱིས་མེད་དགག་དམ་བཅའ་བྱས་ནས་འག་
རྩ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
བཀག་ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི། དེ་ལས་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟེང་དུ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཅའ་བའི་ཆོ།
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གང་དུ་
འང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་པར། གལ་ཏེ་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བཟུང་བ་ན། གཞན་ལས་སྒྲེའོ་ཞེས་མི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་འདིར་མ་ཟད། རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་རྩ་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་དང་
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་ཀས་བཞེད་དོ། །

འདི་ལ་ནི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན། ཤིན་རྩ་ཟབ་པའི་གནད་
མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་བ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་
དཔག་གི་ངེས་ངོར་བདེན་(༡༠ན)གྲུབ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཁོ་ན་དང་། དེ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་སྣང་ངོར་ཡང་མེད་དགག་དེ་ཙམ་ཞིག་སྣང་
གི་གཞན་མི་སྣང་བ་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་ངོམ།

རི་ལྟ་བུའི་གཟིགས་ཚུལ་དེར། བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབ་ཆོས་
གཞན་གྱི་རྣམ་པར་མ་གཟིགས་པ་སོགས་ལེགས་པར་གོ་རྒྱུས་པས་མདོར་ན། དངོས་པོའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ། དེ་ཉིད་སྒྲིམ་བྱུང་གིས་སྒྲིམ་
པ། མདོན་སྐུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་གཉིས་
སྐྱང་གི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་པ་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྔོན་
དང་ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག །གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པར་མ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་གི། །བདེན་མེད་དུ་བཟུང་བ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་འཕགས་པའི་
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྐྱང་བཅས་སུ་འདོད་པ་སོགས་ནི་ཚུལ་དེས་
ལེགས་པར་བཀག་གོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྐྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་
རྩོད་སྐྱང་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རིགས་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བའི་རྩོད་
སྐྱང་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ནི། དམ་བཅའ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་པོ་བཤད་
མ་ཐག་པ་དེས་གོ་རྒྱུས་ལ། ཕྱི་མ་ནི། སྔར་འགག་སོགས་ཀྱི་བསྐྱར་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྐྱང་
བར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་རྒྱུས་སོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་དོགས་པ་དབྱུང་བ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱིས་རིགས་ཤེས་
ལུལ་མེད་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དོལ་པོ་བས་
དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོགས་པ་སྐྱེས་(༡༠བ)ས་མཚམས་
འདི་ཡིན་པས། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

།རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལས་
བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ།།

དམ་བཅའ་བཞག་ནས། གཉིས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་དེ་ཡང་གཞུང་ཙུ་བའི་རབ་བྱེད་
དང་པོ་འདིར། རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་ཟེན་སྒྲེ་བ་
དང་། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་གསུམ་བཀག་པས། གཞན་དང་བདག་
སྒྲེ་གཉིས་དོན་གྱིས་བཀག་པར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས། གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་
པོ་ལ་དམིགས་སུ་ལུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བཏོད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་བཤད་དུ་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞེས་པའི་ས་གཙོད་པ་ནི། འགྲེལ་
པར་བཤད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པས། རེ་ཞིག་ཙུ་བ་མི་འཆད་ཀྱི། འགྲེལ་པ་མཐའ་
བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལུགས་
འདིའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ངེས་པའི་སྒྲོ་དམ་པ་ཡིན་པས། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་
ཐལ་ངག་ཏུ་བྱིལ་ཏེ་ད་ལྟ་བཙོན་བདེ་བ་དང་། འགྲེལ་པའི་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་བཙོན་པར་བགྱི་ཡི་འཆད་པ་པོ་འཕོངས་པ་དག་གི་ཟེར་སྒྲོས་འགའ་
ཞིག་སྒྲུབ་པར་ལུས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོད་ཆུང་དུ་གང་མ་སྒྲུབ་པར་བསྒྲིམས་ཏེ་ཉོན་ཅིག། །དེས་ན་
སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལ་
གཞན་གྱི་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་དང་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ། ཕྱི་མ་གསུམ་འགོག་པའི་
རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་འབྲེལ་པར། འཐད་པ་གང་གིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འཇུག་པ་ལ་འཕངས་སོ། །དེས་ན་སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་བརྒྱ་ལྷམ་ལི་ཏའི་རིགས་
 པ་དངས་སོ། །སློབ་དཔོན་(༡༡ན)གཉིས་ཀའི་རིགས་པ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས།
 བསྐྱེད་ན། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་
 བོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱུ་གས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བསལ་ཁས། མ་ཁྲབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་གི་རྒྱ་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་སྤྱར་ཡང་དེ་
 ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་དངོས་བསྟན་དང་། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་ཆོག་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་མས་གཞན་
 གྲགས་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཡང་ཐོན་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྤྱར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མདུན་ན་མདོན་པར་
 གསལ་བའི་བུམ་པ་འདི་བཞིན། ཞེས་པ་ཡིན་པས། འོག་གི་འབྲེལ་པའི་ཆོག་ཟིན་ལ་
 བསམས་ནས། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན་དུ་
 བཟུང་ན་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་མ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཟོར་ཡང་བས་བཟོད་བདེའོ། །
 རྣམ་འབྲེལ་དུ། སྐྱེ་ལ་ཡོང་གཞོད་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་འདི་དང་ཁྱད་པར་གཏན་མེད་པས་
 འགལ་བྱུང་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ནོ། །

འཇུག་པ་ལས། ས་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན་གཅིག་པ་ལ་གཞོད་པ་བཟོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས།
 རང་བཞིན་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་རང་ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་པ་
 འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འཇུག་ཀྱི་ཀྱང་འབྲེལ་པ་འཇོག་པའི་རིགས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀའི་རིགས་པ་འོ། །རང་ལྷགས་བཟོད་ནས། གཉིས་པ་གཞན་ལྷགས་

འགོག་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སྒྱུ་བ་ཆོད་མི་འཇུག་པར་བསྟན། ལེགས་ལྷན་
རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །(༡༡བ)དང་པོ་ལ། སྒྱུ་བ་ཆོད་
ཚུལ། དེ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་
མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་དེ་ལེགས་ལྷན་
གྱིས་བདག་སྒྱེ་འགོག་པའི་སྒྱུར་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་དང་པོ་ནས་ཞེན་གྱི། ཐལ་
འགྱུར་གྱི་དགའ་ཡིན་སྟེ་དུ་མི་བསམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྷན་ན་རེ། ཁྱོད་གྱིས་བདག་
སྒྱེ་འགོག་པའི་སྒྱུར་བའི་དགའ་དེ་ལྟ་བུ་འགོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེས་བདག་སྒྱེ་འགོག་
ལུས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་
དམ་བཅར་བདག་ལས་སྒྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་བདག་
ཉིད་ལས་མི་སྒྱེ་བར་རྒྱབ་པ་ཡིན་ནམ། འབྲས་བུ་མཛོན་པར་གསལ་བ་ལས་མི་སྒྱེ་བར་
རྒྱབ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཟིན་རྒྱབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྱུ་བ་ཆོད་འབྱུང་བ་བསལ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། སྒྱུར་དག་དེ་གཞན་གྱི་སྒྲགས་དང་བཅས་པའི་ཆོག་ཏུ་སྤྱང་བས་ཀྱང་འགོད་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། ཆོག་ཟིན་དེ་ཙམ་ཞིག་བདག་སྒྱེ་འགོག་པའི་
རྒྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་ན། དེ་དག་གི་སྒྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་རང་གིས་མི་འདོད་པས་
རྟགས་མ་གྲུབ་བདག་ལས་སྒྱེ་ན་སྒྱེ་བ་དོན་མེད་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ན།
ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ལུས་པ་དང་། ལྷ་མ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་དངོས་ཟིན་གྱི་
རྟགས་དང་དམ་བཅའ་བསྐྱོག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤར་བདག་སྒྱེ་ནམ་པར་བཅད་

ཅམ་དམ་བཅའ་བྱས་པ་དེ་བཞུགས་ནས། དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དམ་བཅའ་འགྱུར་བས་
 གཞན་སྐྱེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་འཕངས་དགོས་ལ། དེ་(༡༡ན)ལྟ་ན་དམ་བཅའ་བཞི་ཀ་
 མེད་དགག་ཏུ་བྱེད་པའི་རང་ལྷགས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལས། ཡང་ན་
 དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་བཞུགས་པ་དང་། དམ་བཅའ་སྤར་ལྟར་བཞུགས་པ་གཉིས་
 རྟགས་ཆོས་སུ་བྱས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བདག་སྐྱེ་བཀག་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྱུར་དག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས། དམ་བཅའ་
 དེས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་པར་འཕུལ་དགོས་སོ། །རྟགས་གཉིས་བཞུགས་པ་དང་དམ་བཅའ་
 བཞུགས་པ་གཉིས་ཀའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་དགོས་ཞེས་ལེགས་ལྟན་གྱིས་གསུངས་
 སོ། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་ཆེར་མེད་པས། གཞན་སྐྱེ་དེས་པར་འཕེན་རུས་པའི་
 བཞུགས་ཚུལ་ཅིག་མ་ཐོན་བར་དུ་དམ་བཅའ་བཞུགས་ཚུལ་བྱེད་པར་བ་རེ་གཞན་གྱིས་
 བཞུགས་ན་སྐབས་དོན་མ་རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་
 བསྐྱུངས་ལ། བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་དག་དེ་བཞུགས་པས་གཞན་སྐྱེ་དོན་ལ་འཕངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རི་ལྟར་འཕེན་པ་བྱེད་རང་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཞེས་
 འཕུལ་བ་ཡིན་པས། འཆད་པ་པོ་དག་མགོ་མ་རྫོངས་ཤིག །ཤེས་སྒྲོན་གྱི་ཆོག་ཟིན་ལ་
 བརྟགས་ན། བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཆོས་བཞུགས་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ། ཞེས་གསུངས་པས། དམ་བཅའ་བཞུགས་
 པས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་། རྟགས་གཉིས་བཞུགས་པས་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
 བཅས་འཕངས་། དེ་གཉིས་ཀ་རང་གིས་མི་འདོད་པས་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤར་ཡང་།
 ལེགས་ལྟན་གྱིས་སྤར་ཡང་ཅེས་པའི་དག་ཡོད་པའི་དོན་མ་(༡༡བ)དགོངས་པ་དང་།

སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་གཞན་སྡེ་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་དགོངས་པར་རྗེ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་བཞེད་པས། བྱིས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དག་རང་བཟོ་བྱེད་པ་ལྟར་བདག་གིས་སྤྱོད་
མི་ལུས་སོ། །དེའི་བྱིར་སྤྱོད་བརྟུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ་ཡང་རྗེ་མ་མཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དམ་བཅའ་བསྒྲོག་པས་གཞན་སྡེ་འཕེན་དགོས་པར་རང་ལ་ཚུར་འཕུལ་ནས་
མེད་དགག་ཁོ་ན་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་དང་འགལ་བར་བཞེད་དེ། སྤར་འགྲེལ་པར། བདག་
ལས་སྡེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་ངས་བཟུང་ཡོད་དགོས་པས། དེ་ལྟར་སྤར་ན་གཞན་
སྡེ་འཕངས་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་པའི་དོགས་པ་རང་གིས་བསུས་ནས་མ་ཡིན་ཏེ།
མེད་པར་དགག་པ་བཟོད་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་ལྟན་
གིས། སྤོན་བཟོད་པ་འདི་ཐུགས་ལ་གཅགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་
ལྟན་གིས་སྤོན་བཟོད་གསུམ་མཛད་པའི་བསམ་དོན་ནི་རྩ་བར་དམ་བཅའ་བཞི་བཞག་
ནས་སྤྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས། འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་
གཏན་ཚིགས་འགོད་རིགས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་ཀྱི་ཚིག་དེའི་དངོས་ཟེན་ལ་སྤོན་
ཆགས་སྤར་བས་སྤོར་དག་ཏུ་མི་རུང་སྟམ་དུ་དགོངས་ཤིང་། སྤར་འཕངས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་སྤྱི་བྱི་གཉིས་ཀྱིས་བདག་སྡེ་འགོག་ལུས་པ་དང་། དག་དེས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་དེ་
གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་སྟམ་དུ་མ་དགོངས་པས་སྤོན་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས། སྤོན་དང་པོ་གཉིས་མི་འཇུག་པ་
དང་། གསུམ་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
སྤོན་མེད་ཚུལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤོན་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རང་རྒྱུད་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན། ལུས་པ་མེད་པར་བསྟན། ཁས་ལེན་
(༡༩ན)མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་
 རོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་སམ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན་དགོས་ལུས་མེད་ཅིང་
 ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཞེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྒྲོབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་དེས་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་མ་བཅོམ་
 པའི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། བདག་སྒྲེ་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་དེས་པར་བཅོམ་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མ་བཅོམ་ཀྱང་འགལ་བ་བཅོམ་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་པ་
 གང་ཞིག་། དེས་འགོག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་མི་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་པ་ལོ་བོ་དངོས་སུ་བསྒྲིན་འདིངས་པ་
 ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཁེགས་ཏེ། དངོས་སུ་བསྒྲིན་པ་ཅོད་ལྷུར་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་བཀོད་པ་ལ་ལུས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་
 འོན་ཏེ་པ་ལོ་བོ་རང་གིས་ཁས་སྐྱེད་པ་དང་འགལ་བས་བཅོམ་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་ན་
 བྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་རང་རྒྱུད་མ་བསྟན་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དབུ་མ་
 པས་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དམ་
 བཅའ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅིས། ཞེས་
 དང་། གལ་ཏེ་དེས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དཔེ་མ་བཅོམ་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་(༡༣བ)

བསྟན་ནས། རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་ཡང་མེད་ཅེས་
སྒྲོན་པ་ནི། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་དཔུ་མ་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་བརྟེན་པ་
དེའི་ཆོ། ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་སྦྱོང་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
དམ་བཅའ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་
པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཚུལ་ལ་གསུམ། གཞན་གྲགས་མ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་མེད་
ཚུལ། བརྟེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་མེད་ཚུལ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྟེན། རང་ལ་སྒྲོན་དེ་མེད་ཚུལ་དངོས་སོ། །
དང་པོ་ནི་ཅི་སྟེ་ཡང་དཔུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལ་བ་དེ་
གཉིས་ཀས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་པའི་རང་རྒྱུད་མི་བརྟེན་ན་ཡང་གཞན་གྲགས་བརྟེན་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་པ་མ་བསལ་བས་སྤར་གྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། གཉིས་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ངེས་པར་བརྟེན་མི་དགོས་པ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཡང་
བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་
སོགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆོག་འདི་རྣམས་ཏོགས་དཀའ་བས་ཞིབ་དུ་བཤད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། བདག་སྦྱོང་འགོག་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ངེས་པར་བརྟེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བདག་
སྦྱོང་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་སྦྱོང་འགོག་པ་བྱེད་གང་བཞུགས་ཅན་སྤྱོད་ཡང་
དག་ཏུ་གཏན་མི་འགྱུར་བར་གྱུབ་པས། སྤྱོད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཅུས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཆོས་ཅན། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱོ་
སྟེ། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་པ་མི་སྦྱོ་ཞིང་ཉེར་ལེན་ལས་སྦྱོ་(༡༧ན)པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཞུགས་པ་

འདི་མ་གཏོགས་པ་ནི་མེད། འདི་ལ་མཐུན་དཔེ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་མང་བའི་བྱིར། ཞེས་
 བ་སྟེ། རོན་ནི། དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ངེས་པར་འགོད་དགོས་པ་ནི་ཐོག་
 མར་བྱིད་ཀྱིས་བདག་སྒྲེད་མ་བཅས་པ་འདི་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིག་འགོད་དགོས་པ་ལས། བྱིད་
 ཀྱིས་བཀོད་པ་འདི་ལ་མཐུན་དཔེ་གཞན་ལ་གྲུབ་པ་མི་འདུག་ཅིང་། འདི་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
 སྒྲེས་ཐུན་འབྱེན་པར་སྒྲུབ་བས། གཏན་ཚིགས་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་
 བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཞེས་སོགས་ཏེ། བཟོད་དགོས་ན་མ་བཟོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་སྤར་བཤད་པའི་གཞན་གྲགས་
 ལེགས་པར་ཐོན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་དཔེ་རིམ་སྟེ་སྤུ་སྤུ་མ་ན་ཡང་མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་
 མཐུན་དཔེར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་དཔེ་
 ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲུ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་དང་བུམ་པ་དཔེར་བཟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

སྐབས་འདིར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་བཤད་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པ་འདི་ལྟུལ་
 གཞི་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལུགས་ཀྱི་འདོད་པ་དཔེར་འགོད་ན་སྐབས་འདིར་ལེགས་ལྡན་
 དང་། གྲངས་ཅན་གཉིས་གང་རུང་གིས་འདོད་དགོས་པ་ལས། གྲངས་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་
 སྒྲུ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བུམ་པ་མཐུན་དཔེར་ཨེ་འདོད་སོམས་ཤིག །

གཉིས་པ་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་པ་བསལ་ཚུལ་ནི། འོ་ན། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་བཟོད་པར་
 བཤད་པའི་གཞན་གྲགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་སོ་སྟེ་མ་ན། མ་
 བསལ་བའི་སྒྲོན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པ་(༡༧བ)མ་
 ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་ཡང་སྤར་གྱི་བདག་སྒྲེད་འགོག་པའི་
 གཞན་གྲགས་དེ་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་བསལ་མི་དགོས་པར་ཐལ།

གྲངས་ཅན་གྱིས་རྣམས་པའི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བར་འདོད་པའི་སྒྱུ་གྱུ་སྤྲར་ཡང་སྒྱེ་བ་དང་།
མངོན་གསལ་སྤྲར་ཡང་མི་སྒྱེ་བར་ཁས་བླངས་པས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས། སྤྲ་མ་ཆོས་ཅན་
དང་། བྱི་མ་དཔེར་བཟུང་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། སྤྲ་གྱི་གཞན་གྲགས་
ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ། གྲུབ་ཟེན་པ་སྤང་བ། རང་བཟོ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་སུ་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་ལན་བཏབ་ཟེན་ནས། ད་
ནི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བྱངས་ཏེ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ཡིན་པས། ཁོ་ན་རེ། སྤྲ་གྱི་གཞན་
གྲགས་དེ་ལ། ལུམ་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། སྤྲ་ལུ་སོགས་གྱིས་མ་ངེས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། སྤྲ་ལུ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ན་
སྒྱེས་ལུ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྤྲར་ཡང་སྒྱེ་བ་དོན་མེད་དེ།
ཡོད་པའི་བྱིར་དཔེར་ན། སྒྱེས་ལུ་བཞིན། ཞེས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་པས། མ་ངེས་པའི་སྒྱུན་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྱུན་པ་ནི། ལུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུར་དག་དེས་གྲངས་ཅན་མངོན་པར་གསལ་བའི་བྱིར་སྒྲ་བ་
ལ་མི་གཞོད་དེ། དེས་སྒྱེ་བ་མི་འདོད་པས་གྲུབ་ཟེན་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲ་ན་རིགས་པ་
མཚུངས་སོ། །ཞེས་སྒྱུན་པར་བྱེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་སྒྱེ་བ་བཀག་པས། ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྲ་བཤད་པའི་གཞན་གྲགས་དང་། དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་སོགས་
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མ་བཤད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་བཟོ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་རང་ལ་སྒྱུན་(༡༥ན)འཇུག་གོ་སྤྲ་ན། སྒྲ་བ་དཔོན་གྱི་དག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་
པར་ཐོན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡང་རི་སྐད་སྒྲས་པའི་དོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པར།
ཞེས་སོགས་སོ། །སྒྱུན་དང་པོ་གཉིས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་སྒྱུན་གསུམ་པ་

མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དང་ཡང་། ཞེས་སོགས་
སོ། །དེ་ཡང་སྤར་ལེགས་ལྟན་གྱིས་བསྐྱོག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཇུག་པའི་ཚིག་
ཟེན་དེ་ཉིད། སྤོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་བསྟན་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་
དང་ཐུགས་བསྟན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་དག་དེ་ཉིད་བཟོད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
འོན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེའི་བསྐྱོག་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་འགལ་བ་ཡོད་དམ་
སྟུམ་ན་མེད་དེ། སྤར་ཡང་སྦྱོབ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་གིང་རང་
གིས་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་བསྐྱོག་དོན་སྤར་ཡང་སྦྱོབ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་
ལ་ཉིས་པ་མང་པོ་འཇུག་པ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པས་གྲགས་ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོབ་ཁས་ལེན་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱོབ་སྤྱོད་
སྤར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་འཕངས་པ་ན། བསྐྱོག་དོན་འཕེན་པ་པོ་ལ་ཚུར་མི་འཇུག་
སྟེ། བཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུས་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དེ་སྟོན་
ལུས་པ་དང་བཟོད་འདོད་གཉིས་ཡོད་ན་དོན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྤར་གྱི་ཐལ་བ་གཉིས་པ་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་སྦྱོའི་
དམ་བཅའ་ལ་འགལ་འདུ་བཟོད་པས་ཕར་འགོག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་བསྐྱོག་དོན་རང་
གིས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཟོད་ནས། འོན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་
ནས་གཞན་གྱི་(༡༧)དམ་བཅའ་སུན་འབྱེན་པ་གྲུ་སྦྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན།
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྤར་རོལ་ན། ཞེས་སོགས་དང་།
གྲུ་སྦྱབ་ཀྱི་དག་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྟུམ་ན། འོན། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་ཡང་
མཚུངས་སོ་ཞེས་དང་། མི་མཚུངས་ཏེ། འབྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྲགས་གཙོ་བོར་
བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། དེའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། གྲུ་སྦྱབ་རང་གིས་ཀྱང་ཚུད་

སྒོག་རང་འགྲེལ་དུ་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་བོར་སྒོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་འགྲེལ་ཆོག་དང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལེགས་ལྡན་རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་མི་འཐད་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་
དང་། དེའི་ཉེས་སྤང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
གྲིས་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ།
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒོས་པ་འདིའི་དོན་དམ་པའི་
བྱད་པར་ཆོས་ལ་སྒྱུར་རམ། ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུར། དང་བོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་ལྟོས་
ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་མི་འཐད། གཞན་གྲངས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མི་འཐད།
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྟོག་གི་
པ་འདིས། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་མིག་
སོགས་བཟུང་ན། རང་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ། མིག་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་རྣམས་ཆོས་
ཅན་དུ་བཟུང་ན། གཞན་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སྒྲོན་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲེ་བ་དགག་པར་འདོད་ནས། ཞེས་སོགས་སོ།
འདི་དག་ནི་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་དམ་བཅའ་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་བྱད་པར་དངོས་
སྒྱུར་ན་(༥༦)ཡང་། མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་གྱི་དོན་ལྡན་གང་རུང་ཅིག་གིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཚུལ་
མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མཐའ་གཞན་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན། ལེགས་ལྡན་རང་ལྷགས་ལ་བདག་སྒྲེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཡིན་སྟུམ་ན། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གཏུན་ཆོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དགག་བྱ་སྒྱུར་

ནས་འགོག་ཅིང། དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དབུ་མའི་ལྷགས་ཡིན་པས་སྙམ་དུ་
དགོངས་པ་འདྲོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྒྲིན་སྒྲིང་བརྗོད་པ་དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྒྲི་
མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཞེས་སྟགས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པ་གཞན་གྱིས་གྲངས་ཅན་
ལ་སྒྲི་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན། བྱད་པར་དོར་བའི་སྒྲི་སྒྲི་ཙམ་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་གཉིས་
ཀ་ལ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གྲངས་ཅན་ལ་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་སྒྲི་
བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ན། ཀྱན་རྗོད་དང་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སྒྲི་ཙམ་གཉིས་
ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཚེས་ཅན་དུ་འཛིན་ནོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་དགག་པ་དངོས། སྒྲིན་བརྗོད་ཚུལ་
དེ་ལྷགས་ལྟར་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ། དེ་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོར་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ལྷགས་ལྟར་
གྱིས་གྲངས་ཅན་པའི་དོར་མིག་སྟགས་བདག་ལས་སམ་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲི་བར་སྒྲུབ་པའི་
ཆོ། ཆོ་ལ་ཕྱི་ཆོ་ལ་གཉིས་གྱིས་ཆད་མས་འགྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་བའི་ཚེས་ཅན་མེད་པར་
(༡༥བ)ཐལ། ལྷགས་ལྟར་གྱིས་མིག་སྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པས།
མིག་སྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་འབྲུལ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་འཛིག་མི་རུས་པར། མིག་སྟགས་
ཀྱི་གནས་ལྷགས་འཇལ་བའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྷག་པའི་ཤེས་པས་རྟོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས།
དེ་ཡིན་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་མིག་སྟགས་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་དེའི་ལུལ་དུ་མེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བའི། དྲང་ངེས་ན་མ་འབྲེད་གྱི་
དགོངས་པ་སྐལ་བཟང་མིག་འབྲེད་དུ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་སྒྲི་བ་
བཀག་པ་སྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ། ཞེས་པ་དང། དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་

གྱི་རུས་པ་ཅུང་ཟད་མ་ཐོན་པར་ཡོད་དོ། །

སྒྱུར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། འདིར་དོན་དམ་པར་སྒྱུ་བ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་
 སྒྱུ་བ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པའི་ཆོ། རིགས་ཤེས་གྱི་ངེས་ངོར་མེད་དགག་མ་གཏོགས་མེད་
 པས། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཙམ་གྱི་དོན་རྟེན་པའི་ཆོས་ཙན་མིག་སྟགས་དེ། དེ་ཁོ་ནར་ཏེ། གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་གྱི་ངེས་ངོར་ཡོད་པ་ཉམས་ཤིང་མི་རུང་བར་ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་ཁས་སྤངས་ལ། དེ་ལྟ་ན། མིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་འདོད་པས། རང་གི་
 གནས་ལུགས་སམ་གཤིས་ལུགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་གྲོལ་གྱི་མིག་གི་གནས་
 ལུགས་འཇལ་བའི་རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར་རྟེན་དགོས་ཤིང་། ཕྱི་གྲོལ་གྱིས་མིག་སྟགས་
 འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་ཡུལ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པས། དེ་འབྲའི་ཐུན་
 མོང་བར་མི་རུང་བར་ཐལ། སྒྲ་མའི་དོན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 འདི་ནི་དང་ངེས་རྒྱུ་འབྱེད་དུ། རྟེན་ཆོས་ཙན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་ཉམས་པར་ཁས་སྤངས་
 པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ། ལྷག་མཐོང་(༡༧)ཆེན་
 མོའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། འབྲུ་སྒྲོན་ལུགས་མ་གཏོགས་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་བ་
 འགོག་ལུགས་གྱི་རིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཁས་སྤངས་པས། གྲངས་ཙན་སྟགས་དང་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་ཙན་མཐུན་
 སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་འགལ་བ་སྟོན་གྱི། སྒྱུར་ལེགས་ལྡན་སྟགས་
 རང་རྒྱུད་པ་དང་གྲངས་ཙན་སྟགས་ལ་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་
 སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱམས་གྱིས་ཆོས་
 ཙན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ཁས་ལེན་ན་ཆོས་ཙན་གཅིག་
 ཉིད་ཡུལ་ཙན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མ་ལྟག་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དོན་དུ་འབྲལ་རུས་པས་དེ་མི་རིགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལེགས་པས་རང་རྒྱུད་ལེགས་ཚུལ་གྱིས་པར་
བྱོས་ཤིག །སྤར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དཔའི་སྐབས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་
གང་གི་ཆོ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྤར་བཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འབྲུ་སྒྲོན་ལུགས་
གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་མང་བས་འཛིགས་ཤིང་དོན་བསྟན། ཡུལ་ཅན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་
རྟེན་དོན་ཐུན་མོང་བ་མེད་པར་ཐལ། སྤར་བཤད་སྤར་བ་དང་། དེ་མེད་པ་སྤར་བའི་དབང་གིས་
གཉིས་ཀྱི་སྤར་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྤོབ་པའི་
མཉམ་བཞག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤར་དོད་དང་རིགས་གྱིས་རྒྱུ་དཔག་གི་དཔེ་དོར་མིག་
སོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྒྱུ་བཤད་པ་མེད་པར་གྱུ་སྤོབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་བཀག་ནས། དཔེ་འགོག་པ་ནི། དཔེ་ལ་ཡང་འབྲུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་(༡༧བ)སོགས་ཏེ། སྤར་གྱི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་
གཞན་གྱིས་གངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྤོབ་མི་རྟག་པར་སྤོབ་པའི་ཆོ་མི་རྟག་པ་དང་
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཉན་གྱིས་ལ་གྲགས་པར་སྤར་བ་ཅམ་
ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤར་དུ་ཡོད། བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་
མིག་སྤྱི་ཅམ་པ་སྤར་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཡུལ་དུ་གཏན་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐུན་སྤར་བ་འགོག་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་འདི། ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་སྤར་ནས་མཐུན་སྤར་བ་འགོག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཀག་ཚུལ་དེ་ལེགས་ལྡན་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་
གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གི་པ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་དང་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་རྒྱམས་ལ་སྤོབ་ཚུལ་ལ་

བརྟགས་པའི་སྒྱུན་བརྗོད་བྱས་པ་འདི་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེས་པའི་ལྷགས་
ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་མིག་སྟགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྱུབ་འདོད་ནས། མིག་སྟགས་ཚོས་
ཅན། སྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བྱིར་། དཔེར་
ན། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་ཞི་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་
ཀྱིས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོང་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཉན་ཐོས་སྡེ་པས། ཉན་གི་སྒྱེ་མཆོད་ནི་སྒྱེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་ལྡན་
པའི་ཐ་སྟོད་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྟགས་བཀོད་པ་ལ་ཡང་། ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་སྒྱུན་
བརྗོད་སྐར་ལྟར་བྱས་པ་ནུམས་རང་གི་བདག་སྒྱེ་འགོག་པའི་སྒྱུར་བ་སྟགས་ལ་ཡང་
མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་(༢༥)རྗེས་སུ་དཔག་
པ་དག་ལ་སྒྱུན་རི་སྐད་སྒྲས་པ་བཞིན་དུ། ཞེས་སྟགས་ནི་གོ་སྒྲ་སྟེ། སྐར་ལྟར་བརྟག་པ་
བྱས་ནས་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་སྒྱུན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་ཅི་ཡང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒོ་
ནས། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་སྐོལ་བྱི་སྐོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་པར་གང་རུང་
གིས་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སྐོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་
རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱི་སྐོལ་རང་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་སྒྱུན་རུས་པ་ཡོད་ཅིས་དཔེ་དང་སྒྱུར་
བར་བྱའོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྐྱེད་སྟགས་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་ཞེས་སྒྲ་བ་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཁས་ལེན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྐར་ལྟར་འགལ་
བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དགོངས་སོ། །བདག་སྒྱེ་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུས་པའི་སྒྲོན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་མི་
 སྒྲེ་སྟེ། རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། ཞེས་སྟགས་རྩ་བ་དང་། ཡང་འཇུག་པ་ནས་བཤད་
 པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་
 མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བར་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བཞེད་པར་
 མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤར་བཞིན་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་དག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་བསྒྲོག་དགོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་
 བར་འཕེན་པ་དང་། ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བས་སྤར་བཤད་པའི་
 སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །(༡༤ན)ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་ལན་འགྲེལ་པས་སྤར་བཏང་བཞིན་
 བར་བཤད་དེ། གོ་སྒྲ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྒྲོན་བཞེད་ཕྱི་མ་རྣམས་
 ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་ཆོས་ཀྱི་བསྒྲོག་ཚུལ་ལ་སྤར་མའི་རྟགས་བསྒྲོག་པ་སྤྱིར་བའི་རྟགས་
 དང་། སྤར་མའི་ཆོས་བསྒྲོག་པ་སྤྱིར་བའི་ཆོས་སུ་མི་འོང་བ་ལས། འདིར་རྟགས་བསྒྲོག་
 རྟགས་དང་ཆོས་བསྒྲོག་ཆོས་སུ་འཕེན་པའི་བསྒྲོག་ཚུལ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་དུ། འདི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བསྒྲོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་ཟིན་ཁས་བླངས་དུ་མི་རུང་ཞིང་། འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རྟུས་པ་ལ་དཔགས་ན་བསྒྲོག་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 ཏེ། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བསྐྱར་པ་མ་དགོངས་པའོ། །

འདིར་ཡང་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་

སྤྱི་ནས་བསྐྱོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ལྷན་བཅས་དང་དོན་
དམ་པར་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་
སྤྱི་འབྲེལ་ནས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་འབྲུ་སྒྲིན་ལྷགས་ཀྱང་འདིའི་རྗེས་
འཇུག་ལ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཟེན་ལ་ཅུང་ཟད་འགྲིག་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བཞེད་པ་
འདྲའོ། །སྤྱི་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི།
གཞུང་རྩ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་རེ་རེས་བྱས་གྱུར་ན། སྤྱི་བཤད་ལ་
གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། (༡༩བ)ཞེས་
སོགས་ལ་ཁ་འཕང་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་
རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བཞི་ཀ་ལ་དངོས་བསྐྱེད་འགལ་བ་བཞེད་པའི་ཐལ་
འགྱུར་དང་། བསྐྱོད་དོན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྒྱགས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩོད་
པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་སྐྱེ་མེད་སོགས་ལ་རྩོད་སྤང་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་རྒྱགས་པའི་ཚད་
མ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་
བའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲེལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་སྤྱི་རང་བཞིན་མེད་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྒྱ་འགག་སོགས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་
གསུངས་པར་བྱང་དོན་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་དེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། འདི་འདྲ་བའི་བྱང་དེས་ལུང་ལས་གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་

རྟོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདིར་སྒྲུས་པ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་རྣམས་པར་གཞག་ན། ཞེས་པ་ནས། ཉིང་དེ་
འཛིན་ཀྱུལ་པོ་དབངས་པའི་མདོའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་སོགས་རླུན་པ་ཅམ་ཡིན་ན། རླུན་པ་ཅམ་ལ་ལས་
དང་འབྲས་བུ་མི་རུང་བས་འཁོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟོག་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་མེད་
སྟོན་པའི་རྩོམ་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཀྱན་རྫོང་ཅམ་དུ་བསྟན་པ། མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་
བསྟན་མི་དགོས་པ། རླུན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འབྲད་ཚུལ་རྒྱས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་
སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརླུན་པ་ཉིད་(༣༠ན)དུ་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བརྟན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་
འདི་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་འདི་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་ལ་རྩོད་སྤང་ནི། ཕྱགས་གྲུང་གི་སྒྲོབ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་
ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ལྷན་པའི་ངེས་པ་འདི་ཆད་མ་ལས་
སམ་ཆད་མིན་ལས་སྐྱེས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆད་མའི་གངས་ནི་དུ་ཞིག །མཆན་ཉིད་ནི་གང་།
ཡུལ་ནི་ཅི་ཞིག །རྒྱ་གང་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་བརྗོད་དགོས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་
བརྟགས་པ་ཆད་མ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་
པ་འདི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ། རང་ལུགས་བཞག་པའི་སྒྲོན་ས་ལན་དངོས་དང་།
ཞར་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ད་ལྟ་ཆད་
འགོག་དུ་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་འགའ་ཞིག་དག་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནས།
དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཞག་པ་མེད་པར་ཡོད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། ཞེས་པ་ཡན་

གྲིས་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་བརྗོད་ནས། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངེས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ནས། འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་
ཡོད་དོ་ཅོག་མ་ལུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །ཞེས་
པ་ཡན་ཆད་གྲིས་རང་ལུགས་བརྗོད་ནས། ཅི་སྟེ་ཆད་མ་དང་གཞུང་བྱའི་ཐ་སྟོན་འཛིག་
རྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་བཅོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། ཞེས་པ་མན་
ཆད་གྲིས་གཞན་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ཅུང་ཟད་ཅམ་སྒྲོས་པས་རྟོགས་
པར་མི་རུས་ཤིང་། ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། (༣༠བ)རབ་བྱེད་སོ་སོའི་དོན་འཆད་པའི་གོགས་སུ་
འགྱུར་བར་མཐོང་ནས། རེ་ཞིག་མ་བརྗོད་ཅིང་། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲ་རྒྱུ་
གྱི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟོགས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཆད་མ་ལ་མངོན་
རྒྱུ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ཡུལ་
ཅན་ལ་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཛིག་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འོས་པས། རིགས་པ་ཕྱ་ཞིང་
མཚམས་ཟིན་པའི་འཛིག་ཚུལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ལས་འབྲོས་ཏེ། འབྲེལ་པ་ནས་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་རྒྱས་
པར་བརྗོད་ནས། ད་ནི་གཞུང་རྩ་བའི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ལ་
གསུམ། རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྲིས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་གྱི་
འབྲེལ་བརྗོད། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
འབྲེན་ཚུལ། རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོན་འཛིག་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲར་འགོ་སྒྲོས་པ་བཞིན། རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་དགག་པ་དང་། སྟེན་བྱེད་ལ་རྟེན་གྱི་
རང་བཞིན་དགག་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དམ་བཅའ་ནི། བདག་ལས་མ་
ཡིན་ཞེས་སྐད་ཀྱི་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་པས་གཞན་
སྒྲིལ་གོག་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ནི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །

དང་པོ་གཞན་སྒྲིལ་གོག་པ་ལ་རིགས་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་འགོག་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་འགོག་པ་འོ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་པ་
ནས། གཞན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་(༡༡)པས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འདིའི་
འཕུལ་མཚམས་ནི། ལྷ་གྲུ་སྒྲིལ་བཅོད་པའི་ཆེ། འདི་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིབ་ནི་བྱ་བ་དང་། སྒྲི་
རྒྱའི་དོན་དེ་བྱེད་པ་པོར་ཆོག་གིས་བཅོད་ཚུལ་དང་། སྒྲོ་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་
འཛིག་དགོས་པས། དེ་ལྟ་ན་ལྷ་གྲུ་སྒྲིབ་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་གྲུ་གཉིས་བྱ་བྱེད་
དམ་རྟེན་བརྟེན་པར་འཛིག་དགོས། དེ་ཙམ་ཞིག་ཐ་སྟོན་རྒྱུ་པ་ཙམ་དུ་རིགས་ཀྱང་། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། ལན་ཅིག་དེ་ལྟར་དུ་སོང་ན་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འགོ་དགོས་པས། ས་བོན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་གྲུ་སྒྲིབ་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་རྟེན་ལྷ་གྲུ་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷ་གྲུ་ས་
བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བའམ་སྒྲིབ་པའམ་དོ། །

མདོར་བསྟན་ན། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲིལ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ས་བོན་ལ་
ལྷ་གྲུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་དང་པོ་འཕུལ་མཚམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་དོན་གོ་བདེ་བར་བཅོད་ན། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ས་བོན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྒྲིབ་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྒྲི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་མི་སྒྲིལ་ཞིང་། དུས་དེར་

ས་བོན་ཡང་མུ་གུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་གོ། དེ་དག་ནི་ས་
བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་མུ་གུ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན། སྐྱེ་རྒྱུའི་དོན་དེ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
ཕྱོགས་པའི་དུས་དེར་ཡོད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་སྤྱར་ཡང་(༡༧)སྐྱེ་བ་དོན་མེད་
དང་ཐུག་མེད་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །འཕུལ་འཆམས་འདི་དག་ནི། འདི་ཉིད་
དུ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ན། །དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་
དངོས་པོ་སྟེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་
བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མགོ་
འཇུག་ཀྱན་ཏུ་བྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཡང་མུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་ན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པའམ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་འགོག་ཅུས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་
འཕུལ་མཆམས་སོ། །

།སྐྱེད་བྱེད་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལས་རྟེན་སོ་སོར་མ་

བྱེ་བར་ཐུན་མོང་དུ་རང་བཞིན་དགག་པ།།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་འགོག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །
རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་དངོས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དུས་ཀྱི་བདུན་པ་ལྟར་སྤྱར་བས་སྟོན་ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་མ་འགྱུར་
བའི་དུས་ན་མུ་གུ་མེད་པ་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་མུ་གུ་རྒྱ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བས་རྒྱ་མེད་དུ་

འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། ས་ལྷུག་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་གཉིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་ཏུས་སུ་
 དེ་གཉིས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ཟུ་བའི་འདོད་པ་དེའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 འཇུག་པར། གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །གཞན་ཡང་གཞན་དང་སྒྲིབ་གཉིས་གཞི་མཐུན་འགོག་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
 ཡིན་ན། ཀ་བུམ་ལྟར་པན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་དགོས། དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་བཞིན་
 དུ་དེ་ལས་སྒྲིབ་ན། ཟུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་དགོས་པས། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་
 (༡༡༣)སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་སྤར་འགྲེལ་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ།
 འཇུག་པར་ཡང་། འོ་ན། མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྲུང་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་
 སྟགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིབ་
 འགོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གཞན་འགོག་པ་གཉིས་ཟུ་བར་སྒྲིལ་གྱིང་། གཉིས་གཞི་
 གཞི་མཐུན་འགོག་པ་འགྲེལ་བར་སྒྲིལ་པས་གཞན་སྒྲིབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ་བཅོད་
 དོ། །འོ་ན། སྤར་བཤད་པའི་འཕུལ་འཆོམས་ནམས་ལ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གོ་བ་
 ཅམ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་འདྲེད་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་རྟེན་གཅེར་བ་དེ་རི་ལྟ་
 ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས། འདིར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་ལ། འོག་མ་ཀྱན་ཏུ་
 དུན་པར་བྱོས་ཤིག ། དེ་ཡང་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་འཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ།
 རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་ཆད་ཟེན་ནས། དེའི་དོན་སྒྲིབ་ལགས་པར་བཤད་པ་ཅིག་ལ་
 རག་ལས་པས། དེ་ལ་དགག་བྱ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྒྲིལ་བ་དེའོ། །
 དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྒྲིབ་ཤར་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་སྒྲིབ་ཡང་འཆར་བས།
 རང་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རབ་བྱེད་བཙོ་ལྷ་པར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་མིན་

ཚུལ་འདི་ནི་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། རོག་ནས་བཤོམ་བཞིན་པའི་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་འགོག་པ་དང་། བདན་པའི་གཅིག་བྲལ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་རུས་པ་ཚང་ཞིང་གོ་སླ
བའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚན་ནས་ཀ་བུམ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
ཡང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན། ཀ་བུམ་གྱི་སྟེང་དུ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་གཏན་མེད་དགོས་པས། དེ་(༡༣)གཉིས་དངོས་པོར་རིགས་གཅིག་
པ་སོགས་སུ་མི་རུང་བར་ཡང་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འཕུལ་བ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་དོན་ལྟས་
མེད་སྒར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས་མདོར་ན་འཕུལ་འཚམས་ཀྱི་འགག་མཐར་
བྱུག་པ་རྣམས་ལ་སྒར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྒྱིག་སུམ་པོ་དེ་གང་རུང་ཞིག་བཤད་
པར་བྱ་ན་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བ་ཡོད་དོ། །སྒར་བས་དག་གིས་རང་བཞིན་བྱད་པར་
གསུམ་ལྟན་ཞེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ལུས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ལ་སྒྱེ་བའི་རང་
བཞིན་བཀག་ནས། སྒྱེད་བྱེད་ལ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དགག་པ་ནི་དོན་གྱི་འབྲེལ་ལྟར་
བརྗོད་ན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རྒྱུན་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བྱན་མོང་དུ་རང་བཞིན་དགག་པ་
དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ལས་
གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྒྱེ་བའི་བྱ་
བ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་རྟོགས་པ་དགག་པ་དང་། རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་དངོས་
སུ་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་རྟོགས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལྟན་པ་མེད། ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྟོན་པར་
བྱེད་དེ། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་བུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱེ་བ་བཀག་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུན་རྣམས་འབྲས་

བུའི་རྒྱུ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། མིག་སྟགས་རྒྱུ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ།
བྱ་བ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོག་མར་འགོག་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན། དེ་འབྲས་བུ་སྟེ་མ་ཟེན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དམ། སྟེ་མ་
ཟེན་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། (༡༣བ)སྟེ་མ་ཟེན་སྒྲར་ཡང་སྟེ་བའི་བྱ་བ་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྟེ་མ་ཟེན་པ་ལ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་ན། བྱ་བ་ཡོད་དུས་དེར་བྱེད་པ་པོ་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲར་སྟེ་མ་ཟེན་པའི་
རིགས་པས་སོ། །

དེས་ན་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །བྱ་བ་རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་
རྒྱུ་མི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། རྒྱུ་དང་མི་ལྟར། ཞེས་པས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་
བཀག་གོ། །བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། ཀྱང་པ་གསུམ་པས་
བཀག་གོ། །ཅི་སྟེ་བྱ་བ་རྒྱུ་དང་ལྟར་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། བྱ་བ་ལྟར་ཡོད་
འོན་ཏེ་ན། ཞེས་པས་བཀག་གོ། །མདོར་ན། ཀྱང་པ་དང་པོས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྟར་བཀག་ །
གཉིས་པས་རྒྱུ་མི་ལྟར་བཀག་ །གསུམ་པས་རྒྱུ་བྱ་བ་དང་མི་ལྟར་པ་བཀག་ །བཞི་པས་
རྒྱུ་བྱ་བ་དང་ལྟར་པ་བཀག་པས། དོན་བསྟུས་ན། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བཞི་ཀ་ཡང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའོ། །རང་ལུགས་ལ་ལྷ་གྲུའི་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་ཅིང་།
དངོས་རྒྱུའི་སྟེང་གི་བྱ་བ་དེ་ལས་ལྷ་གྲུ་དངོས་སུ་སྟེ་བས། བྱ་བ་རྒྱུ་ལྟར་དང་རྒྱུ་བྱ་བ་
དང་ལྟར་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མིག་སྟགས་རྒྱུ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་རྣམ་

ཤེས་སྒྲུབ་དངོས་སུ་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་མཐོང་བས་རྒྱུན་དུ་འཛོག་གོ་སྒྲུབ་ན། ཞེས་པ་ནི། འདི་
དག་ལ་བརྟེན་སྒྲེ་བས་ན། ཞེས་སྒྲུབ་དང་། དེའི་ལན། རི་མིང་མི་སྒྲེ་དེ་མིང་དུ། ཞེས་པ་
སྒྲེ་འབྲས་སུ་དངོས་སུ་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་མཐོང་བ་དེ་མིང་དུ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ནས་
རྒྱུན་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ་ལོ། །

གཞུང་འདིའི་རིགས་པ་དང་། རིག་ཆེན་དུ། འབྲས་སུ་དང་རྒྱུན་གྱི་(༣༧)བར་དུ་བྱ་
བས་ཆོད་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། མིག་ལ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་འབྲས་སུ་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་
རྒྱུན་ཡིན་པ་དང་། མཐར་དེས་བསྐྱབས་པའི་བྱ་བའི་བྱུང་པར་ཞིག་ལས་འབྲས་སུ་སྒྲེ་བ་
རང་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་
ལྷུག་སྒྲེ་བའི་བྱ་བ་ནི། ལྷུག་སྒྲེ་བཞིན་པའི་དུས་ཞེས་པ་སྒྲེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱགས་པའི་དུས་
ཁོ་ནར་འདོད་དགོས་པས། བརྒྱད་རྒྱུའི་དུས་སུ་བྱ་བ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་ད་དུང་
མེད་པས། དངོས་རྒྱུའི་དུས་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་ལྷུག་འཇག་
པའི་བྱ་བ་ལྷུག་འཇག་རང་དུས་ཁོ་ནར་འདོད་དགོས་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲོགས་རྒྱུན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ་འདི་ལ་བརྟེན་དེས་
འདི་སྒྲེ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་འདི་ཡོད་པས་འདི་འདིའི་རྒྱུན་ནོ་ཞེས་འཛོག་པས་ན། རྒྱུན་ལ་
རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྒྲུབ་ན། མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། འབྲེལ་བ་
དེ་ཡང་བརྟགས་ནས། རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྟོད་དགག་ཅིང་། རྒྱ་དུས་སུ་མེད་
པའི་དོན་ལ་འདི་འདིའི་རྒྱུན་ནོ། ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། གང་གི་
རྒྱུན་དུ་འགྱུར་པའི་དོན་དེ་རྒྱ་དུས་སུ་མེད་པས་དེའི་རྒྱུན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ག་
ལ་འགྱུར། ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕུལ་འཚམས་གྱིས་དགག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་

པ་ལ་རིགས་པའི་རྒྱུ་ལྡན་པ་གསུམ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

ཁྱུ་རྒྱལ་སྐབས་ཁྱེད་སོ་སོར་བྱེ་སྡེ་དགག་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་འཁྱེད་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་
 ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་སྟེ་གསུམ་ལ་བརྟགས་ནས། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཐ་སྟོད་དྲུ་དགག་ཅིང་། མི་དང་
 བརྒྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་རྒྱས་(༡༧)བརྒྱུ་བ་རྒྱས་
 བར་ཐལ། རྒྱུ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱས་བརྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་བ་
 སྟེ། ལྷོ་བ་མེད་པ་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། ལྷོ་བ་བཞིན་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 དུ་གྲུབ་དགོས། རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ། ལྷོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ས་བོན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་རྒྱས་ན་རི་
 བོང་གི་རྩ་ཡང་བརྒྱུ་བ་རྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་ཀྱི་རིགས་
 བས་ཏེ། འདི་འདྲའི་རིགས་ཅན་ཡང་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་དྲུ་དན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རང་
 ལྷགས་ནི། ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་ལྷོ་བ་ས་བོན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་རྒྱུ་དགག་པ་ནི། ཡོད་པའི་ཚུལ་འདི་དམིགས་པ་ནི། ཞེས་
སོགས་ཏེ། དམིགས་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་གི་དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྣ་
རྩ་ན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་རྒྱུ་འདོད་དམ། དེའི་སྣ་རྩ་ན་མེད་པའི་ཤེས་པ་
ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དམིགས་རྒྱུ་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།
དམིགས་བྱ་དམིགས་པའི་སྣ་རྩ་ནས་ཤེས་པ་དེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐ་སྣང་དུ་
དགག་གོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དམིགས་བྱ་ཡོད་དུས་དམིགས་བྱེད་མེད། དམིགས་བྱེད་ཡོད་དུས་དམིགས་བྱ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་བླངས་སོ། །དམིགས་བྱེད་དམིགས་པའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་མེད་ནི།
རང་གི་དམིགས་སྐྱེད་དེའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དུས་སུ་མེད་པ་གཉིས་ལ་ཤེས་པར་
བྱོས་ཤིག །རང་ལུགས་ནི། དམིགས་སྐྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་སྐྱེད་
ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་མ་ཐག་སྐྱེད་དགག་པ་ནི། ཚས་རྒྱམས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སྐགས་
ཏེ། རྒྱ་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་འབྲས་བུའི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེད་ཡིན་ནོ་སྟུང་(34)ན། ཐ་
སྟོད་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ནི་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། འགགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱར་བསྟན་ཟིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཐག་སྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དམ་དུ་ཡང་འགག་པར་བྱའོ། །རང་ལུགས་ནི། རྒྱུ་ཤེས་
སྐགས་འགག་ཁ་མ་དེ་ཉིད། ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། འགག་ཟིན་པ་དེར་
ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

བཞི་པ་བདག་སྐྱེད་འགོག་པ་ནི། རྒྱ་གང་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་བདག་སྐྱེད་
དུ་གསུངས་པས། དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་སྐྱེན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱས་པར་

བཀག་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ལ་སྦྱེ་བ་བཀག་པའི་
འཇུག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྦྱེད་བྱེད་ལ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་བཀག་པའི་འཇུག་བསྐྱེད་བའོ། །

དང་པོ་ནི་རྒྱུན་རྒྱུ་མཐའ་སོ་སོ་འདུས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱུན་སྒྲུལ་མ་སོགས་སོ་
སོ་བ་དང་འདུས་པ་གང་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་སྒྲུལ་བུ་མེད་པར་ཐལ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྒྲུལ་བུ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། རྒྱུ་བ་མེད་ན། སྒྲུལ་བུ་ཆོས་ཅན། འཇུག་མ་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་ཐལ། སྒྲུལ་མ་
སོགས་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ནི།
ཤིག་ཆེན་དུ་རྒྱུན་གྱི་ངོས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། འཕྲོས་འཚམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ལ། (༣༥བ)དོན་གྱི་འབྲེལ་ནི། དངོས་པོ་རྒྱུ་མཐའ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་པའི་བཤད་པ་སྒྲུ་
མ་དེའི་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡང་། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། ཞེས་པས།
གཞན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པར་འགྲོ་ཞིང་། དེས་ན་རིགས་
པ་མི་སྦྱོས་པར་ཡང་གོ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། འབྲས་བུ་
རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྒྲུལ་ན། རྒྱུན་རྒྱུ་མཐའ་བདག་གིས་
རང་བཞིན་མེད། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་ཅིང་། ཡང་རྒྱུན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་
སྒྲུལ་ན་ཡང་། རྒྱུན་མིན་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ནི། ཡོད་མིན། ཞེས་པས་འགོག། དེས་ན་
རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མིན་གྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་མ་དཔེ་སོ། །ཞེས་པ་ནི། འབྲས་
བུ་མེད་པས་ན། རྒྱུན་མིན་རྒྱུན་དུ་ག་ལ་འབྱུར། ཞེས་པས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །མདོར་ན།
སྒྲུལ་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། དེ་བས་ན། རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་མ་
གྲུབ། རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་གྲུབ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་དཔེ་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་

གྱིས་མ་གྲུབ། ཅེས་འཇུག་བསྟུས་པར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པའི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སློ་མི་འདྲ་བ་རབ་བྱེད་
འདིར་དངོས་སུ་ཐོན་པ་ནི། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྩ་བར་སློས་པ་གཉིས།
རྒྱན་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་གསུམ། སོ་སོར་བསྟན་པ་
བཞི་སྟེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དགྲ་དང་། སྤར་མའི་འཇུག་བསྟུས་
ལ་གཅིག་དང་། བྱི་མའི་འཇུག་བསྟུས་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་མི་སློས་པར་
བྱས་ཏེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་དབྱུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚོད་ནས། གཉིས་
པ་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་(༡༦ན)བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་
རྒྱུ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ལ་སྤར་ཡང་ལོགས་སུ་བཞེད་ག་ལ་དགོས། དད་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་དག་གིས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་འདིའི་ནང་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འཛིན། སྐྱེ་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། དེའི་འཛིན་
སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚད་སྤར་བཞིན་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་བྱས་ནས།
འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན། འབྲས་བུའི་ངོས་ནས་སྐྱེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
བམ། རྒྱུའི་ངོས་ནས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་དུ་བརྟགས་ལ།
དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་
འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འདུག་སྟུམ་ངེས་པར་བྱེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་།
རྒྱ་རྒྱུན་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དེ་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་བ་འདི་བྱེད་ཅེས་པའི་
བྱེད་པའི་སློ་ནས་གྲུབ་བམ། འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་ལས་ཀྱི་སློ་ནས་གྲུབ་པ་གང་

དུ་འདུག་སྟུང་དུ་བརྟགས་ནས། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་
ནས་རྒྱུན་འདི་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དམ། བསྐྱབས་ཟེན་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་
ལྟར་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ལ་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་སྟུང་དུ་བརྟགས། དང་པོ་
ལྟར་ན། བྱ་བ་དང་མི་ལེན་པའི་རྒྱུན་དང་། རྒྱུན་དང་མི་ལྟར་པའི་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་
མེད་ཅིང་། བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུའི་འབྲས་ལུ་སྐྱེས་ཟེན་མ་ཟེན་གང་ལ་
ཡང་མེད་པས། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་རང་བཞིན་མི་འདུག་སྟུང་པ་ནི། བྱ་བ་
རྒྱུན་དང་ལྟར་པ་མེད། ཅས་སོགས་(༥༧)ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རྒྱུན་གྱིས་
བསྐྱབས་པའི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྟར་པར་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་རྒྱུན་དུ་འཛོག་ན། འབྲས་ལུ་
དངོས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པར་མ་མཐོང་བར་དུ་རྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཐལ་བས་དགག་གོ། །

བརྟག་པ་གཉིས་པ་འབྲས་ལུ་འདི་སྐྱེད་ཅས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་
དམ་སྟུང་ན། འབྲས་ལུ་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་འགོག་པར་བྱས་པས། སྒྱུར་རྒྱུན་ཙམ་ལ་རང་བཞིན་མི་འདུག་སྟུང་པ་
དང་། ལྷན་པར་དུ་དམིགས་རྒྱུན་སོགས་བཞིར་གསུངས་པ་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟག་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་འབྲེན་པར་བྱས་ནས། མཐར་དེ་བས་ན།
འབྲས་ལུའི་ངོས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གཏན་མི་འདུག་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ངོས་ནས་
རྒྱུན་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་གཏན་མི་འདུག་སྟུང་དུ། འཇུག་བསྐྱས་ཀྱི་
རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུར་ཡང་རྒྱ་མཚན་མདོ་ཙམ་རེའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
རིགས་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱི་མ་རྣམས་བསྐྱན་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་རེ་ཆེར་འགོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རིགས་པའི་
རྣམ་གྲངས་མང་ཉུང་ལ། ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་ལུ་ཆེ་ཆུང་ལྷན་མེད་པར་འགོ་བས།

བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་སྟན་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེ་རུང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་སྟན་མི་སྟན་གྱི་བྱད་པར་གསུངས་པའང་ཆོག་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྐབས་འདིར་ཆོག་གསལ་དུ་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དངས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱན་པར་བྱས་ལ་དེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ངེས་པ་དྲང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྟད་འཛིག་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་(༡༥)པའོ། །དང་བོ་ནི། འོ་ན། རྒྱ་འབྲས་ལ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་མེད་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྣམ་གཞག་གཅིག་ཇི་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་རང་ཅག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་གཤོད་བྱེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་སྒོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་དང་། འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཙམ་གྱིས་བཞག་ཅིང་། སྒར་བཤད་པ་ལྟ་སུའི་བརྟག་དབྱད་མ་བྱས་པས། རང་དགའ་བསྟན་མེད་དུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སྒར་གྱི་རིགས་པས་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་སུ་བསྟན་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལེགས་པར་སོམས་གིག།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་འདི་དབྱད་དེ། ལུགས་འདིའི་ཐ་སྟད་འཛིག་ཚུལ་གྱི་མཚམས་འདིར། རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱིས། དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་གོ་བ་མཐའ་ཆོད་པ་དཀའ་ཞིང་། དེ་བྱུང་ན་མྱོང་བ་སྒྲེ་སྒྲེ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོན་གྱི་དབུ་མའི་བཤད་སྟོལ་བ་དག་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཞིག་དང་། ཀུན་རྗེ་བ་བདེན་པ་འབྲུལ་ངོ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆད་

མས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་དང་། ཕྱི་མ་ཆད་
མཐའ་ལྷུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་རྩེ་ཡབ་སྤྱི་མ་བཞེད་པ་ལས། ལྷགས་སྤྱི་མའི་ལྷུང་གཞིའི་རྩ་
བ་སྤྱི་མ་བཞེད་པ་བཞིན་དོན་དམ་འཇུག་པའི་ཆད་མའི་ལྷུང་ལ་དོགས་པ་མ་ཆད་པ་ཁོ་ན་
ལ་བྱུག་ཅིང་། ལྷགས་ཕྱི་མ་འདི་དབུ་མའི་གཞུང་བཞེད་ཀྱི་སྒོལ་འཛིན་ཆེན་མོའི་འདོད་པ་
ཡིན་ན་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་ལྷུང་ལ་དོགས་པ་ཆེས་ཤུམ་ཡོད་པ་དཀའ་ས་མཐར་བྱུག་
པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་མ་(༡༧བ)ཆད་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱུག་པ་རང་རེས་འདོད་པའི་བྱིར་། འདིར་
ཐ་སྙད་འཛིན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ལུང་བོའི་སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་གང་ཟག་ཅེས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཅུ་དང་།
རྟག་པས་བཀྲགས་པ་ཅུ་འདི་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པར་སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ཟེན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མཐོ་ཡོར་
ཀྱི་སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་གང་ཟག་གི་དོན་མེད་ཀྱང་། འདི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་མིང་དུ་བརྗོད་པ་ཅུ་
དང་། འདི་གང་ཟག་གོ་སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་བཀྲགས་པ་ཅུ་ཞེས་ཡོད་པར་མཚུངས་སོ། །
དེ་ལྟར་ན་ལུང་བོ་དང་མཐོ་ཡོར་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་ཐ་སྙད་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡིན་སྟོན་ཤིག །འདི་ལ་རང་རེའི་དབུ་མ་པལ་ཆེར་གྱིས། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་
ཏེ། ལུང་བོའི་སྤྱི་མ་གང་ཟག་གིས་སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་དང་གཡོ་འགྲུལ་སྟགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རུས།
མཐོ་ཡོར་ཀྱི་སྤྱི་མ་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་
དོ། །འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་བོའི་སྤྱི་མ་གང་ཟག་གིས་དོན་བྱེད་པར་རང་རེའི་སྟོ་
ལ་སྤྱང་ཞིང་། མིང་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ཅུ་ལ་བསམས་ནས། སྤྱི་མ་རྟག་མཐའ་ཀྱི་དོན་
བྱེད་པར་འཛིན་གཤམ། དེ་ཅུ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་རང་གི་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཡོད་
པ་གང་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཞེ་སྟགས་སུ་

འཇམ་དབྱངས་འདུག་གོ། ཅི་སྟེ་དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟངས་དུའང་སྤྱོད་བཞིན་
 དང་། གཡོ་འགུལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒོ་ལ་སྤང་ཞིང་། འདི་འདི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་དག་ཏུ་
 སྤྱོད་པ་ཡང་ཡོད་པས། གང་ཟག་གི་དོན་བྱེད་ཅུས་པར་མཚུངས་སོ། ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་
 དག་འདི་སྟམ་དུ། སྤང་བའི་སྟངས་གི་གང་ཟག་དང་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟངས་གི་གང་ཟག་གཉིས་
 གྱིས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་འབྱེད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 སྟངས་དུ་གང་ཟག་གོ་སྟམ་དུ་འཛོག་པའི་སྒོ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པར་མཚུངས་སོ། ། འན་
 (༡༥ན)ཕྱི་མ་ལོག་གེས་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལན་
 འདི་ཉིད་རྗེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཡང་། ད་དུང་མཐའ་དབྱེད་པར་བྱའོ། ། སྤང་བའི་སྟངས་དུ་གང་
 ཟག་གོ་སྟམ་པ་དང་། མཐོ་ཡོར་གྱི་སྟངས་དུ་གང་ཟག་གོ་སྟམ་པའི་སྒོ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྟད་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་གང་གིས་འབྱེད། ཡང་སྤྱོད་པ་ལ་གང་ཟག་ཐ་སྟད་དུ་
 ཡོད། ཕྱི་མ་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་ན་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལས་མ་འདས་སོ། །

ཡང་སྤང་བོད་དང་མཐོ་ཡོར་གཉིས་ལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་རུང་བ་དང་མི་རུང་
 པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དོ་སྟམ་ན་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་གདགས་
 གཞིར་འཛོག་པ་ཡང་སྒོས་པར་བརྟགས་ནས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། གདགས་གཞིར་
 གྱུར་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་མི་འཛོག་པས། རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གྱུ་
 མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟད་དུ་འཛོག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་ནི། མིང་དང་སྒོའི་ཐ་
 སྟད་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པས། རི་བོང་
 གི་རུ་དང་བུམ་པ་སོགས་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་གྱུང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པར་
 འཛོག་མི་ཅུས་པར་འདོད་དོ། ། ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ལ་ནི་འབྲུལ་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མ་
 འབྲུལ་བ་གཏན་མེད་པར་འདོད་དེ། མདོ་དང་། ཐ་སྟད་པའི་སྒོ་ལ་ཡུལ་འཛོག་ཅུས་ཀྱི་ཚད་

མ་ཞིག་དང་། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་སྒོ་གཉིས་འཛིག་མ་ཤེས་པས་ལན་ནོ། །

དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི། སྤང་བའི་སྤང་དུ་གང་ཟག་གོ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲུམས་ཏེ་འཛིག་པའི་
སྒོ་འདིས་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་དུ་གང་ཟག་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐ་སྟད་བྱས་
པ་ལ་སྒྲུམ་གྲང་གཞོད་པ་མེད་པར་ཐ་སྟད་པའི་མངོན་སྒྲུམ་སྟགས་ཀྱིས་གྲུབ། མཐོ་ཡོར་
གྱི་སྤང་དུ་གང་ཟག་སྒོས་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་ལ། བྱིས་ཉེ་བར་བྱིན་
ནས་དབྱད་(༡༥བ)བྱིན་ཐ་སྟད་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་གྲང་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་
ཡང་ཅུང་ཟད་བརྟགས་ན་མཐར་སྒོས་པར་བཞག་ལ་འཆམས་བཟུང་བ་ཅིག་དགོས་
སོ། །དེའི་བྱིར་མཐོ་ཡོར་གྱི་སྤང་དུ་མིག་དག་པས་གང་ཟག་མ་རྟོད་པ་ནི་གང་ཟག་ཐ་སྟད་
དུ་མ་རྟོད་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བའི་སྤང་དུ་གང་ཟག་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་རྟོད་གྲང་། གང་ཟག་གོ་
སྒྲུམ་པའི་ཐ་སྟད་བསྟོན་མེད་འདི་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་ད་དུང་ཡང་སྤང་བོ་རེ་རེ་བ་དང་
ཆོགས་པ་གང་ཞིག་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པ་ན། མཆམས་འདི་ནས་གང་ཟག་གི་དོན་
དམ་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བས། དེ་ལྟར་དབྱད་པའི་མཐར་མ་རྟོད་གྲང་གང་ཟག་ཐ་སྟད་དུ་
མ་རྟོད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། མཐོ་ཡོར་གྱི་རྩལ་ཆོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལས་
གང་ཞིག་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་དབྱད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་སྒྲུམ་ན། མཆམས་འདིར་ཡང་སྤར་བཤད་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་དན་པར་བྱོས་
ལ། མཐོ་ཡོར་གྱི་རྩལ་ཆོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཆན་
གཞིར་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གྲང་དེ་ལ་མེད་པས་མཐོ་ཡོར་གང་ཟག་
དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐ་སྟད་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་འཛིག་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡང་མཐར་སྒོས་པར་བཞག་ལ་ཐུག་དགོས་སོ། །ཡང་མཐོ་ཡོར་གྱི་རྩལ་རེ་རེ་བ་
དང་ཆོགས་པ་གང་ཞིག་མཐོ་ཡོར་དུ་གྲུབ་སྒྲུམ་དུ་དབྱེད་ན་ནི། མཆམས་འདི་ནས་མཐོ་

ཡོར་གྱི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བས། དེ་ལྟར་དབྱད་པའི་མཐར་མཐོ་ཡོར་མ་རྟེན་
པ་ཐ་སྟད་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་འཛིག་མི་རུས་སོ། །ཐ་སྟད་དུ་འཛིག་ཅིས་པའི་ཐ་སྟད་
ཀྱང་འཛིག་རྟེན་རང་འགའ་བ་ལ་ཡེ་མ་གྲགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྒོའི་ཡུལ་ལས་འདས་
པའི་ཐ་སྟད་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཀྱང་ཐ་སྟད་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བ་དང་བསྐྱེན་
ནས་འཛིག་དགོས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་། འགྲོ་བ་རིགས་མི་
འདྲ་བ་སྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་། གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཐ་(༣༧ན)སྟད་
འགའ་བ་བདགས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་
དགོས་པས། ཐ་སྟད་པའི་སྒོ་རང་འགའ་བས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་སྟགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རང་
ཅག་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རིགས་མཐུན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐ་སྟད་འཛིག་ཚུལ་གྱི་མཐའ་
མི་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་
པས། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དྲན་པར་བྱོས་ལ་མཆོམས་འདིར་སྒོའི་མཐུ་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཅག་ལྟ་བུས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གི་གོ་བ་
མཐའ་ཆོད་པར་འཆོལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབྱེད་པའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་
ཡིན་ལ། གོ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་སྒྲེས་ནས། རི་ལྟར་སྒྲེད་པའི་ཚུལ་ལ། ད་ལྟའི་ལས་དང་པོ་
པ་ལ་གཙོ་བོར་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདོན་ཚུལ་ཞེས་པའི་འབྲིད་ཚུལ་གལ་ཆེ་བས། རྩེ་
བཙོང་ཁ་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཆེས་ཕྱ་བ་ཡོད་པ་རྣམས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་
ལས་བཙལ་བར་བྱོས་ལ་དལ་བ་དོན་ལྡན་བྱའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། ཤིན་རྒྱ་ཆེས་ཕྱའི་རིགས་པ་མི་བཟོད་པས། །རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་
སྒྲེ་བ་མི་འོས་ཞེས། །སྒྱུ་མའི་སྤང་བས་ཡང་ཡང་སྒྲིད་པ་ན། ཡིད་བྱོད་དབུ་མའི་ལམ་དུ་

ཅིས་མི་འགྲོ། །ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་སོང་བ་དང་མ་སོང་བ་དང་བགོམ་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

གཉིས་པ་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་གཞུང་དོན་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ། རབ་བྱེད་
འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བརྟེན།
རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་ཚུལ། རང་
བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྟངས་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཆོད་བརྟེན་དུ། འོང་བ་མེད་
པ་འགྲོ་མེད་པ། ཞེས་པའི་དོན། བྱད་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་བྱད་ཆོས་འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་མེད་
པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འབྲེལ་ཚུལ་(༡༤བ)གང་ཡིན་སྟུམ་ན། གང་ཟག་ལ་འགྲོ་འོང་
གི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རབ་བྱེད་འདི་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ལས་བྱ་བྱེད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་
ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞིར་འདུས་ཏེ། ལས་
ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་ཡོད་
པའི་སྐབས་བྱེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་དང་། བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་གསུམ་ལ་བྱ་བ་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། བགོམ་བཞིན་པ་
ལ་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྦྱིར་ལས་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་
པ་ནི། ཆོག་གི་བརྟེན་ཚུལ་དང་སྒོ་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐབས་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཇུག་པར་
ཤེས་དགོས་ཏེ། ལན་ཅིག་བྱེད་པ་པོར་སོང་བ་དེ་ཉིད་སྐབས་གཞན་གྱི་ཆོ་ལམ་དང་བྱ་བར་
སོང་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱེད་པ་དང་།

གང་ཟག་འགྲོ་འོང་སྒྲེ་བ་སྟགས། བྱད་གཞི་གཅིག་དང་བྱད་ཚུལ་སྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་རང་
བཞིན་འགོག་པའི་ཚེ། ལས་བྱ་བྱེད་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་ནི། ཟབ་མོའི་
དོན་ལ་ངེས་པ་ལུལ་བྱུང་འདྲེན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ནས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གཞིལ་བར་མཛད་དོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་། འདི་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས། གང་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་
ཉིད་ལས་དང་། འདི་འགྲོ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས། འགྲོ་བ་བའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་བོར་
འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་བྱ་བར་འཛིག་དགོས་སོ། །དེ་
ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡང་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་སོང་ཟེན་པ། བྱ་བ་མ་བརྩམས་
པའི་སོང་མ་ཟེན་པ། བྱ་བ་བརྩམས་ནས་འགགས་མ་ཟེན་པའི་བགོམ་བཞིན་པའོ། །དེ་
ཞིག་གསུམ་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འགོག་པ་ན། དེ་ཞིག་(༤༠ན)སོང་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་
སྟགས་སོ། །དེ་ལ་སྒྱུར་སོང་མ་སོང་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྟོན་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་སོང་མ་སོང་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཕུང་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སོང་མ་སོང་དེ་གཉིས་ལ་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་
བ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་འགོག་ཅིང་།

གསུམ་པ་བགོམ་བཞིན་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་
རྩ་བ་རང་གི་རིགས་པ་ནི་འོག་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པ་
སྐབས་འདིར་སྒྲུས་པ་ནི། སོང་མ་སོང་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བགོམ་བཞིན་པའི་
ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བ་ཞིག་ཟེན་པ་དང་མ་བརྩམས་
པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སོང་མ་སོང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བསྒྲོམ་བཞིན་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ཆ་ཐམས་ཅད་

ནས་བསྐྱོམ་བཞིན་པར་གྱུ་བ་དགོས། དེ་ལྟར་ན། སྤར་སོང་མ་སོང་གི་ཆ་གང་ཡང་དེ་ལ་མེད་
 དགོས་པ་ལས། ཀླང་པའི་འོག་གི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་། ཉིང་པས་མ་སོང་བའི་ཆ་གཅིག་
 དང་། སོར་སོས་སོང་ཟིན་པའི་ཆ་གཉིས་ངེས་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤར་བཤད་
 པ་བཞིན་ཞིབ་ཏུ་འཕུལ་ན། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་དེ་ལ་བགོམ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་ན། ཆ་དེ་ལ་བགོམ་བཞིན་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཚང་བས་
 བགོམ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་བགོམ་བཞིན་པར་འཛོག་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ལ་
 ལྟོས་ནས་གྱུ་བ་དགོས་པས་ངོ་བོས་གྱུ་བ་པའི་བགོམ་བཞིན་པར་མ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བགོམ་བཞིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། བྱེ་བྲགས་སྤར་དང་། དེ་དགག་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགྲོ། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་(༤༠བ)
 པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་ཚིག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱ་ཚིག་དོན་གྱིས་སྟོང་བར་ཐལ་བ་དང་།
 བྱ་ཚིག་དོན་དང་བཅས་ན་ལས་ཚིག་དོན་གྱིས་སྟོང་བར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དོན་དང་
 བཅས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ནི། ཞེས་སྟགས་ཤོ་
 ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི་གང་གི་བགོམ་པ་ལ་འགྲོ་བ། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
 གསུང་པ་ནི། བགོམ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ན་ནི། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་
 བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེའི་ནང་ཚན་གྱི་བགོམ་པ་ལ། ཞེས་པ་ནི་
 ལས་ཚིག་དང་། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཚིག་བྱི་མ་ནི་བྱ་ཚིག་སྟེ། སྤར་བཞིན་
 ལས་དང་བྱ་བའི་འདོད་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་ལ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ཡོད་དམ། བགོམ་པ་ལ་ཞེས་པའི་ལས་ཚིག་གི་
 དོན་དུ་འཕུ། འགྲོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དུ་འཕུ། འོན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱ་ཚིག་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བྱ་བ་

གཅིག་ལས་མེད། གཅིག་པོ་དེ་ལས་ཆོག་གི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་འཕུལ་འཆོམས་གྱིས་འགྲོ་བ་སྟེ། ལས་ཆོག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ན་ལམ་ལ་ཡང་དགོས། བྱ་ཆོག་གི་དོན་དུ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་ལ་ཡོད་དགོས་པས་ལམ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ལ། བྱ་བ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གཉིད་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཅུ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཆོ་བསྟོན་པ་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ཞེས་འཐད་ཀྱི་འགྲོ་ཞེས་པའི་ཆོག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དོན་ནི། ལྷས་སྦྱོན་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་ཆོ་རྒྱུད་པ་འདེགས་འཛོག་གི་བྱ་བ་གཅིག་པ་དེ་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། འགྲོ་བ་པོ་ལྷས་སྦྱོན་ལ་མེད་པར་འཕུལ་བའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ཆོག་(༤༡ན)གི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡང་། ལས་ཆོག་གི་དོན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ལམ་ལ་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་དང་། འགྲོ་བ་པོ་ལྷ་སྦྱོན་གཅིག་པུ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་གོ་སྒྲུབ། །

རང་ལུགས་ནི། བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཆོག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་དང་འགྲོ་བ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྒར་བཤད་པའི་སྦྱོན་གསུམ་ཀར་མི་འགྱུར་ཏེ། མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་འགལ་བ་གཉིས་ལ། བརྟེན་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ལ་ཡོད་པ་བཀག་ཀྱང་། འགྲོ་བ་པོ་ལྷས་སྦྱོན་འགྲོ་བར་མཐོང་བས། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཆོན་པ་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འདི་འགོག་པ་ལ་གསུམ། འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དགག་པ། རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་འགྲོ་བ་སྦྱིར་དགག་པ། འགྲོ་བ་

པོ་ལ་འགྲོ་བ་བྱེད་གཞུང་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་པོ་མེད་གྱུར་ན། ཞེས་སྐགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་
ཀྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་བ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་བསྟན་ནས།
བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་མེད་པས། འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བ་
རང་མཚན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ཞེས་འཛིན་
ལུས་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་བ་གཅིག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་
ཡིན། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཞིག་འགྲོ་བ་པོ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་སྐགས་ཏེ། འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་
མིན་གཉིས་དངོས་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་གཞན་གཉིས་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་བཀག་ནས།
(༡༧)འགྲོ་བ་པོ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་འོག་ཉིད་དུ་སྟོན་
པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་དེ་གསུམ་ལས་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་
གྱིས་འགྲོ་བའོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། བྱེད་ཚིག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་པ་
པོའི་ཚིག་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་ཐལ་བ། བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་དོན་དང་བཅས་ན་བྱེད་ཚིག་དོན་
གྱིས་སྟོང་པར་ཐལ་བ། གཉིས་ཀ་དོན་དང་བཅས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
ཚེ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་བྱུགས་ལ་
འགྲོ་བ་པོ། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་འགྲོ་གྱུར་ན།
ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྤྲུམ་བྱེད་པ་
པོའི་ཚིག་དང་། འགྲོ་ཞེས་པ་བྱེད་ཚིག་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བ་འདིས་འགྲོ་ཞེས་བསྟན་པ་
ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ནི། སྐབས་དེར་བྱེད་པ་པོར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་སྟེ་བྱེད་གསུམ་

གྱི་འཕུལ་མཆམས་ནི། ཚིག་གཉིས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྔ་སྔ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་
 གྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་བརྟེན་པ་མི་རིགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་
 བྱ་བ་གཅིག་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ནས། ཆོས་སྔ་སྔ་བ་གཉིས་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་རང་
 མཆོན་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཕུལ་མཆམས་སྔ་མ་
 གཉིས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་སྔ་མའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བྱ་
 བ་དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཚིག་སྔ་མ་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ཚིག་སྔ་
 མའི་དོན་དུ་མེད་ན། ཆ་དེ་ལ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཅིག་མ་ཆང་བའི་སྒྲོ་ནས་
 དེའི་དོན་དུ་མེད་པར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚིག་སྔ་མའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་མཆོན་
 ཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་པར་སོང་བས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཆང་བར་འགྱུར་
 (༤༩ན)ཞིང་། གལ་ཏེ་བྱ་བ་དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཚིག་སྔ་མ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་ཡོད་ན།
 ཚིག་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ཅིག་མེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས། གཅིག་དོན་དང་བཅས་
 བ་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་སྟོང་བར་འཕུལ་ལུས་ལ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ན་ཚིག་གཉིས་རང་མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་སྔ་བ་ཡིན་པས། འབྲེལ་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་འབྲེལ་མེད་གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ན། གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་
 བྱ་བ་དེས་གཅིག་ཤོས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་བྱ་བ་སྔ་སྔ་བ་གཉིས་སུ་འཕུལ་ལུས་
 པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་འབྲེལ་མེད་གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། སྔ་
 སྔ་བ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་གོས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཚིག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་གོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
 མིང་གི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པས་སྟོན་གསུམ་པོ་དེ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་
 དག་ནི་ཚིག་གཉིས་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཀག་ལ། དེར་མ་ཟད་འགྲོ་བ་པོ་རང་

བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བ་འཐད་ན། བྱ་བ་གཉིས་སུ་འཕུལ་བའི་རིགས་པ་དང་པོ་ལ་ནི། འགྲོ་
བ་གང་གིས་འགྲོ་བར་མངོན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ལས་
དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས། གསུམ་པ་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་
གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་ །དེས་གནས་པའི་བྱ་བ་
རང་མཚན་པ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཐོག་མའི་རྩོམ་པ་
དགག་ །འགྲོ་བའི་ལམ་དགག་འགྲོ་བའི་གཉིན་པོ་དགག་ །ཐ་མའི་ལྷོག་པ་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྩོམ་པ་ཉིད་དགག་པ་དང་། གང་དུ་རྩོམ་པའི་ལམ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི་(༤༡བ)ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། ལྷོད་པ་བཏང་
ནས་འགྲོ་བ་རྩོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། སོང་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་མེད་དེ། ཞེས་པས་
འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྤར་སོང་ཟེན་པའི་ལམ་ལ་སྤར་གྱི་བྱ་བ་དེའི་རྩོམ་པ་
འགགས་ཟེན་པ་དེ། སྤར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་བརྩམས་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྩོམ་
པ་སྤྱིར་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་དེའི་སྤང་དུ་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་བྱ་བ་མ་
བརྩམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་གཉིས་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་འང་འགོག་ལ། བཤོམ་བཞིན་པའི་
ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་ངོ་བོས་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཕུལ་མཚམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །འདིར་ཡང་སོང་མ་སོང་ནི་སྤར་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩོམ་པ་བཀག་ནས་གཉིས་པ་གང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་
ལམ་འགོག་པ་ནི། འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སྤར་ལོན། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི། རྩོམ་བཤད་
དུ་བྱང་མི་གསལ་བས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྩོམ་
པའི་ལམ་ཞིག་ཡོད་ན། ལམ་འདི་ལ་རྩོམ་ཞེས་པའི་རྩོམ་པའི་སྤར་ལོན་དུ་གྱུར་བའི་ལམ་

དང་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་རྩོམ་པ་ལམ་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པས། རྩོམ་པ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེན་
བཟེན་པར་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རྩོམ་པའི་སྒྲོ་རོལ་ལྟས་སྦྱོན་བསྟན་པའི་གནས་
སྐབས་ན་རྩོམ་པ་དང་ལྟན་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཅིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ཐ་
སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲར་བཤད་པའི་འཕུལ་མཚམས་
བྱན་དགོས་སོ། །འདི་དང་སྒྲུ་མ་གཉིས་ཀར་རང་ལུགས་ནི། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་ཟེན་
པ་དང་མ་བརྒྱུམས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་ན་འགྲོ་བའི་རྩོམ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་མེད་ཅིང་།
བགོམ་བཞིན་པ་ལ་རྩོམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་ཐལ་(༤༩ན)
བའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བའི་ལམ་དགག་པ་ནི། འདི་ལ་འགྲོ་ཞེས་པའི་ལམ་
ཡོད་པས་བྱ་བ་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འགྲོ་རྩོམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཞེས་སོགས་ཏེ།
འགྲོ་རྩོམ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་བསྟན་ཟེན་པས། གང་དུ་འགྲོ་སའི་ལམ་གསུམ་ངོ་བོས་
གྲུབ་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །སྒྲར་བགོམ་བཞིན་པའི་ལམ་བཀག་པ་དང་། གང་དུ་
རྩོམ་པའི་ལམ་དགག་པ་དང་། འདིར་ལམ་གསུམ་བཀག་པ་རྣམས་ལམ་རང་མཚན་པ་
འགོག་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རིགས་པའི་སྒྲོ་གང་ནས་འགོག་པ་མི་འདྲ་བས་མི་སྒྲོས་པར་མ་
ཟད། དེས་པ་སྟེར་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་རེ་རེ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བའི་གཉེན་པོ་
སྟོན་པ་ཡོད་པའི་བྱེར་རོ་སྟུམ་ན། སྟོན་པ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི། རེ་ཞིག་འགྲོ་བོ་མི་
སྟོན་དེ། ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
འགྲོ་བ་པོ་ཡིན་པ་དང་ལུང་གསུམ་པ་གཉིས་ལ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་ཐ་སྟོན་དུ་འགོག་ཅིང་།
འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོང་ན། སྟོན་པའི་བྱ་བ་གཅིག་གི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་སྒྲར་བསྟན་ཟེན་སྒྲར་ཡང་སྟོན་པར་འགྱུར་པ་དང་། སྟོན་པའི་བྱ་བ་གཅིག་

ཀྱང་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་འགོག་གི་རང་ལུགས་ནི། འགྲོ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ལྷས་སྒྲིན་ཐ་སྙད་དུ་སྡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིན་དེ་རྣམས་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཁོན་རེ།
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན། འདི་
 འགོག་པ་ལ་བགོམ་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སོང་དང་མ་སོང་ལས་ཀྱང་མིན། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱར་སོང་ཟིན་པ་དང་འགྲོ་བ་མ་བརྒྱམས་པའི་མ་སོང་པ་གཉིས་ལ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་(༤༣བ)པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བགོམ་བཞིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ།
 བགོམ་བཞིན་པར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དེར་གྲུབ་དགོས། །ལྡོག་བཞིན་པར་
 ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དེར་གྲུབ་དགོས་པས། བགོམ་བཞིན་པའི་དུས་ན་
 བྱ་བ་དངོས་ལྡོག་བཞིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་རང་མཚན་པ་གྲུབ་པའི་
 སྒྲུབ་བྱེད་བཞི་བཀག་ནས། གཉིས་པ་རིགས་པ་དེས་གནས་པ་ཡང་ཞེགས་ཚུལ་ནི། འགྲོ་
 བ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། གནས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་
 རྩེ་མ་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་རིགས་པ་བསྐྱེས་ལ།
 གནས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་བྱང་བར་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་གོ་སྒྲུབ། །བཞི་པ་བྱ་བ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགྲོ་བ་པོ་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟག་
 ལ་དགག་པ་དང་། འགྲོ་བ་པོར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་དེ་དང་འགྲོ་བ་པོ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་སྟེ་གོ་སྒྲུབ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱ་བ་གཉིས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གཉིས་
 པ་ཡོད་པ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་གང་གིས་འགྲོ་བོར་མངོན། ཞེས་
 སོགས་ཏེ། སྤྱར་འགྲོ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་ན། བྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་

སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་དེ། ཚིག་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཚིག་སྒྲུབ། །ཞེས་འཛིན་གྱིས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་འགྲོ་བ་པོར་ཡང་འཛིན། །དེ་འགྲོ་ཞེས་པ་ཡང་འཛིན་གྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་གཅིག་ལུ་དེའི་སྒྲོ་རོལ་དུ་ལྟས་སྒྲིན་ལྟ་བུ་འགྲོ་བ་པོར་འཛིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐལ། འགྲོ་བ་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་(༧༧ན)ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལྟས་སྒྲིན་ཕྱིས་བྱ་བ་དེས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲགས་བསལ་ཁས་སྤངས། ལྷ་སྟེ། འགྲོ་བ་པོ་དང་བྱ་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལྟར་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་མཚོན་ནས་སྟོན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་པ་སྐྱེས་ཀྱང་མཚོན་གྱིས་ཏེ། འཕུལ་མཚམས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་གང་གིས་ཞེས་སྐྱེས་ཏེ། འགྲོ་བ་པོར་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་འགྲོ་བ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱོ་སྐྱོ་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། ཐུན་མོང་འཇུག་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱི་འཇུག་བསྐྱུ་བ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱེད་དང་གཉིས་ཏེ། ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་དང་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཏེ། ལྟར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་པོ་དང་། འགྲོ་སའི་ལམ་གསུམ་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ནི། རབ་བྱེད་འདིར་བསྐྱུ་བ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་སུ་བསྐྱུ་བ་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ནི། ལམ་ལ་བརྟགས་ནས་བསྐྱུ་བ་བ་གཅིག་ །འགྲོ་

བ་པོ་བྱ་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅིག །འགྲོ་བ་པོ་རང་ཉིད་ལ་བརྟགས་
ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅིག །བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་གཉིས།
བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་ལ་བརྟགས་པ་བཞི་སྟེ། རིགས་པའི་སྒྲིམ་འབྲུ་བ་དགུ་ཡིན་ལ།
ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་སོགས་ཡིན་པས། རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པར་མ་སྒྲིམ་སོ། །

གཉིས་པ་(༧༧བ)རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་
འབྲེན་ཚུལ་ནི། འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ན། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་རང་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ལམ་ལ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་འདི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
པར་མིང་གང་ལ་བརྟགས་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་ན། འགྲོ་བའི་ལམ་
ལ་ཡོད་དམ་སྟུམ་དུ་བརྟགས་ལ། སྤྱིར་ལམ་གསུམ་ཀ་དང་བྱེད་པར་དུ་འགོམ་བཞིན་པའི་
ལམ་ལ་ཡོད་ན་རིགས་པ་འདི་ལྟ་བུས་གཞོད་པར་འདུག །དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་
འདུག་སྟུམ་པ་དང་། ཡང་འགྲོ་མ་ཁན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་
པར་བྱས་ཏེ། ཐོག་མར་འགྲོ་བ་པོ་བྱ་བ་དེའི་རྟེན་དུ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
དང་། དེ་རྗེས་རྣམ་གྲངས་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་སྤྱི་དང་། བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བ་པོར་རང་
བཞིན་གྱིས་འགྲོ་ན་གཞོད་པ་འདི་ལྟར་དུ་ཡོད་སྟུམ་དུ་ངེས་པ་འབྲེན་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་
ལམ་དང་གང་ཟག་ལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་དེ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་པོ་དང་གཅིག་ཐ་
དད་གང་དུ་ཡོད་སྟུམ་པ་དང་། འགྲོ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་ན། བྱ་བ་གཅིག་སྟེ་ཕྱི་བ་
གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འདུག་
སྟུམ་དུ་ངེས་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དང་གང་ཟག་དང་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

བརྟགས་ནས་མ་རྟེན་ཀྱང་། བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་ཐོག་མའི་རྩོམ་པ་དང་། ལམ་དང་།
གཉེན་པོ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་རྣམས་ཡོད་པས་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་དམ་སྟུང་ན། དེ་
རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་ལས་མ་འདས་སྟུང་དུ་དབྱེད་ལ།
མཐར་ཐུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འདུག་སྟུང་དེས་པ་
(༤༥)འདྲེན་ཞིང་། དེ་ལ་དཔེ་གཤེད་ཚུགས་པ་འདྲོངས་པ་ན། གང་ཟག་འགྲོ་འོང་
གི་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མི་འདུག་པས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་
གཏན་མི་འདུག་སྟུང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །རིགས་པ་དེ་རྣམས་
སྐྱུ་མ་ཟད། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་སྐྱུ་གྱ་ཇི་བཞིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དཔེ་
དོན་གྱི་ལུང་རྣམས་བྲན་པར་བྱས་ལ། དེའི་སྒྲོན་སྟེང་དཔེ་པ་བྲང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་དང་གང་ཟག་སོགས་ལ་བརྟགས་ནས་བྱ་བ་རང་མཚན་
པ་བཀག་པ་ན། འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གཏན་མེད་པར་སོང་སྟུང་ན། སྐྱར་གྱི་རིགས་
པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
བཀག་ཀྱང་། དེའི་ཕྱལ་དུ་འདི་དང་འདི་འགྲོའོ། འོང་ངོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཙམ་ཞིག་ད་དུང་མ་ཞིགས་པར་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་ལ། དེ་ཉིད་ལ་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་
བྱེད་ལེགས་པར་འཛོག་པར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་སོ། །ཞེས་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །དེ་
ལྟར་ན་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྐྱུ་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་རྣམས་དང་། སྒྲོའི་
འཕུལ་འདེད་ཀྱི་དབྱེད་པ་བྱེད་ལུགས་རྣམས་ཞིབ་པར་སྒྲུས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས།
འོག་མ་རྣམས་སྐྱུ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྐབས་དང་བརྟན་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུས་
པ། གང་དུ་འགྲོ་ཞིང་གང་གིས་འགྲོ་བ་སོགས། རིགས་ཚུལ་བརྒྱ་ཡིས་འགྲོ་འོང་བུལ་ན་
ཡང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཁྱོད་འདི་ལ་ཁུམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །

ཟད་མི་ལྟ་བུ། ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ་ལྷ་བའི་ལྷགས་སོ། ལྷོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་
བསྐྱུངས་ནི། གང་ཆེ་ཅུང་ཟད་མི་ལྟ་བུ། ཅེས་སོགས་རྒྱུ་བ་དུག་སྟེ་ལ་ནས། གཟུགས་ལ་
བལྟ་བ་བྱེད་པས་ལྟོ། ། ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་སོང་མ་སོང་
བརྟགས་ནས་འགོག་པར་མཛད་དོ། ། རིགས་པ་གཉིས་ནི། ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་ན། ལྟ་
བའི་བྱ་བ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་པོ་སོ་སོ་བ་གཉིས་དང་། བྱ་བ་(༤༤)ཡང་
སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་བཤད་ཟེན་ཏེ། ཡང་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་
ཞིང་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་མིག་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བས་འགོག་གོ། །
གཉིས་པ་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་
སྤྱི་མས་ཞིགས་ཚུལ། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི། མིག་བྱེད་པ་པོར་མི་བྱེད་
ཀྱི། བདག་གམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན་ཡང་། རང་ལ་མི་
ལྟ་བའི་རིགས་པ་སྤྱི་བཤད་པ་དང་། ལྟ་བའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ། འདིར་གསུམ་
དུ་ཐལ་བའི་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ཡང་ལྟ་བ་པོ་གང་ཟག་གི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་
བས་ན་ལྟ་བའོ། ། ཞེས་པའི་དོན་རང་མཚན་པ་ཁས་སྤངས་པ་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་
དང་། བྱ་བའི་ངོ་བོ་གསུམ་ཀ་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་རེ་རེ་འབྲེལ་བར་སོང་བའོ། ། དེ་ཡང་།
ལྟ་བ་ཉིད་གྱིས་ལྟ་བ་པོ་འདྲ་། རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པ་བྱ། ཞེས་སོ། ། རིགས་པ་
གཞན་ནི། མ་སྤངས་ལྟ་བོ་ཡོད་མེད་ཏེ། ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་པོ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་
ལ་ལྟ་མ་ལྟ་མ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པར་མཛད་པ་ནི་ལྷ་བའི་ལྷགས་དང་། སངས་རྒྱལ་
བསྐྱུངས་ཀྱིས་ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་དོན་འབྲེལ་བར་མཛད་དོ། ། དེ་ལྟར་བྱེད་
པ་པོ་རྒྱལ་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་ལས་དང་བྱ་བ་འགོག་པ་ནི། ལྟ་བ་མེད་ན། ཞེས་

པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་དབང་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་། དེ་གསུམ་འདུས་པའི་རིག་པ་དང་། དེ་སྤྱིར་བའི་ཚོར་བ་དང་དེ་ལ་ཞེན་པའི་སྤྱིར་བ་
 རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བལྟ་བུ་བལྟ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ནི།
 ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། གཉིས་པ་
 རིགས་པ་དེས་དབང་(༤༦བ)ཡུལ་ལྟག་མ་ཞིགས་སྟུང་ནི། ལྟ་བས་ཉན་དང་སྟོམ་པ་དང་།
 ཞེས་སྟོན་པ་དེ། ཉན་པ་པོ་དགག་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པ་བཞི། ཞེས་སྟོན་པ་
 ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྟ་བ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པའི་
 རིགས་པའི་སྟོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ན་གཉིས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལས་དང་བྱ་བ་འགོག་སྟུང་གི་རིགས་པ་རྣམས་འདིར་བཤད་དེ། ལས་ནི་གཞུགས་སྟོན་པ་
 ཡུལ་དུག་པོ་དང་། བྱ་བ་ནི། ལྟ་བ་དང་ཉན་པ་སྟོན་པ་ཀྱི་ཆ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ནི་མིག་
 སྟོན་པ་དབང་པོ་དུག་དང་། ཡང་ན་བདག་གམ་རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོར་འཛིག་པའི་ཆོ།
 དབང་པོ་དུག་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པའི། རྣམ་པར་ཤེས་དང་རིག་ཚོར་སྤྱིར་བ་རྣམས། དབྱེད་དེ་མ་དམིགས་མི་ལམ་སྤང་བ་
 བཞིན། །མ་དབྱེད་རང་དགར་འཇུག་པ་གྱེ་མ་མཚར། ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་
 དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཞི་པ་མུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བཞི་པ་མུང་པོ་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མུང་པོ་ལྷ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་མུང་པོ་ལ་རྒྱ་གཟུགས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། འབྲས་
གཟུགས་འབྱུང་འགྱུར་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་དོན་ཚན་གསུམ་
སྟེ། གཟུགས་མུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་། རིགས་པ་དེ་མུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་
སྦྱར། རྩོད་པ་དང་འཆད་པའི་ཆེ་ལན་རིམ་གྱི་ལྷ་ར་གདབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པའི་སྒྲོ་
མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དོན་གཞན་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཐད། ཡོད་མེད་
བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཐད། འདྲ་མི་འདྲ་བརྟགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་
སུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་བཞག་། རྒྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་(༧༥ན)ནི་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་སྒྲ་མས་རྒྱ་གཟུགས་ལས་དོན་
གཞན་པའི་འབྲས་གཟུགས་རོ་བོས་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང་། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་མ་གཏོགས་
པར། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱི་མས་འབྲས་གཟུགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་གཟུགས་རོ་བོ་
ཡོད་པ་འགོག་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་སུ་ཐལ་འགྱུར་དང་གྲགས་ལ་གཞན་གྲགས་འཕེན་ཅིང་།
རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཏུ་གྲུབ་ན་ལྟོས་པ་མི་རུང་བའི་རིགས་པས་ཏེ། སྒར་རང་བཞིན་གྱི་
དོན་ལྷག་གསུམ་སྒྲོས་པ་བྱན་དགོས་སོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཡོད་མེད་ནི་
རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་མེད་ཡིན་གྱི། སྦྱིར་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་གཟུགས་རྒྱས་དུས་

སྤྱི་མེད་པ་ཐ་སྟོད་དུ་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་དགོས་ཀྱང་། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་ན། བསྐྱེད་རྒྱའི་
 དོན་དེ། སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་དུས་སྤྱི་ཡོད་དགོས་པར་སྤར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མེད་ན་
 འདི་འདིའི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །རིགས་པ་འདི་སྤར། མེད་
 དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཀྱང་། སྤར་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་ཞེས་
 པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ནི། འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་
 རྒྱའི་གཟུགས་སྤར་བ་ཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་དགོས་པ་མི་འདྲའོ། །
 རྒྱ་གཟུགས་བཀག་ཀྱང་འབྲས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་འགོག་པ་ནི།
 རྒྱ་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་དག་ནི། ཞེས་སོགས་དོན་བསྟུན་དང་བཅས་པའོ། །རིགས་པ་གསུམ་
 པ་ནི། འབྲས་སུ་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་ཞེས། ཞེས་སོགས་ཏེ། བརྟག་པ་གཞན་ཡང་རྒྱ་གཟུགས་
 རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་ཡང་དེ་འདྲ་བ་(༤༧)བསྐྱེད་དམ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱེད། དང་པོ་
 ལྟར་ན། ཐ་སྟོད་དུ་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མཚུངས་དགོས་ཏེ། མི་འདྲ་བའི་ཆ་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲ་བའི་དོན་མ་ཆང་
 བར་སྤར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གཟུགས་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་དེ་བསྐྱེད་ན་མི་འདྲ་བའི་
 ཚོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མ་ཆང་བཞིན་དུ་
 འབྲས་གཟུགས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕུལ་མཚམས་སར་སྦྱོས་ཟིན་ཏེ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ལུང་པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཚོར་དང་འདྲ་ཤེས་འདྲ་
 བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚོར་བ་དང་དེའི་འབྲས་སུ་རིག་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་
 དེའི་འབྲས་སུ་འདྲ་ཤེས་གཉིས་དང་། མ་རིག་པ་དང་དེའི་འབྲས་སུ་འདྲ་བྱེད་གཉིས་དང་།
 འདྲ་བྱེད་དང་དེའི་འབྲས་སུ་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་པ་དང་།

ཡོད་མེད་དང་། འདྲ་མི་འདྲ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ཏེ་དགག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་བྱས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དབྱུང་པས་གཟུགས་ལུང་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་བྱས་པའི་ཆེ། དངོས་སྒྲུབ་ལྟ་བུས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། ཆོར་ལུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཞུགས་ན། སྒྲུབ་བྱེད་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་། དབྱུང་པས་རང་གི་སྒྲོབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཆེ། དེས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་རང་ལ་བྱས་པ་ལ་ཡང་སྒྲར་བཞིན་ལན་ཐོབ་ཅིག ། ཅེས་གདམས་པའོ། ། འདིར་སྒྲས་པ། གྲུ་སྒྲུབ་སྒྲོ་ཡི་སྤང་ལ་(༤༥ན)གཞལ་བ་ན། ། གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པས། ། ལུང་པོ་གཞན་དག་འདུག་ཚུགས་མི་བྱུང་ཅིས། ། མིང་ཅམ་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས་འགྲོ་བར་དེས། ། ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ལྟ་བུ་ཁམས་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ལྟ་བུ་ཁམས་བརྟག་པ་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཁམས་བྱུག་ལ་རང་བཞིན་དགག་ ། དེ་ལས་སྒྲོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུབ་པའོ། ། དང་པོ་ལ། རྣམ་མཁའ་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་དགག་ ། དེ་ལྟ་བུ་མ་རྣམས་ལ་སྒྲུར་བའོ། ། དང་པོ་ལ། དེགས་པའི་སྒྲོའམ་རྩ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཁམས་མཚན་གཞིའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་བསྒྲུམས་པས་རྣམ་མཁའ་

མཚན་གཞི་འཇུག་གསུམ་ལས། མཚན་མཚོན་དུས་མཉམ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་འཇུག་ཀྱང་
 དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་ནི། འོག་ཏུ། མཚན་ཉིད་བཅས་ལའང་མིན། ཞེས་
 པས་བསྟན་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྔ་ལ་མཚན་གཞི་བྱ་བ་ནི། འཇུག་གཞི་མེད་པ་ལ་འདི་འཇུག་
 ཅེས་པ་དོགས་པ་ཚུང་བས་འདིར་མ་སྒྲིབ་ཤིང་། འཇུག་གཞི་སྔར་ཡོད་ལ་མཚན་ཉིད་
 འཇུག་པ་དོགས་པ་ཆེ་བས། ཅུམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྔ་རོལ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ། །ཡང་ན་མ་སྒྲིབ་པ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ཅུམ་མཁའ་
 འདིའི་ཞེས་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་མཚན་གཞི་ཡོད་
 དགོས་པ་ལས། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སྟུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ། བརྟག་པ་གཞན་
 ཡང་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་ན། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་ངོ་བོས་
 འཇུག་གམ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ན་འཇུག་གམ། སྤང་བོ་གསུམ་(༤༩)པ་ལ་འཇུག་ །
 དང་བོ་ལྟར་ན། ཅུམ་མཁའ་སྒོ་ངོར་མཚོན་ཟིན་ལ་སྒྲར་ཡང་མཚོན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་
 དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་དགོས།
 དེ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་དེས་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་ན། དུས་ནམ་ཡང་དེ་བསྐྱབ་
 དགོས་པས་ཐུག་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་འདི་ལྟ་བུའི་
 ཞེས་མཚོན་པར་མི་རུས་པའི་ཆོས་མང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ངོ་བོས་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ངོ་བོས་མེད་དོ། །
 ཞེས་སྟུན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་
 དགག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་མཚན་གཞི་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
 ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དངོས་པོ་འཇམ། དངོས་མེད་གང་དུ་རང་

པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕ་བའི་རིགས་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདིར་འདོད་ཆགས་ནི་ཆགས་པ་
དངོས་དང་། ཆགས་པ་ནི། གང་གིས་ཆགས་པའི་སེམས་ཡིན་པས། རབ་བྱེད་འདིའི་དོན་
མདོར་བསྟུས་ན། འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཆགས་ཅན་གྱི་
སེམས་དང་སྔ་ཕྱིར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདིའི་རྟགས་བསྟུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་སྔ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དགག་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔ་རྩལ་ན་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་དགག། ཆགས་
པའི་སྔ་རྩལ་ན་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་ལ། ཆགས་
ཅན་གྱི་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་སྟེ་ཅམ་ནས་སྔ་ཕྱིར་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་། འདོད་
ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རྟེན་སྔར་ཡོད་དང་བརྟེན་པ་ཕྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ།
འདི་ལ་འདི་བརྟེན་ཏྲོ་ཞེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༥༠ན)དེས་ན་
ཆགས་པ་སྔར་ཡོད་འདོད་ཆགས་ཕྱིས་ཡོད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྔ་རྩལ་ན།
ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་ཆགས་པ་ཕྱིས་ཡོད་འདོད་ཆགས་སྔར་ཡོད་དགག་པ་ནི། ཆགས་
པ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ན། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ས་
ནི། ཆགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ཞེས་བརྟེན་ནས་གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་གོ་སྟོན་ག་
རྟེ་འཆད་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་རྟེ། འདི་
གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། ཆགས་པའི་སྔ་རྩལ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་འགོག་པ་སྔ་མ་
དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྔ་རྩལ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆགས་པ་འགོག་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་པས།

འགོག་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་ཀྱང་། དགག་བྱའི་ལྷོག་པ་ནས་བྱང་པར་ཡོད་ལ་འདི་
འདྲའི་རིགས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་མ་རྒྱུས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷོས་པ་མེད་པས་ལྟན་ཅིག་
དགག་པ་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་ལྟན་ཅིག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ན།
ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་སྟེ། དོན་ནི། དུས་མཉམ་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡན་
ཚུན་ལྷོས་མེད་དུ་སྤར་གྱི་འབྲལ་མཚམས་ཀྱིས་འབྲུབ་ཅིང་། ཡན་ཚུན་ལྷོས་པ་མེད་ན་མ་
འབྲལ་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དཔེར་ན་ག་ལུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། གཅིག་ཐ་དད་ལས་ལྟན་ཅིག་སྤྱིར་
དགག་པ་དང་། ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ལྟན་
ཅིག་བཀོད་པའི་ཆོས་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་གམ། ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཅིག་
ཉིད་ལྟན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ལ་
ལྟན་(༥༠བ)ཅིག་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཅི་སྟེ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་རྒྱུག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟན་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་གཅིག་ལྟན་ཅིག་ན།
ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་རུང་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། གལ་
ཏེ་ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མ་འབྲུབ། ཐ་དད་དུ་མི་
འབྲུབ། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་ལྟན་ཅིག་དགོས་པ་མེད་པ། ཐ་དད་ལྟན་ཅིག་ལ་ལྷོས་ན་ཡན་
ཚུན་བརྟེན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མི་དད་པའི་གཅིག་ལ་དེ་དང་དེ་ལྟན་ཅིག་
ཅས་པ་དེ་མི་རིགས་པར་མཐོང་བས། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་
པ་ཁོན་ལ་ལྟན་ཅིག་འདོད་དོ་སྟམ་ན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པས།

རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་དད་
ལྷན་ཅིག་ན། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་
དུ་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བརྟགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག། ཅིས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་རྒྱུ་པ་ལ་འདིས་འདི་ཆགས་སོ། །
ཞེས་པའི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དགོས་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པས། དེ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་དོ་སྟུམ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་ནི། ཐ་དད་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་པས།
དེ་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་འདོད་བྱེད། ཞེས་པས་བསྟན་ནས། འོ་ན་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་པ་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ལུ་འདི་
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་
གཉིས་གྱིས་བསྟན་ནས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་(༡༡)ན་པ་གཉིས་
ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དང་ལྷན་ཅིག་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་
ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཐ་དད་དངོས་པོར་
མ་གྲུབ་པས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། སྐྱབས་འདི་དག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཐ་དད་དང་ལྷན་ཅིག་གཉིས་འགལ་བར་སྟོན་པ་ནི། སྤྱིར་ལྷན་ཅིག་ཙམ་ལ་ཕན་ཚུན་
ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་ཚུན་
མི་འབྲལ་བར་གྲུབ་དགོས། དེ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའམ་ལྟོས་དགོས་པ་ལས། རང་
བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང་ལྟོས་མེད་དུ་སྤྲུལ་ཡང་ཡང་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྟགས་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ནས། འཇམ་

བསྐྱུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྔ་ཕྱི་བ་དང་དུས་
མཉམ་པ་གང་གི་ཡང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་
ཆགས་ཆགས་པ་དག་ ཅིས་པའི་རྐྱུང་པ་གཉིས་སོ། །རབ་བྱེད་འདིར་གཅིག་ཐ་དད་ལ་
བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པའི་རྩ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྒྲིས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟན་ཅིག་འགོག་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྒྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས། དགག་
བྱ་ལ་གཞུགས་པའི་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྒྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་ཉོན་
མོངས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། ཅིས་སོགས་སོ། །
འདིར་སྒྲིས་པ། གང་གིས་ཆགས་དང་གང་ཞིག་ཆགས་པའི་སེམས། །འདི་ན་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་
ངམ་ལྟན་ཅིག་ཅེས། །རང་བཞིན་སེམས་ཆོད་ན་གྱིས་(༡༡)བ)སྟོང་པ་ཡིས། །མིང་ཙམ་ལྟག་
མར་ལུས་པ་མི་ཤེས་སམ། ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དུག་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བདུན་པ་སྒྲེ་གནས་འཛིག་གསུམ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བདུན་པ་སྒྲེ་གནས་འཛིག་གསུམ་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེས་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་པར་
བསྟན། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་མཆོན་
ཉིད་རྒྱས་པར་དགག། །དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཁྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཞེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལུང་སོགས་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་དག་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་
སྒྲེ་གནས་འཛིག་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཕྱན་

མོང་དུ་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
སྟེ། འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གང་གིས་
མཚོན་བྱ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་
པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ན་མས་གྱིས། འདུས་བྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
ལས་ཇུས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་གནས་འཛིག་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱིར་འདུས་བྱས་ཅམ་དུ་
མཚོན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ། ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྱུན་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟེ་བ་
འདུས་པས་ན། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ་གོ་སྤོལ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྟེ་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་འདུས་བྱས་
མཚོན་ནམ། དུས་གཅིག་ཏུ་མཚོན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སོ་སོ་ཡི།
འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་བྱ་བ་ནི། རུས་མིན་ཞེས་པས་འགོག་ཏེ། དེ་ཡང་བྱེ་སྤྱོད་འདུས་
བྱས་གྱི་ཚོས་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་སྟེ་གནས་འཛིག་པ་སོགས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་
བའི་བྱ་བ་སོགས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་གི་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་(༥༩ན)
པས། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྱུན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན།
སྟེ་གུ་སྟེ་བའི་དུས་ན་གནས་འཛིག་གི་བྱ་བ་མེད་ན་གནས་འཛིག་གཉིས་ཀྱང་མེད་དགོས།
དེ་མེད་ན་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ལས་ཇུས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་
གསུམ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་དགོས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་། རེ་རེས་ཀྱང་རིམ་གྱི་མཚོན་
རུས་པར་འདོད་པ་འགལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚོན་པར་འདོད་ན། དུས་གཅིག་ཏུ། འདུས་པ་ཡང་
ནི་རི་ལྟར་རུང་། ཞེས་པས་འགོག་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་འདུས་བྱས་གཅིག་གི་སྟེ་

གནས་འཛིག་གསུམ་དུས་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་རིགས་ཀྱང་། དགག་
བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་སྟེ། འགོག་ཚུལ་ནི། གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དགོས་པ་ལྟར་བཤད་ཟེན་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡང་གནས་དགོས་པས་སྟེ་འཛིག་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མི་རུང་བར་སྟོན་པའོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི། ལྷ་
གྲུ་ལྷ་བྱ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་གིས་
མཚོན་དགོས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་སྤྲུང་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་མ་དགོས་ཤིང་།
འདུས་བྱས་གཅིག་ལ་སྟེ་གནས་འཛིག་གསུམ་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཡང་། ལྷ་
གྲུ་ལྷ་བྱ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་འཛིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་མི་
འདོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྷ་གྲུ་ལ་སྟེ་འཛིག་གནས་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་གྲུ་
སྟེ་བའི་བྱ་བའི་དུས་དེར་ལྷ་གྲུའི་གནས་འཛིག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའོ། །
རིགས་པ་གསུམ་པ་ལ། རིགས་པ་(༥༡བ)དངོས་དང་། སྟོན་སྟོང་དགག་པའོ། །དང་བོ་
ནི། སྟེ་དང་གནས་དང་། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། རིགས་པ་དང་བོ་དང་སྟོས་པ་ན་
རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཐལ་བ་དང་བའི་སྟོན་སྟོང་དགག་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྟོན་སྟོང་དགག་
པའོ། །དང་བོ་ནི། སྟེ་བའི་སྟེ་བས་རྩ་བ་ཡི། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བྱེ་སྟེ་
སྟོན་སྟོང་བརྗོད་ནས། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་སྟེ་བས་སྟེས། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་
ལན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་མར་མེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སྟོན་སྟོང་བརྗོད་
ནས། མར་མེ་དང་ནི་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་དཔེ་དགག་པ་དང་། སྟེ་བ་འདི་ནི་མ་སྟེས་པས།
ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དོན་དགག་པར་མཛད་དེ་གོ་སྟེ། །

གཉིས་པ་སྔ་སྔར་དགག་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཛིག་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ། རིགས་པ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱུང་ནས་དགག་།
ཡོད་མེད་གསུམ་དུ་དབྱུང་ནས་དགག་། འགག་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱུང་ནས་
དགག་པ་འི་དང་པོ་ནི། སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་སྐྱེ་བཞིན་པ། ཁེས་སྔགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱུག་གིས།
འགོ་བའི་བྱ་བ་ལམ་ལ་འགོག་པ་འི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེར་
འགོག་ཅིང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་འི་སྐྱེ་བ་བྱེ་བྱག་ཏུ་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་
སྤྱོད་པ་འི་ཚུལ་གཉིས་དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་དགག་པ་གསུམ་སྟོན་པར་
མཛད་དོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང་། ཁེས་སྔགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
གིས་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལ་ཁ་འཕངས་སོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་བཀག་བཞིན། ཁེས་སྔགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་སྟེ།
འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི། འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་འི་སྐྱེ་བས་འབྲས་ཁུ་
གཞན་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་(༥༩ན)ནས་འགོག་པ་ཡིན་པས་རབ་བྱེད་དང་པོ་དང་
གཞན་མི་འདྲའོ། འདིར་རང་ལུགས་ནི། ལྷ་གྲུ་འགག་བཞིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་འདོད་ཀྱང་ལྷ་གྲུ་
སྐྱེ་བཞིན་པ་འི་དུས་སུ་ལྷ་གྲུ་དེ་ཉིད་འགག་བཞིན་པར་མི་འདོད་དོ། འགག་བཞིན་པ་མ་
ཡིན་པ་འི་ལྷ་གྲུ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་གནས་པ་དགག་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་སྟེ། གནས་བྱ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་
དབྱུང་ནས་དགག་པ། གནས་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱུང་ནས་དགག་པ། གནས་
བྱེད་གཞན་ཡོད་མེད་དབྱུང་ནས་དགག་པ་འོ། འདྲའོ། དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་

གནས་སྐབས་དེ་ཡི་གནས་སྐབས་ནི་ཞེས་སྟགས་དང་། བཞི་པ་ནི། དེ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་
 པ་ལ། ཞེས་སྟགས་དང་། ལྔ་པ་ནི། འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པའི་གོ་ལོ་
 ཀ་གཅིག་གོ། འདི་དག་རྩ་རང་ལྟགས་ནི། དེགས་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱ་གུ་འདས་ཟེན་
 པ་དང་། མ་འོངས་པ་གཉིས་སུ་གུ་འགག་པའི་ཆ་ཡིན་པར་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་འདོད་ཅིང་།
 སྤྱ་གུ་འགག་བཞིན་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་དང་། གཉིས་པའི་སྐབས་
 སུ་སྤྱ་གུ་གནས་བཞིན་པ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་འགོག་པ་འདོད་ཀྱང་། དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་
 འགོག་པ་དང་། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་ཀ་ཆེན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་འདོད་ཅིང་། གནས་སྐབས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་པས་སྤྱ་མ་
 འཇིག་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་ན་བཞིག་བྱ་འཇིག་བྱེད་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེགས་
 པ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ན། སྤྱིར་ཡོད་མེད་ལ། དེས་ན་ཐ་སྟད་དུ་
 དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་ན། དངོས་པོ་དེ་ཞིག་
 ཟེན་ནས་(༥༩)ཀྱང་འཇིག་དགོས་ལ་འཇིག་པ་ནི་མ་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་
 དགོས་པས། དངོས་པོ་དེ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཞིག་པའི་དངོས་མེད་དུས་གཅིག་
 དུ་མི་འཐད་པའི་དེགས་པའོ། །དེགས་པ་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ། གནས་པ་ལ་བཤད་པ་
 བཞིན། སྤྱ་གུ་ལྟ་བུ་འགག་པ་ཞེས་པར་འཇིག་པ་སྟེ། འགག་པའི་བྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 ལྟར་འཇིག་གམ། འགག་པ་གཞན་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱ་གུ་འགག་པར་འཇིག་པ་གང་ཡིན་
 དཔྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པའི་ཆོ། ཐ་སྟད་དུ་དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཀྱང་དགག་བྱ་
 ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་
 འཇུག་བསྐྱེས་ཏེ་བྱེད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ་ནི། སྤྱི་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དག །

ཅེས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། རྟོན་ནི་ལུང་སྟོན་གྱིས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། དེ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚོན་ཉིད་དམ་ཁྱད་པར་སྟེ། གནས་འཛིག་
གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སྟོན་ཁྱད་པར་གྱི་མཚོན་
ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱད་གཞི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདུས་བྱས་རབ་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པས་ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། མི་ལམ་རི་
བཞིན། ཞེས་སྟོན་ཏེ་གོ་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་ན། རབ་བྱེད་འདིར་རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་གནས་
འཛིག་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། ལུང་མོང་གི་རིགས་པ་གསུམ། སྟེ་བ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ། གནས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ། འཛིག་པ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་ལྟ་སྟེ། རིགས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བཞིའི་སྟོན་ནས། འདི་ཡན་
ཆད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་མི་སྟོན་པར་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་འགོག་པའི་
རྒྱལ་ལ་དེས་པ་གཏིང་རྒྱུས་འདྲན་དགོས་ཏེ། འཕུལ་མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོད་བཤད་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་གསུམ་གྱི་དོན་སྟེ་ལེགས་པར་ཤར་ནས། དོན་དེ་ལྟར་གནས་ན་
འདི་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྟུང་པའི་སྟོན་འཕུལ་འདྲན་བསྟོན་མེད་དུ་
འཆར་བྱབ་པ་ཅིག་མ་བྱུང་བར་དུ་དབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་མོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་གྱི་ཁས་
ལེན་ལ། པར་སྒྲིག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་སྟེ་ལས་མ་བྱུང་ན། གཞུང་ཆེན་མོའི་འཆད་རྒྱལ་མ་ཤེས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་བརྟག་པ་བྱེད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སྟོན་ལ་རྒྱུར་འཆར་བ་ཅིག་དེས་པར་དགོས་སོ། །འདིར་སྒྲིག་པ།
སྟེ་གནས་འཛིག་པའི་མཚོན་ཉིད་ལྟར་པ་ཁྱད། །འདི་ན་རང་གི་རང་རྒྱལ་ཅི་འདྲ་ཞེས། །ཁྱུ་
སྐྱབ་སྟོན་ཡི་མེ་ལོང་དག་པ་ལ། །གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་

རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བརྒྱད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། ལས་དང་བྱེད་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། ཐ་སྙད་དུ་བརྟན་ནས་འཛིག་པའི་ཚུལ། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྒྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོན་པས། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲལ་བའི་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ལས་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་དང་། རྟོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱ་གསུམ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པས་ལས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དང་། བཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀས་ལས་སུ་གྱུར་མ་གྱུར་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །(༡༡ན)དེ་དག་ལས་ཐོག་མར། སྤྱ་དང་པོ་གཉིས་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ནི། བྱེད་པོ་ཡིན་པས་གྱུར་པ་དེ། ཞེས་སོགས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ནི། ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། ཅེས་པ་ནས། དོན་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། ཅེས་པའི་བར་ཏེ། བྱེད་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་བྱེད་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་འཕྲལ་མཚམས་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྤྱ་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་གྱུར་མ་གྱུར་པ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རང་ལྷགས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ལས་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་རང་ཡང་འདོད་ཅིང་། ལྷག་མ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འགོག་གོ། །དང་པོ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ལྷགས་ནི། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་པོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་

བྱེད་ན། ལས་མ་བྱས་གོང་དུ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་ཟེན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོར་འཛོག་
པའི་བྱ་བ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་གཞན་གཉིས་པ་ཞིག་གང་ཟག་དེས་ནི་མ་བྱས། དེ་
འདྲའི་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཞིག་ཕྱིས་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་ཟེན་ནས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་པར་ནི་འགྱུར་
བས། སྤྱི་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་དང་པོའོ། །ཡང་ལས་
ཡིན་པ་རང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་བྱས། །བྱེད་པ་པོ་དེས་མ་བྱས་
གོང་དུ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་དེ་ལས་སུ་ཐ་སྟངས་ཐོབ་ཟེན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དེས་ཕྱིས་
ལས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་གཉིས་པ་མི་བྱེད་པར། ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོར་
འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་གཉིས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ལ། བྱེད་པ་པོ་རེ་རེས་ལས་
ཕྱོགས་མ་མཐུན་རེ་རེ་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། རེ་རེས་ལས་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གཉིས་གཉིས་
བྱེད་པ་དགག་པའོ། །(༡༡༧)དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་སྐགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་སྟེ།
ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་འགོག་པས་རྟོགས་སྒྲ་གཉིས་པ་ཐ་
སྟངས་དུ་བརྟེན་ནས་འཛོག་རྒྱུ་ནི། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སྐགས་དང་།
གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སྐགས་ཏེ། རབ་བྱེད་འདིར་སྤར་
བཤད་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྤར་དང་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་རྟོགས་སྒྲ་བས། རྩ་བའི་
རིགས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་འདིས་ལས་འདི་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། བྱེད་པོར་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པ་དང་གཉིས་ཀར་གྱུར་བས། ལས་སུ་གྱུར་པ་
དང་མ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བྱེད། དེ་
ལས་རྒྱུག་པའི་ཕྱོགས་མི་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་

སྒྲིམ་པ། བདག་གིས་ལས་འདི་བྱས་ཞེས་མངོན་པར་སྒྲིམ་པའོ། །བྱིས་པའི་སྒོ་ནི་སྒྲར་ཡང་
བྱིས་པ་སྟེ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྩྭ་ལ་མཁས་པ་ཡི། །འཕགས་པའི་སྒོ་ནི་ཤིན་
རྒྱུ་འཕགས་པ་ཉིད། །ཅེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་འོ། །

དགྲུ་པ་སྒྲ་རྩོལ་ན་གནས་པའམ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་དང་
ཉེ་བར་སྤང་བ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

དགྲུ་པ་སྒྲ་རྩོལ་ན་གནས་པ་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་གྱིས་པར་བྱ།
ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟ་བུ་མིག་ལ་སྟགས་པའི་སྤང་བྱ་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་རྩོལ་དུ། དེ་དག་ལེན་
པ་པོའི་གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་བ་ཅིག་ཟེར་རོ། །འདི་དགག་པ་ལ་
གསུམ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། དེས་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་ཡང་
ཞིགས་པར་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལེན་པ་པོ་སྤང་
བྱ་ཐམས་ཅད་(༥༥ན)ཀྱི་སྒྲ་རྩོལ་ན་ཡོད་པར་དགག། སྤང་བྱ་རེ་རེའི་སྒྲ་རྩོལ་ན་ཡོད་པ་
དགག། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་རྩོལ་ན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་། རབ་བྱེད་སྒྲ་མར་སྟོགས་མཐུན་ཀྱི་སྤྱད་པོ་ལ་རིགས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་བཀག་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ལྟག་པའི་སྒྲོ་ནས། སྤང་བྱ་ལས་སྒྲ་ན་ལེན་པ་པོར་
གདགས་པའི་རྒྱ་མེད་པས་དགག་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་སྒྲ་ན་སྤང་བྱ་ལ་གནས་པའི་རྟེན་
མེད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་
ནི། ལྟ་བུ་ལ་སྟགས། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲ་རྩོལ་ན་ཡོད་ན་སྒྲོན་གཉིས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ལྟ་བའི་དབང་པོས་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་པོ་

འཇོག་པའི་དུས་ན། ཉན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བྱ་གཞན་གྱིས་ལེན་པ་པོར་མི་འདོགས་
 ཤིང་། ཡང་དུས་གཞན་གྱི་ཆོ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་། ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་དགོས་པས།
 སྤང་བྱའི་སྔ་རོལ་ན་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ལེན་པ་པོར་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། ལྟ་
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་པས་དོགས་པ་བསུས་ནས། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ན་མེད་པས་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་
 རྣམས་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྔ་རོལ་གལ་ཏེ་ཡོད་མིན་ན། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་མེད་པར་རེ་རེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་
 ཅིག་ཐ་སྟོད་དུ་ཁས་ལེན་གྱང་། འདི་ནི་རེ་རེ་(༥༦)པའི་སྔ་རོལ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་
 བ། ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་སྤང་བ་ཀྱིས་
 ཟེན་པས། རེ་རེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ངོ་བོས་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རེ་རེའི་སྔ་རོལ་དུ་
 ངོ་བོས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན། སྤང་བྱ་པ་པོའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཉན་
 པ་པོར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བོ་དེ་ཉིད་ཉན་བོ་དེ།
 ཞེས་སོགས་དང་། གལ་ཏེ་ལྟ་བོ་དང་ཉན་པ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་བོ་སྟུམ་ན།
 དེ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟ་བོ་གཞན་ཉིད་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་སྤང་བྱེད་དགག་པ་ནི། ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དེས་སྤང་བྱ་ཡང་ཞེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། ལྟ་དང་ཉན་ལ་
 སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ནི། གང་ཞིག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཞེས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་
 གྱི་རང་ལུགས་ནི། ལེན་པ་པོ་ཞེས་ན། ལྟ་བུ་པོའི་གང་ཟག་ཉན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཉན་པའི་
 ལྟ་རྒྱུ་ལྟོད་པ་ལྟ་བུ་ཐ་སྟོད་དུ་འདོད་ཀྱང་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །དེས་ན་རབ་
 བྱེད་འདིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་རྩ་བའི་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ། སྤང་(ཡེན)པོ་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་བར་སྤང་བྱ་སྤང་
 པའི་ལྟ་རྒྱུ་ལྟོད་པ་གྲུབ་དེའི་ཕྱིས་སྤང་མ་གྲུབ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འདོད་པོས་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐ་སྟོད་དེ་དུས་མཉམ་པར་ཁས་
 ལེན་ཀྱང་དུས་མཉམ་སོས་བར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་སྟོས་མེད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། ལེན་པ་
 པོ་ཕྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱས་འགོག་ཅུས་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 འདིར་དེ་གཉིས་ཟུར་དེ་མ་སྟོས་ཤིང་། འདིས་འདི་ཉེ་བར་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ངོ་བོ་གྲུབ་ན།
 ལེན་པ་པོ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་རང་སྟེ་བྱེ་སྟེ་སྟོགས་སྟེ་མར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 ཏྲགས་ཟུར་དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་སྟོས་སོ། །དོན་དེ་ལྟར་མ་
 བཏྲགས་ན་རབ་བྱེད་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་དངོས་ལ་སྟོར་པའི་སྐབས་དོན་
 སྟོར་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་དགོས་སོ། །འདིར་སྟོས་པ། སྤང་བྱ་འདི་
 ཡི་ལེན་པོ་འདིའི་ཞེས། །ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མ་མཆིས་པས་དེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 ཤིང་ཏྲར་འདོགས་པ་བཞིན། གང་ཟག་བརྟན་ནས་བཏྲགས་ན་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་རབ་
 ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཅུ་པ་མེ་དང་བྱད་ཤིང་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བཅུ་པ་མེ་དང་བྱད་ཤིང་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་ལེན་པོར་ལྟོས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་བརྟག་བྱེད་དུ་ལྟོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ། མེ་བྱད་དོ་བོས་གྲུབ་པ་འགག། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྦྱར། བཀག་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་སྤྲད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱར་མ་བཤད་པ་དང་། བཤད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མེ་དང་བྱད་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱི་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱད་ཤིང་གང་དེ་ཞེས་པས་དགག་གོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་(༡༥)དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན་ཤིང་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཁྱི་ཕྱད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེད་གཞན་ན། ཞེས་པ་ནས། རྩུ་མ་པ་དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་པས་རིགས་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཞེས་པའི་སྟོག་གཅིག་གིས་མ་ངེས་པ་སྤངས་པའོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཕྱིར་མི་ཕྱད། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་རིགས་པ་དངོས་དང་། རི་ལྟར་བྱད་མེ་སྐྱེས་པ་དང་། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་སྤངས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྟོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་བྱད་ལན་རྩུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལན་རྩུན་ལྟོས་པས་ན། དེ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་རྒྱུའི་དོ་བོ་རང་

མཚན་པ་ཡོད་དོ་སྟུང་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་དུས་གསུམ་ལ་དབྱད་ནས་ལྟོས་པ་
 དགག། ལྟོས་ཚས་ཡོད་མེད་ལ་དབྱད་ནས་ལྟོས་པ་དགག། ལྟོས་མ་ལྟོས་གཉིས་ཀ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མེད་དང་བྱད་ཤིང་གཉིས་པོ་ཡན་ཚུན་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟོས་ན། འདི་ལ་འདི་ལྟོས་ས་ལྟོས་ཚས་གཉིས་སྒྲ་ཕྱིའམ་དུས་མཉམ་གང་
 དུ་གྱུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྟོས་ས་བྱད་ཤིང་སྒྲ་ཕྱུང་ཅིང་ལྟོས་ཚས་མེ་ཕྱིས་གྱུབ་བམ།
 ལྟོས་ས་མེ་སྒྲ་ཕྱུང་ནས་ལྟོས་ཚས་བྱད་ཤིང་ཕྱིས་གྱུབ། ཅེས་བརྟག་པ་དང་པོ་ལྟར་ཁས་
 ལེན་ན། གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་འགོག་སྟེ། འདི་ཅུང་ཟད་དགའ་
 བས་བརྗོད་ན། མེ་གྱུབ་ཟེན་སྒྲར་ཡང་ཤིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཐལ། ལྟོས་པར་བྱ་རྒྱུ་
 མེ་རོ་བོས་ཡོད་པ་ཞིག་ཤིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མེ་མེད་སྒྲར་ཡང་བྱད་
 ཤིང་རོ་བོས་གྱུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱད་ཤིང་སྒྲར་རོ་བོས་གྱུབ་ཞེས་དེ་ལ་མེ་ལྟོས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བྱད་ཤིང་མེ་ལ་ལྟོས་པ་རོ་བོས་གྱུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་
 གུངས། དེ་ལ་རོ་བོས་ལྟོས་ན་ནུམ་པ་ཐམས་(༥༥ན)ཅད་དུ་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས། ལྟོས་
 ས་མེ་མེད་པར་བྱད་ཤིང་རོ་བོས་གྱུབ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། མེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ནི། གལ་
 ཏེ་ཤིང་ལྟོས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟག་པ་དང་པོ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་ནས། བྱད་པར་བྱ་བའི་
 ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟག་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་བའི་བརྟག་
 པ་གཉིས་པ་ལྟར། མེ་བྱད་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡན་ཚུན་ལྟོས་སོ་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་དངོས་
 པོ་གང་ལྟོས་གྱུབ། ཅེས་པའི་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ལྟོས་ཚས་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ནི།
 དངོས་པོ་ལྟོས་གྱུབ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་གའོ། །

གསུམ་པ་ལྟོས་མ་ལྟོས་གཉིས་ཀ་དགག་པ་ནི། ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་མེད་དེ། ཞེས་

པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ། གཉིས་པ་ནི། ལུང་ཤིང་མེས་བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་བྱིར།
 དེ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུང་ན། མེ་ནི་གཞན་ལས་མི་འོང་སྟེ། ཞེས་པ་གཉིས་
 གྱིས་འགག་གོ། ལྷ་ར་མ་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་མ་ཟད། སོང་མ་སོང་བ་བཞོམ་
 པ་གསུམ་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ལུང་ཤིང་དང་མེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་
 པ་ནི། དེ་བཞིན་ཤིང་གི་ལྷག་མ་ནི། ཞེས་སོ། ལྷ་ར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི། རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་ལྗེ་སྒྲོ་ནས་མེ་ལུང་དོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི། ཤིང་ནིང་
 མེ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོགས་སྤྱོད་གཅིག་སྟེ། འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྷ་ལུང་རྣམ་དབྱེད་
 བདུན་དང་། འདིར་བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ལྗེ་སྒྲོ་ནས་དབྱེད་པ་ནི། རྒྱས་བསྐྱེད་ཡིན་ལ།
 གཉིས་ཀྱི་འདུག་གོ་ལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྤོ་ལ་ལྷོས་ནས་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 སོགས་སྤྱོད་གཅིག་སྟེ། འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྷ་ལུང་རྣམ་དབྱེད་བདུན་དང་། འདིར་
 བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ལྗེ་སྒྲོ་ནས་དབྱེད་པ་ནི། རྒྱས་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀྱི་འདུག་
 གོ་ལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྤོ་ལ་ལྷོས་ནས་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་གནས་
 རྒྱུ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེད་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་སྤྱོད་
 རྣམས་སུ་བཤད་ཟིན་པས། འདི་རིགས་པ་ཟུར་པར་མི་བཅིའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཞེས་སོགས་
 (༥༥)དང་། གསུམ་པ་བཀག་པའི་དོན་དུ་ལྷ་བ་སྦྱད་པ་ནི། གང་དག་བདག་དང་། ཞེས་
 སོགས་སོ། འདི་དག་གི་སྒྲུབས་ཀྱི་རང་ལུགས་ནི་གཞན་རྣམས་རྟོགས་སྤྱོད་ཞིང་། ལུང་ཤིང་
 དུ་འཛོག་པའི་ས་ཚིགས་ཅུང་ཟད་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་པས། མེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
 ཤིང་ནི་ལུང་ཤིང་དུ་འགོག་ལ། དེ་ལ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བ་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། མེས་དངོས་བརྒྱད་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་

ལས་སུ་མ་གྱུར་པའི་རྩ་དང་སོག་མ་ལ་སོགས་པ་བྱད་གིང་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་
འབྲེལ་པས་བཞེད་པ་འདྲའོ། །མེ་བྱད་གཉིས་པན་རྩྭ་ལྟོས་པ་ཅམ་ནི། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་སྒྲ་
ཕྱི་བ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ། ལུགས་འདི་ལ་ས་བོན་ལྷ་གྲུ་ལ་ལྟོས་པ་
དང་། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དུས་མཉམ་པའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་
རྩྭ་ལྟོས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་བྱད་གཉིས་པན་རྩྭ་ལྟོས་པར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ལྟོས་པའི་རྩལ་ཡང་། ཆོས་དེའི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ལྟོས། དེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
མི་ལྟོས་ཀྱང་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་འཛིག་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་སོགས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ལྷ་
གྲུའི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ས་བོན་ལྷ་གྲུའི་རྩུར་འཛིག་པ་ལྷ་གྲུ་ལ་ལྟོས་
པ་དང་། ལུས་པ་དང་ཕན་རྩྭ་ཐ་དད་པའི་ཀ་བ་དེ། ལུས་པ་དང་ཕན་རྩྭ་ཐ་དད་དུ་
འཛིག་པ་ཡང་། ལུས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རབ་བྱེད་འདིར་མེ་བྱད་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་སྒར་མ་བཤད་པ་ནི། གཅིག་སྟེ། མེ་བྱད་
གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའི་འདིར་འདུས་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདིར་སྒྲས་པ། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ནི། །འདི་ན་རང་བཞིན་ཅམ་ཡང་
མ་མཐོང་ན། །དོན་གཞན་ཉེར་ལེན་ངོ་བོས་གྲུབ་བོ་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་དཔེ་འདིས་
མཆོན་པར་བྱེད། ཅེས་རབ་བྱེད་པ་བརྩུ་བའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བརྩ་གཅིག་པ་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བརྩ་(༡༧ན)གཅིག་པ་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་པའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེ་འགྲོ་བ་ལྟར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟུམ་ན། འདི་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་རིགས་པའི་སྟོན་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དགག་པ་དང་། སྐྱེ་འཆི་ལ་སྟེ་ཕྱི་ལྟན་ཅིག་གི་ཆ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྟོན་མཐའ་མངོན་ནམ། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་དྲུག་གིས་སྟོན་ཏེ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་མེད་པ་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། འཁོར་བ་སྐྱངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་དེས་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཟད་དགོས། འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཟད་པ་ཡོད་ན། དེའི་དང་པོ་འམ་ཐོག་མ་འདི་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་སྟོན་མཐའ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་སྟེ་དག་གི་དེར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པ་འདིས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསལ་བར་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་མཐའ་ནི་ཆ་སྟུང་དང་། ཕྱི་མཐའ་ནི་ཆ་ཕྱི་མ་ལ་དགོངས་པས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆ་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིར་ཐ་

སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་(༥༧བ)སྟེ་ཕྱི་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ཅེས་པ་
 སྟེ་ཕྱི་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་སྟད་དུ་སྟེ་ཕྱི་བརྒྱད་པ་ལ་ངེས་པར་
 འཛིག་དགོས་པས། རང་མཚན་པ་འགག་པ་ལ་ཡང་། ཆ་སྟེ་ཕྱི་རང་མཚན་པ་མེད་པ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་འདི་མ་རྟོགས་ན་གཞུང་འདིའི་རྟོན་གྱི་གཙོ་བོ་འཆད་
 མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤད་པ་སྟེ་མ་ནི་སྒྲོ་བའི་བཞེད་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་
 མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ཟླ། གཉིས་ཀ་གཞུང་འདིའི་རྟོན་དུ་ལེགས་པར་གནས་སོ། །འདིར་བཤད་པ་སྟེ་མ་
 ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བ་རྒྱན་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་
 དགོངས་ལ། ཡར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་སྟིང་བོ་རྒྱན་དུ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་བཞེད་
 པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་མི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་གཏན་མེད་
 པ་ལ་དགོངས་པས་དགོངས་པ་གཏན་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བཀག་
 པ་ལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཀྱང་། དབུས་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་དོ་
 ལྟམ་ན། གང་ལ་ཐོག་མ་ཞེས་པས་འགོག་གོ། །ཡང་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཀྱིས། ཐོག་
 མཐའ་དབུས་གསུམ་ནི་སྒྲོ་འཛིག་གནས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོ་འཛིག་གཉིས་རང་
 བཞིན་མེད་པས་གནས་པ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་རྟོན་དུ་ཡང་འཆད་དེ། ཅུ་
 བའི་དགོངས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གནས་སོ། །དེས་ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ་འཁོར་བ་ལ་
 རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཅུ་བའི་རིགས་པ་གཅིག་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྟེ་ཕྱི་དང་། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། གལ་
 ཏེ་སྒྲོ་བ་སྟེ་གྲུར་ལ། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་བའི་(༥༠ན)གཉིས་ལ་སྟེ་ཕྱི་བ་
 དགག། སྒྲོ་བ་དང་ནི་ཞེས་པས་དུས་མཉམ་པ་དགག། གང་ལ་སྟེ་ཕྱི་ལྟར་ཅིག་གི། །

ཞེས་པས་དོན་བསྐྱུས་སོ། །འདི་དགག་དོན་གིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བ་གནད་བསྐྱུས་པ་
 ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། འདིར་འཁོར་བ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་འཁོར་བའི་དོན་སྦྱི་གི་བརྒྱད་པ་ལ་འཛིག་པས། དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་
 རང་མཚན་པ་སྔར་བཀག་ནས། སྦྱི་གི་གཉིས་དུས་སྔ་ཕྱི་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ལ་བརྟགས་
 བས་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱི་གི་ནི། ལྟས་སྦྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྒྱུད་
 གཅིག་གི་སྦྱི་གི་སྦྱི་ཙམ་ནི་དེའི་འཁོར་བ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དཔྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་
 ལྟས་སྦྱིན་གྱི་སྦྱི་གི་སྦྱི་ཙམ་ནས་སྔ་ཕྱི་མེད་ཅིང་། ཆོ་འདིའི་སྦྱི་གི་གཉིས་སྦྱི་བ་སྔ་མར་
 ཁས་ལེན་པས་དེ་འདྲའི་སྔ་ཕྱི་དང་དུས་མཉམ་ལ་ནི་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
 སུ་མི་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཕྱོགས་ལ། ལྟས་སྦྱིན་གྱི་ཆོ་
 འདིའི་བདག་དང་དེའི་བདག་སྦྱི་ཙམ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པས། རང་
 བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་སྔར་གྱི་འཕུལ་མཚམས་གྱིས་
 འབྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་ལྟས་སྦྱིན་གྱི་སྦྱི་གི་གཉིས་ལས་སྦྱི་བ་སྔ་ན། སྦྱིན་ལྟ་འཇུག་སྟེ།
 ཆོ་འདིའི་སྦྱི་བ་ལ་ཀ་གི་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཆོ་འདིའི་སྦྱི་བ་སྦྱོན་དུ་གི་བ་མ་སོང་བར་
 ཐལ་བ། དེའི་ཕྱིར་ལྟས་སྦྱིན་གྱི་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་ཐལ་བ། ཆོ་འདིའི་སྦྱི་
 བའི་སྦྱོན་དུ་ཀ་གི་ཞིག་མ་སོང་ན་འཁོར་བ་སྦྱོན་མ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་གསར་སྦྱི་ཡོད་
 བར་ཐལ་བ། ཆོ་འདིའི་ལྟས་སྦྱིན་གྱིས་སྦྱི་བ་དྲན་པ་མི་སྦྱིད་པར་ཐལ་བ་རྣམས་སོ། །

སྦྱོན་དེ་རྣམས་འཇུག་པའི་རྒྱ་(༥༠བ)མཚན་ནི། ཆོ་འདིའི་ལྟས་སྦྱིན་དང་། ལྟས་
 སྦྱིན་གྱི་བདག་སྦྱི་ཙམ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན། ལྟས་སྦྱིན་གྱི་སྦྱི་གི་ཙམ་དང་། ཆོ་འདིའི་
 སྦྱི་གི་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་དབྱེ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ལྟས་སྦྱིན་གྱི་སྦྱི་བ་
 ཕྱི་ལ་ཀ་གི་སྔ་བ་ལ་ནི། སྦྱི་གི་ཙམ་དང་། ཆོ་འདིའི་སྦྱི་གི་གཉིས་ཀའི་སྦྱོན་སྦྱོན་རྒྱུ་མེད་དུ་

ཐལ་བའི་སྒྲོན་འཇུག་སྟེ། སྒྲེ་ཤིའི་སྒྲེ་བ་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་ཤི་བ་གཅིག་སྒྲོན་དུ་ངེས་པར་
 འགྲོ་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །ཆོས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་
 ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འཕུལ་ཚུལ་ནི། སྒྲར་བཤད་པ་བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཆ་འདི་ནས་གཅིག་
 མིན་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་བྱང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 འོ་ན། འདིར་ལྟས་སྒྲིན་ཞེས་པའི་ཆེ་འདིའི་སྒྲིས་བྱ་དང་། དེ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་བདག་
 སྒྲི་ཙམ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟས་སྒྲིན་གྱི་ང་ཙམ་ཞེས་པའམ། བདག་
 ཙམ་ནི། ཆེ་སྒྲི་བྱེ་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆ་ཙན་དང་། ཆེ་འདིའི་བདག་
 དང་སྒྲེ་བ་སྒྲི་མའི་བདག་སོགས་ནི། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཏེ། ཐ་སྟངས་དེ་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེ་འདིའི་ལྟས་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲོན་གྱི་སྒྲེ་བ་བྲན་པ་ན།
 གནས་སྐབས་ཆེ་འདིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལྟས་སྒྲིན་བདག་ནི་སྒྲོན་འདི་ལྟར་དུ་གྱུར་
 སྟམ་དུ་བྲན་པ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ཕྱི་རེ་རེ་བས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆ་ཙན་གྱི་ངམས་
 བདག་ནི་སྒྲོན་འདི་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་དོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལ་ཆེ་འདིའི་ལྟས་སྒྲིན་
 གྱིས་སྒྲེ་བ་བྲན་པར་འཇོག་པ་ནི། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་(༡༡)ན་
 རོ། །རབ་བྱེད་འདིར་དགའ་བའི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ །ཅིས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ན་འདིར་འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲེ་འཆིའི་འཁོར་
 བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲི་བྱེ་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་དང་མཚན་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྒྲེ་ཤིའི་འཁོར་བ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་

ཐལ། དེའི་སྒྲུབ་ཤི་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་དང་དུས་མཉམ་གང་དུའང་མ་
གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་གནད་དུ་བྱུངས་ཤིག། འདིར་སྒྲུས་པ། རིང་ནས་
བརྒྱད་པའི་སྒྲུབ་ཤིའི་ལམ་ར་བ་བྱོད། །སྒྲུབ་མཐའ་དབུས་བྲལ་པའི་རིགས་ཚུལ་གྱིས། །
རོ་བོས་སྒྲོང་བའི་མཁའ་དབྱིངས་འདི་འདྲ་ཞེས། །གཏོད་ནས་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
དུ་རིག། ཁྱེད་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་
བྱས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བཅུ་གཉིས་པ་བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་
རེ། ལམ་ར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། ལམ་ར་བའི་ཆོས་སྒྲུག་བསྐྱེད་པའི་བྱིར།
དེས་ན་ལམ་ར་བ་པའི་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས།
སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དགག། རིགས་པ་དེ་ཆོས་གཞན་ལ་སྦྱར་བའོ། །
དང་པོ་ལ་དམ་བཅའ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། ཁ་ཅིག་སྒྲུག་བསྐྱེད་བདག་གིས་
བྱས། ཞེས་སོགས་གྱིས་དམ་བཅའ་བཞག་ནས། གཉིས་པ་ལ། བདག་གཞན་རེ་རེ་
བས་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲུབ་དགག་པ་(༤༡)གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། གང་
ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རེ་རེ་བས་བྱས་པ་དགག་པ། སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་བདག་གིས། ཞེས་པས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གིས་བྱས་པ་དགག་ཅིང་།
གལ་ཏེ་འདི་ལས་དེ་གཞན་ཞིང་། ཞེས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་འགོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི། ཞེས་པས་གང་ཟག་རང་གིས་
བྱས་པ་འགོག་ཅིང་། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་ནི། ཞེས་པས་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་
བྱས་པ་འགོག་གོ། །འདིར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ལྟ་བུའི་རིགས་
པས་མི་འགོག་གི། །སྤྲ་མའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་།
ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ། སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་གང་ཟག་དེའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པས། གང་ཟག་དེས་རང་
གི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་བྱས་པར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་དུ་
ཐལ་བའི་རིགས་པས་འགོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲར་བདག་སྐྱེ་བཀག་པ་དང་རིགས་པ་མི་
སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རེ་རེ་བས་བྱས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི། རེ་
ཤིག་སྤྱག་བསྐྱལ་བདག་བྱས་མིན། ཞེས་པའི་གོ་ལོ་ག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
རེ་རེས་བྱས་གྱུར་ན། ཞེས་སྐགས་སྒྲོ་ཀའོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤྲར་བ་ནི།
སྤྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་རྣམ་པ་བཞི། ཞེས་སྐགས་སོ། །དེ་ལྟར་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
པའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་ནི། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིར་སྤྲས་པ།
བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། །རྒྱ་མེད་(༤༡ན)སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་
པས། །འདི་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྲ་ཆོགས་པ། །བྱེད་པོ་སུ་ཡིས་བྱས་པ་ད་སྒྲོས་
ཤིག། ཅིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བརྩ་གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བཙུག་གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་དམན་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་
གིས་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུང་
པ་སྤང་བ། ལུང་དེའི་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱུ་
ཆོས་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གཞན་དུ་འཆད་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་རྣམས་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་སྟོན་གྱིས་དང་གཉིས་སོ། །དེ་དག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
གཞན་འགྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་གཞན་འགྱུར་འགལ་བས་དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་
འགྱུར་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་འགྱུར་གང་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པས་
དགག་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲོང་མིན་ཞེས་པས་སྒྲོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་
དངོས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་ཞེས་པས་དེ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་
རབ་བྱེད་འདིའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ན། ཆོས་དང་གང་ཟག་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་འདུས་
བྱས་ཅམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པའི་
ལུང་དོན་གཞན་(༤༡བ)དུ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་དགོངས་གིང་། དེ་ཡང་ངོ་བོས་

གྲུབ་བོ་ཞེན། འདུས་བྱས་ཚས་ཅན། རྩོམ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། ཉགས་བསལ་ཁས། ཡང་འདུས་བྱས་ཚས་ཅན། གཞན་འགྱུར་རང་མཚན་པ་མེད་
 པར་ཐལ། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཐ་སྟད་དུ་འང་མི་བྱེད།
 གནས་སྐབས་བྱི་མ་གཞན་སྒྱེས་པས་སྒྲིམ་གཞན་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་པའི་
 བྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལུང་དེས་འདུས་བྱས་ཉག་པར་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅམ་
 བསྟན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བོ་ཞེས་ན། སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། མི་སྟོང་བའི་ཆ་རྩོམ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པའི་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། འདི་ཅུང་ཟད་
 ཉགས་སྒྲུའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། བདེན་པ་གསུང་པས་བརྟན་པར་གང་བསྟན་པ། །
 གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རང་ཚུལ་དང་། རྩོམ་མེད་བཞིན་སྒྲུང་བའི་བསྐྱ་
 བྱིད་མཁན། །འདུས་བྱས་ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་ངེས། །ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་
 བཅུ་གསུམ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཅུ་བཞི་པ་ཕྱད་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བཅུ་བཞི་པ་ཕྱད་པ་བརྟག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
 འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་ཕྱད་པ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་སྟམ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་
 སྒྲུང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེས་ཕྱད་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པའང་ཁེགས་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་བལྟ་བུ་ལྟ་བུ། ཅེས་པས་དམ་བཅའ་བཞག་ནས།
 གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི། དེ་ཡང་ཕྱད་པའི་དོན་ཚས་གཞན་དང་གཞན་ཕྱད་པ་ཡིན་པས།

ཐོག་མར་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཕྱད་པ་དགག་པ་དང་། (༤༣)གཅིག་ཐ་
དད་ལ་བརྟགས་ནས་ཕྱད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་སྦྱར་བ་འགོད། རིགས་པ་དེ་གཞན་
ལ་སྦྱར། རྟགས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དང་གཞན་དུ་ཕྱད་གྱུར་ན། ཞེས་པའི་
སྒྲི་ཀ་གཅིག་སྟེ། སྦྱར་བ་ནི་བལྟ་བུ་གཟུགས་དང་ལྟ་བུ་མིག་དང་ལྟ་བུ་པོ་རྣམ་ཤེས་
རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་ཕྱད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བལྟ་བུ་ལ་སོགས་འབའ་ཞིག་ལ། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟགས་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་སྦྱང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ནི་གཞན་ལ་
བརྟེན་ཏེ་གཞན་ཞེས་སོགས་ཏེ། མིག་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྱུབ་སྟེ། གཟུགས་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་སྦྱོར་སྦྱང་དང་། རྟགས་མ་གྱུབ་པའི་སྦྱོར་སྦྱང་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ནི་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
ནི་ད་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤྱོད། །གཉིས་པ། གཅིག་ཐ་དད་ལ་
བརྟག་པ་ནི། དེ་ནི་དེ་དང་ཕྱད་པ་མེད། ཅས་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ། ཕྱད་བཞིན་པ་སོགས་ཞེས་པ་ནི། ཕྱད་བཞིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། གཞན་དང་
གཞན་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། གཞན་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
དུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྱུབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཕྱད། (༤༣)རང་བཞིན་གྱིས་
ཐ་དད་ཡིན་པ་ཡང་མི་ཕྱད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་འཕུལ་མཆོམས་ནི། རང་བཞིན་

གྲིས་གཅིག་ཕྱད་ན། རང་ཉིད་རང་དང་ཕྱད་དགོས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྲིས་ཐ་དད་ཕྱད་
ན། འབྲེལ་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱད་དགོས་པར་འཕུལ་བའོ། །འདིར་སྒྲིས་པ། གཞན་
དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་དམིགས་ཤིང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མི་ཕྱད་པས། །
ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་སམ་ཕྱད་པ་ནི། །མ་བརྟགས་རང་དགར་བཞག་ན་མི་ལེགས་
སམ། །ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བརྩ་བཞི་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཙོ་ལྷ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

བཙོ་ལྷ་པ་རང་བཞིན་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་
དེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་རང་མཚན་པ་དེ་མེད་ན། དེ་རྒྱ་རྒྱེན་གྲིས་
བསྐྱེད་མི་རིགས་པ་ལས། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ཉི་བར་ལེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་
ན། འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པ་དགག། དེ་ལྟར་བལྟ་
ན་མཐར་འཛིན་ལས་མ་འདས་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྲིས་ཡོད་པའི་སྐབ་བྱེད་
དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདིར་སྐབ་བྱེད་ནི།
རང་དངོས་སམ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། གཞན་དངོས་སམ་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན། དངོས་
མེད་གྱི་རང་བཞིན་ཉི་མཐའ་གཞན་གསུམ་ཡང་འགོག་པས། ཐོག་མར་རང་དངོས་སམ་
རང་གི་རང་བཞིན་དགག་པ། དེས་མཐའ་གཞན་གསུམ་ཡང་ཁེགས་པའི་ཚུལ། རྒྱུག་
སྟེ་བལྟ་བ་ལ་སྤྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱི་དོན་དང་རྒྱ་རྒྱེན་གྲིས་བསྐྱེད་
པ་འགལ་བས་དགག་པ། རང་ལྷགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་དག་ན་
 (༥༧ན)བཅོས་མིན་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་གསུམ་ཁེགས་པ་ནི། རང་བཞིན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་དག་རང་བཞིན་
 གཞན་དངོས་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་ལ་ལུང་དང་། རིགས་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་རང་བཞིན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བལྟ་ན།
 མཐའ་འཛིན་པ་ལས་མ་འདས་པ་ནི། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། ཞེས་སོགས་
 ཏེ། དེས་ན་རབ་བྱེད་འདིར་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ། དངོས་
 པོའི་རང་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་འགག་པ་ལ།
 རིགས་པའི་སྒྲོ་མ་འབྲ་བ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རྒྱུན་
 གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ལེགས་པ་ཆང་བའི་བྱིར་
 རོ། །དེའི་རྟགས་ཁས་སྤངས་ཤིང་། ཟུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ཆང་ན་ཁྱད་པར་
 གཉིས་སམ་གསུམ་དང་ལྡན་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་མི་བྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་བཞིན་
 གྱི་དོན་ཆང་བའི་བྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་སྤངས། ཞེས་པ་ནི། རང་དངོས་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ཡིན་ལ། ལུང་གི་གནོད་བྱེད་དང་། མཐའ་བྱི་མ་གསུམ་འགོག་པ་ན་རྟགས་
 སྟོའོ། །འདིར་སྤྲོས་པ། རང་བཞིན་མཁའ་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །གསར་དུ་
 བཅོས་མིན་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པ། །དེ་བྱིར་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྲུབ་པོ་ཞེས། །
 མཁས་པ་སུ་ཞིག་འདི་ན་འཆད་པར་བྱེད། །ཅེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའི་དོན་(༥༧བ)
 ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བརྩ་བྱག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བརྩ་བྱག་པ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་ནི། འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 དེ། འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་བཅིངས་པ་དང་ཐར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲུལ་ན། འདི་
 དགག་པ་ལ་གསུམ། འཁོར་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་ །བཅིངས་ཐར་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་ །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། འཁོར་བ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའི་རྩལ་ནི། འདི་འཁོར་ཞེས་པའི་འཁོར་མཁན་གང་
 ཡིན་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པས་སྤར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྤར་བ་སྤྱོད་
 བྱ་འཁོར་བའི་ངོ་བོ་བཀག་ཅིང་། འདིར་སྤྱོད་བྱེད་འཁོར་བ་དེར་འཁོར་ཞེས་པའི་བྱེད་
 བར་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྤང་བོ་
 འཁོར་བ་དགག་ །ལེན་པ་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟག་པ་
 འཁོར་བ་དང་། མ་རྟག་པ་འཁོར་བ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདྲུ་བྱེད་
 ཅེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྤང་བོ་
 ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་དང་། སྤང་བོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་
 དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འཁོར་བ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་
 ཡང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་སྤང་འདས་དགག་པ་ནི། འདྲུ་བྱེད་སྤང་ན་འདའ་བར་ནི། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་བྱན་མོང་དུ་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། སྤྱི་འཛིག་ཆོས་ཅན་འདྲུ་བྱེད་རྣམས། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་འཆིང་(༥༥ན)ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་བཀག་ནས། དེ་
 ཞིག་བཅིངས་པ་མི་གྲོལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་
 པའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འཁོར་འདས་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐར་འདོད་
 རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་སྤང་བོ་ལེན་པ་མེད་པར་བྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་སྐྱམ་པ་ནི། རྩོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་ནི། བདག་ནི་
 ལེན་མེད། ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ།
 འཁོར་བར་འཁོར་བ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་སྤང་བོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 མི་འཁོར། ལེན་པ་བོ་གང་ཟག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འཁོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ། བྱང་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤང་བོ་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་མ་གཏོགས་
 རིགས་པའི་སྒོ་གཅིག་དང་ཡང་། གནས་སྐབས་བཅིངས་ཐར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། གང་ཟག་དང་སྤང་བོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་རིགས་པ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཁ་སྐྱོས་པ་ཡིན་ལ། བཅིངས་ཐར་སོ་སོར་འགོག་
 པ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་བཅིངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆགས་
 སོགས་དང་བཅས་པ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འཆིང་ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་
 བ་ཡང་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་མི་འཆིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གྲོལ་བ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་ཐལ། བཅིངས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གྲོལ། གྲོལ་བ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་གྲོལ་བའི་(༥༥བ)ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་པའི་སྒོ་གཅིག་སྟེ། མདོར་
 ན། གཉིས་བོ་འདི་དག་གི་འཕུལ་མཚམས་ཡང་སྤར་བཤད་པས་རྟོགས་ལུས་པ་ཡོད་
 པས་སྤར་ཡང་མ་སྐྱོས་སོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། འདི་ན་སྤང་བོ་འམ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་

ནི། །གང་ཡང་མ་བཅིངས་གང་དུ་འང་མ་གྲོལ་ཏེ། །ལའོར་འདས་འདི་དག་དབྱིངས་སུ་
རོ་གཅིག་པར། །གང་གིས་ཤེས་དེ་འདི་ནི་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་
དྲུག་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཅུ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བཅུ་བདུན་པ་ལས་བརྟག་པ་ལ་གཉིས། རྗེ་པ་གཞན་གྱི་ཚུད་པ་འགོད་པ་དང་།
དེ་ལ་ལན་བཏབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་རྗེ་པ་དག་ན་རེ། ལའོར་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་དེ། ལའོར་བ་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གང་སྟུམ་ན། དགོ་མི་དགོའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་རྟག་ཆད་
སྟོང་རྩལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགོ་མི་དགོའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལས་
ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོམ་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ། ལས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་མདོར་བསྟན། རྩམ་པར་བཤད་
པའོ། །འདི་ལ་གཉིས། གཉིས་ལ་གསུམ་དང་། གསུམ་ལ་བདུན་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ལ་ལམ་གང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་དང་སྟོད་དང་། ཞེས་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྟག་ཆད་སྟོང་རྩལ་ལ། རྟག་ཆད་ཀྱི་དོགས་པ་བཞེད། དེ་ལ་
ལན་གདབ་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟན་པའི། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ།
མདོ་རྗེ་པས་རྒྱན་ཁས་སྤངས་ནས་རྟག་ཆད་སྟོང་རྩལ། དེ་སྟུགས་རྒྱུད་མི་ཟ་ཁས་སྤངས་
ནས་རྟག་ཆད་སྟོང་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ལས་ལམ་བཅུ་འབྲས་ལུ་བཅས་
པ་དངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། (༦༦ན)ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས། ཞེས་དང་། གཉིས་

པ་ནི། དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། རྒྱུ་མི་ཟ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལན་ལ་གཉིས་
ལས། གལ་ཏེ་བརྟག་པ་དེར་འགྱུར་ན། ཞེས་པས་རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་སྒྱུན་བརྒྱུ་
ནས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་ཞེས་པས་རང་ལུགས་མདོར་བསྟན་ནས། རྒྱུ་མི་ཟ་དེ་
ཡང་ངོ་བོ་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་རང་བཞིན། སྒྲང་བྱ་གང་
ཡིན། སྒྱེ་ཚུལ། འགག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྱུ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཁམས་ལས་
རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་རོ། །
གཉིས་པ་ལན་གང་པ་ནི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་པས། འདི་
ལ་གསུམ། ལས་རང་བཞིན་མེད་པས་ཏྲག་ཆད་སྤོང་ཚུལ། ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
དགག། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ། རང་པོ་ནི། གང་བྱུར་ལས་ནི།
ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ།

འཇུག་པར། གང་བྱུར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་
ན་འདི་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཀྱན་
གཞི་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མི་ཟ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་པ་གཞན་འདོད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་མི་
བྱེད་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྒྲུད་པ། དེ་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་
བ་རྣམས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲུས་པ་དང་མི་འགག་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་རྣམས་འདིར་
ཞིབ་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་། དེ་ལྟར་ཡོད་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། རང་པོ་ལ་ཏྲག་ཅིང་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ། རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་
པ་ཐུག་མེད་(༥༥བ)དུ་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད།
ཅེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་སྒྲིན། ཞེས་སོགས་སོ། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་

ལ། ཁོ་ན་རེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང། དེའི་འབྲས་བུ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་ཡང་། ལས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ་འབྲས་བུ་དེ་ཟ་བ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ནི། ལས་འདི་ཉོན་
 མོངས་བདག་ཉིད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི། ཞེས་
 སོགས་དང་། མ་རིག་བསྐྱེབས་པའི་སྒྲེ་བོ་གང་། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་
 མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་པས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་
 བྱེད་འདིར། ལས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་གཞོན་བྱེད་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་
 གསུམ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྟག་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཏེ། །
 འདིར་སྒྲས་པ། ལས་བྱས་འབྲས་བུའི་བར་དུ་མི་སྟོད་ཀྱང་། །རང་བཞིན་སྒྲི་དང་འགག་
 པ་མི་དམིགས་ཕྱིར། ཞིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ཚུལ་རིག་ན། ལུགས་འདིའི་
 རྟག་ཆད་སྟོང་ཚུལ་དམ་པ་ཡིན། ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་པའི་དོན་ལ་ཆད་དུ་
 བརྗོད་པའོ། །

བཙོ་བརྟུད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བཙོ་བརྟུད་པ་བདག་དང་ཆོས་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་འདི་ལ། སྤར་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། སྤར་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པ་
 ལ་སོགས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་
 པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཆད་དུ། དེ་ཁོ་ན་(༤༥)ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ་

སོགས་ལྟར་མཛད་པའི་དོན་གོ་སྤྱོད་བར་བསྟུས་ན། གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་
བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལ་
ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་གཏན་ལ་ཡབ། དེ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་
པའི་ཚུལ། བསྒྲོམས་པས་ཉེས་སྟོན་ལྟོག་པའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་གཏན་ལ་ཡབ་ནས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པས་བདག་གི་བ་རང་
བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཡབ་སྟེ། སྤྱི་མ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་སྤྱི་
མའི་དམ་བཅའ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། འི་ཀ་ཆེན་དུ་ཟུར་དུ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་སྤྱར་དུ་རུང་
བར་མཛོན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་པ་བྱིར། །རང་འཛིན་ང་ཡི་རང་འཛིན་མེད་
འགྱུར། ཞེས་པས་སྤྱར་བསྟན་པའི་བདག་དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་
པ་ན། ལྟན་སྒྱེས་ཀྱི་རང་འཛིན་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱེད་པའི་
སྒྲོ་ངོར་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དགག་བྱ་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། འོ་ན་
དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཉིད། རིགས་ཤེས་དེའི་ངེས་ངོར་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན།
དེ་ཡང་མེད་དེ། མེད་དགག་ཅུམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱང་གཏན་ངེས་
ངོ་དེར་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་འཛིན་ང་ཡི་རང་འཛིན་མེད་གང་། ཞེས་སོགས་ཏེ།
ཡུལ་བདག་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་ན་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་(༦༧བ)བའི་
དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་ཉེས་སྟོན་ལྟོག་ཚུལ་གང་སྟུམ་ན།
འཛིག་ལྟ་གཉིས་ཟད་ཅིང་དེས་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཟད། དེ་ལས་ལས་དབང་

གིས་སྒྲེ་བ་ཟད་པས་ལམོར་བ་ལྷོག་གོ། །ཞེས་སོགས་ནི། བདག་དང་བདག་གི་སྒྲམ་
 ཟད་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་
 བསྒྲམས་པས་ཉེས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ལྷོག་ན། སྒྲོན་པས་ལུང་ལས་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་བདག་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་
 གསུངས་ཚུལ། དོན་དམ་པར་གང་དུ་འང་བཟྃ་དུ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ན་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། བཟྃ་དེ་པར་
 བྱ་བ་ལྷོག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོན་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རིམ་པ་གསུམ་
 གསུངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཁིང་།
 དོན་དམ་པར་གང་དུ་འང་མ་གསུངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 དེ་གཞན་ལ་སྒྲོན་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པར་བཟྃ་དུ་མེད་མོད། ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་
 བདག་མེད་པར་སྒྲོན་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་སྒྲམ་ན། འདི་ལ་གསུམ། གདུལ་བྱ་ལ་བདག་
 མེད་ཕྱ་མོ་རིམ་གྱིས་བཀྲལ་ཚུལ། བསྟན་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གཞན་ལ་
 བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ཞེས་སོགས་ཏེ། དང་པོར་བདེན་
 གྲུབ་མ་བཀག་པར་རྒྱན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅམ་ལ་གནས་ནས་ལས་འབྲས་རགས་པ་ལ་
 ཡིད་ཆེས་སུ་འཇུག་པ། དེ་རྗེས་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་བསྟན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 རགས་པ་ཅམ་ལྷོག་པ་(༤༥ན)དེ་རྗེས་ཤེས་ངོ་ལ་ལྷོས་ནས་རྒྱན་དང་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་
 སོ་སོར་བསྟན་ཚུལ། དེ་རྗེས་རྒྱད་སྟོན་པ་ན་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་
 ལ་འབེབས་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། མཐར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་གང་སྒྲམ་ན། དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལན་དུ་བསྟན། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་

ཚུལ་གཉིས་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་ལས་ཤེས་མིན། ཞེས་
སོགས་ཏེ། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་
ནས་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ།
ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་མ་གནས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་གཞན་ལ་བསྟན་པའི་དོགས་པ་གང་
སྟུང་ན། སྒྲིལ་ན་འཆིའི་སྟུག་བསྟུལ་འགོག་པའི་བདུད་ཅི་འདི། ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་
གིས་ཆེ་འདིར་འགྲུབ་ཅིང་། རང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་གཞན་དུ་འགྲུབ་པོ། །
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་མགོན་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་སོ། །ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྒྲིལ་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །སྒྲིབ་
དཔོན་ལེགས་ལྟར་གྱིས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས།
སྒྲིབ་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལྷ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་
རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་བདག་མེད་སྒྲིལ་ཚུལ་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་སོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །བདག་ནི་གང་དག་དང་། ཆོས་ནི་ཡུང་པོ་སྟེ།
དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་འགོག་པས་(༥༥བ)བདག་དང་ཆོས་
བརྟག་པའོ། །འདིར་སྒྲིལ་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་
ལས་དང་ལས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་། །དེ་ཡང་རང་འཛིན་ལས་བྱུང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །
བདག་དང་བདག་གི་མེད་པར་སྒྲིལ་པ་གཅིས། །ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་
དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

བཙུངས་པ་དུས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

བཙུངས་པ་དུས་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
དེ་དུས་གསུམ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྐྱེས་ནས་
འགགས་པ་ལ་འདས་པ་དང་། རང་བཞིན་དེ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་།
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་མ་རྟོག་པ་ལ་མ་འོངས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་ན། འདི་
དགག་པ་ལ་གཉིས། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱིར་དགག། རང་གཞན་གྱི་
སྡེ་པའི་འདོད་པ་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་པ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་
ཀྱི་དུས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། རིགས་པ་དེ་ལྟག་མ་གཞན་ལ་སྐྱར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་པའི་ལྟོས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། མི་ལྟོས་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། ཞེས་
སོགས་སྒྲིག་གཉིས་ཏེ། འདས་པ་ལ་ངོ་བོས་ལྟོས་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འདུས་པ་
ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་གཉིས་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས། དེ་
ལྟར་ན་གཞན་གཉིས་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡོད་དགོས་པའོ། །ཐ་སྙད་དུ་དུས་གཞན་
གཉིས་སྐྱིར་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་། འདས་པའི་དུས་དེ་གཉིས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་ལྟོས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དགག་སྟེ། འདས་པ་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར།
ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་ལ་སྐྱར་བ་ལ་དུས་གཞན་གཉིས་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ཚོས་གསུམ་
ཚན་གཞན་(༥༧ན)ལ་སྐྱར་བ་གཉིས། རིམ་པ་ལྟར། རིམ་པའི་རྒྱལ་ནི། ཞེས་སོགས་
དང་། མཚོག་དང་ཐ་མ་འབྲིང་ལ་སོགས། གཉིས་པ་ལ་གཞན་སྡེས་འདོད་པའི་དུས་

དགག་། རང་སྤྱི་དངོས་སྤྱི་བས་འདོད་པའི་དུས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་གནས་
 དུས་ནི་འཛིན་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཚད་དོན་གཞན་དང་
 ལྷན་པའི་དུས་དོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ནི་
 དངོས་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་རང་མཚན་པ་འགོག་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ནི། དུས་གསུམ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་གཉིས་
 གྲུང་དོ་བོས་མ་གྲུབ། རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་གྲུང་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་
 པ་དུས་གསུམ་སྤྱིར་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་སོགས་ཀྱི་ཚད་
 དོན་གཞན་དང་ལྷན་པའི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་
 ལ་སོགས་ལ་དུས་དེ་དོ་བོ་ཐ་སྐད་དུ་འང་མི་དམིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་གཞན་སྤྱི་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་གདགས་པའི་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ།
 གདགས་གཞི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རང་སྤྱི་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །འདིར་སྤྱི་བ་པ། དོ་བོས་ལྟོས་ནས་ཡན་ཚུན་
 དུས་མཉམ་ཞིང་། ལྟོས་མེད་ཐ་སྐད་དུ་འང་མ་མཆིས་ལ། ལྷག་པའི་དུས་ནི་རྣམ་ཡང་
 མི་དམིགས་པས། དུས་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། ཞེས་རབ་བྱེད་པ་བཙུ་
 དགུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་བྱ་བྱེད་པ།

(༥༧བ)ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཏུས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ།
 འབྲས་ཁུ་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བྱེད། དེ་ཡང་བྱེ་རོལ་ཏུ་ས་བོན་ཚུ་ལུང་ཚོགས་ནས་
 ཏུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ཉེན་སྒྲིལ་ཁོང་མི་ཉེན་མི་སྒྲིལ་བ་དང་། བད་ཏུ་ཡང་། ཚོགས་ཤིང་ཏུས་
 ལ་བབ་པ་ན། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྙམ་ན་འདི་དགག་པ་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་འདི་
 ཏུས་བརྟག་པ་ལས་འཕྲོས་ཀྱང་། རབ་བྱེད་དང་པོར་བཤད་པའི་སྒྲིལ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། རབ་བྱེད་དེར་འབྲས་ཁུ་ལ་སྒྲིལ་བ་དང་། སྒྲིལ་
 བྱེད་ལ་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན་བཀག་ནས། འདིར་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་འབྲས་ཁུ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་
 བརྟགས་ནས་འགོག་གོ། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་ཁུ་སྒྲིལ་
 བ་དགག་པ་དང་། རྒྱ་ཉིད་ལས་འབྲས་ཁུ་སྒྲིལ་བ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད།
 ཚོགས་པས་འབྲས་ཁུ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །ཚོགས་
 པ་ལས་སྒྲིལ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཚོགས་པ་སྙམ་པ་ལས་སྒྲིལ་བ་དགག། ཏུས་མཉམ་པ་
 ལས་སྒྲིལ་བ་དགག། བྱིམ་ལས་སྒྲིལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་དངོས་སུ་སྒྲིལ་བ་དགག།
 བརྒྱད་ནས་སྒྲིལ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པའི་རིགས་
 པས་དངོས་སུ་སྒྲིལ་བ་དགག། ཚོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཏུས་ལ་བབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པས་འབྲས་ཁུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ན། ཚོགས་པ་དེ་ལས་
 འབྲས་ཁུ་ཡོད་པ་སྒྲིལ་མ། མེད་པ་ཞིག་སྒྲིལ། དང་པོ་ལྟར་ན། (༥༨ན)གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་།
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །རང་ལུགས་ནི།

སྒྲ་མ་ཐ་སྟོད་དུ་འགོག་ཅིང་། བྱི་མ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་བ་གཉིས་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་
བྱ་ཡོད་པ་ཐ་སྟོད་དུ་འགོག་ཅིང་། མེད་པ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པས་འབྲས་བྱ་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་ཀྱི། འབྲས་
བྱ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་འབྲས་བྱ་ལ་བྱིན་ནས་འབྲས་བྱའི་སྒྲར་
འགགས་པས། ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཀྱང་མི་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན།
རྒྱའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་འབྲས་བྱ་ལ་གང་བྱིན་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྒྱས་དེར་གང་ཞིག་
འགགས་པའི་རྒྱའི་བདག་ཉིད་རྣམས་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲས་བྱ་ལ་དངོས་རྒྱ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲར་ཞིང་། རང་ཉིད་སྒྲར་འགགས་པར་དོ་བོས་
བྱུང་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི་འབྲས་བྱ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུ་དེ་
སྒྲོང་བར་འདོད་ནས། རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་ལ་བྱེད་རྒྱའི་ཆ་མ་བྱིན་པར་འབྲས་བྱའི་
སྒྲར་འགག་གོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་རྒྱ་མེད་དུ་ཐལ་བ་
འཕེན་པའོ། །འདིར་རང་ལུགས་ནི། རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོགས་པས་འབྲས་བྱ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་
ཅིང་འབྲས་བྱའི་སྒྲར་རྒྱ་འགགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་བ་དེ་རྣམས་པར་མི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ། ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྒྲུའོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ། ཞེས་
སོགས་ཏེ་གོ་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ཉིད་ལས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་
འབྲས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་བྱོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྒྱུ་དགག། རྒྱ་ལས་དོན་(ལྔ་བ)གཞན་པའི་
འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་འགགས་འབྲས་བྱ་
ནི། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཏེ། རྒྱ་འགགས་པ་དང་གནས་པས་བསྐྱེད་

པ་དགག། རྒྱུ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བར་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་དགག། རྒྱུ་ཕྱད་པ་
 དང་མ་ཕྱད་པར་བསྐྱེད་པ་དགག། འབྲས་ལུ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་
 དགག། འབྲས་ལུ་སྟོང་མི་སྟོང་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དགག། རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱུ་
 འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་དགག། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དགག།
 པའོ། གང་བོ་ནི། འགགས་པ་རྩལ་པར་སྐྱར་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ལྷགས་ནི།
 རྒྱུ་མ་འགགས་པས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་དོ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ནི་མཐོང་དང་ཞེས་སོགས་
 ཏེ། རང་ལྷགས་ནི། མ་མཐོང་བར་བསྐྱེད་དོ། གསུམ་པ་ནི། འབྲས་ལུ་འདས་པ་རྒྱ་
 འདས་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཕྱད་པ་ནི། སྐར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་པར་
 ཕྱད་ལྟོས་བརྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱད་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་པས།
 ལྟན་ཅིག་ཆོགས་པའི་ཕྱད་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རང་ལྷགས་ལ། སྐར་འདས་ཟེན་པའི་
 འབྲས་ལུ་ནི། སྐར་འདས་ཟེན་པའི་རྒྱ་དང་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ད་ལྟར་བ་གསུམ་
 དང་ཐ་སྟོད་དུ་འདྲ་ཕྱད་པའི་ཆོགས་པ་མེད་ལ། འབྲས་ལུ་ད་ལྟར་བ་ནི། རྒྱུ་མ་འོངས་པ་
 དང་སྐར་འདས་ཟེན་པའི་རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་ཕྱད་པ་ཐ་སྟོད་དུ་འདི་མེད་
 ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
 དགོས་པར་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་ལུ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་ད་ལྟར་བ་དང་ཕྱད་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་ཅིང་། འདས་ཟེན་དང་མ་འོངས་(༡༡)ན་པའི་རྒྱ་གཉིས་དང་ཐ་སྟོད་དུ་ཆོགས་
 པའི་ཕྱད་པ་མེད་དོ། གེ་ལྟར་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི་འཇིག་ཆེན་དུ། དགག་བྱ་སྐྱར་བ་དང་མ་
 སྐྱར་བའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་པལ་ཆེར་ལ་དགག་
 བྱ་ལ་གཏུགས་ནས་འགོག་ན་ཡང་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་ལུ་

སྟོང་པའི་རྒྱུ་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ལུགས་འབྲས་ལུ་སྟོང་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལུ་ཐ་སྟོང་དུ་
བསྐྱེད་དོ། །ལྟ་བུ་ནི། འབྲས་ལུ་མི་སྟོང་སྟེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ལུགས་ནི།
འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

དུག་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་གཅིག་ཉིད་དུ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་རང་
བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་གཞན་གང་དུའང་རང་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །འདུན་
པ་ནི། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་ལུགས་ནི། འབྲས་ལུ་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་མེད་པ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་མཚམས་གྱིས་འགོག་དགོས་ཏེ། འགའ་ཞིག་
ནི་སྤར་དངོས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ཤུགས་གྱིས་རྟོགས་ལུས་པས་མ་སྒྲོས་
སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་བཀག་ཀྱང་། རྒྱ་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ། །སྟུམ་ན། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་
རྒྱུ་པར་བཤད་ནས་གསུམ་པ་འཇུག་བསྟུ་བ་ནི། རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱེན་དག་གི། ཞེས་
སོགས་ཏེ། འདི་ལ་རིགས་པ་ཟུར་བ་ཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
པའི་རིགས་པའི་རྩ་བ་ནི། རྒྱ་རྒྱེན་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པར་
ཐལ། ཚོགས་པ་(ལྟ་བུ་)འབྲས་ལུ་དང་སྤར་བས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད། བྱི་བས་
ཀྱང་མི་བསྐྱེད། དུས་མཉམ་པས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཏྲགས་དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་པ་སྤར་མས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་སུ་ཡང་མི་བསྐྱེད། བརྒྱད་
ནས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་ཡོད་པ་
ཡང་མི་སྐྱེ། མེད་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར། ཡང་ཚོགས་པས་འབྲས་ལུ་
རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་དེ། རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྩ་བ་གཅིག་

དེའི་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ།
 རྒྱ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྒྱ་ཉིད་འབྲས་ལུ་འཕོས་
 པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད། རྒྱ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་འབྲས་ལུ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྩ་བ་དང་། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འབྲས་ལུ་སྤར་
 རྒྱ་འགག་པ་དང་གནས་པ་གང་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བདུན་པོ་རྣམས་ནི། རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་
 པ་སྟེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་འདི་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་དག ། འདུས་བྱས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལུས་ལ་གཞིའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་འདིའི་མགོ་མཇུག་ཀྱན་ཏུ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་འདིར་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ། །མི་སྒྲོས་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་དགོས་
 གོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པའམ་རྒྱ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས། རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེད་
 ཆེ་མ་སྐྱེ་ན། འབྲས་ལུ་འདི་དག་གཏོད་ནས་སྐྱེ་བ་ཞེས། འཛིན་པ་བྱིས་པའི་རང་ཚུལ་
 མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་(༥༡ན)ཉི་ཤུ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བཟྩོད་པའོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

ཉེར་གཅིག་པ་འབྱུང་འཇིག་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 དེ། འབྲས་ལུ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དགུན་གྱི་དུས་ལྟ་བུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུ་གུ་འཇིག་ཅིང་། དབྱིད་ཀྱི་དུས་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྟམ་ན་ཞེས་པ་ནི་འཕྲོས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་རབ་བྱེད་བདུན་པར་སྐྱེ་

འབྱུང་བ་དང་ནི། ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལ། འབྱུང་འཇིག་རང་དང་རིགས་མཐུན་མི་
 མཐུན་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་དངོས་པོ་རང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་
 པོ་དངོས་ལས་མི་སྒྲེ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདག་ལས། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲེ་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་རྟག་ཆད་དུ་འགྱུར་
 རུལ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་དང་། སྒྲོན་སྟོང་
 དགག་པ། རོན་བསྟུ་བ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
 པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
 ལྟན་ཅིག་དང་སྒྲི་གང་དུ་འང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཟད་པ་དང་མ་ཟད་པ་གང་ལ་ཡང་འབྱུང་
 འཇིག་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་ཐལ། འབྱུང་འཇིག་གི་རྟེན་དངོས་པོ་དེ་
 ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་
 མི་སྟོང་པ་གང་ལ་ཡང་འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་མེད་(ཡ་༣ན)པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའི་སྒྲེ་འཇིག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་
 ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་བསྟུ་བ་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་
 བྱེད་འགོག་པ་ནི། འབྱུང་འཇིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་གཏི་མུག་གིས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ནི་རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་འབྱུང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་འཇིག་
 པ་ལས་ཀྱང་ངོ་བོས་མི་སྒྲེ། འཇིག་པ་ཡང་ད་ལྟར་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེར་ཐལ།
 དངོས་པོ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་འབྱུང་འཇིག་རང་
 བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འཕུལ་མཚམས་སྟུར་བཞིན་
 ཤེས་དགོས་སོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། རྣམ་འགར་དབྱེད་ཆོ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་སྟོས། །

ཤར་ལ་སྒྲེ་དང་འཛིག་པ་མ་དམིགས་ཕྱིར། །སེམས་ཁྱོད་རྟག་ཆད་ལྟ་བུ་སྤང་འདོད་ན། །
དངོས་པོ་གདོད་ནས་སྒྲེ་འཛིག་བྲལ་བར་སོམས། །ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉེར་གཅིག་པའི་
དོན་ལ་ཆད་ཏུ་བརྗོད་པའོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

ཉེར་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་ནི། རབ་བྱེད་སྤྲུལ་མར།
དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྒྱན། ཞེས་སྤྱོད་རྒྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ།
སྤྱོད་པ་དུ་མ་བརྒྱད་པ་ལས་བྱེད་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། འདི་ལ་བཞི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེ་
ལ་ལོག་ལྟ་གཞན་གྱི་གནས་མེད་པར་བསྟན། ལོག་པར་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས།
རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ལེན་པ་པོ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་(༥༣བ)དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
ཡང་གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྗེས་ཡོད་དགག། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་མིན་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་
དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟའི་སྒྲོ་ནས་འཚོལ་བའི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་དང་སྤང་པོ་གཉིས་ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤང་པོ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤང་པོ་ལ་བརྟགས་

པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགལ་བར་བསྟན། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དངོས་བརྟེན་
ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ལན་དགག། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་
མིན་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་དངོས་ནས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དངོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན།
རང་བཞིན་དང་ནི་ཞེས་པས་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་མ་བརྟེན་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་སྤང་པོའི་སྒྲ་ལོ་དུ་ལེན་པ་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས། སྤང་པོ་སྤང་བྱར་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་ནས། །རྣམ་པ་ལྟས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་བསྟུས་
ཏི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་
ཏི། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཏེ་བར་སྤང་བ་
དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་ཉར་སྤང་ཉར་ལེན་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ལེན་པ་པོ་དང་སྤང་བྱ་བཀག་པའི་ཐུན་མོང་གི་འཇུག་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་ལོག་
ལྟ་གཞན་གྱི་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་ངོ་ཞེས་ཀྱང་(༥༦ན)མི་བརྗོད་དེ། ཞེས་
སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྒྲོས་འདས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་དང་།
བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། ཞེས་སོགས་ཏི། དེ་ལྟར་ན།
རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟ་
པོ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འགལ་ཏི། གཞན་ལ་བརྟེན་
པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན། དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤང་པོ་ལས་གཞན་

དུ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་རང་བཞིན་མེད་
པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ལེན་པ་པོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལུང་པོ་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་སྤང་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་
པ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལུང་པོ་ལེན་པ་པོ་དང་ལུང་པོ་སྤང་བྱར་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལུང་པོའི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་ལེན་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གྲུབ་
པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ནི་བྱན་མོང་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། བདེན་པ་
གསུང་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་། །ལུང་པོ་མ་གཏོགས་འདི་ན་མ་དམིགས་བྱིར། །
བརྟུན་པ་ཉིད་ཅེས་གསལ་བར་གང་བསྟན་པ། འདི་དག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཅེས་མ་
ཡིན། ཞེས་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ཉིད་གཉིས་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་འོ། །

ཉིད་གསུམ་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ཉིད་གསུམ་པ་བྱིན་(༡༤བ)ཅི་ལོག་བརྟག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཡང་། སྤིང་རྒྱན་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་སྟུམ་ན། འདི་
དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་སྤྱབ་
བྱེད་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་དགག། རྟེན་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག།
དམིགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག། རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པའི་རྟགས་གཞན་གྱིས་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་དགཉི་མུག་
རྣམས། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། བདག་རྟེན་དུ་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་དགག།

སེམས་རྟེན་དུ་མེད་པ་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་
 ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རང་ལུས་ལྟ་བཞིན། ཞེས་སོགས་དང་།
 གསུམ་པ་ནི། སྤྱད་དང་མི་སྤྱད་ཅེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱེ་རོ་དང་།
 ཞེས་སོགས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་གཉིས། ཆགས་སྣང་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་།
 གཏི་མུག་གི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་
 བུ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དགག། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་
 ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག། དེ་ལྟར་འགོག་པ་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། རྟག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། མི་རྟག་པར་འཛིན་
 པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། འཛིན་(༢༥ན)པ་ཙམ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་ཅེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་གོ་ཞེས།
 ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་འཛིན་དང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལྡན་
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པས་ལྡན་པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 རྟེན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་དགག་པ་
 རྣམས་ལས། དང་པོ་ནི། ལོག་པ་འཇམ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་མ་སྐྱེས་ན་ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙང་བ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་དོན་ཆེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས།
 ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་བ་གཞན་ནས། གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཁོ་

ན་རེ། མ་རིག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་ཉོན་མོངས་སྤྲོད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་
བྱ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ལ། དེས་ན་སྤྲོད་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་
ན། གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདིར་བཤད་
པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་དེ། རང་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། ཡང་བདག་གི་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ། རྟེན་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་
ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། (༡༥བ)རྟེན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ཉོན་
མོངས་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟ་གང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་རྟེན་རང་
བཞིན་མེད་པའི་རིགས་པ་འོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
རྒྱ་སྟུག་པ་དང་མི་སྟུག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཟུགས་སྒྲ་
སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་རྩ་བའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་རིགས་པ་ནི། ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་སྟུག་མི་སྟུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ།
དེ་གཉིས་པན་རྒྱུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཏི་སྟུག་གི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། སྤང་བོ་རྟོག་འཛིན་དང་མི་རྟོག་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་མ་ལོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
དང་ལྟན་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་གཙང་བདེ་སོགས་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲས་པ། རིགས་པའི་རྒྱལ་བོ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྱུང་གིས། །མཚན་མའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་གཤིག་པ་ན། །མཚན་མར་

འཛིན་པའི་ཆགས་སྟགས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲིབ་མེད་པར་བྱས། །
ཞེས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉེར་གསུམ་པའི་དོན་ལ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའོ། །

ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

ཉེར་བཞི་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེན་གཉིས་འགལ་
བའི་རྩོད་པ་དང་། དེ་མི་འགལ་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རབ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་པ་ཡན་
ཆད་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། སྒྲིབ་ཀྱན་བྱང་གི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྟོང་
(ཡུན)ན། ཞེས་སྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་རྟོན་
འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རྩོད་པར་བསྟན་པ། རང་གི་བཞེད་པ་སྟོང་པའི་དོན་
རྟོན་འབྱུང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་
བསྟན་པ། རྟོན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
གྱིས་རྟོན་འབྱུང་གི་དོན་སྟགས་གསུམ་མ་རྟོགས་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་པས། སྒྲིབ་དེ་རང་
ལ་མི་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་ནས། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། ཞེས་སྟགས་སྟོ་ཀ་བྱེད་དང་
བཞིས་འགོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་དེ་འཇུག་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་སྟགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་
ན། ཞེས་སྟགས་དང་། བཞི་པ་ནི། གང་གིས་རྟོན་ཅིང་ཞེས་པའི་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཏེ།
གོ་སྟེ། །དེ་ལ་དགོས་པ་མཆོན་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ནི་བའི་ཕྱིར་དང་། རོ་བོར་མངོན་

སྐུ་མ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་གཉིས་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པའི་རང་བཞིན་
 དང་། རོན་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་ལྷོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཚུགས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཏུ་མེད་པ་སྟེ། རྩ་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་མཉམ་གསུམ་པར། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན། གཏན་
 མེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་བཟུང་ནས་རྩོད་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་ཚུལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་
 ལ་ལྷ་ཉེས་ན་ཡུང་པར་འགྱུར་ཚུལ། བདེན་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་(ལྟ་བུ་)རྟོགས་དཀའ་
 བར་བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ནས། སྦྱོན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་སྦྱོན་བརྗོད་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། རང་བཞིན་
 ཁས་བླངས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལ་སྦྱོན་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚོ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་སོགས་
 དང་། རང་བཞིན་ཡོད་ན་སྦྱོན་འབྱུང་ཚུལ། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉེར་ལྷ་བ་ཕྱང་འདས་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

ཉེར་ལྷ་བ་ཕྱང་འདས་པ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཟུང་པར་ཏུ་ཐོབ་བྱ་ཕྱང་འདས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་དང་། དེའི་
 ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཟེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་
 བཞིན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཕྱང་འདས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། རང་ལུགས་ལ་སྦྱོན་མེད་
 ཚུལ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྟོང་ན། ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་

སྟེ། མུང་འདས་ངོས་བཟུང་། དེ་ལ་མཐའ་བཞིར་གྱུ་བ་པ་དགག། །དེ་ལྟར་དགག་པ་
 ལུང་འགལ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་མུང་འདས་མཐའ་བཞིར་གྱུ་བ་པ་དགག། །དེ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་པོ་མཐའ་
 བཞིར་གྱུ་བ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གིས་ནི་དེ་མངོན་བྱེད། ཅེས་པ་ཡན་
 ཆད་ཀྱིས་མུང་འདས་དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་
 བའི་མཐར་གྱུ་བ་པ་བཀག་ནས། གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད་ཅིང་། ལམོར་བ་བྱ་ངན་འདས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་གྲོས་མུང་འདས་(༡༢ན)
 དང་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་པོ་གཉིས་ལ་མཐའ་བཞི་བཀག་པའི་གྱུ་བ་དོན། སྤྱི་ཞི་མཉམ་
 ཉིད་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་དགག་པ་གཉིས་གྱུ་བ་པ་སྟོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལུང་
 འགལ་སྤང་བ་ནི། མུང་འདས་དང་། དེ་ཐོབ་མཁའ་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པ་ནི། ལུང་
 ལས་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འབད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་
 དམ་པར་སུ་ལ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་དེ། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། དམིགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཉེར་ཞི་ཞིང་། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱེད་འདི་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་སུ་སྤྱར་
 གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་རྩྱུད་པ་སྤངས་
 ཏི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་སོང་ངམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་
 པའི་བྱིར། རྩྱུད་ལན་བཀོད་པ་ལས། སྤྱི་མས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱིར་འཐད་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་མས་བྱུང་པར་དུ་ཐོབ་བྱ་མུང་འདས་འཐད་རྒྱུ་སྟོན་
 ལ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཅིངས་ཐར་བརྟག་པར་ཡང་མུང་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་
 ཅིང་། འདིར་ཡང་མུང་འདས་མཐའ་བཞིར་གྱུ་བ་པ་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ལས། བདེན་པ་དམ་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་

སྤྱབ་པ་ན་འང་། ཡལ་ཆེར་གྱིས་དོན་རྒྱུ་རྩུ་མཐོང་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྒྲོ་མི་འཇུག།
 གཞན་དག་གིས་རྗེས་སྒྲོས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུར་མང་པོས་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་གཞི་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་
 ཞིབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་མ་རུས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་འཆད་པ་པོ་དག་གིས། སྒྲོང་པས་སྒྲུང་བ་
 ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་(༥༥)ལམ། མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ན།
 ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་མི་རིགས་པས། རང་བཞིན་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལ་དེའི་དོན་དུ་བྱེད་
 པ་ནི། མཐའ་ཆོད་པར་མ་མཛོན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ས་
 བོན་ལས་སྒྲེ་དགོས་པ་འཐད་ཀྱང་། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་ཞིང་།
 རྣམ་མཁའ་ལས་མི་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྒྲུང་བློགས་ནས་ལན་
 འདེབས་མི་དགོས་པར། སྒྲོང་བློགས་ནས་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོ་བཅིག་ཁྱེར་གཤེས་དགོས་
 པ་ལས། དེ་མེད་པར། ཁ་ཅིག་གིས་ཨ་ན་ཚུགས་སུ་གོ་ཞིང་། ལན་མི་འདེབས། སྒྲོའི་
 མཐུ་ཆེ་བར་རྒྱུ་མ་པས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་ཞེས་ཆོད་
 འཇོག་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྒྲོང་མི་
 རུས་དགོས་པ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉེན་པོ་སྒྲོང་རུས་སོ། །ཞེས་
 པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྒྲུང་གཉེན་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉེན་
 པོས་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་རུས་ཤིང་། གཉེན་པོ་རང་ཉིད་སྒྲོང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལྟར་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོང་བློགས་ནས་ལན་ཐེབས་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། མདོར་ན། སོལ་
 བ་དང་དུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ནས། སོལ་བ་ནག་པོ་དང་།
 དུང་དཀར་པོར་ཅིས་ཀྱང་རིགས་སོ། །ཞེས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཅིག་ལ་སྒྲོང་བློགས་སྒྲོང་རེས་
 པ་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས། སྒྲུང་བློགས་ཁ་དོག་གི་བྱེད་པར་དེ་གཉིས་ལ་ངེས་པ་འདྲན་

ཐུབ་པ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ནན་གྱིས་བཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་སྣང་(༡༥བ)
 བྱུགས་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས་སྟོང་བྱུགས་ངོས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ། གོ་བ་མཐའ་ཚད་པའི་
 རྟགས་སུ་དེ་འདྲ་ཞིག་འོང་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བུའི་གོ་བ་དེ་སྤར་མ་རྟེན་
 པའི་ཐོག་མའི་འཆད་ཚུལ་ལ་དེ་འདྲ་དགོས་སོ་ཞེས་སྟེ་བ་ག་ལ་ཡིན། ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་
 བོ། ཚུལ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་དགག་བྱའི་དོན་སྦྱོ་སྦྱོ་ལ་འཆར་
 ཚུལ་ངོས་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཏེ། དེ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་སྦྱོ་དེ་
 ལྟ་བུ་ཚག་གིས་མ་བསྐྱབས་པར་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དང་། དེ་རྗེས་བྱབ་པ་དང་བྱུགས་
 ཚོས་གཉིས་ལས། ཡལ་ཆེར་རང་བཞིན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བྱབ་པ་ངེས་དཀའ་བས་
 སྟེ་བའི་རིམ་པ་ནས་ངེས་པ་འདྲན་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་མཐུན་དཔེའི་སྟོང་དུ་བྱབ་པ་ངེས་
 ཚུལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། ལྟགས་འདི་ལ། ཚོས་གཅིག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཆད་མས་
 ངེས་ན། རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སམ། དེ་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་
 རུང་སྟེ། ཚོས་གཞན་གྱི་སྟོང་དུ་སྟོ་བ་བྱུགས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་རུས་
 པས། གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པར་གཏན་ལ་ཡབས་ཟིན་པ་ལ།
 སྤར་ཡང་དེ་མཐུན་དཔེར་བཀོད་ནས་གཞུགས་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟེ་བ་དགོས་
 པའི་བྱ་རྒྱུ་མི་མི་སྟོང་པས། གཞུགས་བརྟན་མཐུན་དཔེར་སོང་བ་ནི། གཞུགས་བརྟན་
 གྱི་སྟོང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་སྟོང་གིས་བྱབ་པ་ངེས་པ་ལྟ་བུ། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་
 ཚོས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཞིགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱབ་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་། གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་
 སྟོང་གིས་བྱབ་པ་འཇུག། རྟེན་འབྲེལ་དང་བདེན་བྱུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཞིགས་པའི་དོན་(༡༦ན)

ཡིན་གྱི། གཏན་ཚིགས་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་པ་མིན་པས། སྟོར་བ་
སྟོར་གཅིག་གི་བྱུང་པའི་དོན་དང་། རྗེས་བྱུང་གི་མཚན་གཞི་གཉིས་ངོས་འཛིན་ཚུལ་
ཤིན་ཏུ་བྱད་ཆེ་བས། ལུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་ཚད་ཀྱི་རིགས་པ་ཕྱ་མོ་སྤྱ་མའི་མན་ངག་
གིས་བརྒྱན་པ་ལུགས་པར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐམ་རྒྱུག་གིས་
འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ཡང་ཁོ་བོ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་བཞེད་པ་
ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། རྗེ་སྤྱ་མ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་
པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཁྱུངས་ལས་ཐོས་སོ། །

ཉེར་དུག་པ་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།

ཉེར་དུག་པ་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྟག་པ་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤར་གང་
ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་རྩྱུད་
པ་སྤངས་ནས། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་འབ་པ་
འདི་ལ་དགོས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་སྟུང་ན། གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་
བྱས་ན་མཐར་ཐུག་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་མྱུང་འདས་ཐོབ་ཚུལ་
དང་། གནས་སྐབས་ངན་འགྱུར་རྒྱ་ལྟ་བུ་གྱི་གཡང་སར་མི་ལྟུང་ངོ་། །ཞེས་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ལ་རབ་བྱེད་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གི་གནས་ལུགས་
མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་འཇུག་ཚུལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་
ཚུལ་ལོ། །

དང་བོ་ནི། མ་རིག་བསྐྱེབས་པས་ཡང་སྤྱིད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཆོར་བ་ཀུན་ཏུ་

འབྲུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཕེན་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་ཚོར་བའི་རྒྱེན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འགྲུབ་(ཧ་ཁ)བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བསྟན་ཏོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདྲུ་བྱེད་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་རྣམས་འདྲུ་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་གྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་ནི་གོ་སླ་ཞིང་། ལུགས་འདི་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་འཕེན་འགྲུབ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་བསྟར་ཚུལ། ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྟར་ཚུལ། ཚོད་ལ་རྩོགས་ཚུལ། ཡན་ལག་རྒྱེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་དུ་བསྒྲུབས་པའི་དགོས་པ། བདེན་བཞིའི་བྲང་དོར་ལ་འཇུག་ཚུལ་སོགས་རགས་རིམས་རྣམས་མངོན་པ་གོང་འོག་ལྟར་བྱའམ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གྱིས་རི་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱ་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་མངོན་པ་ལ་གཞི་བརྟེན་ཏོ། །ཕུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ནི། མ་རིག་པ་མཐར་ཐུག་པ་བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ལ་འཛིན་པ་དང་། ལས་ཀྱང་སེམས་པར་འཛིན། །བསམ་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེང་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་དང་། སྟེན་པ་ལ་ཡང་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་འཛིན་དགོས་སོ། །བྱུང་བར་དུ་ས་མཚུངས་གྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བཙུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ས་མཚུངས་དཔྱེད་ན་ཡང་མ་རིག་པ་ཕྱ་མོ་དང་སྟེན་ལེན་ཕྱ་མོ་རྣམས་གྱི་སྟེང་ནས་དཔྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལུས་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་ངོ་བོ་གང་གིས་ཀྱང་བཞག་དཀའ་ཞིང་། ས་མཚུངས་མི་འཛིན་ན། གང་དུ་གཏོགས་བཙུང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སྟེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་སྟེན་པའི་སྟེན་པའམ་ཆགས་པ་དང་བྲལ། ཞེས་སོགས་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་སས་བསྟན་པ་འཛིན་ན། དེ་འདྲའི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་

དུ་ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་ན་(༥༠ན)བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འོག་མ་ལ་གོང་མས་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཚུལ་ཡང་དམིགས་བསལ་སྒྱུར་དགོས་པས་ལྷགས་འདི་ལ་མི་འདྲ་
བའི་བྱད་པར་མང་དུ་འོང་ངོ་། །

ཉེར་བདུན་པ་ལྟ་བུ་བརྟག་པའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ།

ཉེར་བདུན་པ་ལྟ་བུ་བརྟག་པ་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་
པས་འཁོར་བ་སྒྱི་ལས་གྲོལ་བར་མ་ཟད། གནས་སྐབས་སུ་རྟེན་གྱི་གཡང་ས་ལས་ཀྱང་
གྲོལ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བུ་བརྟག་པོས་བཟུང་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་
པས་དེ་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང་། ཞེས་སོགས་
དང་། མ་འོངས་དུས་གཞན། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་བ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལས་
བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་གཉིས། ཕྱི་མས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་གཉིས་
བརྟེན་ཏེ། དེ་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལ་ལྟོས་པའི་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་དབང་
དུ་བྱས་པས། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱི་མ་འབྱུང་འགྱུར་
གྱི་ལུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་
པར་གྱུར་པ་འདོད་ལ་རིག། ཁྱེད་པ་ཡན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་མི་གནས་ཚུལ་
དང་། ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག། ཁྱེད་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ལྟ་བུ་དེ་
དག་ལ་མི་གནས་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་
ཚན་དང་པོ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་བཀག་ནས། དེས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་དང་པོ་འང་

ཞེས་པར་བསྟན་པ་ནི། མ་འོངས་དུས་གཞན་ཅེས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ་ལྟ་དེ་མི་དེ་ན།
ཞེས་སོགས་(༥༠བ)ཀྱིས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་གཉིས་པ་བཀག་ནས།
གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་
གཉིས་པ་དགག་པར་མཛད་དོ། །

འདིར་ལྟ་རན་བཅུ་དྲུག་དང་། ཐོགས་གཞན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་
ཞེས་གྲགས་པ་ནི། དབྱེ་བསྟར་ཙམ་དུ་མཛོན་ཏེ། འདིར་བསྟན་པའི་བདག་འདས་པའི་
དུས་སྤྱི་བྱུང་མ་བྱུང་སོགས་བཞི་ཚན་དང་པོ་འདི། བཅུ་བཞིའི་ནང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་གྲོངས་པ་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་བཞིར་ལྟ་བ་དེ་དག་གི་ཟླས་བྱངས་པར་སྒྲུང་
བའི་བྱིར་དང་། ལུས་སྟོག་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ཅེས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་གཉིས་
ཀྱང་འདིར་བསྟན་པའི་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཅིག་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་ལྟ་བ་ངེས་པར་
ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་བྱའི་མདོ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གྲངས་
མང་ཅུང་དུ་གསུངས་ཏེ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་པ་དག་གིས། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་།
ཞེས་པའི་སྒྲུབས་གྱི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་རན་བཅུ་བཞི་དང་། འདིར་ས་ལུ་ལྷང་
པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་མཛོན་ནོ། །

ལྟ་བ་འདི་དག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། རྟོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱི་རོལ་པ་དག་གིས་
སྟོན་པ་ལ་ཞུ་དུས་རེ་ཞིག་དེ་རྣམས་ལ་ལན་མ་གནང་བས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཡི།
རང་སྤེལ་བྱེད་སྤྱིའི་ནང་ཚན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་ལྟ་བ་འདི་དག་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །དེ་
ལྟར་ན་སྤྱར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱིས་དང་ལྟ་རན་འདི་དག་ལས་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། (༥༡ན)དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་གཞན་ལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་འདི་
 ཡང་། སྟོན་པ་སྤྲོད་མེད་པ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་ནོ་སྟེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་དེ་
 འཆལ་བ་ནི། གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན།
 གང་ཞིག་བདག་གིས་བཤད་པར་སྟོན་དུ་དམ་བཅས་པ་དག་ལས། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་
 ལ་ཉེ་བར་མཐོ་ཞིང་། ལྟ་བའི་གནད་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བ་དང་། གཞུང་འདིའི་རིགས་པ་
 རྣམས་འོལ་སྦྱི་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ། ལས་
 དང་པོ་པས་ཀྱང་བདེ་སྤྱད་ཏུ་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། རབ་བྱེད་སོ་སོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྒོ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅུ་བའི་དམ་
 བཅའ་སྒྲུབ་ཚུལ། དགག་བྱ་ལ་གཏུགས་པའི་འཕུལ་འཆམས་ཀྱིས། རིགས་པའི་འཕུལ་
 འདེད་ཇི་ལྟ་བུ་དོགས་པ་རྣམས་རྗེ་སྤྱི་མའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པས་སྐལ་བ་དང་
 ལྡན་ཞིང་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་མི་དམན་པ་དག་ཡིད་རང་བར་བྱོས་ཤིག །འདིར་སྤྱོད་པ། གྲུ་
 སྒྲུབ་གཞུང་བརྒྱའི་ཚུལ་དུ་གནས་བཅས་ཤིང་། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་འཆམས་སྦྱར་པོ་ཉ་
 ཡིས། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་གོགས་སུ་སྦྱར་མཁས་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་དབྱུང་པ་
 ཞེས་བྱ། །(༥)མགོ་ལ་དམ་པའི་ཞབས་རུལ་ལན་མང་བཏོད། །རྩ་བའི་སྒོ་ལ་ཐོས་པའི་
 ལམ་བུང་ཞིང་། །སྟོང་ནི་མན་ངག་བདུད་ཅིས་གང་གུར་པ། །དེ་ཡི་ཁ་ནས་འདིར་ཡང་
 ཆོག་འདི་འགྱུ། །ཆོས་འདི་དང་ནི་འདི་སྟོན་སྤྲོད་པ་དང་། །ལུགས་འདི་གང་ལས་བརྒྱད་
 པའི་རྗེ་བཙུན་ལ། །སྟོང་ནས་གྲུས་ཤིང་རིང་ནས་གསོལ་བཏབ་པས། །བདག་གི་ཡིད་
 ལ་སྐལ་བཟང་འདི་སྦྱིན་ཏོ། །སྤྱིར་ཡང་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷ། །རྗེ་བཙུན་
 གཉིས་དང་སྒོ་བཟང་དགོ་བའི་བཤེས། །མདོན་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀྱན། །དེ་
 དག་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་འཛིན་གུར་ཅིག །ཅིས་དབྱུང་ཅུ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་

ལྷ་བའི་འབྲིད་ཡིག་བསྐྱས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་བཞུགས་སོ། །

མཐའ་བུལ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བའི་འབྲིད་ཡིག་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་གྱི་བརྒྱུར་གྲུས་པས་བྱག་འཛལ་ལོ། །
འཇམ་དབྱངས་མཁུན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །དགའ་མགུར་བྱེད་པའི་འདབ་བརྒྱ་པ། །
སྒོ་གྲོས་ཚུ་མཚོ་ལས་འཐོན་ཏེ། །སྐལ་བཟང་བྱང་བའི་ཉེར་མཚར་གྱུར། །ནམ་དཔྱིད་སྒོ་
ལྷན་མགྱོན་པ་ཡི། །སྒྲུ་དབྱངས་(༡༣)དད་པའི་སྒྲོས་གར་དང་། །ལྷན་ཅིག་མི་དམན་
བཙུན་པ་ཡིས། །ལེགས་བཤད་སྤང་ཅིའི་བཙུད་འདི་ལོངས། །

འདིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞལ་གདམས། རྗེ་སྤྱི་མ་ཙོང་ཁ་པ་ནས།
མཁས་གྲུབ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྒྱད་པའི་ལུགས་གྱི་ལྷ་བའི་འབྲིད་ཡིག་མདོར་བསྐྱས་
ཅམ་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་(༡བ)ནི། རྗེ་
བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། ལྷ་དང་སྤྱི་མ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་འདེབས་
པ་དང་། བསགས་སྤང་སྟོབས་ཆེ་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ལ་འབད་བ། དབྱུ་མའི་གཞུང་ལུགས་
ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་སྟེ། སུམ་སྒྲིལ་དུ་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་།
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྷ་བའི་གནད་མཐར་བྱག་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྗེ་ཉིད་
ལ་གདམས་པ་ལྟར། རང་ཅག་རྗེས་འཇུག་ནམས་གྱིས་ཀྱང་རྩལ་དེ་ལྷ་བུ་ལ་སྒྲོབ་པ་གནད་
དུ་ཆེ་བས། ཐོག་མར་རྒྱ་ཆོགས་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་འགྲོར་བྱས་ནས། སྤྱི་མའི་རྩལ་
འབྱེར་བྱན་མོང་མེན་པ་བྱིན་སྤབས་ཉེ་བརྒྱད་ལྷ་རྩེད་པ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གང་ཟག་(༡༣)གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་

མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལའང་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྷ་བའི་སྒྱིང་ཚུལ་
 དང་། རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་དང་། དེ་རི་ལྷ་རྒྱུང་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རྒྱུང་བཤད་པའི་རྒྱ་
 རྒྱུ་མ་གསུམ་པོ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་སྟེ།
 འདི་ལ་སྒྱིར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། རང་རེའི་ལམ་
 རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་སུ་གོ་སླ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་
 ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པས་དེ་(༡༧)ལྷ་རྒྱུང་ན། གནད་བཞི་ཆང་བས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་པོར་རྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་ཞེན། དང་པོར་དགག་
 བྱེད་སྒྲིལ་བའི་གནད། དེ་རྗེས་བྱུང་བའི་གནད། དེ་རྗེས་བདེན་པའི་གཅིག་
 བྲལ་དེས་པའི་གནད། དེ་རྗེས་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དེས་པའི་གནད་དོ། །དང་པོ་ནི།
 སྒྱིར་ལྷ་བའི་གོ་ལ་སར་མི་ལྷུང་བ་ལ། རིགས་པས་དགག་བྱ་བྱ་མོ་དངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ།
 དེ་དངོས་མ་ཟིན་པར་བཀག་པས་ཏྲག་ཆད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐོག་མར་ཚུལ་འདི་ལྷ་རྒྱུང་དབྱེད་དེ། རང་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྱེ་བ་
 འདིའི་བར་དུ་སྒྲིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་གྱི་བར་གྱི་སྒྱེ་གནས་རྣམས་སུ་རང་དབང་མེད་
 བར་སྒྱེ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ། སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་ཅམ་པ་འདི་
 སྒྲོ་བུར་བའི་ལུས་རེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་ནས་འབྱམས་དགོས་(༢༣)པའི་རྩ་བ་མཐར་
 ཐུག་པ་ནི་ངའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྱེས་འདི་ལ་ཐུག་པས་འདིས་བདག་ཏུ་བཟུང་
 ཚུལ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་དངོས་ཟིན་པ་ཅིག་བྱ་དགོས་སྟམ་པའི་དྲན་པ་མ་ཡེངས་པའི་
 རང་ནས། རང་སྟམ་པའི་སྒྲོ་འདིས་ང་ཞེས་པ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་འདུག་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་
 ཐུགས་ལ་དལ་བུས་རྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་ཆོན་གནས་རང་གི་སྤང་བའི་ཆོགས་པ་འདིའི་

སྟེང་ཁོ་ནར་ང་ཞེས་པ་མིང་དུ་ཕར་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་
དོན་གྱི་ང་རང་ངོས་པ་ཅིག་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སློ་ལྟན་སྒྲིམ་འདིས་དམ་
སྒྲིང་ངེ་བའི་ཚུལ་དུ་བཟུང་བ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །

གནད་གཉིས་པ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་རང་ངོས་པ་དེ་
ཉིད་ཕུང་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་དོན་ལ་ཡོད་ན། ཕུང་པོ་འདི་དང་གཅིག་(༤བ)ཏུ་ཡོད་དམ།
ཐ་དད་དུ་ཡོད། གང་རུང་ཞིག་ལས་མི་འདའ་སྟམ་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

གནད་གསུམ་པ་ནི། ང་རང་ངོས་པ་དེ་ཕུང་པོ་འདི་རྣམས་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་
ཕུང་པོ་ལྔ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ང་མི་འདྲ་བ་ལྔ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཕུང་པོ་གསལ་དུ་འདོར་
ལེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ང་ཡང་གསལ་དུ་འདོར་ལེན་བྱེད་དགོས་པས། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཕྱི་མ་བརྒྱད་
པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་འོངས་མི་འདུག་སྟམ་
དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

གནད་བཞི་པ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ། ཕུང་པོ་འདི་དང་ཐ་དད་
དུ་གྲུབ་ན། ཕུང་པོ་ལ་གཏན་ནས་མི་སྟོས་པའི་ལོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ།
དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་བསལ་བའི་གྲུལ་དུ། ང་དེ་ཉིད་ད་དུང་ཚུགས་སོ་ཡོད་དགོས་
པར་འགྱུར་ན། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མི་འཐད་པར་འདུག་སྟམ་དུ་ངེས་པ་ན། སྒར་གྱི་གནད་
སྒྲིམ་གསུམ་མ་བཞེད་པའི་ངང་ནས། (༥ན)ངའམ་གང་ཟག་ཕུང་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་དོན་
སྟེང་ནས་གྲུབ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ལྟང་ངེ་ངེས་པ་ཅིག་འོང་སྟེ། ལས་དང་པོ་པ་
ལ་ང་རིལ་པོ་འདི་མི་འདུག་སྟམ་པའི་སྒྲག་པ་སྒྲིམ་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་ཞིག་དང་
པོར་བྱུང་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཐོག་མར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲིང་ཚུལ་ནི། སྒྲིབ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྒྲིང་ཚུལ་

ལ། སྐབས་སྟོབས་གིས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ལས་དང་པོ་བས་ངེས་ཤེས་
 གི་རྒྱན་སྦྱང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གིས་སྦྱང་བ་འདོན་པའི་སྦྱང་
 རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི། ཐོག་མར་གནད་བཞི་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་
 པའི་གོ་བའམ་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་མི་བརྟེན་ཅིང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ། ངེས་ཤེས་གི་འཛིན་
 སྟངས་(༡༧)ལྟ་མ་མ་ཉམས་པར་རྒྱན་འཁུད་པའི་ཐབས་ཤིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 བ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ལྟར་གི་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། སྤང་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་ངའམ་གང་
 ཟག་རང་ངོས་ནས་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་བ་པ་མི་འདུག་སྟམ་དུ་དང་པོར་ངེས་པ་ལྟར་སྦྱོར་
 པ་དེ་ཉིད་མ་ཡལ་ཅམ་གི་དུས་སུ། སྤང་ཡང་སྟོའི་ཟུར་ཞིག་གིས་ལྟར་གི་གནད་བཞི་
 རྒྱང་ཟད་དུན་ཅམ་རེ་བྱས་པས། ངེས་ཤེས་ལྟ་མའི་འཛིན་སྟངས་མ་བརྟེན་ཅམ་གི་རང་
 བས་སྤང་ཡང་འཛིན་སྟངས་གི་ཤུགས་ཆེར་སོང་སྟེ་ལྟར་ལྟར་ངེས་པ་ཅིག་འོང་སྟེ། འདི་
 ཡང་དཔེར་མཆོན་ན། རྒྱ་མི་གཡོ་བའི་རང་ནས་ཉུ་རྒྱུང་པར་འགྱུ་རྒྱུར་འགྱུ་བྱེད་པ་མི་
 འགལ་བ་ལྟར། སྟོ་ལྟ་མའི་ངེས་ཤེས་གི་ཤུགས་མ་ཡལ་བའི་རང་ནས་སྟོ་བྱི་མའི་ཟུར་
 གཅིག་གིས་རྒྱང་ཟད་དུའོད་པ་ཡིན་གི་ངེས་ཤེས་ལྟ་མའི་མཆམས་བཅད་ནས་སྟོ་བྱི་མས་
 བསྐྱེད་ན་ཡང་ངེས་ཤེས་གི་རྒྱན་བསྐྱེད་སྟངས་(༢༣)པར་མི་འགྲོའོ། །

སྦྱང་རྒྱུ་འདི་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 བྱི། བམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོགས་རེག་དང་བྲལ་བ་ཅམ་ལ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། སྤང་པོའི་
 སྟེང་ནས་ངའམ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་བྱུ་བ་བཀག་ཅམ་གི་སྟོང་སང་ནམ་མཁའ་དང་
 འདྲ་བ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་བས་ན། བམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱང་རྒྱུ་ནི། ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གནད་བཞི་
 ལ་བརྟེན་ནས། ངའམ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་བྱུ་བ་སྤང་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་གཏན་ནས་

མི་འདུག་སྐྱམ་པ་མ་བརྟེན་པའི་ངང་ནས། ད་དུང་ངའམ་གང་ཟག་གི་སྤང་བ་བསྟོན་
མེད་དུ་འཆར་བ་དང་། དེ་འབྲའི་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་མཛོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ན་སྐྱུ་མའི་
སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་དང་འབྲ་བར་བརྟེན་(༥བ)པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མ་ལན་རང་
ཉིད་ལ་རྟེན་ཤིང་བུའི་སྤང་དུ། ཏྲ་གྲུང་གཏན་ནས་མེད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ཀྱང་། གཞི་
དེར་ཏྲ་གྲུང་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བ་ཅིག་འོང་བ་དང་འབྲ་བར། ལུང་
བའི་སྤང་ནས་ངའམ་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མི་འདུག་པར་ངེས་བཞིན་
དུ། ངའམ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟད་ཙམ་དང་། སྤང་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བར་
སྤྱོད་བས་གྲུབ་པ་ན། ད་ལྟའི་ང་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུའི་སྐྱམ་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་པོ་
ལྟ་བུ་ཆོགས་ཙམ་ལ་ངའམ་གང་ཟག་ཅས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ངའམ་གང་
ཟག་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་མི་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་འདི་
ནམས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་(༥ན)བམ་སྐྱམ་ན། འདི་ལ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་སེམས་གཉིས་
སྤྱད་བྱད་ན་གོ་སྤྱོད་བས། རང་གི་སྤྱོད་པོ་ནས་རྒྱུ་མཐིལ་བར་གྱི་ཡན་ལག་ལྟ་ཆང་གི་
ལུས་འདི་ཡང་། མིང་གིས་ལུས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
ཡོད་ན། ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ནམས་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཐ་དད་
དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་ལུས་ཆང་མ་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། མགོ་དང་རྒྱུང་
པ་ལྟ་བུ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ད་དུང་ལུས་རིལ་པོ་
གཅིག་ཡོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་རང་གི་ལུས་ཡན་ལག་ལྟ་

ཚང་འདི་ཡན་ལག་ལྔ་ཚྭ་གས་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་ཡར་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས།
 རང་ངོས་(༡༧)ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ཐག་ཅད་གྱིས་བཅད་དོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན། འདི་ཡང་སྟར་
 གྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དབྱད་དེ། ཡག་པ་ལྷ་བྱ་འདི་དབྱང་པ་ནས་སོར་མོའི་
 བར་ལ་མིང་གིས་ཡར་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཆ་ཤས་དེ་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ཆ་དེ་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བཏག་ཅིང་། དེའི་
 རྗེས་ལག་མགོ་ལྷ་བྱའི་ཆ་གཅིག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན། གང་གས་གཞི་སོར་
 མོ་ལྷ་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་བཏག་པར་བྱ་སྟེ། མཐར་
 རྟལ་ཐུན་ཐ་མོ་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དུ་སྦྱར་ནས་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཆ་ཅན་
 གང་ཡིན་པ་དེ། རང་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ་མིང་གི་ཐ་སྟོད་གྱིས་ཡར་བཏགས་པ་
 ཅམ་མ་གཏོགས་(༡༩)མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་རང་ངོས་པ་གཅིག་ཚུར་གྲུབ་ན།
 ཆ་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་ལེགས་
 བར་དབྱད་པས། ཆ་བཅས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་ངེས་རུས། འོན་
 གུང་ཆ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་དམ་སྟམ་ན། འདི་ལ་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་
 པས་མཐའ་མ་ཆོད་གྱི་བར་དུ་དབྱད་པར་བྱའོ། །

ཡང་རང་གི་ཡུང་པོའི་ནང་ནས། ལུས་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་མོད། རང་
 གི་སེམས་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟམ་ན། འདི་ལ་དཔེར་ན། དེ་རིང་གི་སེམས་
 ཞེས་པ་ད་ནང་སྟོན་ཉི་མ་རྒྱུ་ཁ་ཚུན་ཆད་གྱི་སེམས་ལ་འཛོག་ལ། དེ་རིང་ཉིན་གང་
 གི་སེམས་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། སྟོན་ཉིན་གུང་ཕྱི་དྲིའི་དུས་གྱི་སེམས་གསུམ་
 དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་(༢༠)གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱོད་པར་བྱེད་ལ། དེ་

བཞིན་དུ་སེམས་སྒྲིད་ཅིག་མ་བྱུག་ཙམ་གཅིག་ལའང་སྐྱེ་བའི་ཆ་གནས་པའི་ཆ། འགག་
བའི་ཆ་གསུམ་དུ་དབྱད་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆ་དེ་རྣམས་དང་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱད་པས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབྱེད་པས་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐག་ཆོད་
མོད། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན། འདི་ལ་ཡང་
ཡུལ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་གི་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱད་ན། ཡུལ་དེའི་སྟོད་སྟངས་བར་
གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་དབྱེད་ཅིང་། སུམ་པའི་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དབྱེད་ན་ཡང་།
སྟོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་རྣམ་མཁའ་ཞེས་པ་ཐོགས་
རེག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་(ལེན)གྱིས་གྲུབ་ན་གང་ལའང་
བརྟེན་པའམ་ལྟོས་པ་མིན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་མེད་
པར་རྟོགས་སྒྲུའོ། །

དེ་ནས་དོགས་པ་འདི་ལྟར་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་དང་།
སྤང་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་མོད། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ང་དང་སྤང་
བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་སྟམ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། ང་མང་པོར་
འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་སྐར་དང་འབྲུ་ཞིང་། ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་
སྤངས་དགོས་ཏེ། སྤང་བོ་གཅིག་གསལ་གཞི་དང་། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤང་བོ་ལས་ལོགས་སུ་ང་ཙམ་དེ་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ང་དང་
སྤང་བོ་གཉིས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ནའང་།
(ལེབ)མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་རང་ངོས་ནས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་

ན། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་། མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་
པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་པས། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

མདོར་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་བར་གྱི་བཅུད་དང་།
དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ནས། འོག་མེན་གྱི་བར་གྱི་སྟོན་གྱི་སྤང་བ་གང་ཤར་ཡང་།
ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཐག་བཅད་
ཅིང་། དེ་ཉིད་མ་བཟེད་པའི་ངང་ནས་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་སྤང་བ་ཙམ་ལ་ཆོས་དེ་དང་
དེ་བསྟོན་མེད་དུ་འཛིག་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་དང་། དེ་
འདྲ་བའི་ངང་(༡༠ན)ནས་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ཁྱད་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྲེལ་མེད་ལྟ་བུའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤེབ་ན། ཐོག་མར་ཤུ་
ཅུ་རྟུ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་གྱི་དོན་སྟོང་ཉིད་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཤུགས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་མ་བྱུང་ན་ཞལ་ཤུག་སོགས་རྣམ་པ་འཆར་འཆར་འདྲ་བ་བསྒྲུམས་ཀྱང་། ཐ་མལ་གྱི་
སྤང་ཞེན་གཏན་ནས་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལྟ་བུའི་འཛིན་སྤངས་མ་ཡལ་བའི་ངང་ནས། སྒྲུ་མདོག་ཞལ་ཤུག་སོགས་
གྱི་སྤང་བ་འཆར་དུ་བཅུག་སྟེ། ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་དང་སྤང་ངོར་ལྟའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་
གཉིས་ཆོགས་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ལྟ་དང་བྱང་དོན་གྱི་ལྟའི་
གོ་བ་ཆགས་པ་ཅིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་དགོས་པ་རྟོགས་སྤྲི་ཞིང་། དེ་ལྟ་མིན་ནའང་རང་
ཉིད་ལྟ་དེ་དང་དེ་(༡༠བ)ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ང་རྒྱལ་འཛིག་པའི་ཆོ། ད་ལྟའི་སྟོན་ལམ་རྒྱུན་
པའི་སྐབས་གྱི་ངོ་སྟམ་པའི་དམ་སྤྱིང་ངེ་བ་བཟུང་བ་འདྲ་བའི་ཉམས་དེ་དུས་དེར་གཏན་
མེད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། འདི་རྣམས་སྤྲ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན། ཇི་སྤྲུམ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྒྱལ། ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མར་

ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། མན་ངག་གི་གནད་མ་འབྲུགས་པ་ཙམ་ཞིག་རང་གི་སྒོ་བ་མ་ཡིས་
ཕྱོགས་ལ་རིངས་པར་ཆས་པ་དག་གིས་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་བའི་ངོར། བཅུན་པ་འཇམ་
དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་ནད་གསོ་བའི་དོན་དུ་སྒྲན་བསྟན་པར་བྱབ་
པ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ཤིན་དུ་དབེན་པའི་རི་སུལ་ཞིག་དུ་རང་གི་ཉམས་
ལ་དཔགས་ཏེ་འདི་བྲིས་སོ། ། ། བཏུ་གིས།

ལྷ་བའི་བྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འཇམ་དབྱངས་
དགའ་བའི་སློ་གོས་ཀྱིས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་བའི་བྲིད་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
ཞབས་ཀྱི་པད་མོར་གྱུས་པས་བྱུག་འཛལ་ལོ། །སློ་བཟང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོགས་
པ། །གྲགས་པའི་བྲེད་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་མགུལ་པར་བཅིངས། །དཔལ་ལྷན་འཕྲིན་ལས་
བཟང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། །ནམ་ཡང་མི་རུབ་རིང་དུ་གནས་གུར་ཅིག །མཁུན་པ་ཤར་
རིའི་རྩེ་ལས་(༡༣)འོངས། །གདུལ་བྱའི་ཁིང་ལ་འོས་པར་འབབ། །འཕྲོས་པས་མི་
ཤེས་མུན་པ་སེལ། ཁྱོད་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་བཞིན། །དེ་སྤྲད་བདག་སློ་པད་ཆལ་དུ། །
ཐུགས་བརྟན་སྤང་ཅིའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །སྐལ་ལྷན་རྟེན་དུག་ལྷན་པ་རྣམས། །ཆོམ་
པར་བྱ་ཡིས་གྲུ་འདི་ལོངས། །དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སླ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
ལུགས་སྟོལ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་(༡༤)དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། འཕགས་མཆོག་གྲུ་
སྤྱབ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་རྗེ་ལྷར་བཀྲལ་བ་ལྷར་གྱི་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་
གསུམ་ལས། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་པའི་རིགས་པ་ཕྱ་མོས་འབྱེད་རུས་
པ་རྣམས་ལ། ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་རྒྱས་པར་ལོགས་སུ་བྲི་བར་བྱ་ཁིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་
ཆོག་དོན་ལ་སློ་མ་སྦྱངས་པའི་སྤྱན་པོ་ཉམས་ལེན་ཐན་ཐུན་བྱེད་འདོད་པ་དག་ལ་སློ་ཆོད་
དང་བསྟན་པའི་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་སྦྱེད་པའི་ཐབས་ནི་སྤར་ཡང་མང་དུ་བཤད་ཅིང་།
འཆད་པ་པོས་འབྲལ་དུ་(༡༥)དག་ལས་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་

འདིར་བྱི་བར་མི་བྱ་ལ། དེ་བས་ན་ད་ལྟ་ཡར་ཆད་དང་དབྱུང་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་རུང་ཟད་
སྤངས་ཤིང་། སྒྲོའི་རིགས་དང་འཇམ་གློག་སོ་སོར་འབྱེད་རུས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་འབྲིང་གི་
གཏུལ་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཤས་ཆེ་བར་སྤང་བས་དེ་དག་གི་དོར་བྱས་ཏེ། ཉམས་སུ་ལེན་
བདེ་བ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྩོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ། རྩོ་བཙུན་ལ་ལྟ་བའི་དོགས་དཔྱོད་ཞུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན། ཆེས་ཕྱ་
བའི་གནས་འགའ་ཞིག་རུང་ཟད་དགོངས་དཀའ་བར་བྱུང་བ་(༡བ)ལས། རྩོ་བཙུན་གྱི་
གསུང་ནས། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱིས་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་པ།
བསགས་སྤངས་སྤྱོད་སྤངས་ཆེ་ལ་རྒྱན་རིང་བ་ལ་འབད་བ་འདོན་པ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་
གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་སྟེ། སུམ་སྒྲིལ་དུ་གྱིས་ལ་ཉམས་སུ་
ལོངས་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཐག་ཆད་པའི་གོ་བ་སྒྲིབ་ཞིག་འོང་ཞེས་གདམས་
པར་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་རྩོས་འཇམ་གྲུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་
དགོས་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱག་ལེན་དུ་ལུགས་འདིའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྩོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེའི་
རིམ་པ་ནི། རངས་པར་ཐོ་རངས་ལྟ་བུའི་དུས་སུ། སྤྱོད་སྤངས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྩི་ཙམ་(༢ན)
རུས་པ་རྩོན་དུ་བཏང་ནས། མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་སང་གོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏྲུག་པའི་རིན་
པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ། བད་མ་ཉི་མ་ལྷ་བ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་དབུས་སུ། རོ་བོ་རང་གི་རྩ་
བའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་རྩོ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྒྲུ་མདོག་དམར་སེར་ལི་ཁྲིའི་
ཐུང་པོ་ལ་ཉི་འོད་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞི་ཞིང་འཇམ་པའི་ཉམས་ཙན་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ།
ཕྱགས་ཀར་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པའི་གཡས་པས་ལྷུང་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེང་

ན་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་པས་དེའི་སྟེང་ན་གྲུགས་བམ་བསྐྱམས་པ། དབུ་སྒྲ་རལ་པའི་ཟུར་
ལུང་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ། ལྷའི་དར་གྱི་སྟོང་གཡོགས་
དང་སྒྲ་དགཡོགས་ཅན། ཞབས་སྒྱེལ་ཀྱང་གིས་(༤བ)བཞུགས་པ། དེའི་སྒྱི་བོར་ཨོ།
མགྱིན་པར་ལྷ་༥ ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་མི་རྩྱུ་༥ གང་རུང་བཀོད་པའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཡབ་ལྷས། སྒྲ་མ་དབུ་མ་པ། རྩེ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་སྒྱུན་དངས་དེ་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས་སྒྲ་
མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་པར་སོང་སྐྱམ་དུ་མོས་ནས། དེའི་དུང་དུ། ཐུག་འཆལ་མཆོད་
འབུལ་སྒྲིག་བཤགས་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བསགས་སྒྱུང་གི་
རིམ་པའོ། །

དེ་ནས་འོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི་མོས་གུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་བོས་
ཡིད་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ཏེ། མཁུན་པས་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་མཐར་མཛད་ཅིང་། ཞེས་
སོགས་བྱིན་རྒྱལས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ལ་(༥ན)རྒྱན་
རིང་དུ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་འགྱུར་བ་ཐོན་གྱི་བར་མ་སྒྱུངས་བར། ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་
ཆེར་བཏོན་པ་ཅམ་གྱིས་ཡེ་མི་ཆོག་པས་བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐར། རྩེ་རྩེ་བསྐྱུ་བའི་ཐུགས་དང་ཐུག་རྒྱས་རང་གི་སྒྱི་
བོར་སྒྱུན་དངས་ཏེ། སྒྲ་མ་དང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཁྱེད་ལ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྩེ་མཛད་པའི་ཐིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་བ་ལགས་པས་
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱལས་ཤིག ཆོས་ལམ་
དུ་འགྲོ་བར་༥ འབུལ་པའི་སྒྲོ་སྐྱ་འགག་པར་༥ བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་སྐྱ་རྒྱུད་ལ་སྒྱེ་བར་༥
བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་(༥བ)བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྒྱེ་བར་༥ བྱུང་བར་དུ་

ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལྟར་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག ། ཅིས་གསོལ་
བ་བཏབ་པས། ཐུགས་དགུས་པའི་རྣམ་པས་འོད་དུ་ཁྱེནས་རང་ལ་ཐིམས་ནས་བྱིན་གྱིས་
བསྒྲབས་པར་གྱུར་སྟུང་དུ་ཡིད་སྒྲོ་སིང་ངེ་བའི་རང་ལ་ཅུང་ཟད་གཞག་གོ །

དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བསགས་སྒྱུང་ལ་
འབད་བ་གཉིས་ནི་སྒྲོན་འགྲོའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་
ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་(༥ན)ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པ།
ཐེབས་ནས་རི་ལྟར་སྒྲོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་རིགས་
ལ་མ་ལྟོས་པར་ངེས་དཀའ་སྒྲ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་། དབུ་མའི་གཞུང་ནས་ཕལ་ཆེར་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་རྗེས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
འབེབས་པར་མཛད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོན། ཐོག་མར་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགོས་པ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་
འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་
(༥བ)ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅིས་
པའི་རང་འགྲེལ་དུ་འང་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱེད་པ་ལ། དབུ་མའི་
གཞུང་རྣམས་ལས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་

ཐོག་མར་ལའི་དཔལ་གོ་སྤྱོད་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་
ལྷགས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ལས་བྱུག་ལེན་ལ་བཀོད་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
གནད་བཞི་ཚང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་དང་པོར་རྟེན་པར་འགྱུར་
ཏེ། དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་པའི་གནད། དེ་རྗེས་བྱུང་བ་དེས་པའི་གནད། དེ་རྗེས་བདེན་པའི་
གཅིག་བྱལ་དེས་པའི་གནད། (ཡན)དེ་རྗེས་བདེན་པའི་དུ་བྱལ་དེས་པའི་གནད་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་གནད་བཞི་ཚང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཟླགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་རྟགས་མགོ་
གཉིས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་བའི་རྟགས་མགོ་གཅིག་ལས་མེད་
ན་གནད་གསུམ་ཚང་བས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ནི། ཚད་མ་པ་རྣམས་ལ་ལྷོག་བྱུང་དེས་པའི་སྡོན་དུ་དགག་
ཆོས་དང་སྐྱབ་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་དེས་པའི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་
པ་དང་། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྡོན་དུ་འགྲོ་
དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། རྟགས་དེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་
སྟོང་པར་དེས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེའི་དོན་སྤྱི་སྟོ་ལ་ལེགས་པར་ཤར་དགོས་པའི་
ཐུང་(ཡབ)ཏེ། དཔེར་ན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྟོ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་ན་དེ་གཉིས་
དངོས་འགལ་དུ་དེས་མི་རུས་པ་དང་། རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྟོ་ལ་ཤར་བར་མ་བྱས་ན། བྱས་
པ་རྟག་པས་སྟོང་པར་དེས་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གནད་གསུམ་དང་བཞི་ལ་
སོགས་པ་ཇི་ཅམ་བཤིས་ཀྱང་། རྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་གསུམ་དེས་པ་ལས་ལྷག་པ་གཏན་མི་
དགོས་སོ། །

འདིར་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཟླགས་
དེར་བུམ་པ་མེད་པར་དེས་པ་ལ་མེད་རྒྱུའི་བུམ་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་

གོ་སྒྲམ་དུ་སྒོ་ལ་འཆར་རྒྱུ་མེད་ན་ཕྱོགས་འདི་ན་བུམ་པ་མི་འདུག་གོ་སྒྲམ་དུ་ཐག་གཅོད་མི་
རུས་པ་ལྟར། བདག་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་ཡོད་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་གོ་སྒྲམ་
དུ་སྒོ་ལ་འཆར་རྒྱུ་མེད་ན་བདག་དེ་(༥ན)འདྲ་བ་ལུང་པོའི་སྟེང་ན་མི་འདུག་གོ་སྒྲམ་དུ་
ཐག་གཅོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགག་བྱའི་ཆད་ལེགས་པར་ངོས་མ་ཟེན་པར་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། ཤས་ཆེར་ཡོད་ཅུམ་དང་། ཡིན་ཅུམ་
ཐམས་ཅད་བཀག་ན་ཆད་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་རགས་པའི་དགག་བྱ་ཅུམ་བཀག་
ན་ཕྱ་མོ་མི་ལེགས་པས། ཏྲག་ལྟ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ལྟ་སྒྲེས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་དེའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་ཅི་འདུག་ལེགས་པར་བརྟགས་
ན་དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་ཆད་ཟེན་རུས་པས། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་འཇུག་དེ་
ཉིད་དུ་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་སྒོག་གིས་བསྐྱར་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རར་འཛིན་འདིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་
(༥བ)བའི་འཛིན་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པ་བརྟགས་དགོས་སྒྲམ་དུ་འཕེན་པ་དུར་རེ་བའི་ངང་
ནས་ངའོ་སྒྲམ་པའི་སྒོ་ཤུགས་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་དེ། དེས་ངའམ་བདག་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
བཟུང་འདུག་ཁད་ཀྱིས་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངའོ་སྒྲམ་པའི་སྒོ་ཁྱུར་གྱིས་སྒྲེས་ནས་
མ་ཡལ་བའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ། སྒར་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྒོའི་ཟུར་གྱིས་ཅུང་ཟད་གིམས་
པར་བྱས་ལ་བརྟག་དགོས་ཞིང་། མཚམས་འདིར་རྟོག་པ་སྤྱང་པོས་སྤྱ་རིས་ལེགས་པར་
སྟེ་དགོས་ཏེ། ངའམ་བདག་དེ་གང་ན་འདུག་དབྱིབས་ཁ་དོག་སྟགས་རྣམ་པ་ཇི་འདྲར་
འདུག་སྒྲམ་དུ་སྒྲན་པོའི་སེམས་འཆོལ་ལྟར་བྱེད་པ་གཏན་མིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངའོ་སྒྲམ་
དུ་དམ་སྦྱིང་རེ་བར་འཛིན་པའི་ལྟ་སྒྲེས་ཀྱི་སྒོ་འདིས་ལུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ང་དེ་ཅི་འདྲ་
ཞིག་ཏུ་བཟུང་འདུག་སྒྲམ་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་འཛིན་ལུགས་(༥ན)བརྟགས་པའོ། །དེ་ཡང་

ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་ཙམ་ཞིག་ནི་ངར་འཛིན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུམ་
 དང་། སྙོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། ངའོ་སྙམ་པ་ཙམ་ངར་འཛིན་མ་ཡིན་གྱི་ད་
 ལྷ་རང་རེ་རྣམས་སྒྲོ་ནང་དུ་བྱོགས་པ་གཉིད་འབྲུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བར་མ་
 ཆད་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲིད་ལམ་རང་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངའོ་སྙམ་དུ་
 སྙིང་གི་དགྱིལ་ན་དམ་སྤྱིང་དེ་བའི་རྣམ་པར་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡོད་པ་འདིའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་
 ཞིབ་ཏུ་ལྟོ། །དེ་ལྟར་བལྟས་པ་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་འདི་ཉིད་རང་ལའང་།
 རགས་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་དང་། སྤྱ་བ་རང་
 རོས་ནས་གྲུབ་པ་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ཐོག་མར་རགས་པའི་རོས་འཛིན་ངོ་སྤྱོད།
 དེ་རྣམས་སྤྱ་བའི་(འབ)རོས་འཛིན་གྱི་ངོ་སྤྱོད་རིམ་པ་བཞིན་མཛད་པའི་བྲུག་ལེན། ཆོས་
 རྗེ་ཤེར་སངས་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་འདུག་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་བཞེད་པ་ཟེན་གྱིས་སུ་བཞོད་
 པ་འགའ་རེ་ནའང་སྤང་མོད། སྤྱིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྷ་རགས་པ་འདི་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱ་མོའི་འཛིན་
 ཚུལ་རོས་ཟེན་ན་ལེགས་པར་ཁེགས་པ་ན་རགས་པ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས། མཁས་
 གྲུབ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བྲུག་ལེན་ལ། རགས་པའི་དགག་བྱ་རོས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་མི་
 མཛད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་འཆར་ཚུལ་ཡང་རི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ནི་དྲང་རོས་རྣམས་འབྱེད་
 ལས་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་ཕྱད་གཉིས་རྗེ་ཁོ་ལ་ལྷན་འཛིན་པ་ལ་བཤད་
 དེ། དེ་ཡང་(༡༠ན)ངམ་བདག་ཅེས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་ཡར་རག་མ་ལས་པའི་དབང་སྒྱུར་
 བ་པོ་དང་། ཕྱང་པོ་རྣམས་ནི་བདག་དེ་ལ་རྒྱུར་རག་ལས་པའི་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ལྟ་བུའི་
 འཛིན་ཚུལ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དགག་བྱ་སྤྱ་མོའི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱིར་བསྙོན་པ་འདི་

ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་སྤྱི་མོའི་འཛིན་ཚུལ་ཉིད་ལ་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བཞིན་དུ་ཞིབ་ཏུ་
ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ན། ངར་འཛིན་གྱི་སློ་འདིས་ཡུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ངའམ་བདག་
ཅེས་པ་མིང་གིས་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མིང་གང་ལ་བརྟགས་པའི་དོན་གྱི་
ང་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་དོ་སྟེ། ཡུང་པོ་འདི་སྟེང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་མོ་
དུ་ལག་པ་བརྒྱུངས་པས། ཀ་བ་དང་ཕྱིགས་པ་སོགས་ལ་ཐུག་པ་ན། ལག་པ་མ་བརྒྱུངས་
པའི་སྤྱི་མོའི་(༡༠བ)ནས་གཞི་དེར་ཀ་བ་དང་ཕྱིག་པ་སོགས་ཚུགས་སེ་ཡོད་ཡོད་པ་ཅིག་
ལ་ཐུག་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུངས་པས་དེ་ལ་ཐུག་སྟེ། མ་བ་གཏོགས། དང་པོ་ནས་ཐུག་
པ་དེ་རྣམས་གཞི་དེར་མེད་པ་ལ་ལག་པས་ཐུག་སྟེ། ཡུང་པོ་འདི་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་ཞོ་སྟེ།
པ་སྤྱི་ལའང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ངར་འཛིན་གྱི་སློ་འདིས་ཀྱང་ངོ་སྟེ། ཡུང་པོ་འདི་གོང་
ནས་ཡུང་པོའི་སྟེང་ན། གཞོན་འཛིན་ཚུའི་ང་ཚུགས་སེ་བར་ཡོད་ཡོད་པ་ལ་རང་གི་སློ་འདིས་
ངོ་སྟེ། ཡུང་པོ་འདི་སྟེང་བ་ལྟ་བུའི་འཛིན་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །

དེས་ན་ཡུང་པོའི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་བརྟགས་ནས་པར་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བདག་གམ་ང་ནི། དགག་བྱའི་བདག་སྤྱི་མོའོ། །

གནད་གཉིས་པ་ནི། ངར་འཛིན་གྱིས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་རང་ངོས་པ་དེ་འདྲ་
ཞིག་ཡུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ན། ཡུང་པོ་(༡༡ན)འདི་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
རུང་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ཚུལ་མི་འཐད་སྟེ། ཐུག་གཅིད་
པར་བྱའོ། །

འདི་ཡང་སློ་ངོས་ནས་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་དོན་ལ་མ་ཚོད་པ་དང་། དོན་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་
ཀྱང་སློ་ངོས་ནས་མ་ཚོད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། ཐུགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཁ་ཚོན་

ཆོད་པ་སྟེ། འདི་ལྷ་རྩེ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོ་ལ་འཆར་བའི་ཆོ། ཡང་ན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་
 བར་གཅིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དང་། ཡང་ན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སོ་སོའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་
 གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ཞིང་དོན་ལ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་
 བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

གནད་གསུམ་པ་ནི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངའམ་བདག་དེ་ཡང་པོ་འདི་རྣམས་
 དང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་(༡༡བ)གཅིག་ལ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་བདག་མི་འདྲ་
 བ་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་པོ་ལྷ་པོ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་འཇུག་པས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མི་འདུག་སྟུང་ཐག་གཅོད་དོ། །

གནད་བཞི་པ་ནི། རྩེ་མ་གསུམ་དཔྱད་བཞིན་པའི་ངང་ནས། དེ་འདྲ་བའི་བདག་དེ་
 ཡང་པོ་རྣམས་དང་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་སོང་ནས་འབྲེལ་
 མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་རྩེ་ན་བདག་ཡང་གཉིས་པན་རྩྱུ་ལྷོས་མེད་དུ་སོང་བས། ཡང་
 པོ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་སྟོས་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ད་དུང་བདག་དེ་ལོགས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་
 ལས་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བདག་དེ་ཡང་པོ་དང་ཐ་དད་དུ་
 གྲུབ་པ་ཡང་མི་འདུག་སྟུང་ཐག་གཅོད་པའི་མཐར། དེས་ན་ངའམ་བདག་རང་ངོས་
 ནས་རྩྱུ་ལྷོས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡང་པོའི་སྟེང་ན་གཏན་(༡༡ན)མི་འདུག་སྟུང་ལྷ་པོ་གིས་ངེས་
 པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་པོར་ངེས་བཤམ། ལྷ་པོ་ཐོག་མར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 མཚམས་འདིར་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་པས་བདག་མ་རྟེན་པའི་མཐར་དེ་ལྷ་རྩེ་
 འཆོལ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་རང་ཉིད་དོན་སྟེང་ནས་མི་འདུག་པ་ཡང་སྟུང་སྟོ་ལ་མ་
 ཤོང་བར་འཛིགས་ཡེ་རེ་བའི་སྒྲག་སྒྲུང་སྟེ་བ་ཅིག་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ།
 སྟེང་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་སྟེ་རྩྱུ་ལྷོས་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འཆོལ་མཁན་རང་ཉིད་ལ་ཡེ་མ་རེག་པར་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་གང་བཅའ་བས་མ་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལས་མ་བྱུང་ན། དང་པོར་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟིན་པའམ། དང་པོར་ངོས་ཟིན་ཀྱང་ཕྱིས་གནད་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་(༡༢བ)སྐབས་སུ་བརྗེད་པའི་སྒྲིན་གང་རུང་ཡིན་པས། གནད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་མ་བྱན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དབྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རི་ལྟར་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་སོ་སྤྱིའི་སྐབས་སུ་ལྷ་བ་སྒྲིང་ཚུལ་བཞི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་ངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིང་ཚུལ། དེ་རྗེས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིང་ཚུལ། དེ་རྗེས་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱན་སྒྲིང་ཚུལ། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྒྲིང་སྤྱིར་བའི་རྒྱན་སྒྲིང་ཚུལ་ལོ། །

དེ་རྣམས་ལས་འདིར་ལྷ་མ་སྐབས་སུ་བབ་སྟེ། འདི་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལས་དང་པོ་པའི་སྒྲིང་ཚུལ། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲིང་བ་འདོན་ཚུལ། ངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྒྲིང་ཚུལ་རྣམས་དོན་གཅིག་སྟེ། མདོར་(༡༣ན)ན་གནད་བཞིའི་བྱེད་པས་དང་པོར་བདག་མེད་ལྟང་གིས་ངས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་ཉམས་པའི་རྒྱན་ཕྱི་མ་རྣམས་དབྱེད་ཤེས་སམ་ངས་ཤེས་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་རྒྱན་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཐོག་མར་སྒྲིང་ལ། འདི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤང་པོ་འདིའི་སྒྲིང་དུ་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར། གོམས་པ་ཏ་ཅང་བརྟན་དགས་པས་ལན་གཅིག་ཙམ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་། ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་འཛིན་པས་མ་ཆོར་བར་ཁྱུང་གིས་སྤྱིབ་འོང་བས་ངས་ཤེས་སྤྱི་མའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་གིན་ཏུ་འབད་དགོས་

པའི་བྱིར། དེས་ན་(༡༣༠)འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་། དེ་རྗེས་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་ཅིག་ལུང་པོའི་སྟངས་འདིར་ཡོད་ན་ལུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 གང་རུང་ལས་མི་འདེམ་པའི་ཚུལ་བསམ། དེ་རྗེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐག་
 བཅད། དེ་རྗེས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་གཞན་གང་ཡང་
 བར་དུ་མ་བརྒྱད་པར། ལུང་པོ་འདིའི་སྟངས་ན་ངའམ་གང་ཟག་དོན་སྟངས་ནས་གྲུབ་པ་
 ཅིག་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ལྟང་གིས་ངས་པའི་ངང་དེ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་པར་སྒྲར་ཡང་
 སྟེའི་ཟུར་ཅུང་ཟད་གཅིག་གིས་སྒྲར་གྱི་གནད་བཞི་དྲན་པར་ཙམ་བྱས་པས་ངས་ཤེས་
 ཀྱི་ཤུགས་སྒྲ་མ་གསོས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་སོང་ནས་ལྟང་ལྟང་ངས་པ་རེ་འོང་ལ། ཡང་
 སྒྲར་བཞིན་འཛིན་སྟངས་སྒྲ་མ་མ་ཡལ་ཙམ་གྱི་དུས་(༡༣༡)སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྟངས་
 པས་ངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་མ་ཉམས་པར་འཕྱད་ཐུབ་པ་ཅིག་འོང་ངོ་། ། ཞེས་བདག་གི་སྒྲ་མ་ཁོ་
 བ་གསུང་སྟེ་སྟོང་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །

སྐབས་འདིར་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ །ངས་ཤེས་སྒྲ་མའི་ཤུགས་མ་ཡལ་ཙམ་གྱི་ངང་ནས་
 སྒྲར་ཡང་གནད་བཞི་མི་བསམ་པར་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་དྲན་ཙམ་དྲན་ཙམ་རེ་བྱེད་
 ལ། དེ་ཡང་ང་རང་ངོས་ནས་མེད་མེད་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་
 སྟེ། འདི་ལ་སྟོ་ཁ་ནང་དུ་ཤོགས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་སྟོ་སྒྲ་ཕྱིའི་བར་དུ་འཛིན་སྟངས་
 ཉམས་པ་རེ་པལ་ཆེར་འོང་བར་སྒྲ་བས་ངས་ཤེས་རྒྱན་འཕྱད་པར་མ་སོང་བར་འདྲའོ། །
 འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་ཆ་འདྲ་ཙམ་ནི་འོང་ངོ་། །

(༡༣༢)ཡང་ཁ་ཅིག་ །མཚམས་འདིར་སྒྲར་གྱི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་འདྲ་ཞེ་ཤུགས་
 ལ་བཞག་ནས་མེད་མེད་སྟམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡང་མཛད་དེ། རྒྱ་མཚན་མ་བསམས་
 བར་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཡང་ཡང་དྲན་པར་བྱས་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་ཤོར་ནས་དམིགས་

པའི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགོ་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། དེས་ཤེས་སྒྲ་མའི་ཤུགས་སྒྲིད་པ་
ལ་མི་ཕན་པ་འདྲོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །མཚམས་འདིར་དང་པོར་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གང་ཟག་
རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷང་གིས་དེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་གནད་
དེ་མ་གཡེངས་པར་ལྷན་ནེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིང་ཚུལ་ནམ་དག་ཏུ་མཛད་དེ། འདི་ལ་ནི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ལས་དང་པོ་པས་འདི་ལྷར་
བྱས་ན་གནད་(༡༥ན)བཞི་དྲན་པའི་སྟོབས་མ་ཡལ་ཅམ་གྱི་དུས་ཐོག་མ་དེར་ང་རང་དོས་
ནས་མ་གྲུབ་པར་དེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་རྒྱན་སྐད་ཅིག་མ་ཁ་ཡར་སོང་
བ་ན་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཤོར་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་འགོ་བས་
སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་མི་འོང་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་ལས་
འབྱུང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་དེ་འདྲས་འཛིན་སྟངས་ཤོར་མཚམས་ཆེས་རིག་པར་དགའོ་ཞེས་
མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

སྒྲིང་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི། ཇེ་འི་ལུགས་འཛིན་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོར་
བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་བབ་ནས་ལྷང་གིས་དེས་པའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ལྷ་བ་སྒྲིང་བའི་
རང་དུས་ཡིན་པ་མ་དགོངས་པར་ཕྱིས་སྟོ་གཞན་ཞིག་གིས་(༡༥བ)དེའི་ཐོག་ཏུ་ལྷན་ནེ་
འཛིན་པའི་ལུགས་སྒྲ་མཛད་ནས་འདུག་པ་འདི་ལ་ནི། དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་པ་དང་།
ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་ཕན་
པས། བོད་སྒྲན་སྒྲིམ་དང་ཅུང་ཟད་འདྲེས་པ་འདྲོ། །

དེ་ལྷར་ལས་དང་པོ་བའི་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ཆེས་ནམ་
པར་དག་ཀྱང་ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་མ་རྟོན་པ་དག་གིས་དེས་

ཤེས་སྒྲིལ་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རང་ནས་སྒྲིལ་བྱེད་གྱིས་གནད་བཞི་དྲན་ཚུལ་གིན་
 ཏུ་དཀའ་བས་དེ་ལྟར་སྒྲིལ་མི་རུས་པ་ནམས་གྱིས་ནི། སྒྲིལ་ཚུལ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲི་
 བས་ཀྱང་ཅི་རུས་སུ་བསྒྲུང་བར་བྱའོ། །

སྒྲིལ་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བམ་
 མཁའ་(༡༥ན)དེ་ཐོགས་རིག་བྱལ་ཙམ་ལ་འཛིག་པ་བཞིན་དུ། སྤང་བོའི་སྤྲེང་དུ་གང་ཟག་
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་སྒྲིལ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་ཚུལ་ནི་གཉིས་ཏེ། མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་
 ཀྱིས་སྒྲིལ་མ་ལྟ་བུར་རང་ལྷགས་གྱིས་འཆར་ཚུལ་དང་། ཆེད་དུ་བཅོས་ནས་འཆར་དུ་འཇུག་
 པའོ། །དང་བོ་ནི། གཙོ་བོ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་དང་གང་ཟག་
 དོན་སྤྲེང་ནས་གྲུབ་པ་མི་འདུག་པར་ཐག་བཅད། དེའི་ལྷུང་དུ་ལུས་པ་ཅི་འདུག་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་བལྟས་པ་ན། ད་དུང་ད་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟོན་
 མེད་དུ་འཆར་བ་འདི་མི་ཞེགས་པར་མངོན་སུམ་(༡༥བ)གྱིས་གྲུབ་པ་ན་སྒྲིལ་མ་ལྟ་བུའི་
 འཆར་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིལ་མ་མཁའ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲུལ་གཞིའི་སྤྲེང་དུ་རྟ་སྤྱང་རང་ངོས་
 བས་སྟོང་ཡང་རྟ་སྤྱང་གི་སྤང་བ་སྟོན་མེད་དུ་འཆར་བ་དང་འབྲའོ། །

འདི་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་
 ཤར་བ་ཡིན་ལ། འཆར་ཚུལ་དེ་ལ་སྒྲིལ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་དོ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

འཆར་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། དང་བོ་སྤང་བོ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་མངོན་སུམ་
 དུ་འཆར་དུ་བཅུག་ལ། དེ་ནམས་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ལུས་སྤྲེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་སྤར་
 གྱི་རིགས་པས་ཐག་བཅད་པ་ན་སྤང་སྟོང་ཆོགས་པ་སྒྲིལ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

བཅོས་མཐོ། །

སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་(༡༥ན)པ་ནི། དེར་སྤྱང་དང་དེས་སྤྱང་
 ཆོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དོན་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མི་ཆོག་གིས། སྤྱི་
 ལ་སྐྱུ་མ་ལྟར་འཆར་བ་ཅིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཆར་
 བ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་ཁོན་ལ་འཆར་དགོས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་འདི་ལ་ངེས་ངོ་དང་
 སྤྱང་ངོ་གཉིས་ལས། ངེས་ངོར་ལུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་བཞིན་དུ། སྤྱང་
 ངོར་ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་ཤར་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་
 ཏུ་ཆོག་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་
 སྒྲོམ་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤྱགས་ཙམ་སྒྲོས་ན། སྤྱང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། (༡༥བ)སྤྱང་
 པའི་ངང་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་འདི་དང་འདིའི་སྤྱར་གྱུར། ཅེས་སྒྲོམ་པའི་ཆོ། ཐོག་
 མར་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱིའི་གཟུང་རྣམ་དེ་
 ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་འདི་རྣམ་པར་འཆར་དུ་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱི་
 གཅིག་གི་ངེས་ངོར་སྤྱང་ཉིད་ངེས་པ་དང་། སྤྱང་ངོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྟ་སོགས་སྤྱང་
 བ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་པོ་འོང་ཞིང་། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་ཟབ་གསལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅེས་བྱའོ། །

དེས་ན་ལྟ་བ་ཤུ་རགས་གང་རུང་རེ་ངེས་བཞིན་པའི་ངང་ནས། རྩི་རྩེ་འཆར་དང་རྣམ་
 སྤྱང་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་མདོག་ཞལ་ཤུག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བ་མ་བྱུང་ན། རྒྱུད་སྤེ་ནས་བཤད་
 པའི་ལྟ་འདི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཡེ་མི་འགོ་(༡༥ན)ཞེ། དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་

བྱུང་བ་སྒྲོམ་ཞིང་། དེ་རྗེས་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཁ་སྒྲོམ་ཏེ་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་
 ཟག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འད་སྒྲུབ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་
 ཏེ། སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྟ་བུར་འདས་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་གང་ཟག་དང་སྒྲེས་བྱའི་
 སྒྲུབ་པ་གང་ཤར་བ་ན་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དོན་སྤྲོད་ནས་གྲུབ་པ་མེད་སྟུང་དུ་བྱ་བར་
 བྱས་པས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མང་པོ་ཡང་འབྲལ་དུ་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཉམས་(༡༥) སུ་ལེན་ཚུལ་གོ་སྟེ་བར་བཞུགས་ཅིང་། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འདི་ལ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་འདུས་བྱས་ལ་དབྱུང་ན་ཡང་པོ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་
 བསྐྱེད་ཐེམས་པོ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་དང་གསུམ་དུ་འདུ་ལ།
 བེམས་པོའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡུང་འདི་ཉིད་ལ་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ།
 སྒྲུབ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ། ངའམ་གང་ཟག་ཅེས་པ་ཡུང་པོ་འདིའི་
 སྤྲོད་དུ་མིང་གིས་ཡར་གཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གང་ཟག་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་
 མི་འདུག་སྟུང་དུ་ཐག་བཅད་པ་ན། གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་འདི་དག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
 པ་ཅིག་ཡོད་དམ་སྟུང་ན། རང་རེའི་གཟུགས་ཡུང་ཡན་ལག་(༡༧)ལྟ་ཆང་གི་ལུས་ཁྱོ་
 རེ་བ་སྒྱུ་ཙམ་འདི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ལུས་ཡོངས་རྫོགས་འདི་ཉིད། མགོ་དང་། ལག་
 པ་གཉིས། རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ་ཡན་ལག་ལྟ་པོ་འདི་རྣམས་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
 དུ་གྲུབ། སྒྲུབ་བཞིན་དབྱུང་ན་ཡན་ལག་ལྟ་པོ་སྤྲོད་དུ་ལུས་ཆང་མ་ཞིག་ཡར་བཏགས་པ་
 ཙམ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་མི་འདུག་སྟུང་དུ་ཐག་བཅད། འོ་ན་
 ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པམ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་ལག་པ་ལྟ་བུ་

གཅིག་ཀྱང་དབྱང་པ་ནས་སོར་རྩེའི་བར་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་དབྱད། ཡང་
 ལག་མགོ་ལྟ་བུ་ཡང་སོར་མོ་ལྟ་དང་རང་ངོས་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱད།
 དེ་བཞིན་དུ་སོར་མོ་(༡༩བ)དག་ཀྱང་རང་གི་ཚིགས་གསུམ་ལ་དབྱད། ཚིགས་གཅིག་
 ཀྱང་རང་གི་སྟེང་འོག་གཉིས་དང་ཕྱོགས་བཞི་སྟེ་དུག་ལ་དབྱད། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་
 ཡང་རང་གི་ཕྱོགས་དུག་ལ་དབྱད་པའི་མཐར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཡེ་མེད་པའི་རྩལ་ཕྱ་མོ་གཅིག་
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཅན་དེ་དང་དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
 དུ་གྲུབ་དབྱད་དགོས་ཀྱི་སྒྱིར་ཆ་ཅན་དེ་དང་ཆ་ཤས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་
 གྲུབ་ཅེས་དབྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་རང་རེའི་གཞུགས་ལུང་ཡོངས་ཚོགས་འདི་དང་། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བ་སྟེའི་བྱ་
 ག་ཚུན་ཆད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ཐག་གཅོད་དོ། །རིགས་
 པ་དེ་ཉིད་བྱི་རོལ་གྱི་རི་ར་བ་(༡༠ན)ཁང་ཁྱིམ་རྩེ་ཤིང་ནགས་སོགས་གཞུགས་ཅན་གྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་རེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་རིའམ་མདུན་རི་
 ལྟ་བུ་འདི། ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ན་ཁོ་རང་གི་ཆ་ཤས་ས་ཤོ་རྣམས་འདུས་
 པའི་སྟེང་དུ་ཕར་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཚུགས་སེ་
 གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་རྟོག་པས་ཀྱང་བཟུང་བ་ནི། དགག་བྱའི་ཆད་འཆར་ཚུལ་
 ཡིན་པས་དབྱད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་ན། སྒྱི་ཆ་ཅན་གྱི་རི་དེ་ཉིད་ཆ་ཤས་ས་ཤོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་
 དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དབྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲར་དགག་བྱར་བཟུང་བའི་
 རི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཡོད་ན། ས་ཤོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་
 གང་དུ་(༡༠བ)གྲུབ་དབྱད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲར་བཞིན་དབྱད་པའི་མཐར་ཡང་རི་ཅམ་
 ཞིག་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ས་ཤོ་ལུས་པ་དེའི་སྟེང་ན་རི་རང་ངོས་ནས་ཚུར་

གྲུབ་པ་ཅིག་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་ལྷང་གིས་ངེས་ནུས་ཤིང་། ད་དུང་ས་རྩོལ་ལྷོ་ལྷོ་བ་རྣམས་རང་
ངེས་ནས་ཚུགས་སེལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་ན། སྤྱི་ཡོད་དེ་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ་དབྱེད་ན། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་
ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་ལ་དེ་རིང་ཉིན་གང་གི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱོད་ཉིན་གྲུང་ཕྱི་
དྲོའི་ཆ་གསུམ་དང་། སྤྱོད་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་ལ་ཡང་སྤྱི་བར་གསུམ་དང་། ད་ལྟར་
ཀྱི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཁྱུང་ཙམ་འདི་ག་ལ་འདང་། སྤྱི་གནས་འཛིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་
ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟག་པར་(༡༧)བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ཙན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
སྤྱི་ཕྱི་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སྤྱི་བཞིན་བརྟག་པའོ། །

དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་མཐར་ཤེས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་འི་ཆ་
ལ་མིང་གིས་ཕར་བརྟགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་རང་ངེས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པ་
ཅིག་མེད་པར་ཐག་གཅོད་དོ། །

དེར་མ་ཟད་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་གཅིག་གསལ་ཕྱིག་གོ་
སྤྱི་བའི་ཆ་ལ་ཤེས་པའོ་ཞེས་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་གང་ཡང་མི་སྤྱི་བར་ཤེས་པར་མི་
འཛིན་སྟེ། ཡུལ་སྤྱི་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་པ་རང་
ངེས་ནས་མ་གྲུབ་པར་ཐག་གཅོད་(༡༧)པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་དབྱེད་ན། སྤྱི་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ལྷན་མིན་འདུ་
བྱེད་ཡིན་མོད། དེར་མ་ཟད་དེ་རིང་དང་སང་ཉིན་གྱི་དུས་ཚོད་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེད་ན། བསྐྱལ་
པ་ལྟ་བུ་ཡུན་རིང་བ་རྣམས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལོ་གྲངས་དུ་མ་རྒྱུན་འབྱེད་པ་དང་། ལོ་ཟླ་
བ་དང་ཟླ་བ་ཞག་གྲངས་དང་ཞག་ཚུ་ཚོད་ཐུན་ཚོད་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཆ་ལ་དབྱེད་
པར་བྱ་ཞིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱི་བ་ལྟ་བུའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་། གང་སྤྱི་

ཀྱའི་དངོས་པོ་དང་། འཛིག་ཀྱའི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་སྒྲིབ་དེའི་འཛིག་པ་ཞེས་
མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐག་གཅོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས།
གཉིས་པ་འདུས་མ་(༡༩ན)བྱས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན། རམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ལ་དབྱད་ན། རང་གི་ཁང་པའི་ནང་གི་རམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན། ཁང་
པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རམ་མཁའ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་དབྱད། ལུས་ནང་གི་རམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ནི། དེའི་སྤྱིང་འོག་གི་ཆ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱད་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱིར་རམ་མཁའ་ཞེས་པ་
ཐོགས་རེག་གི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་
རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐག་གཅོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་སྤར་དགག་བྱའི་ཚད་
ཟིན་ཅིང་མ་བཟེད་པ་ཡིན་ན་ཆེས་ཏྲོགས་པར་སྒྲུའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་། རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་(༡༩བ)ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་དུ་དབྱད། ཤེས་པ་
རྣམས་སྐད་ཅིག་སྤྱིའི་ཆ་ལ་དབྱད། ལུས་མེན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་སོའི་གདགས་གཞི་
དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱད། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལྟོག་པ་མི་འདྲ་བའི་
ཆ་ལ་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཆ་ཡེ་མེད་པའི་ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པས། གཞི་གྲུབ་ན་ཆ་
བཅས་ཡིན་པས་བྱལ། ཆ་ཅན་ཡིན་ན་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པས་བྱལ་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་མིང་གི་ཐ་སྟོན་ཏྲོག་པས་ལར་བཏགས་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི་མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་མེད་པར་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། མཉམ་
གཞག་རམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་རྩལ་སྤར་ལྟར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་
རྒྱུ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆ་རང་ཉིད་(༡༩ན)ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་འདི་དང་། རི་ར་བ་ཁང་

ཁྱིམ་སྐྱོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བསྟོན་མེད་འདི་རྣམས་ལ། སྒྲིབ་པ་དེ་དང་དེ་ཤར་བ་ན་རི་ལྷར་
སྒྲིབ་པ་ལྷར་གྱི་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལི་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་ཆོག་པ་སྒྲིབ་པ་ལྷ་བྱུང་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྷ་བྱུང་གསུངས་པ་ལི་དོན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་
གནས་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལི་ཤེས་
པ་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་སྤྱིང་ནས་ཚུར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ད་ལྷར་རང་
ཅག་སོ་སོ་སྤྱོད་བྱ་དང་སྤྱོད་པ་འཕགས་པ་ལི་རྗེས་ཐོབ་དུ་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་བ་
གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་(༡༩བ)རིག་པ་ལི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལི་ཤེས་པ་
འབྱུང་བ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲིབ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་སྤྱིང་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་
མེད་པ་མི་ལམ་དང་ཁྱད་པར་མི་འདུག་གོ་སྒྲིབ་དུ་ཡང་ཡང་བྱན་པར་བྱའོ། །

མི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སྒྲིབ་ཆོག་པ་དེས་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་ངོ་ཉིད་དུ་ལེགས་
པར་ཆོམ་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉིན་པར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སྒྲིབ་ཆོག་པ་ལས་ཀྱང་། ཉིན་
པར་གྱི་ཤེས་ངོ་ཅམ་ཉིད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ལེགས་པར་ཆོམ་པ་ཡིན་པས། རི་ཅམ་དབྱུང་
ཀྱང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པར་གོའོ། །འདི་དག་ལས་བརྩམས་པ་ལི་དོགས་པ་ཕྱ་མོ་གཙོ་བོ་
དགོས་པ་ནི། ཡི་གེ་ལོགས་སུ་བཀོད་པས་དེར་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྗེ་བཙུན་སྤྱོད་མའི་ཐུགས་བརྩུང་ཆོས་སྤྱོད་པ། །རྗེས་འབྲངས་བདག་ལྷས་(༡༩ན)
ཤེས་པར་འགྱུར་སྒྲིབ་ནས། །རྗེ་བཙུན་གཉིས་ལ་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ། །རྗེས་
འབྱུག་གཞན་ཡང་རྒྱལ་འདིར་འབད་པར་རིགས། །དེ་ཅང་བསྐྱུས་ན་སྤྱོད་ཆོས་བརྩམས་པ་
བྱེད། །ཅུང་ཟད་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་ལུག་ཡུལ་བར་འདོར། །རི་ཅམ་འཆོམ་པ་ད་གོ་གང་ནས་
བཅུལ། །འོན་ཀྱང་བདག་གིས་འདིར་ནི་རན་པར་བྱིས། །སྤྱོད་ཆོས་ལས་སྤྱོད་དུ་

བཀལ་འདོད་དང་། ཡབ་ཇེ་དམ་པའི་རིང་ལུགས་ལ་མོས་པ། །ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་
སུ་བབུང་བ་རྣམས། །དེ་ཉིད་ལྷ་བའི་མིག་འདིས་གསལ་བར་བགྱིས། །

ཞེས་ལྷ་བའི་འབྲིང་ཡིག་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། ཇེ་བཙོང་ཁ་པའི་ལམ་སྟོལ།
ཇེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། གོལ་ས་གཙོད་པའི་གནད་(༡༧)རྣམས་
མ་འཕྲུགས་པར་བཀོད་པ་འདི་ནི། ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གདམས་པ་ཚོགས་པར་
མངའ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་བཙོན་པས་ཆུད་མ་
ཐོས་པར་བྱས་ཏེ། མཐའ་དཔྱོད་རྒྱས་པ་ལོགས་སུ་བྱི་བར་འདོད་ནས་འབྲལ་ཉམས་སུ་
སྤང་བ་དེ་བ་ཞིག་བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སློབ་གྲྲི་གསུང་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤངས་སུ་ཡི་གེར་བཀོད་པའོ། །

ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་མཁས་པའི་སྒྲིང་གཏམ་

ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པ་བཞུགས་སོ། །

ལྷ་བའི་མཐའ་དབྱེད་མཁས་པའི་སྒྲིང་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་རྗེ་སྤྲ་མ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་བྱས་འཆལ་
ལོ། །དམར་སེར་མཛེས་པའི་ཡུང་པོ་ལ་ཆགས་འོད་ཟེར་སྒྲོང་གི་འཇུམ་ལྡན་ཞིང་། རབ་
མཐོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཛེགས་པ་ཡིན་ཏེ་ལའི་ཐོར་ཅོག་ཅན། །བདག་(༡༣)སྒྲོའི་
བསྐྱོ་གསལ་བར་ཁ་འབྱེད་མི་ཤེས་མུན་པ་བྱུངས་འབྱེན་པ། །ཉི་གཞོན་དང་མཚུངས་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་དེས་ལྷ་ག་པར་བརྟེ་བའི་སྒྲུན་གྱིས་གཟིགས། །སྒྲོ་བཟང་མཁས་པ་ཀུན་
གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པ། །གྲགས་པའི་འབྲེང་བ་བྱོགས་གྱི་མགུལ་པར་བཅིངས། །དཔལ་ལྡན་
འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་ཁྱོད་གྱི་གསུང་། །རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་དགུས་བཞིན་(༡༤)གནང་
བར་མཛོད། །ཁྱོད་ཉིད་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་བཟང་དེར། །སྤྲུང་ཡང་འཇུག་
འདོད་མོས་པ་མི་དམན་ཞིང་། །ཁྱོད་གསུང་མདོ་དང་རྒྱུད་སྒྲེའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཆེས་
ཆེར་སྤྱངས་པ་སྒྲུལ་བ་མཉམ་པའི་གྲོགས། །དེ་དག་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཟབ་མོའི་གཏམ། །
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གནས་རྣམས་འདི་འདྲ་ཞེས། །འབེལ་བའི་བཀའ་མཆིད་བརྗོད་པ་འདི་
སྤོང་གིས། །མགོན་ཁྱོད་གནས་འདི་རྩང་ཟད་གསན་པའི་རིགས། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྤྲ་མ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སྟོལ། རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབྱངས་དབྱིངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས། ཟབ་མོ་དབུ་(༡༥)མའི་ལྷ་བ་སྤྲ་མོ་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་འདོད་པ། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་ཆོད་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ལས། འབྲིང་དང་

ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་འབྲིད་ཡིག་འབྲིང་དང་མདོར་
བསྡུས་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཞོད་པ་ནི། འབྲུལ་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་
བྱས་ལ། འདིར་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་ཤིང་། རྗེ་སྤྱོད་མའི་ལུགས་
སྒོལ་ལ་ཆེས་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ། ལྟ་བའི་མཐའ་དཔྱད་ཚུལ་གྱི་
གནད་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། སྤྱིང་གཏམ་དུ་བྱ་བ་འདི་སྤྱིང་བར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་གང་དག་(༡༧)རྗེ་དྲུགས་པོ་རིན་པོ་ཆའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་
རིགས་པས་དབྱད་པས་མི་རྟོགས་ཀྱི། །མ་དབྱད་པར་སྤྱོད་མའི་བྱིན་རྒྱལ་མཐའ་ཞིག་གི་
མཐུས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་ཆར་གྱི་ནང་ནས་ཤར་བ་ཅིག་དགོས་
པར་བཞེད་པ། ད་ལྟ་བུ་གྱུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། ཡང་བདེ་བར་གསལ་གསུང་
པའི་སྤྱིང་པོ་གདོད་མ་ནས་དྲི་མས་དག་ཅིང་། སྤྱོད་མ་སྒྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ། རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་མ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་དུ་འཛོག་ཅུས་
པའི་དོན་དམ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་རྫོང་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་།
ཡང་པ་ཆབ་ལོ་རྩ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་བཅའ་ན་མི་རྟོན་པས་
ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་འབྲུལ་ངོ་ཅམ་དུ་ཡོད་པས་མེད་པའང་མིན་(༢༣)ནོ་
ཞེས་འདོད་པའི་བཤད་སྒོལ་ཆེན་པོ། ད་ལྟ་ཐང་སག་པ་ཞེས་གྲགས་པ་འདི་དག་གི་ལྟ་
བའི་འདོད་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་དགག་པ་བརྗོད་པ་དང་།
དོགས་པའི་གནས་འགོད་པ་སྒྲགས་གང་ཡང་མི་བྱའོ། རེ་ཤིག་དེ་དག་བཏང་སྟོམས་སུ་
བྱས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་རྗེ་སྤྱོད་མའི་ལུགས་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལྟ་བ་པ་པོ་མཐའ་ཆོད་པར་གོ་བ་ད་ལྟ་སྤྱིད་མཐའ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་
འབྲུང་བའི་དགོངས་པ་བསྐྱང་བའི་བྱིར་དུ་བདག་ཅག་སྒྲལ་བ་མཉམ་པ་རྣམས་པན་ཚུན་

བཀའ་བགྲོ་བའི་ཚུལ་དུ། འོགས་པའི་གནས་ཆེས་ཕྱ་བ་རྣམས་བཀོད་དེ། ལན་གདབ་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་ཁྱེད་བ་ལ་སོ་སོར་བསྐྱར་ནས་(༤༧)གྲེང་བར་
 བྱ་ཡིས། དེ་ཁྱེད་དང་ཡར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་རིགས་པར་ཆགས་པའི་དཀའ་
 བཅུ་རབ་འབྲམས་ཡན་ཆད་རྣམས་ལེགས་པར་དགོངས་ཤིག །

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་ལ་དོགས་པ་གཅོད། འགོག་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་དོགས་པ་གཅོད། དེ་བཀའ་པའི་བདག་མེད་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་དོགས་
 པ་གཅོད། ཐ་སྐད་འཛིན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རེའི་གསུང་
 འགོས་རྣམས་སུ་ལས་དང་པོ་བས་ལྟ་བའི་གོ་བ་ཐོག་མར་འཆོལ་བ་ལ། གཅིག་དུ་བྲལ་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་སྒྲིང་གང་ནས་དབྱེད་ཀྱང་། ཐོག་མར་
 དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་གནད་འདི་སྒྲིང་དུ་འགོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ། དོགས་
 པ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་འདི་ཚུལ་(༥༩)གསུམ་གྱི་དབྱེད་པའི་ནང་དུ་
 འདུས་སམ་མ་འདུས། འདུས་ན། རྩབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་གནད་གཉིས་ལས་ལོགས་
 སུ་སྒྲོས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། མ་འདུས་ན། བསྐྱབ་བྱ་ངོས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་མི་ཆོག་
 པར། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞེས་པ་བཞི་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་
 ཅ། བདེན་ཏེ། དགག་ཏྲགས་དང་སྐྱབ་ཏྲགས་གང་ཡིན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་ངོས་པའི་ཐབས་
 ཚུལ་གསུམ་ལས་ལྟག་པ་མི་དགོས་པས། འདི་ནི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ངོས་པའི་ནང་དུ་འདུས་
 ལ། དེ་ཡང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་ངོས་པ་ལ་སྒྲིང་དུ་ཆད་མ་གསུམ་འགོ་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་ལས། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངོས་པའི་
 ཆད་མ་འདི་སྒྲིང་བ་ལ། སྒྲོ་ངོར་(༥༧)དགག་ཆོས་དང་བསྐྱབ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒྲིལ་
 སོར་འཆར་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཏྲགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་

པའི་ཚད་མ་སྒྲེ་བ་ལའང་། དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་སྒྲི་སྒོ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་གནད་
ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་ལམ་རིམ་སོགས་སུ་གནད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་སྒྲོས་པ་ནི། དགོས་
པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་སྐྱ་མས་དགག་བྱའི་བདག་དང་། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་
ཁས་བླངས་པས་གཏན་འགོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པར།
ཡོད་ཅམ་དང་ཡིན་ཅམ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་འགོག་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་པ་འདིར་དེ་
ལྟ་བུ་མིན་པར། དང་པོ་ནས་དགག་བྱའི་བདག་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པ་ཅིག་དགོས་
སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ནས། གནད་ལོགས་པར་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི། (༥ན)སྒྱིར་བྱས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུ་རྟག་སྟོང་དུ་ངོས་པ་ལའང་། སྟོན་དུ་དགག་བྱ་སྒྲུ་རྟག་པའི་དོན་སྒྲི་སྒོ་ལ་
གར་བ་དགོས་པར་རང་རེའི་བླ་མ་བཞེད་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་དབྱད་དེ། རང་རེའི་ལྷགས་ལ་ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་བ་
དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་འབྲིད་པའི་སྐབས་སུ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཕྱ་རགས་གཉིས་
ཀྱི་འཆར་ཚུལ་སོ་སོར་ངོ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་
ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལྟན་སྒྲིས་ལ་ཡོད་པ་འདིའི་འཆར་ཚུལ་དང་། དེ་རྗེས་གང་ཟག་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ལྟན་སྒྲིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཕྱ་མོ་ངོ་སྟོན་ནས། བྱིས་འགོག་པའི་ཆོ་
ན་གཅིག་དུ་བྱལ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས། བྱོགས་གཅིག་ཏུ་(༥བ)དགག་པའི་བྱག་ལེན་
མཛད་པ་དང་། དང་པོ་ནས་ཕྱ་མོའི་ངོས་འཛིན་མ་གཏོགས་པའི་རགས་པའི་འཆར་ཚུལ་
ངོ་སྟོན་མི་མཛད་པའི་བྱོགས་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ལ་མན་ངག་གི་གནད་མ་ཆང་བའི་སྒྱུན་
དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་གཤེད་སེང་བ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་
ཆབ་ཆེན་པོའི་གསུང་ངག་ཟིན་བྱིས་སུ་བཀོད་པ་འགའ་ཞིག་ན། དགག་བྱའི་འཆར་ཚུལ་

རིམ་པ་གཉིས་མཛད་སྒྲིང་ནའང་། སྒྲིང་དེ་འདྲའི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྒྲིས་ཡོད་
པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་
ཐུད་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོབ་མ་ལྷ་བ་ལ་འབྲིད་(ཡན)པའི་སྐབས་སུ་དེ་
ལྷར་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་དེ། དེ་མོ་ངོས་བཟུང་ནས་ལེགས་པར་ཁེགས་ན། རགས་པ་
ཞར་ལ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ལྷ་པའི་འབྲིད་འཕོགས་པ་ནམས་ལ་
རགས་པའི་འཆར་ཚུལ་ངོ་སྟོན་པར་མི་མཛད་པ་ནི་ཆེགས་ཚུང་བར་གོའོ། །

འོ་ན་རགས་པའི་འཆར་ཚུལ་དེ་གང་སྟམ་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་དེ་ཉིད་
གཞིར་བཟུང་ནས་སྤང་བོ་འདི་ལ་ཕར་རག་མ་ལས་པའི་དབང་སྒྱུར་བ་བོ་ལྷ་སྤང་དང་།
སྤང་བོ་དེ་ཉིད་ང་འདི་ལ་ཚུར་རག་ལས་པའི་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ལྷ་སྤར་འཛིན་པ་ནི། ལྷན་
སྒྲིས་ཀྱིས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྗེའི་གསུང་ལས་
རྗེ་ཁོལ་ལྷར་འཛིན་པ་ཞེས་(ཡབ)གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་
དེའི་འཛིན་ཚུལ་གང་སྟམ་ན། འདི་ནི་སྤྲ་མ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། སྤང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་
མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའམ་དོན་གཞན་དུ་
འཛིན་པ་ནི། གྲུབ་མཐས་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཁོ་ནའི་འཛིན་ཚུལ་ལོ། །

འདི་གཉིས་འདྲ་མོ་ཡོད་པས་དབྱེ་བ་མི་ཐུད་པར། ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལུགས་འདི་ལ་ཡང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ལྷན་སྒྲིས་མི་འདོད་སྟམ་པ་
ནི། རྗེའི་གསུང་བགྲོས་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། འཇུག་ལྷིག་ཏུ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་

ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་།
གང་ཟག་ལུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་(༥ན)པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་
གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་
འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅིས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་དུ། ས་བཞི་པའི་རྩལ་གྱི་སྤང་
བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་ལྟ་རགས་པ་ཡོད་པར་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དང་ངེས་ཅན་འབྱེད་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རང་
སྤེའི་གྲུབ་མཐས་སྒྲུབ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན། གང་ཟག་ལུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་སུ་མེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་
པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ལུང་པོའི་རྩལ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་དང་ལུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་བ་ལྟ་བུར་འཛིན་
ཏེ། ངའི་གཟུགས་ངའི་ཚོར་བ་ཞེས་སྐྱབས་(༥བ)སུ་འཛིན་པས་ལུང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་དབང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྩལ་ལྟར་ལུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྒྱ་བར་སྤང་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་རྩལ་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་
རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་
ཉིད་ལྟན་སྐྱེས་ཁོ་ནའི་འཛིན་ཚུལ་དང་། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་
བརྟགས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལྷགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་རང་རྒྱ་ཐུབ་
པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། ལུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་ནི། ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས།
དེ་ཙམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པས་བདག་(༥ན)འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་
པར་གསུངས་ཏེ། རང་བྱིམ་ཅིག་ལུག་སྤུལ་གནས། ཞེས་སྐྱབས་དང་། ཏྲག་བདག་སྤྱོད་

ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་སྡེ་འགོག་ཚུལ་འདི་རྣམས་གྲུང་བསྒྲིགས་ན་
གཤམ་པར་འགྱུར་རྟེ། རྗེས་འདྲུག་པལ་མོ་ཆེས་འདི་དག་མ་ཕྱེད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེས་ན་རང་ལུགས་དགག་བྱ་ཕྱ་མོའི་འཆར་ཚུལ་ནི། སློ་ཁ་ནང་དུ་བྱོགས་ཏེ་ཞིབ་
ཏུ་བསམས་པའི་ཆེ་ཕུང་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཅམ་མིན་པར། མིང་
གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་ང་ཚུགས་སེ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་སྟམ་དུ་སྟོང་ཁའི་ཐད་
ནས་དམ་སྒྲིང་དེ་བར་འཛིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་རྟེ། ངར་འཛིན་འདིས་ལུས་གྱི་ཁོག་པའི་
ནང་ཁོ་ན་འམ་ཕྱི་ཁོ་ནར་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། གང་དུ་(༧བ)བཟུང་བའི་གཞི་ནི་ཕུང་
པོ་ཆོགས་ཅམ་གྱི་སྒྱི་ཅམ་འདིའི་སྟེང་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྒྱིར་ངའོ་སྟམ་པ་ཅམ་ངར་འཛིན་སྒྲུངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་
ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ངའོ་སྟམ་པའི་སློ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ངར་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་
ངའོ་སྟམ་པ་དང་། མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་ངའོ་སྟམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་
ཀྲང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ངའོ་སྟམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ངར་འཛིན་དང་ཕྱི་མ་
གཉིས་ང་འཛིན་པའི་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མའོ། །

དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ལ་སློ་དེ་གསུམ་གང་འདྲུག་ནའང་སྒྲ་དོན་འདྲེས་
འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ངའོ་སྟམ་པའི་སློ་ནི་རྟོག་པ་
ཡེ་མིན་པས། ད་ལྟ་རང་རེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་ངའོ་སྟམ་པ་འདི་འདྲ་སངས་རྒྱས་ལ་ག་
(༡༠ན)ལ་མངའ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་རོལ་དུ། སློ་འདི་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱོད་སྟོབས་གྱིས་འབྱེད་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་ངོས་
འཛིན་ལས་བརྒམས་པའི་དོགས་པའི་གནས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་དབྱེད་ཟིན་རྟེ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ནི། དེ་ལ་སྒྱིར་ཕུང་

པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ངའམ་གང་ཟག་ཅིས་ཐ་སྟོན་བསྟོན་མེད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་
 ཆོམས་པར། ཐ་སྟོན་བཏགས་པའི་ངའམ་བདག་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅིས་སྤྱད་དཔྱད་པ་ཙམ་
 བས། མཐར་ཐུག་ལ་དཔྱད་པར་སོང་བས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་ཕྱོགས་ཁྲབ་ལ་དཔྱད་
 པའི་ཆོ་ནའང་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པར་སོང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ཐ་སྟོན་བཏགས་ཙམ་
 གྱིས་མ་ཆོམས་པར་དེ་(༡༠བ)ཡན་ཆད་དུ་སྤྱད་ཡང་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་
 ཕྱོགས་ཁྲབ་ལ་དཔྱད་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་མི་
 དགོས་ཏེ། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་ན། བདག་ལས་སྐྱེའམ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དཔྱད་
 པའི་ཆོ་ན། དེའི་ཁྲབ་པ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་སྒོ་རྣམས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
 ཤེས་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷ་གྲ་དང་གང་ཟག་སོགས་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་
 མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་དུས་སུ། བདེན་མེད་གྱི་
 དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས་སྟམ་ན། འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་
 དང་། བདག་ཅག་གི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་ཕྱོགས་
 ཁྲབ་འཇལ་བའི་དུས་སུ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཆེད་ཟེན་པས། ཏྲགས་དེ་ཐ་སྟོན་འབའ་(༡༡ན)
 ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་བཞེད་ལ། དེའི་ལྟར་ན་ཏྲགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་སྒོ་ཡང་མཐར་
 ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

འོན་ཀྱང་འདི་ལ་རྩང་ཟད་དཔྱད་ན། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞི་གང་
 ལའང་མ་སྦྱར་བར། རང་གར་བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
 རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ད་ལྟ་འགོད་པ་ན་ཐ་སྟོན་ཟོར་ཡང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གོ་
 བ་སྟེར་བའི་ཕུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་ལ། གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ནི། རང་རང་གི་
 གདགས་གཞིའམ་ཆ་ཤས་དེའི་སྟེང་དུ་དཔྱད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་གང་ཟག་ལྟ་སྟེ་རང་

གི་ཕུང་བོའི་སྒྲིང་དུ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་པ་སྟེ། བདག་དང་གིང་རྟའི་
དཔེ་དོན་སྦྱར་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་རུས་སོ། །

དེ་(༡༡བ)ལྷ་ར་བྱས་ན་གང་ཟག་ཕུང་བོ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་ན་བདག་ཕུང་
ཐ་སྟོད་དུ་གཞན་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དོན་དམ་བདེན་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷ་ནི་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཞན་མིན་པ་འང་དོན་དམ་བདེན་པར་
འགྱུར་བས། གཞན་སྟེ་ཁེགས་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་དོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་ན།
མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་བའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
བསྟོན་མི་རུས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་བདག་
ནི་དོགས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཁེགས་པ་ཙམ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་ན།
རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་པ་ཁེགས་པ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་(༡༡ན)དོན་དུ་
མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་སྟེ། ད་དུང་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་བྲལ་པ་ངེས་ཚུལ་ལ་འདི་ལྷ་ར་དོགས་ཏེ། རྟགས་
མཐུན་ཕྱོགས་ཁོན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རྗེས་བྲལ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
རྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་འང་། རྗེས་བྲལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་རང་རེའི་ལུགས་ལ་མི་
བཞེད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་
པ་ལས་མ་འདས་སོ་སྟམ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་བྲལ་པ་ངེས་ཚུལ་
དུ་གསུང་བསྟོན་དང་རང་རེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པ་འདི་རི་ལྷ་ར་ཡིན་དབྱེད་དགོས་ཏེ།
རྟག་པར་གྲུབ་ན་མ་བྱས་པར་གྲུབ་དགོས་སྟམ་དུ་ངེས་པ་ཙམ་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་

རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་པའི་ཚུལ་ངེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན། རང་(༡༡བ)འཕྲི་ཡབ་
སྤྱི་མཐུན་གྱིས་རྟག་པ་བྱས་སྟེ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་རྗེས་བྱ་བ་དང་ལྷོག་བྱ་བ་ངེས་པའི་
དོན་མ་ཡིན་པར་འབད་ནས་བསྐྱབས་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་སྟམ་དུ་དོགས་པའོ། །

དེས་ན་དཔུ་ཚད་སེལ་མཛེད་བསྟོལ་ཅེས་གྲགས་པ་ནི། ཚད་མའི་སྒྲོར་གྱི་རིགས་
བས་དཔུ་མའི་ལྟ་བུ་མོ་དཔྱོད་པ་ལ་ཡན་པའི་དོན་ཡིན་པས། འདི་ཡང་བསམ་པར་
བྱ་བའི་གནས་སོ། །

གཞན་ཡང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ཕྱང་གཉིས་སྒྱུར་
ཐ་དད་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་མི་དགོས་པར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟམ་ན། འདི་ནི་སྐབས་
མང་པོ་ཞིག་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་བཤད་ན། སྒྱུར་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་ཆ་ཐམས་ཅད་
ནས་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ནས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་ཐ་(༡༡ན)དད་ཅེས་
ཡར་བཏགས་ནས་བཞག་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་མི་
དགོས་སོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་ནི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
དགོས་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ནས་ཐ་དད་མིན་ན། ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ལ་
ལྷོས་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་དགོས་པར་སོང་བས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་མ་
སོང་བའི་བྱིར། ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་
འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བདག་ཕྱང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་
ཡིན་ན། ཕྱང་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསལ་བའི་ལུལ་དུ་བདག་ལོགས་སུ་དམིགས་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་
གལ་ཆེ་བ་ནི། (༡༣བ)དང་པོའི་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་པ་མ་བཟུང་པའི་དང་ནས་དབྱེད་
པ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་ཏེ། དེ་བཟུང་ན་མཐར་ཐུག་ལ་དབྱེད་པར་མི་འགྲོའི། ཐ་སྙད་ཅམ་ལ་
དབྱེད་པར་འགྲོ་བས་དགག་བྱ་མི་ཞེགས་པའོ། ཞེགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྟོང་
ཉིད་བདེན་གྱུ་གི་འཆར་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །དེར་མ་བཟུང་ཐུང་བོ་འདིའི་
སྟོང་དུ་བའམ་བདག་རང་ངོས་ནས་གྱུ་བ་པ་ཡོད་མེད་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟར་
འཆོལ་བ་པོའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྱུ་བ་བམ་མ་གྱུ་བ་དབྱེད་པའི་ཉམས་
ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་མེད་འཆོལ་བ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་ལས་མ་བྱུང་ན། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྱུ་གི་འཆར་ཚུལ་འབྱུང་བར་གདོན་མི་བཟོ། །

དེས་ན་ཆོས་གང་ལའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཅམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོམས་
ནས་(༡༤ན)དེ་ཚུན་ཆད་དུ་དབྱེད་ན་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་
ཟག་ལྟས་བྱིན་བྱིས་ནང་ན་འདུག་གང་བྱི་རོལ་ན་འདུག་ཅེས་ཅེས་དབྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེས་མ་ཆོམ་པར་ད་དུང་དེ་ལས་ཀྱང་བརྒལ་ཏེ། དེ་པན་
ཆད་དུ་དབྱེད་ན་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའམ་མཐར་ཐུག་ལ་དབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་
ན་ལྟས་བྱིན་བྱིས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་གོ་ཞེས་བཟོད་པ་ན། སྤྲར་ཡང་ཅིག་པའི་ཆ་ཤས་
ངོའི་ནང་ན་འདུག་གམ། སའི་ནང་ན་འདུག་གམ། ཀ་བའི་ནང་ན་འདུག་ཅེས་སོགས་
དབྱེད་ན་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལས་གཞན་དུ་ཁ་ཅིག་མ་དབྱེད་པ་དང་། ཅུང་བཟུང་དབྱེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་
དབྱེད་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རྫོངས་པ་ངོ་མཆར་སྟེད་པའོ། །རིགས་པའི་དབྱེད་པ་
བྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་(༡༥བ)དབྱེད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་
མར་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ཆེན། གནད་བཞིའི་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་དེའི་མཐུས། གཞི་ལུང་པོ་
འདིའི་སྟེང་ན་ངའམ་བདག་ཅེས་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་མི་འདུག་སྟུང་དུ་འཛིགས་
ཡེ་རེ་བའི་ངང་ནས། ལྟང་གིས་ངེས་པ་ཅིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འོང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་
པར་གནད་བཞི་ངོས་ཟིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། སྒྲར་ཡང་དེ་ངའམ་བདག་རང་
ངོས་ནས་མེད་དོ་སྟུང་དུ་ཆེད་དུ་བཅོས་པའམ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ང་རང་ངོས་པ་མེད་
དོ་སྟུང་དུ་ནན་གྱིས་བཅོས་ནས་མོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་རྟེན་ཚུལ་ཅུང་མིན་
ཏེ། ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རང་ཤུགས་
ཀྱིས་སྒྲེ་དགོས་པ་ལས། བར་དུ་སྒོ་གཉིས་པ་གཞན་བརྒྱད་དེ་ནན་གྱིས་(༡༥ན)བསྒྲེད་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ལེགས་པར་རྟེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། བག་ཆགས་འབྲུག་པོ་སང་པའི་དབང་
རྩལ་ཁ་ཅིག་ལ། ཐོག་མར་ལྟང་གིས་ངེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་བོར་བའི་
དངོས་པོ་དང་གསར་དུ་ཐུང་བ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྒྲེས་པ་དང་།
ངོ་མཚར་བའི་ཉམས་ལེགས་པར་ཐོན་པ་ཅིག་འོང་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་སོ་སོའི་སྒྲེ་
བའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྟེན་ཚུལ་ཏེ།
སྟོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་འབྲུག་པོ་བཞག་པ་སང་པའོ། །ཡང་གཉིས་པ་ནི།
ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་རང་རེ་རྣམས་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་
ང་ཅིག་ལུང་པོའི་སྟེང་ནས་ཡོད་པར་ལྟན་སྒྲེས་ལ་གོ་མས་དཔགས་པས་གནད་བཞིའི་དབྱུང་
(༡༥བ)པ་རྗེགས་མ་ཐག་ཏུ། སྟོན་འདྲིས་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་ལྷག་པར་གཅེས་
པ་ཅིག་གསར་དུ་སྟོར་བའི་ཉམས་ལྟ་བུ་ངེད་རང་རིལ་པོ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག་སྟུང་དུ།

ཡིད་མ་ཆེས་པར་འཛིགས་ཡེ་རེ་བའི་ངང་ནས་ལྷ་དང་གིས་ངེས་པ་ཅིག་འོང་དགོས་ཏེ། འདི་
ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་སྒྲེ་ལུགས་ནལ་མ་ཡིན་པས། དུས་དེ་ཉིད་དུ་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ལེགས་
པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར། གནད་བཞིས་བཙལ་བས་ཐུང་བོའི་སྟོང་དུ་ང་
རང་ངོས་པ་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའི་ཆེ། རང་འགར་འདི་འདྲ་བ་མི་འདུག་གོ་སྒྲམ་པ་
ཙམ་ལས་མ་བྱུང་ན། དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་པ་བར་སྐབས་ནས་བརྗེད་པའམ། ཡང་ན་དང་
བོ་ནས་དགག་བྱ་ངོས་མ་ཟེན་པས་ལན་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟའི་སྟོབ་མ་ལྷ་བ་ལ་ཐོག་མར་
འཁྱིད་པ་ནམས་ལ་ཡལ་ཆེར་འདི་ཙམ་གསུམ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ། །

ཉིད་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་(༡༥ན)སྟོང་ཚུལ་ལ། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་།
རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས། དང་བོའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ལ། ལས་དང་བོ་བས་
ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྟོང་ཚུལ་ཞེས་པ་དང་། ཐོས་བསམ་ཀྱི་བྱུང་བ་འདོད་པའི་ཚུལ་དང་། སྟོང་
ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོང་ཚུལ་གཉིས་དང་། རལ་འབྱོར་
བྲམ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་སྒྲུར་བའི་སྟོང་ཚུལ་བཞི་སྟེ་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟོང་ཚུལ་
དུ་ངེས་པར་འདུག་པས། སྟོང་ཚུལ་དང་བོ་འདི་སྐབས་སུ་བབ་པས་བཤད་དོ། །

ཐོག་མར་སྒྲེས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྟངས་མ་ཉམས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པ་ཡན་ཆད་ངེས་ཤེས་སུ་འཛོག་པས་ན། བར་དུ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་སྟོ་གཞན་
ཀྱི་མ་ཆོད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྟོང་(༡༥བ)ཚུལ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་
མཚན་དུ་མས་བསམས་པའི་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བྱུར་
བྱུར་འགོ་དགོས་ཀྱི། གནས་ཆའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བྱུགས་སུ་དེ་ལྟར་འགོ་མི་རུས་པས།
རྩོལ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་བ་འདོན་ཚུལ་དང་། ཐོས་བསམ་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདོན་ཚུལ་ཞེས་པ་

ནམས་ནམ་གངས་ཡིན་ལ། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོལ་བ་མང་པོ་ལ་མི་སྟོས་པར།
གནས་ཆའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་དམིགས་པ་དེའི་ངང་དུ་ཁྱུར་ཁྱུར་དུ་འགོ་ནུས་ན། རྩོལ་
མེད་གྱི་སྟོང་བའམ་སྒོམ་བྱུང་གི་སྟོང་བ་འདོན་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་འདིར་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་རྟེན་མ་ཐག་ཡིན་པས། རྟེན་ཟེན་དེ་ཉིད་མི་བརྟེན་
པར་བརྟན་པའི་ཐབས་སུ་སྟོང་ཚུལ་དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་གནད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ངམས་
གང་ཟག་དོན་རྟེན་ནས་གྲུབ་པ་མི་འདུག་པ་སྟམ་དུ། ལྟ་བུ་གིས་ངེས་པའི་འཛིན་(༡༥)ན་
སྟངས་ཀྱི་ཤུགས་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས། སྟར་གྱི་གནད་བཞི་ཡུན་མི་རིང་བར་རུང་
ཟད་དན་ཙམ་ཞིག་སྟོའི་ཟུར་གྱིས་དབྱུད་པ་བྱས་པས་ངེས་ཤེས་སྟེ་མའི་འཛིན་སྟངས་
ཡལ་ལ་ཁད་པ་དེ། སྟར་ཡང་གསོས་བཟབ་པ་བཞིན་དུ་སོང་ནས་ཤུགས་ལྟ་བུ་དེ་བཞིག་
སྟེ་ཞིང་། ཡང་རུང་ཟད་ཉམས་སུ་དོགས་པ་ན་སྟར་བཞིན་དབྱུད་པ་ཟུར་ཙམ་རེ་བྱས་
པས། ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཙན་སྟེ་བ་དང་གནས་ཡུན་སྟར་ལས་རྗེ་རིང་རྗེ་རིང་དུ་འགྱུར་བས།
ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་སྐད་ཅིག་ཁ་ཡར་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱན་འཁྱུད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངེས་ཤེས་སྟེ་མའི་ངང་ནས་སྟར་གྱི་གནད་ནམས་དན་པའི་བར་དེར་སྟོ་རིག་གཞན་
གྱིས་བར་མ་བཅད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ལྟ་བུ་
ངེས་ཟེན་མ་བརྟེན་པ་དང་སྟོ་ཁ་ནམ་ཤུགས་དུས་སུ་ཆར་ཆར་(༡༥)དན་ནུས་པས།
བྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་སྟུབ་དུས་སུ་དམིགས་རྟེན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མི་བརྟེན་
པའི་དགོས་པ་དང་། སྟགས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྟོར་དུས་སུ་བདེ་བ་དངོས་སམ་ཉམས་ཀྱི་མོས་
པ་ཙམ་གང་བྱས་ཀྱང་། དུས་དེར་ལྟ་བུའི་དབྱུད་པ་ཡེ་མི་བྱེད་པས། སྟོང་ཉིད་དན་པ་ཙམ་
གྱིས་ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཙན་སྟེ་བ་སོགས་དགོས་པ་མང་ངོ་། །

འདི་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་གདམས་ཡིན་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལུལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་

ཞིང་། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེའི་གསུང་གི་ཟེན་བྱས་ན་ཡང་དེ་ཀ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་
ཐོན་འདུག་གོ།

རྗེའི་རྗེས་འབྲངས་འགའ་ཞིག། ཐོག་མར་གནད་བཞི་བསམ་པས་ལྷང་གིས་ངེས་
པའི་རྗེས་སུ་སྤྱར་ཡང་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་སྟམ་དུ་ལྷང་ལྷང་དེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་
དགག་བྱའི་ང་ཞེ་ལུགས་སུ་བཞག་ནས་མེད་མེད་སྟམ་དུ་དེན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཐོག་མར་
སྒྲིང་ཚུལ་(༡༥ན)དུ་མཛད་པ་ནི། ལྷ་བ་སྒྲིང་ཚུལ་སྤྱི་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཆར་མི་རུས་པ་
དག་གིས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་བྱིས་རྒྱ་མཚན་མ་བསམས་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་ལ་སེམས་
ཡང་ཡང་བཞག་པའི་ལུགས་སུ་འདུག་པས་སྒྲོ་སྤྱིའི་བར་དུ་འཛིན་སྟངས་ཤོར་ཉན་
ཆེ་བས། ངེས་ཤེས་བྱི་མའི་ལུགས་སྒྲིང་མི་རུས་པ་དང་། སྤྱི་མའི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་སྒྲིང་
མི་རུས་སམ་སྟམ་མོ།

ཡང་ཁ་ཅིག། ཁྱད་པོ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་བདག་གམ་
ང་ཞིག་མ་རྟེན་པ་ན། དེ་ཁའི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བཞག་ནས་སེམས་གཞན་དུ་
མ་གཡོས་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཚོག་ལ་མཛེས་ཀྱང་ཐོག་མའི་ལྷ་བ་སྒྲིང་ལུགས་
ནམ་དག་ཏུ་ཡེ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིང་ཚུལ་ངེས་པེས་སྤྱི་མའི་རྒྱན་འབྱུང་པ་ལ་འང་
མི་ཕན། སྒྲིང་ཉིད་(༡༥བ)ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདི་མི་ཕན། ལྷག་མཐོང་
སྒྲུབ་པ་ལ་འང་མི་ཕན་པའི་བྱིར་རོ།

རྒྱ་མཚན་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་པ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱི་མའི་རྒྱ་ཚོགས་
བརྟན་དགོས་པ་མ་བརྟན་པའི་བྱིར་དང་། ཞིག་ནས་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པ་ལ་སེམས་དམིགས་
པ་ལས་གཞན་དུ་མ་འབྲེས་པ་རྒྱང་པས་མི་ཚོག་གི། དམིགས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་
ཡིད་ངོར་གསལ་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱིང་བ་ཕྱ་མོ་གཙོད་དགོས་པས། སེམས་ལྷན་ནི་བཞག་

པ་ཅམ་གྱིས་བྱིང་བ་གཙོད་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་གནས་ཆ་
མ་འབྲུགས་པའི་ངང་ནས་དབྱུང་པ་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

སྒྱིང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་དེ་ལྟར་ནས་ལྟ་བུ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཡིན་ན་ཅུང་
དྲག་གི། བློ་མར་སྒྱིང་བའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་ལྟ་ནི་བཞག་པའི་རིགས་རྒྱུན་བྱི་
མ་རྣམས་ལ་སྒྱིང་ཉིད་(༡༩ན)གྱི་འཛིན་སྣངས་ཤོར་བ་དོས་མ་ཟེན་པར། སྒྱིང་ཉིད་དམིགས་
པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱང་ཆད་དུ་འཛོར་བར་གདོན་མི་ཟ་བའི་བྱིར་རོ། །

དཔེར་ན་རང་རེའི་ལག་པའི་སོར་མོས་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་དངོས་པོ་གནན་པར་
དཀའ་བ་ཅིག། རྒྱགས་བསྐྱེད་དེ་ལེགས་པར་གནན་པ་ལས་ཇི་ཞིག་ན་ལག་པ་གཞན་
དུ་མ་གཡོས་པར་བཞག་ཀྱང་། གྲིམས་པའི་རྩ་བ་ངམ་ངམ་རྒྱགས་གྱིས་གྲོད་པ་ན།
ལག་པ་ལྟར་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། དངོས་པོ་དེ་འཛིན་མི་རུས་པར་ཤོར་བ་མི་ཆོར་བ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རིག་པར་དཀའ་བའི་སྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

དེའི་བྱིར་ད་ལྟ་གཉིད་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཆོས་སྒྱུ་དང་འདུན་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་དང་།
གཞི་དུས་གྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཤར་བ་ན་ཆོས་སྒྱུ་དང་འདུན་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་བ་རྣམས་
ཀྱང་ལྟ་བུ་དེས་པའི་རྒྱགས་ཏ་(༡༩བ)ཅང་ཆེན་པོ་སྒྱེད་མི་རུས་པས་སྟོབས་རྒྱུང་བ་ཡིན་
ལ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་གིས་ནི། ལྟ་མོན་ལྟ་བུ་སྒྱིང་བ་ལ་གོམས་པ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ལས་དང་པོ་པས་ནི་དེས་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་སྒྱིང་ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ་ཉིད་ལ་འབད་
པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་ལྟ་བུ་སེམས་གྱི་གནས་ཆ་ཡེ་མ་རྟེན་པ་རྣམས་
གྱིས་ནི། དེས་ཤེས་སྒྲ་མའི་འཛིན་སྣངས་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་གནད་བཞིའི་དབྱེད་
པ་སྒྲིའི་ཟུར་གྱིས་བྱན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཀ་རང་རྩུང་ཟད་དཀའ་བར་འོང་བས། མི་རུས་ན་

སྒྲིང་ཚུལ་བར་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱར་བུང་ངོ་། །

ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིང་ཚུལ་གསུང་བགོས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་ལ་བདེ་སྒྲིང་
 སྒྲིང་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ད་ལྟ་རྒྱུ་དཔུ་མར་ཅུང་ཟད་ཐིམ་པར་རྒྱས་པ་ཡན་ཆད་
 གྱིས། ཀྱན་རྟོག་རགས་པ་ལོག་པའི་བདེ་བ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་འདྲེན་རྒྱས་པས། (༡༠ན)
 དེའི་ཆེ་སྒར་ལྷ་བ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་པ་བྱང་བས། སྒར་སྒྲིང་ཉིད་ངེས་དུས་ཀྱི་འཛིན་
 སྐངས་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ད་ལྟ་རང་ཅག་ལྟ་བུ་བདེ་སྒྲིང་མོས་
 བ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱུངས་དགོས་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པར་སྒྲིང་བའི་
 དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པས། ཡིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྤང་བ་མོས་པ་ཙམ་བྱེད་
 ཅིང་། བདེ་བའི་ཉམས་ཅི་ཐོན་བྱས་ནས་དུས་དེ་ཉིད་དུ་སྒར་ལེགས་པར་བྱང་བའི་ལྷ་
 བ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཁ་ཅིག་ཐོག་མར་བདེ་བའི་ཉམས་ཅི་ཐོན་བྱས་ནས་སྒར་
 བདེ་བ་དེའི་ངོ་བོ་རང་ངོས་ནས་མེད་སྟམ་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ལེགས་
 པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་སྒྲིང་ཚུལ་རྣམ་དག་ལ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་དེར།
 ད་ལྟའི་ངོའ་སྟམ་པའི་དམ་སྤྱང་ངེ་བའི་(༡༠བ)ཉམས་འདྲ་བ་འདི་གཏན་མེད་པ་ཅིག་
 དགོས་སོ། །རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཚུལ་གྱི་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་བཅད་ན། སྒྲིང་
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གཉིས་སྒྲིང་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་རུབ་པ་ལ་ནི་སྒྲོ་དེའི་སྒྲིང་
 རོ་དང་ངེས་ངོ་གཉིས་ཀར་སྒྲིང་ཉིད་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱན་
 རྫོབ་པ་གཏན་མི་འཆར་བས་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་
 མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པའི་ཕྱི་མ་ཡལ་བ་
 རྣམས་ལ། ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་

ཞིང་། མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པའི་ཕྱི་ཡལ་བ་ལ་ནི། བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་སྒྲིམ་པའམ་
མ་སྒྲིམ་གྱང་ལྟ་བུ་བཟུང་ན། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་མི་འཆར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དམན་ལམ་
སྒོན་དུ་མ་སོང་གི་ས་བདུན་(༡༡ན)པ་མན་ཆད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་རྩལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

སོ་སྒྲིའི་སྐབས་ཀྱི་སྣང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ནི། མཉམ་
བཞག་ཅི་ཙམ་སྟོབས་ཆེ་ཡང་ངེས་ངོར་སྣང་ཉིད་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འབའ་
ཞིག་ངེས་གྱང་། རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྣང་ངོར་གྱུན་རྒྱུ་བའི་སྣང་བ་མི་འཆར་བ་མི་སྤྲོད་
དོ། །འགའ་ཞིག་ལ་སྣང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྣང་བ་ཡང་འཆར་ཞིང་། དེ་མི་འཆར་ཡང་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ངེས་པར་སྣང་བས། དོན་སྒྲི་དེ་ཉིད་གྱུན་རྒྱུ་བའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ངེས་ངོར་སྣང་རྩལ་དེ་ཉིད་ལ་བསམས་ནས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུའི་སྣང་རྩལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་མིང་བཏགས་གྱང་སྣང་
ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་བཟུང་བའི་ངང་ནས། སྣང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྣང་བ་(༡༡བ)
འཆར་འཇུག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ངེས་ངོར་དེ་ལས་ལངས་ཞིང་ངེས་ངོར་འཇོག་པ་མིན་ནོ། །
དེ་ཡང་དཔེར་ན། བའམ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་པའི་ངང་ནས། ང་དང་
གང་ཟག་གི་སྣང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་བཅུག་སྟེ། འཆར་རྩལ་དེ་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ངོ་
སྤྲོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐོག་མར་དབང་གཤམ་
དང་ཡིད་གཤམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྟོན་མེད་འདི་འཆར་དུ་བཅུག་
ནས། དེ་ཁའི་ངང་ལས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་སྤར་གྱི་རིགས་
པས་བྲན་པར་བྱེད་དེ། འདི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་རྩལ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་གང་གི་སྐབས་སུ་འད་ཡིད་གཤམ་ཉིད་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འཆར་དགོས་ཀྱི། རང་

རེ་རྒྱལ་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཆར་བ་གཏན་མིན་ཏེ། རང་རེ་རྒྱལ་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་ལུང་
སོགས་རང་བཞིན་(༡༡ན)གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྤང་བའང་མི་སྤྱིང་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པའང་མི་
སྤྱིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་ལུང་སོགས་སྤང་བ་ན། ཡིད་ཤེས་གྱིས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་
དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱན་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ན་སྤྱིང་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ལེགས་པར་
འོང་ངོ་། །

རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་བགྲས་མང་པོར། མཉམ་གཞག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཤིག་གསུང་
བསྐྱེད་སྤྱད་པས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལུས་བྱུང་བ་ཀྱང་ཡལ་འགྲོ་བ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྒྱལ་སྤྱི་སེམས་གནས་
འབའ་ཞིག་གོམས་པའི་མཐུས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཐོགས་རྟགས་དང་སྤྱི་མཐུན་གྱི་སྤང་བ་མེད་
པར་བྱན་ལོང་གིས་འཆར་བ་ཅམ་ལ་སྤྱིང་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་མིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་
པ་འདི་གཉིས་མ་(༡༡བ)འདྲེས་དགོས་ཏེ། སྤྱི་མ་ནི་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ངེས་པའི་
ཤིག་གྱིས་སྤྱོད་རྒྱུགས་མ་གྲུབ་པའི་ཉམས་ཤར་བ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ནི་སེམས་ནང་དུ་
གནས་ཆ་ལ་ཟུག་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡལ་ལ་ཆར་འཇུག་མ་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་
བྱན་ལོང་བ་ཅམ་ལས་འཆར་མི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིང་ཚུལ་དངོས་ནི་འཕྲིད་ཡིག་སྤྱིང་
བཞུགས་ཟིན་ཏོ། །ལྷ་བ་སྤྱིང་ཚུལ་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་དོགས་པ་བཅད་ཟིན་ཏོ། །

བཞིན་པ་ཐ་སྙད་འཛིན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། ལྷགས་འདིའི་ལྷ་བའི་གོ་དཀའ་
ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་རང་ཡིན་པས་རྩད་ཟེད་བཤད་ན། དོགས་པའི་གནས་བཞུགས། དེ་ལ་
ལན་རིམ་ལྟར་གདབ་ཚུལ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་རྒྱལ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འབྱུར་བའི་
ལྷགས་རང་རེའི་རྗེ་སྤྱི་མས་བཀྲལ་བ་འདི་ལ། གཟུགས་ནས་རྒྱལ་མཁུན་གྱི་བར་འདི་

རྣམས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་(༡༩ན)པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་
པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་པར་བཞིན་པའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལྷགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་
གྱིས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་རང་ངོས་ནས་མེད་
ལ། མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་ལྷགས་དེ་གང་སྟམ་ན། ཐག་ཁ་ལ་སྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་
དང་འབྲ་བར་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པར། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲགས་ཆེད། །

དེ་ལྟར་ནའང་དོགས་པའི་གནས་འདི་ཡོད་དེ། ཐག་ཁ་ལ་སྒྱལ་དང་། སུང་པོ་ལ་གང་
ཟག་གཉིས་ཕར་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། བཏགས་པའི་དོན་རང་
ངོས་པ་མེད་པར་མཆུངས་ན། དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་མཆུངས་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན་
སྟམ་དུ་དོགས་(༡༩བ)ཏེ། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅས་པའི་ཐ་
སྙད་ནི་ཆོད་མ་པ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་སྒྲ་སློབ་གཉིས་ལ་ཟེར་བས། སྒྲའི་ཐ་སྙད་མིང་གི་བར་
དང་། སྒྲའི་ཐ་སྙད་ནི་མིང་དང་བར་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །

དེས་ན་ཐག་ཁ་སྒྱལ་ལོ་སྟམ་པ་དང་། འདི་རི་བོང་རུའོ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་
ཀ་ཐ་སྙད་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བཟུང་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ན་
གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་རི་བོང་རུ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མཆུངས་ཤིང་། ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །

དེས་ན་འདི་དག་གི་ལྷགས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། སློང་ར་ཡོད། འབྲུལ་ངོར་ཡོད།
བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་དང་། རིགས་པས་དབྱེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་
(༡༩ན)ཙམ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། དེས་མ་ཆོམ་པར་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་

བམི་བྱེད་པར། དབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། ཐ་སྟོད་
པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་དང་། ཐ་སྟོད་པའི་ཚད་མ་གང་ཡིན་
ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་དང་། འབྲུལ་པ་ལ་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་གཞོད་པ་དང་། དེས་མ་
བསྐྱད་ཀྱང་ཕྱགས་ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཤེས་པར། འབྲུལ་
ངོར་ཡོད་ན་ཡོད་པ་འབྱེད། ཅེས་སོགས་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས། དོགས་
པ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ལན་རྒྱུ་རྒྱུ་གདབ་ཚུལ་ནི། རང་ཅག་རྗེའི་ལྷགས་ལ་བརྟེན་པ་
རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་གསུང་ཚུལ་བཞོད་ན། ཁ་ཅིག །རྩ་བའི་དོགས་པ་གཉིས་མ་མཚུངས་
ཏེ། སྤང་བོའི་(༡༧བ)སྟེང་དུ་གང་ཟག་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་སུ་ཡོད། ཐག་
ཁའི་སྒྲུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ད་དུང་དབྱེད་
གཞི་སྟེ། སྤང་བོའི་སྟེང་གི་གང་ཟག་གིས་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རང་ངོས་ནས་བྱེད་
པའམ། བྱ་བ་བྱེད་པ་སྒྲོ་ལ་སྤྱང་བ་ཙམ་གང་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན། དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ལྷས་
འདུག །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐག་ཁའི་སྒྲུལ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཐག་ཁ་རྒྱུང་གིས་བསྒྲུལ་
བསྐྱོད་སོགས་བྱས་པའི་ཆེ། སྒྲུལ་དེ་ཉིད་གཡོ་འགྲུལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒྲོ་ལ་སྤྱང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤང་བོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་བསྟོན་མེད་དུ་སྤྱང་
བའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་མ་ན། བཞད་གད་དེ། ཐག་ཁའི་སྒྲུལ་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་སྒྲོ་ལ་བསྟོན་མེད་
དུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་ལ་དེ་འབྲུལ་ཞིག་སྤྱང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོན་
མེད་དུ་སྤྱང་བ་ཞེས་ཟེར་(༡༧ན)རོ། །དེས་ན། ཚུལ་དེས་ཀྱང་ལན་མ་ཐེབས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤང་བོ་ཚོགས་ཙམ་གང་ཟག་གི་གདགས་

གཞི་ཡིན། ཐག་ཁ་རྒྱལ་གྱི་གདགས་གཞི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདགས་
གཞི་རང་ལ་སུའི་ཕྱག་རྟགས་འབྱར་ཕྱང་པོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་སློལ་སྒྲུང་བ་
ཅམ་གྱིས་འཛོག་གམ། དེ་མིན་པར་ཕྱང་པོ་རང་གི་དོན་སྟེང་ནས་གང་ཟག་གི་གདགས་
གཞིར་གྲུབ་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐག་ཁ་ཡང་རྒྱལ་གྱི་གདགས་གཞིར་འབྱུར་
ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སློལ་གཤམ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་ཁ་རྒྱལ་རང་དུ་སློལ་སྒྲུང་བ་ཞིག་
བྱུང་ན། རྒྱལ་གྱི་གདགས་གཞིར་སློལ་སྒྲུང་བ་ལོས་ཡོད། ད་དུང་མཚུངས་སོ། །ཕྱི་མ་
ལྟར་ན། དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ཞེ་ཕྱགས་སུ་འཛངས་པ་མ་ཆོར་འདུག་གོ། །འདིས་(༢༥)
ཀྱང་ལན་མ་ཐེབས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་སྟར་གྱི་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་ཐ་
སྟོད་བྱས་པ་ལ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཞོད། ཐག་ཁའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྟོད་བྱས་
པ་ལྟར། རྒྱལ་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་ན་ལན་གདབ་
ཚུལ་འདི་ཉིད་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་གསུང་བགྲོས་ཆེ་ཚུང་ཐམས་ཅད་དུ་བཞོད་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་པས། ད་ནི་འདིའི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པར་བྱའོ། །

ཐག་ཁ་ལ་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྟོད་བྱས་པ་ལྟར་རྒྱལ་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཚད་མ་ཅི་
འདྲ་ཞིག་གིས་གཞོད། ཕྱིས་ནི་མ་ཤར་ནས་ཉེ་བར་ཕྱིན་པའི་མི་མིག་དག་པས་བལྟས་
དུས་རྒྱལ་ནི་མི་འདུག་གི། འདི་ནི་ཐག་པའོ་སྟམ་དུ་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་ན། འོན་
ཕྱིས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་འཇལ་ཚུལ་དེ་ལའང་ཚད་མས་གཞོད་པར་ཐལ་ལོ། །སྟར་ཡང་
མུན་(༢༥)རུབ་ལ་ཉེ་བའི་དུས་སུ་གང་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་དེར་ཕྱིན་པ་ན་འདི་ནི་ཐག་པ་
རུ་མི་སྒྲུང་གི་འདི་ནི་རྒྱལ་ལོ་སྟམ་པའི་སློབ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། ལན་ཅི་གདབ།

མི་མཚུངས་ཏེ་སློབ་མ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་ལོག་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་ན་

ད་དུང་ཚད་མ་དང་ལོག་གཤམ་ཡིན་ཚུལ་སྒྲིག་སྟེ་སྤྱོད་ཅི་ཟེར། འདི་ནི་ལྷ་ཚུགས་ཡིན་ནོ་
སྟམ་ན། ཐ་སྙད་འཛིག་མཚམས་གསལ་པོ་ཞིག་མ་གཤམ་པས། ལན་གདབ་ཚུལ་སྤྱོད་ཡང་
ཅུ་བར་ལོག་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དཔུང་པ་དེ་ཙམ་ལྷ་ཚུགས་སུ་མི་འགྱེད། །

མདོར་ན་སྤྱོད་གྱི་གཞི་གཉིས་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་དང་སྤྱལ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་
ལ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་འདི་ཀ་རང་སྒྲོ་ལ་སྤྱོད་ཙམ་གྱིས་འཛིག་ན།
གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བས་མཚུངས། རང་ངོས་ནས་(༡༧བ)དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་བསྟན་རྒྱུ་ནི་མི་
འདུག་སྟམ་པའོ། །

གཞན་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་ལ་ལྟོན་གིང་དུ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ལ།
འགྲོ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་མཐུན་
པ་འགའ་ཞིག་ན། ཁང་ཁྱིམ་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་པོ་ནས་འདོད་རྒྱལ་དུ་བརྟེན་འཛིག་
པ་ཅིག་སྟོན་པས། དེ་འདྲའི་ཆུན་པོ་བརྟེན་བྱུང་ཞིག་གིས་རང་རེ་ལ་ལྟོན་གིང་དུ་གྲགས་
པའི་དངོས་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ཁང་ཁྱིམ་མེད་ལྟོན་གིང་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ་ཁོའི་ཚད་
མས་གཞོད་དམ་མི་གཞོད་མི་གཞོད་ན། ཐག་ཁྲའི་དངོས་པོར་གྲགས་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་
སྤྱལ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ལ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་སྒྲོས་
གིག། གལ་ཏེ་གང་ཟག་དེའི་ཚད་མས་གཞོད་དོ་སྟམ་ན། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལྟོན་
གིང་དུ་བཞག་པ་ལ་(༡༨ན)འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཚད་མས་གཞོད་ཅིང་། རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་
ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྣམ་བཞག་འདི་ལ་ཐ་སྙད་འཛིག་ཚུལ་དེ་ཅི་འདྲ་འོང་ན། གལ་ཏེ་
དེའི་ཆེ་ཆེན་གཅིག་གི་གོ་སར། འགྲོ་བ་འདི་འདྲ་བའི་ཚད་མས་ཁང་ཁྱིམ་དུ་གཞལ་
བར་བྱ་བ་དང་། རང་རེའི་ཚད་མས་ལྟོན་གིང་དུ་གཞལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་ཆ་གས་
གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི་ཆ་ཅན་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མ་གཉིས་གྱིས་

ལྷོན་གིང་ཡིན་མིན་སོ་སོར་གཞལ་བ་མིན་པས། རྩ་འབབ་གྲུབ་གི་བཤད་པ་དང་འདྲའོ་
སྟམ་ན་མ་གོ་བར་ཐག་ཆོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་བ་གཞན་དེ་ལ་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་སྤོང་བོ་
རྩ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་འདི་མི་སྣང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་སྣང་བ་
གཞིར་བཞག་ལ་ཁང་བྱིམ་དང་ལྷོན་གིང་གི་(༡༧བ)ཐ་སྟད་མི་འདྲ་བའི་སློབ་ནས་དབྱང་
པའི་བྱིར་རོ། །

སྤྱིངས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁང་བྱིམ་ཡང་ཡིན་ལྷོན་གིང་ཡང་ཡིན་པས་སྤྱོན་མེད་དོ་
སྟམ་ན། ཀ་བ་ཡང་ཡིན་བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
བས་ཐ་སྟད་འཛིག་རྩལ་ད་དུང་མ་བྱུང་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་ཆོན་ཁང་བྱིམ་ཞེས་པ་དང་ལྷོན་གིང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་གཉིས་
པོ་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་
ཐ་སྟད་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀའི་སློབ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་པར་མཛུངས་པས། སྤྱོན་
མེད་དེ། དཔེར་ན་མི་འདྲ་བའི་དུད་འགྲོ་མང་བོས་ལྷོན་གིང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་མི་འདོགས་
པར། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཅན་གྱི་གཟུགས་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་མིག་གཤེས་ཚད་མས་འཇལ་
བ་དང་འདྲའོ་སྟམ་ན། སྤྱིར་དེ་འདྲ་བའི་འཇལ་རྩལ་(༡༩ན)ལོས་ཡོད། ཐ་སྟད་དེ་དང་
དེར་བྱས་པ་ལ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ནི། སྤྱིར་གྱི་རྩོད་པའི་ལན་དུ་
ཇེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པས་དེ་ཉིད་དང་། མིང་གི་ཐ་སྟད་གྱིས་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་
ཐ་སྟད་འཛིག་རྩལ་གཞན་མེད་པར་བཞེད་པ་ལ་དོགས་པའི་གནས་དེ་རྣམས་གཅོད་
དགོས་པར་སྣང་བ་སྟེ། མཁས་གྲུབ་ཇེ་ཉིད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིགས་མི་འདྲ་བ་
དང་། འགྲོ་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱིས། དོན་ཅིག་ལ་ཐ་སྟད་འགལ་བར་བཏགས་
པ་སོགས་ཀྱང་གཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་སྤྱི་རྩལ་དེ་དག་

བརྗོད་པ་སྟེ། ད་དུང་མཐའ་ཚད་པར་མི་སྣང་ངོ་། །

ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་པར་བཟའ་བཏུང་
སྟགས་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། དེས་ཚེས་པར་(༡༥)བྱས་པ་འདི་རང་རེའི་སྟོ་འདི་ལ་བཟའ་
བཏུང་སྟགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ལྟགས་པར་ཚེས་མོ་སྟམ་པའི་སྣང་
བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། སྟོ་ལ་དེ་དག་སྣང་བ་ཤར་བ་རྒྱང་བ་ཙམ་མིན་པར། དོན་རང་
གི་སྟངས་ནས་ཀྱང་ལོངས་སྟོང་རྒྱ་ཞིག་དང་ཚེས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན།
དགག་བྱ་ཐ་མོད་དུང་མ་ལྟགས་པར་སོང་ལ། བྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། མི་ལམ་དུ་བཟའ་
བཏུང་ལ་ལོངས་སྟོང་བ་དང་། དེས་ལྟགས་པར་ཚེས་པའི་སྣང་བ་འཆར་བས། དེ་དག་
ཀྱང་བཟའ་བཏུང་མཚན་ཉིད་པར་ཅིའི་བྱིར་མི་འགོ། །མི་མཚུངས་ཏེ་མི་ལམ་དུ་གཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས། བཟའ་བཏུང་སྟགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
དེས་མ་བསྐྱད་པར་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མིན་པའི་བྱིར་རོ་སྟམ་ན་ཡང་།
མཚུངས་ཏེ། ཉིན་པར་ཡང་(༡༧)རང་རེ་རྣམས་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས།
བཟའ་བཏུང་སྟགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་མ་བསྐྱད་པར་ཡུལ་གྱི་རང་
ངོས་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །

འདི་ཉིད་ལྟགས་པར་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མདོར།
བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ལ། ཤུ་རེའི་བྱས།
འོ་ན་མི་ལམ་དུ་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་
པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། ཤུ་རེའི་བྱས་འོ་ན། མི་ལམ་དུ་དགོ་
སྟོང་ཞིག་གིས་མི་གསོད་པར་མིས་པས་པམ་པ་འབྱུང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་མི་ལམ་དུ་མི་གསོད་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཕ་རོལ་པོའི་སྟག་དབང་

མ་འགག་པའི་རྒྱ་(༡༩བ)མཚན་གྱིས་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་ལན་གདབ་དགོས་
རྒྱར་འདུག་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་བཏབ་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མི་ལམ་དུ་བཅས་པ་མ་
མཛད་པའི་ཕྱིར། དམ་པ་མི་འབྱུང་ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ལམ་དང་། ཉིན་པར་
གཉིས་ལ་མི་གསོད་པར་སློལ་ནི་སྤང་བར་མཚུངས་སློལ་སྤང་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་དོན་སྤང་ནས་མི་ཤི་བ་དང་། མ་ཤི་བའི་བྱད་པར་གཏན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེས་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས། མི་ལམ་དུ་དོན་ལ་སློག་དབང་མ་འགགས། ཉིན་པར་དོན་
ལ་སློག་དབང་འགགས་པའི་བྱད་པར་འབྱེད་མི་རུས་པས། བཅས་པ་མཛད་མ་མཛད་
གྱི་ལན་གདབ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབྱད་གཞི་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། མདོར་ན་རྗེ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས། སྤང་བོ་དང་
གང་ཟག་ཤིང་(༣༠ན)རྟ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་རགས་པར་སྤང་བ་འདི་དག་ལ། དང་བོ་སློལ་
འཆར་དུས་ཆ་ཅན་ལིང་སེ་བར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་སྤང་བ་འདི། སྤང་གི་གཅིག་དུ་བྲལ་
གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དབྱད་པའི་མཐུས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདུག་སྟུང་དུ་
ངེས་པ་ཙམ་གོ་དཀའ་བ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་
འཆོལ་བར་འཛོག་ཤེས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབྱ་མའི་
ལྟ་བའི་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པས། རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་ལྷགས་ཙམ་དཀའ་བ་མིན་གྱི། ཐ་སྙད་འཛོག་ཚུལ་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སྤང་གི་དབྱད་པ་དེ་རྣམས་མཐར་གཏྲགས་ན། ཆོས་གང་ལ་ཡང་སློལ་སྤང་བ་ཙམ་ལས་
གཞན་པའི་འཛོག་(༣༠བ)ཚུལ་མ་ཤེས་ལ། སྤང་བ་ཙམ་ལ་ཡོད་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་གཉིས་
འབྱེད་པ་ཡང་སློལ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་དགོས་པར་གོ་སྟེ། ཐ་སྙད་འཛོག་ལྷགས་ལ་

དབྱེད་པ་ཇི་ཙམ་བྱས་པའི་མཐའ་རང་དེ། སྒྲོས་པར་བཞག་པ་ཙམ་ལ་ཐུག་པ་ཅིག་དགོས་
པར་སྣང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྣང་བས་སྒྲོང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་དང་། སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་
ཚུལ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་བས། ཐོག་མར་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་འདྲན་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྒྲོང་
བས་སྣང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་བའི་གོ་བ་མཐའ་ཆོད་པའི་རྟགས་སུ་
འོང་བ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྣད་ཀྱི་ནམ་བཞག་
ཆེས་འཐད་པར་གོ་བུས་པ་ཅིག་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

དཔེར་ན། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་
འཐད་སྒྲམ་དུ། སྒྲོང་བྱོགས་ངོས་ཟེན་པ་(༡༡)ན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས། སྣང་
བྱོགས་ལ་ངེས་ཤེས་ལྷག་པར་འདྲོངས་པ་ཅིག་དགོས་པར་འདུག་སྟེ། ད་ལྷ་རང་ཅག་
ནམས་ལྷ་བ་ལ་ནི་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་བྱོགས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་པ་ན། སྒྲོང་བྱོགས་ཡིད་ལ་
བསམས་པའི་ཆོ། དལ་ཆེར་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་སྣང་བྱོགས་ལ་ངེས་ཤེས་བྱུགས་རྒྱུ་དུ་འགོ་
བར་སྣང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ས་ལྷག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཐག་བཅད་པའི་ཆོ། ས་བོན་ལས་ལྷ་གུ་
སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་། ཡིད་ངོར་ཅུང་ཟད་གཞོད་ལ་ཁད་པ་འགོ་བར་སྒྲོང་བས་གྲུབ་པ་འདི་
བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་བྱང་ཆོས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲོང་བ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགོ་བར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འཆར་བུལ་པ་དང་།
སྒྲོང་བས་སྣང་བ་ལ་སྒྲུར་ངེས་པ་འདྲན་བུས་པ་དེ་ཉིད་(༡༢)ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་
ཆད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་གཏན་མེད་དུ་གོ་ཞིང་། རང་བཞིན་སྒྲོང་བས་སྣང་བ་

འགོག་པའི་དོན་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ལྷགས་ཙམ་ངེས་པའི་འོག་
ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིབ་བམི་འདོར་བ་འདི་ལྷག་པར་གལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དབལ་དབྱངས་གྱིས་སྒྲིབ་བ་དང་སྟོང་བ་ལ་ཉེ་རིང་མི་བྱེད། ལྷག་པར་སྒྲིབ་བ་ལ་
ཅིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གདམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་གོ་བ་དང་པོར་འཆོལ་བའི་ཆེན་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་
བའི་སྒྲིབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་ནས། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཕྱོགས་ངེས་དགོས་
པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་ལྷ་བའི་གོ་བ་མཐའ་ཆོད་པའི་རྟགས་སུ་སྟོང་པས་སྒྲིབ་བ་ལ་ངེས་
ཤེས་འབྱེན་རྩས་པ་ཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ནན་གྱིས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། (༣༡ན)
འཁོར་འདས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཁོར་བ་འདི་སྤང་བྱ་དང་།
ཐར་བ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འདི་སྤང་བྱར་རིགས་སོ་སྟམ་དུ་ངེས་པ་འབྱེན་གྱུ་བ་ཅིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤང་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
འདུག་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་དང་རྗེ་སྤྲུལ་དབྱེར་
མེད་དུ་བྱས་པ་ལ་མན་ངག་བཞིན་གསོལ་བ་ཤུགས་བྲག་ཏུ་གདབ། དེ་རྗེས་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ངོམ་སྟམ་པའི་དམ་སྤྱིང་ངེ་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདིའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ཏེ། དགག་
བྱ་ངོས་ཟེན་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་ངར་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ང་དེ་འདྲ་ལུང་པོ་འདིའི་
སྟེང་དུ་གྲུབ་ན་ལུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པར་ཐག་བཅད།
(༣༡བ)དེ་རྗེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ། སྒོ་
གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ངའམ་གང་ཟག་ལུང་པོ་འདིའི་སྟེང་ན། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
པ་གཏན་མི་འདུག་སྟམ་དུ་ལྟང་གིས་ངེས་པའི་ངང་ནས་སྤང་གྱི་དབྱེད་པ་བྲན་ཙམ་བྱས་

ཏེ། དེས་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་བསྐྱེད་ལ་རྒྱན་འབྲུད། དེ་མ་བརྗེད་པའི་རང་ནས་ཕྱང་པོ་འདིའི་
 སྤྱིང་ན་ལྷག་མ་ལུས་པ་ཅི་འདུག་བལྟས་པས། ར་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་ཐ་
 སྟད་ཅམ་བསྟོན་མེད་དུ་ད་དུང་མ་ཁེགས་པར་ཡོད་པ་འདི་ལ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུར་དེས་ཤེས་
 དངས་ནས། རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་དཔྱལ་བའི་
 བར་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྷ་བུར་ཡིད་ལ་བྱ། དེ་རྗེས་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ནང་དང་བྱིའི་རི་
 ར་བ་ཁང་བྱིམ་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་སོགས་ལ་ཚུལ་དེ་(༡༣༣)བཞེན་དུ་རྒྱར་ཏེ་བསྐྱེམ།
 མདོར་ན་སྤང་བྱིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་པར་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བཏགས་
 ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་དང་སྟོ་ལ་སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་འདུག་སྟམ་དུ་ཐག་བཅད། སྟོ་ལ་སྤང་བ་
 ཅམ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ལའང་ཐ་སྟད་བསྟོན་མེད་དུ་འཛོག་ཅུས་པ་དང་མི་ཅུས་
 པའི་བྱད་པར་དང་། བྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་ཐ་སྟད་པའི་སྟོས་པར་
 བཞག་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཚུལ་ལ་དེས་པ་མཐའ་ཆོད་པ་ཅིག་དངས་ཏེ། ཐོག་མར་རྩོལ་བཅས་
 ཀྱི་མྱོང་བ་འདོན་པ་ལ་འབད་ནས། དེ་རྗེས་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་རྩང་ཟད་རྟེན་ནས་རྩོལ་
 མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་འབྲུལ་པའི་གཞི་
 ཅ་དེ་ཉིད། ད་ལམ་གྱི་ཆོ་འདི་ལ་བད་ཀྱིས་ཆོད་པ་ཅིག་(༡༣༤)མཛོད་ཅིག་ཅས་བདག་
 དང་གཞན་ལ་སྤྱིང་གཏམ་དུ་བགྱིས་སོ། །

འདིའི་སྐོར་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རང་ནི། ལྷོན་ཤིང་གི་སྤྱིང་པོ་གཅིག་རང་ལ་འགོ་
 བ་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་དུས་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་
 ཅིག་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། ཞིབ་པར་དག་གིས་
 བརྒྱུལ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། རིང་ནས་གོམས་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་འདིས། ཁྱི་ལམ་ལྷ་

ལུང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལུགས། །སླེ་འཆིའི་ལའོར་ལོར་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཤུགས་ཅན། །འདི་
ལྟའི་རྩ་བ་གང་ན་འདུག་པ་ལྟོས། །གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས་དང་རིག་པ་གཉིས། །
ཟུང་དུ་འདུག་པ་ནམ་ཡང་རྒྱན་ཆད་མེད། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་སློབ་སེམས་ཀྱིས་
བཏགས། །འདི་ལྟའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟོས། །(༣༧)ནམ་བུ་མཐོ་རིས་
པ་དང་དཔལ་བའི་གྲོང་། །རྟོག་པས་རི་མོར་བགྱིས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། །འཁོར་འདས་འདི་ཡི་
རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད། །འདི་ལྟའི་རྩལ་ལ་བསམས་ཆོ་ཁྲི་མ་མཚར། །འབྲུལ་པའི་
བག་ཆགས་ཏ་ཅད་གོམས་པ་ཆེ། །ཁྲིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུས་རིང་ཐོག་མ་མེད། །ཡིད་
ཀྱི་སྒྱུས་བུ་ཅོལ་རྒྱུད་འབྱེད་པར་སྒྲ། །གྲོགས་དག་དེ་ཉིད་སེམས་པ་མི་ལེགས་སམ། །ཐུབ་
པའི་གསུང་གི་བར་མཛོད་མ་ཉམས་པ། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པོ་ཡིས། །
ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའ་བགྱི་བའི་དུས་སྟོན་འདི། །བདག་ཅག་ནམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྒྲང་
བར་རིགས། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་ནམས་འདི་ལྟ་ཞེས། །རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་
པའི་གྲོགས་ནམས་ལ། །ཡན་པར་འདོད་པའི་བསམ་བསྟན་དང་པོར་སྒྲས། །དེ་བས་
(༣༨)འདི་ནི་མཁས་པའི་སྟོང་གཏམ་ཡིན། །

ཞེས་ལྟ་བའི་མཐའ་དཔྱད་མཁས་པའི་སྟོང་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ། །རྩེ་སྒྲ་མ་བཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། །དོགས་པའི་གནད་ལྷ་མོ་ནམས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་
དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། །བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སློབ་གྲྭ་གིས། །རང་ཉིད་ཀྱི་
སློབ་ཇི་ཙམ་དཔྱད་རུས་པ་ཙམ་དུ་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་གནས་ནི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་
སོ། །འདིས་ཀྱང་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་ལྟོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་
རུས་པར་གྱུར་ཅིག། །

འདིར་སྒྲས་པ། །ཁྲིད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་བདག་ལ་ཡོད་གྱུར་ན། །དགའ་བ་ལ་ཞེས་འཇམ་

དབྱངས་གསུངས་པའི་མཐུས། །དཔལ་ལྷན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས། །
 ལྷན་པའི་བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་གཡོ། །མཁས་དབང་དེ་ཡི་ཞལ་(༣༧)ལུང་ལྟ་
 བཅུད་ལ། །དཔལ་ལྷན་ཞེས་བྱས་བསྟན་ལ་སྟན་པའི་སྒོས། །འཇུངས་པའི་སེར་སྒྲའི་
 མདུད་པ་ཅད་བཅད་ནས། །པངས་མེད་ནོར་གྱིས་སྒྲར་དུ་བསྒྲུན་པའི་མཐུས། །ཐུབ་བསྟན་
 གྱི་དང་འཇམ་མགོན་རིང་ལུགས་དང་། །བསྟན་འཛིན་གྱི་དང་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཆོ་བརྟན། །
 རྒྱལ་ཁམས་གྱི་དང་བོད་ཡུངས་སེ་བཞིས་ཕུག །ཡིད་ཅན་གྱི་དང་དཔལ་ལྷན་གྱི་དང་པར་
 ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་རྒྱ་སྐད་པའི་འདོད་མོས་ལྟར་ལམ་མིང་བས་སྒྲུར་བའོ། །ཨོྲ་
 ཡེ་རྣམ་ཏེ་ཏུ་བླ་ལྷ་མ་ཏེ་ཏུ་རྟེ་རྟེ་ལྷ་ག་ཏེ་ཏུ་མ་དུ། ཏེ་རྟེ་ཡེ་ནི་རྟེ་ཡེ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
 ཤ་མཆེ་ཡེ་སྐད་ཏེ་ཏུ་ལྷ་ ཨོྲ་རྟེ་རྟེ་རྟེ་རྟེ་སྐད་ ཨོྲ་སྐད་ཏེ་ཏུ་བཟླ་ཡེ་སྐད་།
 དག་ལེགས་འཕེལ། །

ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་བསྟན་བཅོས་གནམ་ལྷགས་
 གྱི་ལམ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་སེང་གོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
 གདམས་པ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད་དང་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ།

རྒྱལ་བ་མ་ཐམ་པ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྱུས་པས་ཕྱག་
 འཛལ་ལོ། །གང་ཞིག་ཤར་བས་ལྟ་ངན་མུན་པའི་ཚོགས། །རིང་གནས་བཏང་སྟེ་འབྲོས་
 པར་ལྟར་ལེན་པ། །སྒོ་བཟང་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་ས་གསུམ་ན། །གྲགས་པའི་འོད་སྟོང་འགྱུད་
 གང་རྟག་པར་རྒྱལ། །ལུང་རིགས་འདབ་གཤོག་རྒྱས་པའི་ལང་ཚོ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ངང་
 པའི་རྒྱལ་བོ་དར་མ་ཞེས། །ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྩལ་བ། །སྟོང་གི་རྣམ་
 དཀར་མཛད་པས་བདག་ཡིད་སྦྱོངས། །བྱབ་བསྟན་གངས་རིའི་སྟོ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་། །
 སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་འབར་བའི་སྤར་བྱིམ་འཆང་། །མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་སེང་གོ་དགེ་ལེགས་
 དཔལ། །ཚོལ་ངན་གཉིས་འབྱུང་ཕྱོས་པའི་ཀླད་པ་འགོམས། །རྗེ་བཙུན་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་
 གདམས་པའི་བཙུད། །ངོམས་པ་མེད་པར་འབྱུངས་(༡༣)པའི་ལུས་སྟོབས་ཅན། །འཇམ་
 དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཁོ་བོ་ཡི། །ཡིད་ལ་མི་འཆར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་། །རྟོན་
 བཀྱར་འདོད་པའི་ཆང་གིས་ཡིད་རབ་ཕྱོས། །བག་མེད་ཐོ་ཅོའི་སྟོང་པས་བརྟུལ་ཞུགས་
 ཉམས། །ངག་གིས་མུ་ཅོར་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལེན་པ། །འདི་དག་མཁས་པའི་མདུན་སར་

གཞེས་པར་བྱ། །ཆོས་དང་དོན་ལྡན་སྤྱི་བའི་འབེལ་གཏམ་གྱིས། །རིགས་ལམ་ཕྱ་མོ་
འབྱེད་པའི་མཁས་པ་དག །གཏོལ་མེད་བྱུང་རྒྱལ་སྤྱི་བའི་བྱིས་པ་དང་། །ལྷན་ཅིག་
བརྒྱལ་ལན་བགྱིད་པར་མི་སྤྱོད་མོད། །དྲི་བལ་མཁའ་ལ་ཤར་བའི་འོད་སྟོང་ཅན། །ཉི་
ཟེར་སྤྱང་མའི་གཤོག་པས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་། །འཕྱོག་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་ཐུང་ན་སེལ་བའི་སྤྱད།
ཁོ་བོས་དག་གི་མཆོད་སྦྱོར་འདི་བརྩམ་མོ། །

དེ་ཡང་འདི་སྤྱད་ཅས་ཐོས་ཏེ། །ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱང་ས་འདིར། །སྟོན་རབས་
སུ་(༡༧)ཕྱོན་པའི་སྦྱེས་ཆེན་དག་གིས། །དང་བོར་བྱབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དྲི་མ་མེད་པ་
མཐོས་ཏེ། །སྟོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྦྱབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀྱི་བྱ་བས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ལས།
མཆོག་པ་དང་ལོག་པར་ཆོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མ་བསལ་བའི་སྟོན་ས་བརྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་བྱི་དོར་བགྱིད་པའི་ཐབས་སུ། །སྦྱབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྒྱ་
ཆེར་བགྱིད་པའི་མངོན་པར་བརྟོན་པ་ལྟོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གྲག་གོ། །

རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པར་ལྟང་བས་འགྲམ་རྒྱལ་བའི་བྱིས་ཀྱི་བྱིས་
པའི་སྦྱོ་བོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཤ་རྒྱུགས་འཛིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་རྒྱང་
དུ་ཀླན་པོའི་རྗེས་སུ་སྦྱོས་པ་ལྟར། །རང་བྱོགས་བསྦྱབ་པ་དང་གཞན་བྱོགས་སུན་འབྱིན་
པའི་བརྒྱལ་ལན་གྱི་གཏམ་དབུས་གཙང་གི་སའི་བྱོགས་འདིར་ཡི་གེ་བྱིས་པ་དུ་མ་ཅིག་
སྤྱང་བ་ལས། །རྗེ་བརྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྒྱལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཆངས་
པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་བར་དུ་རྒྱས་པར་བྱབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འོད་ཟེར་ཕྱག་དོག་གི་མིག་
གིས་བརྟ་བར་མ་བཟོད་དེ། །ཆོག་ངན་གྱི་སུན་པའི་ཁུང་སྤྱང་སྦྱབས་འཆར་བ་ལྟར་བྱེད་
པའི་བྱིས་པའི་སྦྱོ་བོ་འབྱུང་བའི་བྱ་དང་མཆུངས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །འཕགས་པ་གྲུ་སྦྱབ་

གྱི་དགོངས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་རི་ལྷ་ར་བཀྲལ་
 བའི་ཐལ་འགྱུར་(༡༣)གྱི་ལྷགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲན་ཆད་བོད་གྱི་དབུ་མའི་བཤད་
 སྒོལ་འཛིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མ་རུས་ཤིང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
 གྱི་བག་ཆགས་གཏིང་ཚུགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྟོག་གེ་པ་དག་གིས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་
 ཡིད་ལ་སྒྲག་པ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པའི་གནད་ཐ་མོ་འགའ་ཞིག །རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་སྒྲོས་ཆེན་
 པོ་རྣམས་སུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་རགས་པ་ཙམ་མིག་གི་ལམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། མཐའ་མ་ཆོད་
 བའི་བདེ་ཆད་གྱི་གཏམ་ཐར་ཐོར་ཙམ་རྣ་བར་ལྷུང་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས། ཐོག་མ་མེད་པ་
 རས་རང་ཉིད་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་བག་ཆགས་འབྲུག་པོ་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་སད་དེ།
 རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཁོར་དང་སྒྱུན་བདག་སོགས་གྱི་ངོར། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་
 རང་ཉིད་མངོན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྷུར་བྱངས་ན། རྟེན་པ་དང་བཀྲུར་སྟེ་ལྷག་པར་འཐོབ་
 པོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བརྟགས་པས། རྗེ་སྤྱི་མའི་དམ་བཅའ་དེ་དག་སུན་འབྱེན་པའི་ངལ་བ་
 ལ་ཞུགས་ཏེ། ཆོག་སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེ་ཆེས་མང་དུ་བརྩམས་གདའ་བ་ལས། རེ་རེ་ནས་མཐའ་
 དག་པར་བཀྲུགས་ཏེ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བབ་པར་བཀྲལ་ཞིང་
 བརྟག་པར་བྱས་ན། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡང་མི་སྤང་ན། སུན་འབྱེན་
 ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་བསྟོན་གཏམ་གྱི་ཅལ་ཅལ་གྱི་སྟེན་
 ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོངས་སུ་ཆུད་རུས་པར་ཆེས་སྤྲོ་མོད། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུ་མཐོང་
 ཞིང་ཐོས་པའི་དབུས་གཙང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྗེ་སྤྱི་མའི་ལྷགས་འཛིན་པ་མཐའ་
 དག་གིས་ཀྱང་། སྟོན་(༡༤)རྒྱལ་གོག་གི་ནང་ནས་འོར་བུ་སྤྱག་པ་ལས་ག་ལ་ལོང་ཞེས་
 འདི་ལྟ་བུའི་བསྟོན་གཏམ་ལ་སྒྲག་ཤོ་བའི་གནས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལན་ལྟོན་པའི་ངལ་བ་མ་
 བྱས་པར་སྤང་ངོ་། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མའི་ལྷགས་ལ་ཆེས་དད་པའི་ལས་དང་པོ་བའལག་འཁྱིལ།
སྟེ་ལ་དགར་བའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མི་གཙང་བའི་རག་པ་རྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་གོས་པར་གྱུར་ན་
མི་རུང་ངོ་སྟམ་དུ་སེམས་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འདིའི་ལན་རྩུང་ཟད་བཞུད་དགོས་ཞེས་
རྒྱུ་རེད་པོ་ནས་བསྒྲུལ་བས། དེ་དག་གི་ངོ་མ་བསྒྲོག་སྟེ་ཉ་ཅད་རགས་པའི་གནས་འགའ་
ཞིག་ལ་རིགས་ལམ་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་ལན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཞན་ལྷགས་བརྗོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ།

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། གཞན་ལྷགས་བརྗོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན། དེ་ལ་སྟུན་
འབྲེན་བརྗོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན། རང་ལྷགས་བཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན། དོན་
བསྟུས་ཏེ་སྤྱར་བག་ཡོད་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཡིག་ཆ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཀྱིས་
ཚུད་པའི་བཀའ་ཐོ་དང་ལན་གྱི་བཀའ་ཐོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །
དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཐོག་མར་བརྗོད་པ་ན། དོལ་བོ་བ་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་གཉིས་
ལས། ཐོག་མར་དོལ་བོ་བའི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་དོགས་རྒྱུད་བས་རེ་ཞིག་
བཞག་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བའི་ལྷགས་བཀོད་པ་ན། དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་།
ཀུན་རྗེ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་དག་ལས་འབྲེས་པའི་དོན་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས།
དང་པོའི་སྒྲུབས་སུ། དབུ་མའི་དགག་བྱ་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། རྗེའི་གསུང་གི་ཚིག་ཟེན་སོར་བཞག་མིན་
པས། ཁྱོད་རང་གིས་དགོངས་པ་གོ་ནས་བསྒྱུར་བའི་ལྷགས་སུ་སྒྲུབ་ནའང་། བདུ་ལ་མ་
བྱུང་པའི་རྣམ་འགྱུར་(༤ན)ཐོག་མར་བསྟན་པ་སྟེ། དབུ་མའི་དགག་བྱ་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་གི་

བརྟེན་ཡིན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་དེ་གང་དུ་ངོས་བཟུང་བ་ཡོད། དབུ་མ་ནི་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་
 ལུགས་འདོད་ལ། དེའི་དགག་བྱ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་སྟུང་ན།
 བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་དག། བདེན་འཛིན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་དགག་བྱར་འོང་
 མོད། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་གྱི་དགག་བྱར། རྗེས་མི་ལམ་དུ་ཡང་ག་
 ལ་བཞེད། གཞན་དུ་ན་ཙོང་ཁ་པས་སྒྲུ་རྟག་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་སྒྲུ་མི་རྟག་པའི་དགག་བྱར་
 ཡང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་ཁྱོད་རང་གནས་པའི་ཡུལ་རྒྱུད་དེར་གློག་ཏུ་བསྟོན་གཏམ་
 མང་དུ་སྒྲོས་ཤིག། །དེ་ལ་སྦྱར་དགག་བྱ་ཞེས་པ་ལ། མཐས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སེང་གས་
 གསུངས་པ་བཞིན། རིགས་པའི་དགག་བྱ་དང་ལམ་གྱི་དགག་བྱའམ་སྒྲོའི་དགག་བྱ་
 ཞེས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས། དང་པོ་ཐ་སྙད་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་
 དང་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འདི་ལ་
 རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྟགས་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱོག་ཕྱོགས་དེ་ལ་དེའི་དགག་
 བྱར་བྱས་པའོ། །

ལམ་གྱི་འམ་སྒྲོའི་དགག་བྱ་ནི། སྦྱིབ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་དེ་དེ་ལྟར་དུ་ཁྱོད་
 རང་གི་སྒྲུ་མ་ཀུན་རིག་པའམ་དེས་ཀྱང་བཞེད་པར་ཕར་བྱིན་གྱི་རྒྱུར་གསལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་ནི། དེད་གྱི་ལུགས་ལ་ཐ་
 སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་པས། བདེན་འཛིན་དེར་འོང་དོན་ག་ལ་ཡོད། དེ་བས་ན་
 ཁྱོད་སྒྲུབ་པར་འདོད་ན། ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཐོག་མར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མའི་ལུགས་
 གྱི་དོན་དམ་ལ་(༧བ)དཔྱོད་པའི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་སྤྱོད་མོ་ནི། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་སྦྱར་
 ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

དེའི་མཇུག་ཏུ་བདེན་པའི་ཚད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་

རང་གི་སྔོན་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཡོད་ན། ཞེས་བྲིས་སྤང་བ་འདི་ལ། རྗེའི་
བཞེད་པ་བསྐྱར་བའི་ལྷགས་སུ་སྤང་ན་འདི་ཚོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཏུ་ཅད་ལྟོད་པས། བྱོད་
རང་གི་ཚིག་འདི་ཉན་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་རྗེའི་བཞེད་པའི་གནད་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཐོག་མར་
གོ་མི་རུས་ཤིང་། དེ་མ་གོ་ན་བྱོད་རང་གིས་སུན་འབྲིན་འཕངས་པ་རྣམས་གང་དུ་སོང་
ཡང་རྟོགས་མི་རུས་པས། ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་པའི་ཚུལ་ཁོ་བོས་དམིགས་
ཐུད་པར་བརྗོད་ཀྱི། འདོད་ན་ན་བ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་པར་གྱིས་ཤིག །

དེ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཆེ་རྒྱུ་རྣམས་སུ། བདེན་པར་མེད། ཇོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་མེད། དེ་ཁོ་ནར་མེད། ཅེས་སྐྱབས་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོ་འགོག་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡང་ཡང་འབྱུང་མོད། ཇི་ཙམ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཚད་གསལ་
པོར་བཟུང་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྷགས་ནི། བཞི་བརྒྱ་པའི་
འགྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པས་གོ་རུས་པ་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་།
ད་དུང་དེ་ལ་ཞིབ་ཆའི་འཆར་ཚུལ་ཅུང་ཟད་དགོས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོའི་ངོས་འཛིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་
གང་དུ་འང་གསལ་པོར་ཐོན་པ་མ་བྱུང་བས། དཔུ་མ་སྤང་བར། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྟུན་པའི་ཇོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
ཁོ་ནའོ། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པས། རེ་ཞིག་དེའི་འགལ་སྒྲ་དོན་དམ་དུ་
གྲུབ་ཚད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞེད་དོ་ཞེས། རྗེ་ཉིད་གྱིས་དང་པོར་དཔུ་མ་སྤང་བའི་ཚོག་
ལ་(༡༣)འབྱུབ་སྤྲོད། དེ་རྗེས་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱུ་མ་དབེར་བྱེད་ལྷགས་དང་ལྷགས་
པར་གྲུང་བསྐྱིགས་པ་ན། དང་པོར་འོལ་སྦྱི་ཙམ་བརྗོད་པའི་ཆོ། སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་
གིས་གཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྔོན་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། ཞེས་གསུངས་

པ་དང་། བྱིས་སྒོ་དེ་ཡང་གང་སྟམ་ན། སྒོ་གནོད་མེད་ལ་བྱའི། སྒོ་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱ་
བར་གསུངས་ཤིང་། སྒོ་གནོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པས་
དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་འབྲལ་བའི་སྒོས་འདོད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མ་
འབྲལ་བའི་དོན་ཡང་། དོན་དེའི་རང་ངོས་ཀྱི་སྔོན་ལྷགས་ལྟར་སྒོ་དེ་འཇམ་རྒྱས་པ་ལ་
འདོད་པར་སྦྱང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྟངས་དུ་ཡོད་པའི་གོ་དོན། བུམ་
པའི་ཡུལ་རང་གི་བྱན་མོང་མིན་པའི་སྔོན་ལྷགས་ལྟར་འཇམ་རྒྱས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ལ་
སྦྱང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞེད་པས། བུམ་པ་སྒོ་དེས་པར་མ་བཞག་གོང་ནས་ད་
གཟོད་སྒོ་དེས་འཇམ་རྒྱའི་བུམ་པ་རང་ངོས་ཀྱི་སྔོན་ལྷགས་ཤིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡོད་
པར་བཞེད་པས། བུམ་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་བཞེད་པའི་གནད་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བུམ་པ་སྒོ་ཞིག་ལ་སྦྱང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
ལོས་འཛིག་སྟེ། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དབང་ཙམ་གྱི་བུམ་པ་འཛིག་རྒྱས་པར་བཞེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་རང་རྒྱད་པ་ལྟར་བུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྔོན་ལྷགས་མ་འབྲལ་བའི་སྒོ་
གནོད་མེད་ཁོ་ནས་ཡོད་པར་འཛིག་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པའི་སྔོན་ལྷགས་ལ་འབྲལ་
པའི་སྒོས་ཀྱང་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛིག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གནད་(༥བ)ཀྱིས་རང་རྒྱད་པས་ཚུར་མཐོང་གི་བུམ་འཛིན་ཚད་མ་ལྟ་
བུ་ནི་རང་གི་གཞལ་བུ་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མ་འབྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་
པས་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་བུམ་འཛིན་ཚད་མ་བུམ་པ་ལ་མ་འབྲལ་བ་གཏན་མི་རྟོད་པས།

ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུལ་བ་བྱད། ཅེས་དམ་བཅའ་
བར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་གཞལ་བྱ་མཐའ་དག་རང་འཇལ་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་པར་འཛིན་དགོས་པར་ལོས་འདོད། འོན་ཀྱང་ཚད་མ་དེ་ཉིད་
ཡུལ་དེའི་སྔོན་ལུགས་ལ་འབྱུལ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་འཇལ་རུས་པ། ཐལ་འགྱུར་བ་མ་
གཏོགས་དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཛིན་མི་ཤེས་པས། ཇི་ཙམ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་
པའི་འཛིན་མཚམས་ཡེ་མི་འདྲ་བས། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་
པ་སོགས་ཀྱང་གནས་ཕྱ་མོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་གཏད་དོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེའི་བཞེད་པ་གསལ་པོར་སྒྱུར་འདོད་ན། རང་རྒྱུད་པས་བུམ་
པ་ལྟ་བུའི་སྒྲེང་དུ་སློ་མ་འབྱུལ་བ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་
སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་བྱུང་ན་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད། ཅེས་པ་ལྟ་
བུའི་གོ་བ་དམིགས་བྱེ་བའི་གསལ་སིང་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲུས་ན། ཉན་པ་པོས་ཀྱང་རྗེ་
ཙོང་ཁ་བའི་བཞེད་ཚུལ་གསལ་པོར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་རུས་པས། ཁྱོད་རང་གི་སུན་འབྱེན་
ནམས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ་རྗེ་ལྟར་འགྲོ་ཚུལ་སོགས་གསལ་པོར་གོ་བར་འགྱུར་ལ། སློ་
ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་ཞེས་སོགས་ཏ་ལེ་ཏ་ལེའི་བརྗོད་ཚུལ་རྩིང་པོས་ཁྱོད་རང་
ནམས་ཀྱི་ཆེ་བའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མ་འཇུག་ཅིག །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནམས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱུད་(༦ན)བའི་དགག་
བྱར་བྱེད་པ་ནི་དགག་བྱ་རགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱ་བ་ནི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་རྟེན་
པ་ཅིག་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་པས། ཞེས་བྲིས་སྒྲུང་བ་འདི་ཡང་། ཁྱོད་
རང་གི་སློ་གོས་ཏ་ཙང་རྩིང་པོ་གོ་བ་ཉལ་ཉལ་གཅིག་ཤར་བ་དེ་ཉིད་རྗེའི་བཞེད་པར་

འདུག་སྐྱམ་དུ་ཐོམ་རྒྱག་གིས་བརྗོད་པར་སྤང་བས། རྗེ་བཞེད་མི་བཞེད་རི་ལྟར་ཡིན་
བལྟ་བར་བྱའི། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འདུག་པ་དེ་བས་ཅུང་ཟད་ཕྱ་ཙམ་དུ་གྱིས་ལ་ཉོན་ཅིག །

དེ་ལ་དབྱུང་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཐམས་
ཅད་ཐ་སྟད་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཐ་སྟད་ལ། མ་བཏགས་མ་དབྱུད་པའི་ཆེ་བསྟོན་མེད་དུ་
གྱུབ་པ་དང་། ཐ་སྟད་བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོམ་པར་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་གཏན་
མེད་རྟེན་པར་བཞེད་པ་ལ་བྱུད་པར་མེད་དེ། རི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ལོན། །ཀྱན་རྗོད་གཞན་
ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། བྱོད་རང་གིས་ཀྱང་འོག་དུ། མ་བཏགས་གཅིག་
ལུར་ཉམས་དགའ་བ། །ཞེས་བྲིས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་རི་ཙམ་ཐ་སྟད་བཏགས་པར་འཛིག་པ་དང་། རི་ཙམ་ནས་བཏགས་
དོན་བཅའ་བར་འཛིག་པའི་འཛིག་མཆོམས་ཡེ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་བུམ་
པའི་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་ཆོགས་ཙམ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྟད་བསྟོན་མེད་དང་། རྟོག་
པས་དེ་ལྟར་བཏགས་ཙམ་དེ་ཉིད་གྱིས་བུམ་པ་ཐ་སྟད་དུ་མ་བཏགས་མ་དབྱུད་པར་གྱུབ་
པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྩལ་རྩས་བརྒྱད་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བཏགས་ཙམ་དེས་མ་ཆོམ་པར། བཏགས་
པའི་དོན་གྱི་བུམ་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅས་དཔྱོད་པ་ནས། བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་
ལ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་བུམ་པ་མ་བཏགས་མ་དབྱུད་པར་གྱུབ་ཅེས་པའི་དོན། བཤད་
མ་ཐག་པ་(༥བ)ལྟར་རྩལ་རྩས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ། བུམ་པ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ལ་མ་
འབྱུལ་པའི་སྟོ་ཞིག་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བུམ་པ་བཞག་པ་ནི། ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པའི་
དོན་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཆོམ་པར་ད་དུང་བུམ་པ་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
རི་ལྟར་གྱུབ་དཔྱོད་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་བས། ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པ་
ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་འཆོལ་ལྷགས་དེ་ལྟར་བཅའ་བའི་ཆེ་བུམ་པ་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་

དང་། རང་རྒྱུད་པ་རང་གིས་འདོད་པའི་བཏགས་དོན་འཛོལ་ལུགས་དེ་ལྟར་དུ་བཅལ་བའི་ཆེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བཏགས་དོན་བཅལ་བའི་དེ་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱོད་མོར་འདོད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ནི་བཏགས་དོན་བཅལ་བའི་ཆེ་རྟེན་པ་ཅིག་ཡོད་ན། ཞེས་རྗེའི་ལུགས་བཀོད་པ་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་མོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེའི་བཞེད་པ་གསལ་བོར་སྦྱོར་འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་པར་བཏགས་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར། ལུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱོད་མོར་འདོད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ། བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་བུག་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ཁྱོད་རང་ལ་བརྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་སློ་ཅིང་དང་ཉམ་པ་སྒྲགས་པའི་པོ་སྒྲོབ་དེ་ཉིད་སྒྲར་འོངས་པ་སྟེ། རྗེ་སློ་མའི་ལུགས་ཀྱི་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི། བདེན་མེད་རྟགས་པའི་སློ་ལ་ཟེར་གྱི། དེའི་ལུལ་བདེན་མེད་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དཔུ་མའི་ལྟ་བར་བྲིས་པ་གཞིན་རུའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མ་སྦྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་ཀྱང་(ལྔ)བཞེད་དེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་གཞིའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཡབ་ནས། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། ཞེས་གནས་ལུགས་དེ་བསྒྲོམས་པའམ་རྟགས་པའི་སློ་ལ་དཔུ་མའི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། །

མདོར་ན་གཞིའི་གནས་ལུགས་སྤྱོད་མོ་རྟགས་པའི་སློ་ལ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ལུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔུ་མའི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་། བྱོད་རང་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཀ་དབུ་མའི་ལྟ་བར་འདོད་ན།
བྱོད་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཡོད་མེད་སྟགས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་པོ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་ཐལ།
མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་
མཐའ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། །བྱོད་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་སྒྲངས། ལན་མཐའ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་
མི་བྱེད་པ་བྱོད། སྒྲ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས། རོ་ཆ་བའི་གནས་
ལ་ཡང་བ་མེད་པར་བྱོད་རང་གི་འཁོར་རེ་བ་འཆའ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྒྲོགས་
ཤིག །ཁ་ནས་ཐོན་ཆད་དང་ཡིད་ལ་དུན་ཆད་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་སེམས་
པ་བྱོད་ལ་འདི་འདྲ་བའི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བ་མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ། བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་
དགག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་
པ་ནི། རྗེའི་གསུང་གི་དོན་ལ་སྒྱུན་མི་འདུག་པར་མཐོང་ཡང་། བྱོད་རང་བྱད་མཁན་གྱི་
སྒྱུན་བདག་དང་འཁོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་ཁྱོམ་ཤོགས་གྱི་ཉད་རྟུང་ལ་བ་ན་(ཡེ་བ)
ཅིས་ཁར་འགྲོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་སྒྲུས་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མངོན་
ཞེན་དེས། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་རྗེ་སྒྲུམས་བྱོད་ལ་སྒྲོག་གཏམ་དུ་གསུངས་
ན་མ་གཏོགས་གསུང་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། བདེན་པར་མེད་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་
སྒོ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་འདྲ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ག་ལ་ཟེར། སྒོས་ཡུལ་འཛིན་པ་དང་རྟོགས་པ་ཙམ་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་རྣམས་
ལ་ཡོད་མོད་གྱི། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ག་ལ་ཡིན། བྱོད་རང་ཆད་གི་ །ཞེན་བྱེད་
རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། ཅིས་པ་དེ་ཡང་བརྗོད་དམ། ཅི་སྟེ་དེར་འཛིན་པ་དང་དེར་ཞེན་

པ་བྱད་པར་ཡོད་མེད་སྟམ་དུ་ད་དུང་ནན་སྒྲིབ་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དེས་
 ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤུང་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་པ་བྱོད་
 རང་གིས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་མཐོང་ལམ་དེ་དང་ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྒྲངས་དངོས་སུ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་ལྷར་
 ན་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་འཛིན་སྒྲངས་མེད་པས་སྤོའི་རྣམ་པ་མེད་པར་
 ཡང་ཁས་ལོང་ལ། གསུང་རབ་ལ་གྲགས་པའི་བདེ་དང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
 རིངས་པར་བྱད་ཅིག །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བའི་རྣམ་གཞག་ཅེས། རྗེའི་ལུགས་ཕྱོགས་སུ་མར་
 བརྫོད་པའི་སྐབས་སུ། འདི་ནི་ལྷས་བྱིན་ནོ་འདི་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྣ་བའོ། །ཞེས་སྐགས་ཐ་
 སྟོང་བཏགས་པའི་ཆོན། ཐ་སྟོང་དེའི་དབང་གི་ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་བྱིན་གྱི་རྣ་བ་སྐགས་
 ཡོད་པར་འཛིན་གི། དེ་ལས་གཞན་པའི་འཛིན་བྱེད་མེད་པ་ནི། (༡༣)ཐ་སྟོང་དུ་
 ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། འོག་དུ་བྱོད་རང་གིས་འདི་ལ་དགག་པ་བརྫོད་པ་
 བ། གང་ཟག་སྐགས་ཐ་སྟོང་དུ་འཛིན་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོང་དེ་ཡིན་ན། མིང་གི་ཐ་སྟོང་ཁོ་
 ན་ཡིན་པས་བྱེད་ཅེས་པར་གོ་འདུག་པས། འདི་ཡང་བྱོད་ཀྱི་སྤོ་གིན་དུ་རྩིང་བ་ཁོ་ནས་
 རོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱར་ཐ་སྟོང་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོང་ནི། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྤོ་
 དང་ནང་གི་སྤོ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་སྟེ། ད་ལྟ་ཆད་མ་པ་དག་ལ་སྤོ་སྤོའི་ཐ་སྟོང་ཅེས་རྒྱང་
 ལྷར་གྲགས་པ་དང་འབྲེལ། །

དོན་དེ་ལྷར་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས། ཐང་སག་པའི་དབུ་མའི་བཤད་སྟོལ་སྡུ་མ་
 རྣམས་ཀྱིས། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་སྐགས་སྤོ་ལུའ་བའི་ངོར་ཡང་ཡོད། རྣམ་བརྫོད་པའི་

དོར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒོ་འབྲུལ་པ་དེ་དང་ཆོད་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་པོ་ལ་ཐ་སྟད་ཅེས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། རི་བོར་
རྩ་དང་ནམ་མཁའི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐ་སྟད་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོར་ཡོད་པས། ཀ་ལུམ་
དང་རི་བོར་རྩ་ལ་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་མཆུངས་ཤིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་
པས། བྱེད་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པ་བྱེད་ཅེས་སོགས་དམ་བཅའ་བ་
དུས་ཕྱིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མ་ཉམས་པར་སྒྲུང་ལ། བྱེད་འབྲུལ་བའི་ཐང་སྐྱུ་པའི་རྗེས་འབྲང་
སྒྲུང་རྒྱས་ཕྱིས་རྒྱས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའོ། །

དེས་ན་ལྷགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱུན་ཆོད་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་
མི་ཆོད་པར་འདོད་ལ། རྗེ་སྒྲ་མས་དོན་དམ་དུ་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་། ཐ་
སྟད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཆོད་པར་བཞེད་པས། དེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་
སྟད་འཛིན་མ་ཤེས་པས་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཞིང་། རྗེ་རང་ཉིད་ཐ་(འབྲུལ་)སྟད་ཙམ་དུ་ཡོད་
པ་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆད་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པར་མཛད་པས་ཆད་མཐའ་
ལས་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པ་ལ། བྱེད་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆད་མཐའ་དང་
བྲལ་བ་དང་། རྗེ་ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་ལེགས་
པར་འཛིན་ཤེས་ནས། ལུམ་པ་དང་རི་བོར་གི་རྩ་གཉིས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་གཏན་མི་
མཆུངས་པ་བཞེད་པ་ལ། ཆད་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བོས་རྩད་པའི་བསྟོན་གཏམ་
ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི། ལྷུལ་བྱོགས་དེར་བྲིམས་ཡོད་ན་ཆད་པས་གཅད་པའི་རིགས་སོ། །

དེས་ན་རྗེའི་ལྷགས་ལ་ལུམ་པ་དང་སྟམ་བུ་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་པར་གཞག་
ཙམ་མ་གཏོགས་ལྷུལ་རང་དོས་ནས་འཛིན་བྱེད་གཞན་མེད་པས། ཐ་སྟད་ཀྱིས་པར་

བཏགས་ནས་ཡོད་པར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཛིག་ཚུལ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། འཛིག་བྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་བཞེད་པ་
 ག་ལ་ཡིན། དེ་བས་ན། ད་དུང་ཁྱོད་ཕྱགས་སྒྲ་མའི་ནམ་མ་ལངས་པར་འདུག་པས། དེ་
 ཞིག་དགག་པའི་ཉི་མ་འཆད་པར་མ་ཚུམ་ཞིག་གོ།

འོ་ན་རྗེ་ཙཱ་ཁ་པའི་ལྷགས་ལ་བུམ་པ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
 མེད་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་པར་
 བཏགས་ཅམ་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་བུམ་པ་ཐ་སྙད་
 ཡོད་པར་འཛིག་ཅུས་པ་དང་། དེ་ཅམ་གྱིས་རི་བོང་ར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཅུས་
 པའི་ཁྱད་པར། ལུལ་དེ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་རང་ངོས་ནས་འབྱེད་པར་གཏན་མི་ཅུས་ཤིང་། འཛིག་
 བྱེད་སྒྲ་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་(ལེན)པའི་སྒྲོ་གཞན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་
 པར་བྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་མཚམས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་ཤེས་དགོས་ལ། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལྷ་བའི་གོ་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལྷ་བའི་མཐར་ཞིབ་ཏུ་ཆོད་
 པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་གོ་བ་ད་ལྷ་སྤྱིད་
 མཐའ་ཅམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་ཡང་ཡང་གསུང་ངོ་། །བཤད་མ་ཐག་པའི་དོགས་
 པ་ཕྱ་མོ་འདི་ནི། རྗེའི་རྗེས་འབྲང་པལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་འཕྱིག་མ་ཚུད་ན། ཁྱོད་ལྷ་བའི་སྒྲོ་
 གྲོས་ཅིང་བོས་གོ་བ་ག་ལ་སྤྱིད། འོན་ཀྱང་འདི་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་བོ་ཞིག་ལ་ལྷ་
 བ་ཕྱ་མོའི་བག་ཆགས་འཛིག་ཅུས་པས། ཁ་ཆེམས་རྒྱང་བསྐྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཟུར་ཅམ་བརྟ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས་སྒྲག་པ་སྒྲིེ་བའི་གནས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་འཕྱོས་པའི་དོན་ཞེས་རྗེའི་བཞེད་པ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ།
 ཤེས་སྒྲིབ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཉོན་

མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྒྱུར་བའི་ཆོད་ལྟ་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཟོལ་ཐབས་ཀྱིས། ཡ་རོལ་པོའི་བསམ་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོག་ཟུར་གཅིག་བསྐྱར་
 བས་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱོན་འབྱེད་བཟོས་པའི་ལག་ལེན་བོད་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་པ་རྣམས་ལ་འདུག་
 པ་ལྟར་བྱེད་ན་མ་གཏོགས། ཡ་རོལ་པོའི་བསམ་དོན་གནས་སྒྱུར་འདོད་ན། འདི་ལྟར་
 ཡིན་ཏེ། རྗེའི་གསུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་ཙམ་དུ། ཉོན་མོངས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་
 ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཆ་གཉིས་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་
 མོངས་པ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་(ལ་བ)ཆགས་ཕྱ་མོ་ཡིན་པ་ལ། རྒྱུན་དང་
 སྤྱད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བསྐྱེད་མི་རུས་ཤིང་། གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཙམ་
 སྐྱེད་རུས་པ་དེ་ཉིད་དོ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྒྱུར་མའི་བསམ་
 དོན་མ་རྟོགས་པའོ། །

ཡང་དེའི་འཇུག་ཏུ་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 སྟག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སེམས་པར་བྱས་པས། ཞེས་སོགས་བྲིས་
 སྒྲུང་བ་འདི་ལའང་། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 སྟག་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པ་དང་། ཕྱ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་སྟག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སོ་སྟེ་ལ་མེད་
 པའི་བྱད་པར་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཡང་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བར་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་འདི་ཡན་ཆད་དུ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྱུར་འདོད་ཀྱང་སྒྱུར་ལུགས་
 མ་ཤེས་པ་དང་། ཡ་རོལ་པོའི་བསམ་དོན་མ་གོ་བ་དང་། བསྐྱོན་གཏམ་གྱི་རྟོང་བྱས་
 པའི་ཚུལ་རྣམས་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་བཟོས་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། གཞུང་ལུགས་ལྟ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་སྒྲུངས་པར། རྒྱུན་པོའི་གྲོང་ཆོག་

སྒྲ་བ་ལྟར་སྒྲངས་པས། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའམ་མི་ཤེས་པར། །དགག་སྒྲུབ་
གྲལ་ལ་རིངས་པར་འཇུག་པ་མཛར། །བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དེ་ལ་སྐྱེན་འབྱེན་བརྗོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྐྱེན་པ་ལས་

རེད་མདའ་བ་སྐྱེན་འབྱེན་པ་མི་མཁས་པ་བསྐྱེན་པ།

ཀྱ་ཡེ་ལེགས་པར་ལྟོས་ཤིག་ཤེས་ལྡན་དག །རང་ཆོག་སྒྲ་བྱི་འགལ་བའི་ལྷག་
ཆོད་གྱིས། །གཞན་ལྷགས་འགོག་པའི་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་པ། །སྤང་སྤྱང་རང་གི་དབྱུག་
པས་བྲབ་པར་བྱ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱེན་འབྱེན་བརྗོད་པ་མི་མཁས་པར་བསྐྱེན་པ་ལ་གཉིས། །རེད་
མདའ་བ་སྐྱེན་འབྱེན་པ་མི་འཐད་པར་བསྐྱེན་པ་དང་། རྗེ་ཙོང་བ་སྐྱེན་(༡༠ན)འབྱེན་པ་
མི་འཐད་པར་བསྐྱེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེ་ལ་བྱེད་གྱིས་དོལ་པོ་བ་ལ་རེད་མདའ་པས་
དགག་པ་བརྗོད་ཚུལ་རྣམས་བྲིས་བྲིན་པའི་འོག་ཏུ། འོན་ཀྱང་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་རྣམས་
ལ་བརྟགས་ན་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བར་སྐྱབས་སུ། རྗེ་བཙུན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་
རིག་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་དང་། མཐར་གད་པ་ལ་བྱུག་ཀྱང་ལོག་མི་ཤེས་
པའོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྲིས་པ་རྣམས། དོལ་པོ་བ་དང་རེད་མདའ་བ་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་བྱོད་གྱིས་བཀའ་གཟུབ་ཏུ་བའི་ལྷགས་སུ་སྤྲང་བ་སྦྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་རང་ཐོག་ཏུ་
མ་བབ་པའི་གནས་ལ། མ་བཙོལ་བའི་ལྷགས་འབྱེན་བྱེད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་འཛོམ་པ་ཡིན་
ཀྱང་། ད་ལན་འདི་ག་རྟེན་ནམ་འདྲ་བྲགས་ན་སྤྲ་མ་མཛམས་པ་ཡང་ཆོག་དགོད་འཛོར།
ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར། ཏུ་ཅང་མི་འཛམས་ལ། ཅུང་ཟད་བརྟ་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེན་པར་

བྱའི། ཁྱོད་ཅག་དབུས་གཙང་གི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་དཔང་དུ་བཞུགས་ཤིག །

དེ་ལ་དོལ་པོ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་ཀྱན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་མཐའ་
དག་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚེས་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་
ཁས་སྒྲངས་པར་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་བཀོད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། དབུས་གཙང་གི་མཚན་
ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོལ་པོ་བས་ཤེས་
པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡང་བྲིས་བཞིན་
པ་འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དག་པོ་གང་དུ་འབྱུང་བའི་འབྱུང་ཁུང་གྲུ་གསུམ་པ་ཅིག་ལེགས་པར་
བཅོས་ནས། ད་ནི་ལས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་རང་བཤོ་སྒྲིང་ཤེས་པ་རྣམས་གཟིགས་
མཛོད་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། དོལ་པོ་བས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་ཁས་
སྒྲངས་པར་ཐལ་(༡༠བ)འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟགས་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། དོལ་པོ་བས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དོལ་པོ་བས་ཤེས་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཁས་
སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུཾ་ལྟར་ཡ་ལྟར་ཅིག །

ཡང་དོལ་པོ་བ་སེམས་ཙམ་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ཀྱན་རིག་གམ་
དེའི་ཡང་ལུང་ཁུངས་སུ་དངས་པ་འདི་ཁོ་ཡིན་ནོ། །དོལ་པོ་བ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་
དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཙམ་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
རྟགས་དངོས། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དབུམ་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཡིན་ན། གཞན་དབང་
བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞོད་བྱེད་ལྟར་ཡ་ལྟར་། གོ་བོ་སྒྲོན་
པ་མ་མེད་པར་བསད་པའི་རོ་འདི་ལ་ལྟོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་རོང་སྟོན་ཤུ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གྲགས་པ། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་རྒྱ་
ཕྱོན་པའི་ཚུལ་ལྷགས་གཞན་ལ་འདོམས་པའི་ངལ་བ་མང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། ཁོ་བོ་ཅག་
གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་མོད་དེ་ཕན་གྱི་སྒྲ་མ་ཀྱན་རིག་གམ་དེ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་སྒྲོས་
ཤིག །

གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་དབུ་མ་པར་སྟོ་སྟོང་བའི་གནས་སྐབས་ཞེས་སོགས་
ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟོང་སྟོང་འདྲ་བའི་གཏམ་ཞིག་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ལ། ཁྱོད་དང་སྒྲ་མ་
ཀྱན་རིག་གཉིས་ཀ་ན་བགའོད་ཅིག །དེ་ལ་བོ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལེགས་
པར་གོ་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས། བྱལ་པ་ནི། ཕྱགས་ཚེས་ངེས་པའི་དུས་སུ་
བདེན་མེད་གྱི་དོན་རྟོགས་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟེས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ཞེས་སྒྲ་མ་ཀྱན་རིག་
གིས་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། (༡༡ན)བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་བཞོད་
མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་ས་ཆེན་པོ་ཇི་སྟེད་གནས་གྱི་བར་དུ་དམ་བཅའ་འོ། །
འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་མ་གོ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་སུ་བའི་
ཚོལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྟགས་རེ་ཞིག་སོང་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཙམ་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དངོས་འགལ། སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ན་དངོས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་
ལྟར། འགལ་འདུའི་ལུང་པོ་ཆེས་ལྗེ་བ་འདི་ཙམ་ཁྱོད་གཅིག་ལུས་མི་ཐེག་པས། སྒྲ་མ་
ཀྱན་རིག་ལ་འང་བར་བར་དུ་ཁོལ་ལ་མཁྱོགས་པར་འགྲིམས་ཤིག །

མི་ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་འབར་བ་འདིས། །བདུད་སྐལ་པ་ངན་པའི་སྡིང་ལ་གཟིར། །
ལ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབུ་འཕང་བསྟོད། །སྐབས་འདིར་ཡང་ཐལ་སྐད་ལན་གསུམ་
སྟོག །ཅིས་དབྱངས་སུ་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། དོལ་པོ་པ་དང་ཁྱོད་གཉིས་ཀས་མཉམ་གཞག་ལ་ཡོང་བའི་སྐབས་
དང་། རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་པའི་སྐབས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་དུ་བྱུན་མོང་དུ་ཁས་བླངས་ནས།
མགོ་ཁྱོས་ཁྱོས་སུ་རྩྱུང་གིན་འདུག་པ། རིགས་ལམ་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་མཁས་པས་
བདེ་མ་སྦྱར་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོར་ཡེ་མ་གྲགས་པར། འཛིག་རྟེན་གླུགས་པ་
འགའ་ཞིག་སྐྱ་མི་རུས་བཞིན་དུ་ཁ་རྒྱས་སྒྲགས་ཏེ་འབག་འབྲུག་ལབ་པ་ལྟར། ག་མིན་
གོ་མིན་གྱི་ཐ་སྟད་མཉམ་གཞག་ལ་ཡོང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་བུ། སྐྱག་
བྱོ་བའི་གནས་ཡིན་པས་བྱད་ཅ་རེ་སོང་ཞིག །ཞེས་ཐལ་མའི་སྐྱ་བུའོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་གྱིས། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་གལ་ཏེ་དོན་དམ་
པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་ཁྱོད་(༡༡བ)དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱང་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་མི་འདོད་དོ། །
འོ་ན་ཁྱོད་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་
དེ། ཀུན་རྫོབ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ལ། དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་དབུ་མ་ཞེས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསུང་ངག །
ས་རི་ལྟ་བུ་མཚུངས་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་བྱངས་འདུག་པ། འདི་
ནི་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གསུང་ངག་འདི་བས་ལྟག་པའི་ལྟ་བུ་
རྣམ་པར་དག་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་
གསུང་འདི་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས། དེད་རང་གཉིས་འདི་ཁ་དབང་དུ་གཞག་སྟེ་
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤན་འབྱེད་པར་བུའོ། །

དེ་ནི་གདོང་འཛོམ་བྱས་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་དུ་ཁྱོད་ངོ་མ་འབྱོལ་བར་རེ་ཞིག་སྟོད་ཅིག །

གལ་ཉེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་
དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ཡོད་མཐར་ལྷུང་བར་བསྟན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་གྱིས་ཡོད་མཐར་
ལྷུང་བར་མི་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

འོ་ན་ཁྱོད་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། མེད་པར་མི་
འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་པར་མེད་ན་མེད་མཐར་ལྷུང་བའི་སྟོན་མེད་པར་
བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་ཁྱོད་གང་དུ་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་
ལྟར་འདོད་དེ། ཞེས་པ་འདིས། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་བོ་ཆལ་བར་གསལ་པར་བྱེད་དེ།
ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་གསུངས་
པས། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་(༡༡ན)གཉིས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་
པ་ལྟར། སྒྲ་མས་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཅིང་། ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསྟོན་དུ་མེད་པས། ད་ཁྱོད་
ལྟར་ན་རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ་གྱིས་མཐའ་བཞི་ཁས་སྒྲངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་
དངོས་མེད་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁུབ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་འདོད་ན་དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ། རྗེ་ལོ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་
ས་སྐྱ་པ་ཁུ་དབོན་དང་མར་པ་དང་མི་ལ་དང་ཐང་སག་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་། སྟོན་པ་ཁྱོད་
ཡན་ཆད་གྱིས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་མཐའ་བྲལ་ལམ་ཞིག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱ་ཙེ་
ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མ་བཏོན་ནམ། སྟོན་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མཐའ་ཡིན།
དངོས་དང་དངོས་མེད་མཐའ་ཡིན། གཅིག་དང་ཐ་དད་མཐའ་ཡིན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་
པ་མཐའ་ཡིན། ཞེས་ཐང་སག་སྤྲ་མའི་ཆོག་སྟོས་ཟུར་མ་ཉམས་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས།

ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་
 ལྟར་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་བསྟོན་མེད་དུ་ཁས་ལེན། དེ་མ་སྤངས་ན་ཆད་མཐའ་ལས་མི་གྲོལ་ཞེས་
 པའི་གསུང་ངག་ཁུངས་སུ་འདྲན་པ་ནི། སྒོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་གཤེད་མ་རལ་གྱི་
 གདེངས་པའི་མདུན་དུ་ཕྱག་པ་ཕུད་དེ། མགོ་བོ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་དང་བྱེད་པར་ཅི་
 འདུག །ས་སྐྱ་པས་ཁས་ལེན་རིགས་པ་ཅམ་ཡོད་ན་ད་ལྟོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་གྲོན་པ་ཁྱོད་གྱིས་དོལ་བོ་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གཤམ་རྒྱལ་གྱིས་ནལ་
 འབྱོར་སྦྱོད་པ་རྣམས་(༡༥)ཀྱང་དབུམ་པར་འདོད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་ངག་དེ་
 ཉིད་བཏོག་ནས་མགོ་བོའི་སྟེང་དུ་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ལོགས་དེ་ཉིད་
 དུ་བྲིས་པ་སོར་མོ་ནང་དུ་ཁྱག་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་
 འདོད་དེ། ཞེས་པ་འདི་ཁྱོད་རང་གིས་བྲིས་ཆར་འདུག་པ། མི་ཞིག་ལ་འདེགས་པའི་
 གྲོགས་ཆོལ་ལ། སྐྱག་མགོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཞོག་ཅིག །དེ་བས་ན་གྲོན་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་
 པ་གཉིས་ཀྱིས། སྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ས་སྐྱ་པའི་དྲི་ཅམ་ཡང་མི་བྱོ་བཞིན་དུ། རང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་སྦྱོད་ངན་པས་རྩམ་ཐུབ་དོགས་ཏེ། ས་སྐྱ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་
 རྣམས་ཁྱི་གན་རྒྱ་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་གདན་དྲངས་པས། དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་
 འདིར་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཕུང་བའི་གནས་ལ་སྐྱར་བ་འདི། འཛིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བོ་
 འགའ་ཞིག་གིས་གཟུགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བརྒྱབ་པར་གཤམ་པ་ལྟར། ས་སྐྱ་པ་མ་
 ཡིན་བཞིན་དུ་ས་སྐྱ་པར་བརྒྱས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་པས། ད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐྱགས་
 དང་ཕྱག་རྒྱས་དགུག་པར་བྱ་སྟེ། ས་སྐྱ་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་ས་སྐྱ་པར་བརྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 འབྱུང་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེན་པར་སྟོན་ཅིག །ཞི་སྟོན་ལྟ་ནི་སྟོན་ཏུ་
 ཞེས་སོགས་དྲག་ཏུ་བརྗོད་པས། རང་གཟུགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་བསྟན་ཏེ་སྐྱག་ཅིང་རིང་

བའི་བན་གཟུགས་ཤིག་འདི་སྒྲད། བདག་ནི་ས་མིན་དགའ་མིན། རྩོམ་མིན་ཕྱག་མིན་གྱི།
གོ་བོ་སྦྱོན་བཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱང་པོར་སྦྱས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན། ད་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་རིགས་
བ་མི་བཟད་ཅིང་འབར་བའི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲུ་དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་རྩལ་ཕྱན་ཅམ་ཡང་
མ་ལུས་པར་བཅོམ་པར་འགྱུར་བས། (༡༣ན)གནས་འདིར་མ་འདུག་པར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོའི་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱད་ཅིག །སྐྱོ་བ་ལྷོ་གཞུ། རེད་མདའ་བ་སྦྱོན་མི་འཐད་པར་བསྒྲན་
ཟེན་ཏོ། །

རྩོམ་ཁ་བ་སྦྱོན་འབྱེན་བ་མི་འཐད་པར་བསྒྲན་པ།

གཉིས་པ་རྩོམ་ཁ་བ་སྦྱོན་འབྱེན་བ་མི་འཐད་པར་བསྒྲན་པ་ནི། བྱོད་རང་གིས་
སྦྱོན་འབྱེན་བརྩོད་བ་རྣམས། རིམ་བ་བཞིན་ཏུ་གང་དུ་སྤོང་ལེགས་པར་བརྟག་པར་བྱའི། །
མིག་ཕྱེ་ལ་ལྟོས་ཤིག །དེ་ལ་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། སྦྱོང་ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་
དགག་བྱ་མིན་པར་འདོད་པ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ལས་འདས་ཏེ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི།
རྩོམ་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ཁས་ལེན་མེད་པར་བཤད་ཟེན་པས། རམ་
མཁའ་སྦྱང་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དེ་འཕེན་རིགས་སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། གང་
ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཞེས་པའི་མདོ་ནི་བྱོད་མ་སྦྱོས་པའི་སྦྱ་རོལ་ནས་ཐང་
སག་པ་སྦྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱངས་པ་ལ། རྩ་འཇུག་གི་ལྷོ་ཆེན་གཉིས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་
གཉིས་བྱང་དེས་རྣམ་འབྱེད་སོགས་འདི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འདི་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བསྒྲན་པ་བྱོད་

གྲིས་མཐོང་ཡང་། ཁམས་པའི་ཕྱོད་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ཆེ། འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་དུ་མདོ་
འདི་དངས་ནས། དེ་ལྟར་ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནི་ནམ་
རྟོག་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཅམ་གྱི་དུས་སུ་ནམ་རྟོག་གི་རྒྱ་
བ་མེད་ཅེས་གཏན་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་གཉིས་སྒྲུང་
ཕྱ་མོ་ཡང་རྩལ་པས་ནམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་པར། སེམས་འགགས་
པ་དེ་སྒྱུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་པའི་སེམས་(༡ རབ)འགགས་པའི་དོན་ཡང་
འདི་དང་འདྲ་བར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་ལྷན་ལ་གསལ་བ་ཐོབ་ཅིག །དེ་ལས་གཞན་
དུ་སེམས་མི་རྒྱ་བ་དང་སྒྲོའི་སྒྲོལ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་པ་སོགས་
ཀྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་དེ་ཉིད་ལ། བོད་སྒྲོམ་བླུན་བོ་སྒྱབས་འཆའ་བ་བཞིན་
དུ། བྱོད་ཀྱང་ཆོག་ཟེན་དེ་ཉིད་ལ་འབྲིན། བྱོགས་དེའི་མཆོན་ཉིད་པ་ནམས་ལེགས་པར་
དཔང་དུ་བཞུགས་ཤིག །

ཡོད་མེད་དངོས་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཀྱན་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གང་མ་གཟིགས། །
ཞེས་ད་ལྟ་བྲིས་པ་འདི་ཀ་ལ། ཡོད་མེད་ཀྱན་མཁྱེན་གྲིས་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། དེ་
ལྟར་ཆོག་ཟེན་དེ་ཉིད་ལ་གནས་འདུག་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་སོང་། འདོད་ན། ཀྱན་མཁྱེན་
གྲིས་དངོས་པོ་མི་མཁྱེན་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་མཁྱེན་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་
གསལ་ཁས།

ཡང་མཆོམས་འདི་ཀར་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་སྒྲོ་ཡུལ་
ལས་འདས་པ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་ཅིང་།
ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ལ། དོན་དམ་
བདེན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་ནས། དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཁོ་ན་ཡིན་

ནོ་སྒྲུལ་ན། འཇུག་པ་དང་སྦྱོང་འཇུག་དངས་ནས། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བཞེད་པར་
བྱས་པ་འདི་ལ། ཁྱོད་མཚན་ཉིད་པ་ནམས་མིག་སྒྲོས་ཤིག། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་
བདེན་པ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སོ་སོ་སྦྱེ་བོའི་ཆོགས་སྦྱར་ནས་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རེ་
ཞིག་སོང་། དེར་ཐལ། སྤྲུལ་ཀྱན་རིག་གིས་ཡར་བྱེད་ཀྱི་ཀའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ། (༡༧ན)
རྟགས་ལ་གཞི་ལམ་ནམ་གསུམ་སྦྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་ནི་ཆོགས་སྦྱར་ན་ཡང་ཡོད་པས།
འདི་ནི་ཆོགས་སྦྱར་ན་ཡུམ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་ཀྱི་ལ་
མི་ཡོད་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབ་འདུག་གོ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་མང་པོ་ཞིག་འདིས་སྒྲོག་རུས་པར་སྒྲུང་བས་ཉོན་
ཅིག། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སོ་སོ་སྦྱེ་བོས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་སོ་སོ་སྦྱེ་བོས་མ་རྟོགས་པ་བྱད། ཡང་མདོ་བསྟན་བཅོས་
ལས། སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
སྒྲུ་རི་བཞེན་པ་འདི་ཉིད་ལ་འཆད་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་ཐལ། སྒྲོ་གང་གི་འད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་ལྟར་ལ་ཁྱོད་སྟོན་ཅིག།

གཞན་ཡང་། ཡོད་མེད་རྟོག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་གསལ་དངོས་སྤྱུ་ཁས་སྤངས། མ་གྲུབ་ན་རེ་ཞིག་སོང་། དེར་ཐལ། དགག་
བྱ་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཀག་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་

ཁས་སྤངས། དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་གཞི་གྲུབ་ལ་མེད་དགག་མི་ཟེར་ན། མེད་དགག་ངོ་
མི་ཤེས་པ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

ད་ནི་བོད་སྒོམ་སྒྱུན་པོ་འགའ་ཞིག་དང་། སྔན་གྱི་དབུ་མའི་བཤད་སྒོལ་བ་འབའ་
ཞིག་དང་། སྒྲན་པ་ཁྱོད་ཡན་ཆད་ལ། འོན་དུ་འགྱུར་(༡༧བ)ན་བརྟེ་བས་འདོམས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་སྒྱི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཀྱིས། ཐོག་མར་གཞིའི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གཅིག་ཁྱེར་གཏན་ལ་
འབ། དེ་རྗེས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་
འབས་སུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་ན། ཆོས་སྒྲིའི་དང་ནས་གཟུགས་སྒྲིའི་སྤང་བ་ཇི་ལྟར་
འཆོམ་པ་འབད་མེད་ལྟར་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྒྲིའི་ཆེངས་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་ཐོག་མར་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་ནི། གཙོ་བོར་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་དང་ཞུགས་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
ལྟ་བུ་སོ་སོ་སྒྲི་བའི་གནས་སྒྲུབས་སུ་སྔན་དུ་ངེས་པར་འགོ་དགོས་ཀྱི། ལམ་མཐོན་པོ་
ཞིག་དུ་མ་སྒྲིབ་བར་དུ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གཏན་ལ་མི་འབེབས་པར། མཐོང་
ལམ་ལྟ་བུ་ལམ་མཐོན་པོར་སྒྲིབ་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་
གསར་དུ་གཏན་འབེབ་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཡང་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་དུ་མཐའ་བྲལ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཅིག་ལ་ནི། དང་པོར་རྟགས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིས་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་རྒྱུན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་ཟེར་བས།
དངོས་སུ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་སོ་སོ་སྒྲི་བའི་ཆོགས་སྒྱུར་
གཉིས་ཀར་ཡང་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་ལ། བྱེད་ཚུལ་ཡང་།
ཆོགས་སྒྱུར་ན་ནི་ཤས་ཆེར་མཐའ་བྲལ་རྟགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་བསྒོམ་བྱུང་དུ་མ་

སྐྱོད་བ་མང་ལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ནས་མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་པ་
 ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་བྱུང་གི་སྒྲོས་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་(༡༥ན)
 བས་སྐྱེས་རུས་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་ལྟ་
 བུའི་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་མ་རུབ་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་སྦྱོར་
 བཞེད་རིམ་པས་ཡུལ་སྦྱང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྒྱུང་ཆད་དུ་སྒྲུང་བའི་
 གཉིས་སྒྲུང་རེ་ཕྱ་རེ་ཕྱར་སྐྱོད་ནས། མཐར་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་རང་དངས་སུ་ཡུལ་བ་
 ལྟར། གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་རུབ་པ་ན། མཐའ་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་ན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པོ་
 སྒྲུང་དུ་བོད་སྐྱེས་སྒྲུབ་པོ་དང་ལག་སྒྲེལ་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་ཆོགས་སྦྱོར་ལྟ་སྒྲོ་སྒྲོ་
 སྦྱོ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྦྱང་ཉིད་
 མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ནོ་སྒྲུམ་ན། འདི་ནི་ཁྱོད་གཅིག་ཤར་མ་ཟད་སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་དང་
 མི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་དགོངས་ཅེ་གཏད་ལྷགས་དེ་འདྲ་བར་སྒྲུང་ཡང་། གཏན་
 མིན་ཏེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྦྱ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་
 རྗེས་དབག་ཅས་གྲགས་པ་དང་། རྗེས་དབག་དེའི་རིགས་རྒྱན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་ལྟ་བ་སྦྱང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 སྒྲུང་ངོ་དང་ངེས་ངོ་གཉིས་སུ་འབྲེད་དགོས་ཏེ། སྒྲུང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་སུ་
 འབྲེད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་ངོར་ཤར་བ་དེ་ལ་སྦྱང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྦྱི་འམ་མཐའ་
 བྲལ་གྱི་དོན་སྦྱི་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ངེས་ངོར་ཤར་བ་ནི་དོན་དམ་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་གི་སྒྲུང་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲུ་མི་
 རྟག་པའི་དོན་སྦྱི་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལམ་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་(༡༥བ)ཡུལ་དུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་

དངོས་དེ་ངེས་པར་འཇོག་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་ཡུལ་གང་ཡང་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་མི་རུས་མི་
 ཟེར། རྟོག་པས་ལེགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཡུལ་ནི་གཏན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་
 ཆེན་ཆོག་ལམ་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་
 ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་རུས་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་མི་རུས་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་པས། གཞི་གྲུབ་ན་
 སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་མ་རྟོགས་པ་བྱུང། གཞི་གྲུབ་ན་རང་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་
 ཅིག་མེད་པ་བྱུང། ཅས་དམ་བཅའ་བའི་གནད་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མཐའ་
 བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱི་ནས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པས་མི་ཆོད། །སྒྲུབ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ལུགས་པས་ནང་ནས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞེད་ལ་དུ་འཆར་བ་ཅིག་འོང་ཞེས་སྒྲུབ་
 བོ། སྒྱིར་རྟོགས་པ་ནང་ནས་རྒྱུར་འཆར་བ་མ་གཏོགས། རྟོགས་པ་ཤ་བའི་གདོང་འདྲ་
 བ་ཞིག །བྲང་ཁ་ཕྱེ་ནས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་ཡར་འཇུག་པ་ག་ལ་ཡིན། ནང་ནས་རྒྱུར་འཆར་
 བ་ལ་སྒྲོན་དུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྒྱི་སྒྲུང་དོར་ཤར་བ་བརྒྱད་ནས་ངེས་དོར་གནས་
 ལུགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་ལེགས་པར་གོ་མས་པས། མཐར་དོན་སྒྱིས་ཡེ་མི་སྒྲིབ་པར།
 སྒྲུང་དོ་དང་ངེས་དོ་གཉིས་ཀར་མཐའ་བྲལ་འབའ་ཞིག་འཆར་བ་ཅིག་ངེས་པར་འོང་
 བས། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གོང་དུ། རྟོགས་པ་ནང་ནས་བཞེད་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་པ་
 རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ལྟེ་སྒྲོམ་ཤེས་རབ་རྟོ་རྟེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་དང་། མཐའ་བྲལ་གྱི་
 གནས་ལུགས་རྟོག་པས་རྟོགས་མི་རུས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསམ་དོན་ལ་ལེགས་པར་
 བརྟགས་ན། (༡༥ན)ཐོས་བསམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བསྒྲོམ་བྱུང་དང་། །བསྒྲོམ་བྱུང་སྒྲོན་

དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སོགས་ཀྱི་རེ་བ་འཆའ་བར་ཟད་དོ། །

ཚུལ་དེ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བོད་སྒྲིམ་སྐྱོན་པོ་ཚོག་གི་ཐ་སྙད་སྒྲིའི་སྤྱི་རིས་
ཕྱ་མོ་འབྱེད་མ་ཤེས་པར། རྒྱ་སྤྱུགས་ཀྱི་སྐྱོན་གཏམ་མིག་འབྱར་བཤད་དེ་སྤྱི་བ་དག་ལ་
བཤད་ཀྱང་གོ་མི་རྒྱས་པས། རང་ཉིད་ལ་ངལ་བར་ཟད་ལ། བྱོད་བརྒྱ་ཆད་ཐར་ཐོར་ཐོས་
ཤིང་སྒྲིའི་དབྱེད་པ་ཡང་རུང་ཟད་འཇུག་པའི་ལུགས་སུ་སྤྲང་བས། དེ་ནམས་ལེགས་པར་
གོ་བྱུང་ན་ཆོས་འབྲེལ་དུ་བཟུང་ལ་ཕྱིན་ཆད་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག །ཡང་བྱོད་ཀྱིས་བདེན་
གྲུབ་བཀག་པའི་སྟངས་ཉིད་མེད་དགག་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཏགས་པ་བར་འཛིག་པའི་
རྒྱ་མཚན་ལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། རང་
ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཉོན་ཅིག །བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་
མེད་དགག་ཆོས་ཅན། གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་བསྟོན་དུ་ཅི་ཞིག་འདུག །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཉིད་དུ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། སྟངས་མི་སྟངས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གང་
དུ་གཟུང་བའི་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་གང་དཔྱད་དཔྱད་བྲིས་པ་སྟེ།
བདེན་པ་བཀག་ཅམ་གྱི་སྟངས་ཉིད་མེད་དགག་ཆོས་ཅན། བྱོད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
སྒྲིའི་ཡུལ་མིན་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིའི་སྤྱང་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་བ་མེད་དོ་སྟུམ་ན་བཟང་ངོ་། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐའ་བྲལ་གྱི་གནས་
ལུགས་དེ་མཐའ་བཞིར་འཛིན་པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན། གནས་ལུགས་(༡༥བ)རྟོགས་
པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྟོགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ། ཞེས་དྲངས་
པ་ནས། དེ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་གསུང་། ཞེས་པའི་བར་ལུང་རིགས་གང་དྲངས་

པ་ཐམས་ཅད་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཆར་བབ་པ་ལྟར་བྱོས་ཤིག །ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ། བསྟན་
པའི་སྟིང་པོ་སློབ་བྲལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ཚིག་། སློབ་གྲྭ་དང་བསོད་ནམས་ཆུང་
བ་རྣམས་སྤྱི་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་སྟེ། ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་ངན་སྤྱི་གི་
ཚིག་བརྗོད་པ་འདི། བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་བཟུང་བ་དགག་བྱར་གསུངས་གི། བདེན་
མེད་བདེན་པར་མེད་སྟམ་དུ་བཟུང་བ་ནི་དགག་བྱ་མིན་ནོ། ཞེས་སྤྱི་བར་ལ་ཁྱོད་དེ་སྐད་
ཟེར་ན། རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་སློབ་བྲལ་ཉམས་པར་
བྱས་པར་ཐལ། དེ་བདེན་མེད་བདེན་པར་མེད་སྟམ་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་སྟམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སློབ་བྲལ་གི་
སྟིང་པོ་བདེན་མེད་ཚིག་ཅན། ཁྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་མཁུན་གྱིས་མ་
གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེ་བས་ན་བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་སློབ་བྲལ་ཡུལ་ལུང་ལ་
གཏོང་བར་བྱེད་པའི་བདུད་རིགས་གི་སྟེས་བྲ། བསོད་ནམས་དང་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བའི་སྤྱི་
བདག་དང་འཁོར་རྣམས་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ལ། ཕྱིན་ཆད་དན་པས་
ཆུང་ཟད་རེ་ཟུངས་ཞིག །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ་ལྟ་ཀྱང་ངས་པར་འབྱོན་ཞེས་དང་། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤང་ཚིག་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་བརྟག་
པར་བྱ་སྟེ། མཐར་(༡)ཡན་འཛིན་གི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་དོན་ནམ། སྤྱིར་ལྟ་བུ་གང་
ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱར་སྟོན་པ་གང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མཐར་འཛིན་གི་ལྟ་བུ་ཐམས་
ཅད་སྤང་བྱ་མིན་ཟེར་མཁན་དེ་སུ་ཡིན། ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱར་སྟོན་ནོ་སྟམ་
ན། འདི་ནི་སྟིང་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་མཐའ་བྲལ་གི་ལྟ་བུ་ཡང་སྤང་བྱར་ཐལ། ལྟ་བུ་
གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་བྲལ་གི་ལྟ་བུ་སྤང་བྱར་བྱས་ནས་ཁྱོད་

ཀྱིས་ཅི་ཞིག་སྒྲུང་བར་བྱ། ད་སྒྲོས་ཤིག །

ལང་དེའི་མཆུག་རྒྱ་རྒྱལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་
ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ནི། ཁྱོད་ལ་བདེ་ཙམ་ཆགས་ཡོད་ན་གླེང་བར་བྱ་སྟེ། མིང་སོགས་
བྲལ་བའི་ཆོས་རྒྱམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ། །ཞེས་པའི་དོན། མིང་སོགས་
བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས། ཅ་ལྷུང་བསྐྱེད་འོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅ་ལྷུང་
དུ་འགྱུར་རམ། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུར་བར་ད་དུང་སྒྲེ་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཡོད། དང་པོ་ལྷུང་
ན། རྣགས་སྒྲོམ་མ་ཉམས་པར་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཞིག་མ་གྲུབ་
པར་ཐལ། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ཙམ་གྱིས་དེའི་རིགས་ལ་
ཅ་ལྷུང་བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེད་པའི་བྱིར། དྲི་བ་བྲི་མ་ལྟར་ན། ད་ལན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཅ་ལྷུང་
བཅུ་གཅིག་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲིགས་རི་གཏོང་བའི་འབྲེལ་ཅི་ཡོད། ལར་དུ་ཁྱོད་དང་
ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་མཆོན་བརྗོད་པ་དཀའ་ཟེར་མིང་སྒྲོས་མ་ཐུབ་པ་ཅིག་འོག་ནས་འབྱུང་བ་
འདི་རྒྱམས་གྱིས། གསང་རྣགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲེའམ་དེ་ལ་ཆ་མེད་པའི་རྒྱས་གཏམ་མང་པོ་
བྲིས་ཡོད་འདུག་པ་(༡)ཡབ་ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱི་དེར་བོད་མི་ཟད་ཀྱི་ཐ་མ་མོན་ཐོར་ཅོག་ཅན་
ལ་ཐུག་པས་ལན་ནོ། །

ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་མཆོམས་འདིར། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བགོ་གླེང་སྒྲུ་བྲི་གཉིས་
འཕངས་འདུག་པ་འདི་ལ། རྣགས་བསལ་དང་བྱུང་བའི་འགོ་མཆོམས་གང་ཡིན་དལ་
ལུས་དཔྱོད་ཀྱི། རང་རེ་དཔུས་གཙང་གི་མཆོན་ཉིད་པ་རྒྱམས་རྩུང་ཟད་གསན་པའི་རིགས་
སོ། །མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་
ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ཡིན་ལ། རྗེས་མཐུན་པ་ནི་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་རྟོགས་རྒྱས་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མེད་

པ་མིན་ན། རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བུམ་པ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས་སྤངས། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ།
མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ། རྗེའི་ལྷགས་
འཛིན་བསྟུས་གྲལ་དུ་ཞུགས་པའི་གསར་བུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

ད་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་དེ་གང་དུ་སྤང་བའི་བུམ་པ་ཤིག །སྤྱོད་པོ་ཁྱོད་ཉོན་དང་། རྗེའི་
ལྷགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པར་ཐག་ཆོད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བུམ་པ་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་དེའི་ངོར་བུམ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པས་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བུམ་པ་ཡོད་པ་མི་ལམ་དུ་ཡང་ག་ལ་
བཞེད། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་བུམ་པ་གཏན་མེད་པར་བཞེད་པས། དེའི་ངོར་བུམ་རྫོབ་ཏུ་
ཡང་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཨ་མ། ཁྱོད་ལ་བསྟུས་ར་མ་ཆགས་འདུག་པ། ཡང་
དེའི་མཁུག་ཏུ་སྤྱིར། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་གྲུབ། །
ཅེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སྟགས་བཞི་(༡༥)པོ་དགག་གཞིར་བྱས་ནས་
བདེན་པ་བཀག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོ་ཀུན་ལས་བདུས་ལྟ་བུར་གཉིས་སྣོང་
གི་རྣམ་ཤེས་དགག་གཞིར་བྱས་ནས་མཐའ་བཞི་འགོག་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཆེ་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟགས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པ་བཀག་པ་ལ་འབྲེལ་
ཅི་ཡོད་སྟམས་ཤིག་ཅེས་བྲིས་འདུག་པ། སྤྱོད་པོ་ཁྱོད་ཅི་ཟེར་འདོད་པ་ཡིན། གཉིས་སྣོང་
གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་འདུས་བྱས་སྟགས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཆེ།
གཉིས་སྣོང་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། འདུས་མ་
བྱས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། དངོས་མེད་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུས་འགོག་པས་འབྲེལ་

དེ་ལྟ་ཞིག་འདུག་གོ། དེ་ལྟ་མིན་པར་གཉིས་སྟངས་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་
 ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཅན།
 བདེན་པར་མེད་དེ་ཞེས་གཏན་ཆོག་ས་བཀོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་དགག་གཞིར་བྱས་པའི་
 སྟངས་དུ་མཐའ་བཞི་སོ་སོར་བཀག་པར་ག་ལ་འགྲོ། བྱོད་ཏེ་ཅང་རང་མགོ་འཁོར་བར་
 སྒྲུང་བས་ཤ་ཆ་བའི་མི་ཡོད་ན་དེ་ནི་སྒྲུང་རན་འདུག་གོ།

ཡང་དེའི་མཇུག་ཉིད་དུ། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་གཉིས་སྟངས་གི་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་
 ཡོད་པ་མིན། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྟམ་ན།
 གཉིས་སྟངས་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་བྱིར། རྟགས་གསལ་འབྲུ་སྟོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་
 དངོས་འགལ། བྱབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ཡིན་པས་(༡༥)དངོས་འགལ་
 ཡིན་པས། གངས་རིའི་བྱོད་དགེ་སྟེང་ཐམས་ཅད་འཆོགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་ལན་
 ཇི་ལྟར་འདེབས་གྲོས་ཤིག། ཅིས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཉམས་འཆར་རང་ཞིག་བྲིས་འདུག་པ།
 དགེ་སྟེང་གཞན་རྣམས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཆེས་མང་བ་དག་གིས་གཡེངས་འདུག་པས།
 ད་ལན་དགེ་སྟེང་ཁོ་བོས་ལན་གདབ་པར་བྱའི། གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པ་རྟགས་མ་གྲུབ།
 འབྲུ་སྟོན་ཐོག་ཏུ་སོང་སྟམ་ན། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
 མིན་པ་མིན་ཞེས་པ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཉིས་
 ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་འབྲུ་སྟོན་ལ་གང་ཟག་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་སྒྲུས། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
 དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པའི་འབྲུ་བསྟན་པའི་བྲུགས་ཀྱིས་སོ་སྟམ་ན།
 འོ་ན་བྱོད་རང་གི་སྒྲུ་མ་ཀྱན་རིག་གིས་ཤེར་སྟེང་གི་ལྷོ་ཀར། ཐོབ་པ་མེད་པ་མ་ཐོབ་པ་མེད་
 པའང་མེད་དོ། ཞེས་པ་ལ། དོན་དམ་དུ་ཐོབ་པའང་མེད། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མ་ཐོབ་པའང་

མེད་ཅེས་འབྲུ་བསྟན་པ། ད་ལྟ་ཡི་གེ་བར་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཀ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཡང་
མཐའ་བཞི་འགོག་དགོས་པར་དེ་རང་ཐམས་ཅད་འདོད་ཅུ་ན། རྟོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་
དང་ཀུན་རྫོབ་རྩ་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་གསལ་འབྲུ་སྟོན་གྱི་ཐོག་རྩ་བྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་སོང་། ཟུབ་པ་མེད་ན་བྱོད་དེ་
མིན་པ་མིན་ན། དེ་མིན་པ་ལྟར། ད་དུང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འབྲུ་སྟོན་ཡང་། བྱོད་རང་
དཔོན་སྟོབ་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རྟོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྩ་མ་ཐོབ་པ་
གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་བྱོད་གྱི་ཨར་བ་
རྣམས་ཆང་འཆོང་མ་ཅིག་གི་གོ་སར་འཕྲོགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་འདི་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་(༡༩ན)
འདེབས་གྲོས་གྱིས་ཤིག །བྱོད་ནི་དགེ་སྦྱོང་མིན་པར་བྱོད་རང་གིས་དོན་གྱིས་ཁས་
སྲུངས་འདུག་པས་འདི་ནི་སྟོ་ཆད་པ་ཅིག་གོ །

དེ་ལྟར་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལེགས་པར་ཆར་བཅད་ནས། ད་
ནི་བརྗེ་བས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱར་མཐའ་ཞེས་པ་སྟོ་ལ་ཤར་ཆད་དང་།
ཆོག་རྩ་བརྗོད་ཆད་ལ་གལ་ཟེར། ཞིབ་པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་མཐར་འཇོག་མི་འཇོག་གི་རྣམ་
དབྱེ་གསུང་སྟོན་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་བཀོད་པ་རྣམས། བྱོད་གྱིས་ལལ་ཆར་མཐོང་
ལས་ཆེ། འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ན། ཡོད་པ་མིན་མེད་པའང་མིན་ཡོད་
མེད་གང་ཡང་མིན། གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་
གྱི་ཆོག་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབྲུང་བ་རྣམས། འབྲུ་སྟོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའང་མིན།
གཏན་མེད་པའང་མིན། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མིན།
དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ངོ་བོར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་དང་། སྟོང་
ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད། མ་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། བདེན་པས་སྟོང་པར་

ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། བདེན་པས་མི་སྟོང་བར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ།
ཅེས་དང་། ཡང་དངོས་པོ་ཡང་མིན། དངོས་མེད་ཀྱང་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། དངོས་པོར་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། དངོས་མེད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། ཅེས་དང་།
གཅིག་ཀྱང་མིན་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ། བྱུགས་གཉིས་ཀ་ལ་དགག་
བྱ་སྒྲུར་ནས་འབྲུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྗེའི་བཞེད་པས་དབུ་མའི་སྐབས་སུ། མདོ་དང་བསྟན་
བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་(༡༥བ)
སྐབས་སུ་ནི་ཅི་རིགས་པར་འདོན་པ་བསྒྲུར་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཚིག་རེ་རེ་ཅམ་དངས་པས་
ཚིག་པ་ལ། ཁྱོད་རང་གི་སྒྲས་མགོ་ན་ཡོད་པའི་དབེ་ཆ་ཐམས་ཅད་འདིར་ལུང་འདྲན་དུ་
བྲིས་འདུག་པ། སྒྲན་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྟོག་པ་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ། ལུང་འདི་ཅམ་གྱིས་
དངས་འདུག་པ། གཅིག་གིས་མི་གཞོད་ཀྱང་འགའ་རེས་གཞོད་པ་ཡིན་འོང་སྟམ་དུ། ཁྱོད་
རང་གི་འདོད་དོན་ཐུན་ཚིགས་འབྲུབ་དུ་རེ་ན་མ་གཏོགས། སྒྲག་ཤོག་གྲོན་ཆེའོ། །

ཁོ་བོས་ནི་རྗེ་སྐུ་མའི་བཀའ་དྲིན་ལས། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་
བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ། འབྲུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་བསྟན་པས། རས་པ་མ་ཁི་
བསྐྱལ་བ་ལྟར་གྱི་ལུང་འདྲན་མང་པོ་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁྱོད་གྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནུལ་
མ་མི་གོ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྒྲན་ཕུང་པས། ཞེས་གསུངས་པ་དངས་འདུག་པ། འདི་
ནི་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ། གྲུ་སྒྲུབ་གྱིས་དངོས་འགའ་འབྲུད་མི་ཤེས་ཟེར་བའི་བརྟུ་ཡིན་
ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་སྟོན་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་མིན་ནམ། ལར་མི་ཁྱོད་ལ་ལབ་མ་ལབ་ལ་ཁྱད་

མི་འདུག་པ་མ་གཏོགས། འདི་ཙམ་དུ་སྒྲེབས་ནས་ཉེས་པ་ངོས་ལེན་བྱེད་རན་ནོ། །
 ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར། ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ། རྒྱ་ནག་རྩ་ཤར་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟག་དབྱེད་མ་
 བྱས་པའི་ཚིག་རང་དགའ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འཕངས་པ་ནི། བརྟན་པའི་སྒྲིང་
 བོ་སྒྲོས་བྲལ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བདུད་རིགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་(༡༠ན)བརྒྱབས་པ་
 ལྟེ། ཞེས་བྲིས་པ་ནི། རོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དེ་སྔ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་དུ། ཁྱོད་དང་ཐང་
 སག་པ་སྔོན་མ་རྣམས་ཀྱིས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བུ་སྒྲིར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་། རིགས་
 ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་
 ལུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐང་སག་པ་རྣམས་བཞག་ནས། ཁྱོད་རང་
 གཅིག་ལུས་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་ལྟ་བུ་ཅིག་རྟེན་
 བྱུང་བ། ཐང་སག་པ་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་འདི་སྒྲོར་ལ་ཁྱོད་མཁས་
 པར་སྒྲུང་ངོ་། རོ་ཆ་རྒྱ་ཨེ་འདུག ཁྱ་ཁུ་ཁམས་པ། ད་རྒྱ་ནག་རྩ་ཤར་དང་ཁྱད་པར་བྱེ་
 ཞིག ཁུ་ཤར་གིས་ནི་བརྟག་དབྱེད་མི་བྱེད་པར། རྟོག་པ་རང་དགར་བཀག་ནས་ཅི་
 ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་། འདིར་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་
 ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབ་ནས་མཐར་
 འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རེ་རེ་ནས་སུན་ཕྱུང་སྟེ། མཐར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་
 པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པ་ཙམ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་འཛིག་པ་ཡིན།
 ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། ཉན་ཅིག དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དབྱེད་ཀྱང་དབྱེད་པའི་མཐར་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡོད་མེད་སོགས་
 གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཙམ་ལས་ལྟག་པོ་མེད་ན། རྩ་ཤར་གིས་བརྟག་དབྱེད་མ་བྱས་

པར་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟག་དབྱུང་བྱས་ནས་གང་དུ་འང་མི་
འཛིན་པ་གཉིས་ལ་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་དབུ་མའི་ལྷ་བར་འཛིག་པ་ལ་ཁྱད་
པར་མེད་ཀྱང་། ཁྱོད་རང་གིས་བརྟག་(༡༠བ)དབྱུང་བྱས་པ་སྐྱུ་གྱོད་དུ་སྔོང་བ་ཙམ་དུ་
ཟད་དེ། མཐར་སྒྲིའི་འཛིག་ལྷགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྗེའི་ལྷགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་ལྟགས་པར་ངེས་ནས་
བྱུང་ན། བརྟག་དབྱུང་མང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་པ་དང་། མ་བྱས་པར་ངེས་པ་གཉིས་དབུ་
མའི་ལྷ་བར་མཚུངས་པར་ཁོ་བོས་ཐག་བྱེད་ཀྱིས་ཆོད་དོ། །འདི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གོ་བ་བཞིན་སྒྲུས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། རྟོག་པ་བཀག་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
ཙམ་ལྷ་བ་མཐར་བྱག་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་པས་དབྱུང་པའི་མཐར་རྟོག་པ་བཀག་ནས་
ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལྷ་བ་མཐར་བྱག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་དངོས་
འགལ།

སྔོན་གྱི་དུ་ཤང་འཛིན་པ་བཀག་ །ད་ལྟའི་ངོ་བོ་མཐའ་བལ་སྒྲ། །བརྟག་དབྱུང་
བྱས་དང་མ་བྱས་པའི། །མིང་འདོགས་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ། །དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་
ཡང་མེད། །ཆོས་ལྷགས་འདི་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཆོས། །
རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྔོང་ལྷེ་བཙན་ལ། །ལྟང་བསྟན་རི་བཞིན་ཐོག་དུ་བབ། །ཅེས་སྐྱར་བར་
བྱའོ། །དོན་དམ་སྔོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྒྱལ་བའི་ལན་བཞེད་ཟེན་ཏོ། །

ཡང་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྒྱལ་བའི་ལན་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་
མཐུག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་གེར། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི་ལན་བྱིན་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྐྱད་པའི་མདོ་དང་། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་པར་བྱངས་པའི་མདོ་དང་། སྔོང་
ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་། འཐུག་པར་དེ་སྟོ་ལ་ལྟོས་ཞེས་

དང་། འདི་ན་ཇི་ལྟར་སང་བཞིན། ཞེས་དང་། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་
 པའི། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་དྲངས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་འཛོག་(༡༡ན)ཕྱེད་ཀྱི་ཐ་
 སྙད་དེ་ཡིན་ན་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱུང་། ཅེས་པ་རྗེ་འུ་བཞེད་པར་གོ་ནས།
 སྒྲོའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛོག་པའི་ཁུངས་སུ་དེ་རྣམས་འབྲེན་པར་སྤང་བས། འབེན་མེད་
 པའི་གནམ་མཐའ་ཡིན་པར་གོ་དུ་བཞེད་ཟིན་ནོ། །

དེའི་མཇུག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བཏགས་དོན་བཅུ་ལ་བའི་ཆེ་མི་རྟེན་པའི་སྒྲ་ཅམ་
 ཡང་ཡང་སྒྲས་ཀྱང་། དོན་ལ་བཅུ་ལ་ནས་རྟེན་པ་བྱས་འདུག་སྟེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 པའི་ཚུལ་ལ་བཏགས་ཤིང་དབྱེད་ནས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐར་ཕྱེད་པ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཞིག་པས་འབྲས་
 བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཁས་ལེན་ནམ། ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན་
 དོན་གོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་བས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་སྤར་
 ཀྱི་ཤིང་གི་ས་བོན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ཤིང་སྤོང་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་བྲིས་
 པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་ཁས་
 ལེན་པ་དང་། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། མེ་དང་དུ་བ་གཞན་དུ་ཁས་
 ལེན་པར་ཡང་ཡང་བསྒྲགས་ཟིན་པས་ཐོས་རྒྱ་མ་རྒྱུད་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞན་དང་། གཞན་ཅམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་ཕྱེད་པ་ཁྱོད་དུང་མགོ་བོ་འཁོར་འདུག་གོ། །

མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ནི་ཞིག་པ་པར་ཞོག་སངས་རྒྱས་བཙུ་བ་ཅམ་
 ལྟར་འདས་ཀྱང་དེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དབྱེད་

པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་(༡༧)ངོར་དབྱུང་གཞིའམ་དོན་དམ་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་
 པར་ཐག་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་བ་བྱེད་ལྷགས་རིགས་འཆལ་ནས་ལོ་མང་སོང་འདུག་གོ། །
 རང་སྡེ་དངོས་སྒྲུབ་དག་གིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ། རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་དང་
 ཞེས་སོགས་ནས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་
 ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་ནི། རྒྱུན་པོ་གོ་བ་དམིགས་མ་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱུན་གཞི་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་དང་
 མཚུངས་ཏེ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ལ་བགོ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
 ཞེས་བྱ་བ། ཐོབ་པ་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་སོགས་ནི། ཁས་ལེན་
 མཁན་དེ་ཀའོས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་དེ་འབྱེན་པའམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱི་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ག་ལ་ཡིན། དཔེར་ན་ཁྱོད་དང་ཁྱི་རྒྱན་རྒྱ་བོ་གཉིས་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཀྱང་། དགེ་མི་དགའི་ལས་དེའི་འབྲས་སུ་དེ་འབྱེན་བྱེད་མིན་པ་བཞིན་
 རོ། །རྣམ་དབྱེ་འདི་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་གཞན་ལྷགས་ལྷགས་མང་པོ་སྒྱུར་བའི་ངལ་བ་
 བྱེད་པ་ནི་སྒྲོ་སྒྲོན་འབའ་ཞིག་སྟེ། ཀྱི་མ་སྒྲུབ་བསྒྲོས་པ་ཡིན། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ཁས་
 ལེན་པ་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་ན། ཁྱོད་རང་ལ་ལམ་གསུམ་བསྒྲོན་དུ་མེད་པར་
 འོང་སྟེ། ལྷུང་རེད་མདའ་བ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཆོས་འདི་པའི་ནང་ནས་རང་སྡེ་བྱེད་བྱས་ཏུ་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དེས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་ཁས་(༡༩ན)ལེན་པའི་
 ཕྱིར། །ཆོས་མདོན་པའི་བད་ཙམ་ཡང་མ་ཐོས་པར་སྣང་ངོ། །གཞན་སྒྲོ་སྒྲོན་གཙོ་བོར་
 ཞུགས་པ་ཁྱོད་གྱིས་རྣམ་རྟོག་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་གྲུ་སྒྲུབ་དང་ལྷ་གྲགས་ཀྱིས་

མ་བཤད་པར། རྗེ་སྤྱི་མས་གྲུབ་མཐའ་གསར་དུ་མཁས་ཁྱད་བྱས་ནས་བཞག་སྒྲུལ་དུ་
སྤང་ཞུགས་བྱེད་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་བ། དུན་པ་ནལ་དུ་ཞོག་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཅ་ཤེར། ལྷ་
ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་པའི་དངོས་མེད་དེ་གང་ལ་ཟེར། འབྲུ་བསྐྱོན་རྒྱ་
ཞིག་དགོས་སོ། །

ཡང་། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་གསལ་དུ། ཞིག་འཛིག་གཉིས་རྒྱས་
སྒྲིད་དགོས་མི་དགོས་འགོ་མཚུངས་མཛད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་
སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དངས་ཏེ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྐྱབས་
པ་དང་། ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། རྒྱ་བྱེད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅས་བྱ་བར་
དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྡན་བླ་བས། འཛིག་
རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེ་དུ་མས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྐྱབས་པ་དང་། ཡང་འཇུག་པར།
ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་སུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིགས་
པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་སུ། ཐོབ་པ་དང་ཆུད་མི་བླ་དང་ཀུན་གཞི་སོགས་
མེད་ཀྱང་ལས་སྤྲ་མ་འགགས་པས་འབྲས་སུ་སྒྲིད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད། རྗེ་
ཉིད་ཀྱི་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་དངས་ནས། གསུང་སྒྲོས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
འདི་རྣམས། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་ཐར་ཐོར་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་ངམ། མ་བྱུང་ན་ཞིག་པ་དངོས་
པོར་གསུངས་པ་ལ་ཚིག་ངན་གྱི་སྒྱུར་(༡༡བ)འདེབས་མི་འོས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཅུང་
ཟད་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོགས་པ་ཡན་ཆད་ཞུགས་ན། ཐོག་མར་ཁྱོད་ཀྱིས་
འཕགས་མཚོག་གྲུ་སྒྲུབ་དང་། དཔལ་ལྡན་བླ་བ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་
རོལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་སྒྲོགས་ལ། །ངན་སོང་གི་སྒྲོ་འབྱེད་པ་ལ་ཞུགས་

ཤིག །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཀྱན་གཞི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་ཡིན་པ་འགོག་
བའི་རེ་བ་དེ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་
མི་འགག་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་མེད་ཀྱང་འདི་ལྟས་ཕྱིར། །ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་བས་
ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་དངོས་བྱུང་
བྱས་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཀྱན་རིག་གིས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་དངོས་སུ་བཀག་ཀྱང་། །བཀག་
པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་དེ་ནས་གསོང་བོར་སྒྲིས་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་དེ་སྔ་པན་
ཆད་དུ་ཁྱ་སྒྱུབ་དང་ལྷ་གཤམ་ལ་དངོས་སུ་མི་རྟོག་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་
ཆོག་གིས་ཁྱ་སྒྱུབ་ཡབ་སྲས་འགོག་པ་ལ་ད་ནི་ལྷགས་སྒྲུང་བ།

གང་ཞིག་འཇུག་ཀྱི་ཀྱི་འགོག་པའི་ཟོལ་སྒྱུར་གྱིས། །ཁྱ་སྒྱུབ་ཡབ་སྲས་ཉིད་ཀྱང་
སྒྲུབ་འབྱེད་པ། །བྱབ་པའི་བསྟན་ལ་སྒྲུང་བའི་བསམ་པ་ཅན། །བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
འབྱུང་བའི་པོ་ཉ་མཆོར། །ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །

ཡང་དེའི་འཇུག་ཏུ། རྒྱ་པོར་གང་གི་གོ་ས་ན་ཞེས་པ་ནས། དངོས་འཛིན་ལྷག་པོ་
བསྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྲིས་པ་རྣམས་ནི། སྒྱིར་འདི་དག་གི་རྒྱ་དཀར་བའི་
འཛིན་མཆོམས་ཡིན་པས། སྒྲོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱེད་ལ། ཁྱད་པར་རྗེ་སྒྲ་
མས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་འདིའི་གསལ་ཁ་བཏོད། གསུང་སྒྲོས་ཆེན་མོ་རྣམས་
སུ་ཡང་ཡང་བཀོད་པའི་གནད་ནི། ཆོས་མཛོན་(༡༩ན)པར། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་མཐུ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་དང་། དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། མཛོན་པ་དང་ས་སྟེ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་སྟོན་བཅུད་

གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། རང་གི་སྒོ་ཡུལ་ན་འཆར་བ་དེ་
 བ་ཞིག་མ་གཏོགས། གཞན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྐྱེད་ཡིན། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན།
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི། གཞོགས་བྱེད་གཡང་བསྐྱར་མཛད་མ་རུས་པར། ཆ་ཅན་
 གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཆ་ཤས་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་མ་སོ་སོར་གནས་པ་དང་། འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་མ་འཆོལ་བར་སོ་སོས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཚད་གྲུབ་ཅིག་འཛོགས་ཤེས་
 བ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱ་མོ་གཏན་ལ་འབབས་མི་རུས་པར་འདུག་
 ལྟམ་དུ་དགོངས་ནས། ཆ་ཅན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་གོ་ས་ན། ཆ་ཤས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་དང་། བདུད་ཅི་དང་རྣག་ཁྲག་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དུས་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་མྱིང་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཀུན་རིག་གིས་
 གྲང་། ཆེས་ཕྱ་བའི་གནས་དེ་ཉིད་སྒོ་ཡུལ་དུ་མ་ཤོང་བར། གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་
 གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱི་རོལ་པས་ཡུལ་དང་དབང་
 པོའི་བར་དུ་ལུས་གཟུགས་སྒྲིམ་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་
 པ་དུ་མ་གཅིག་བཤེས་སྤྱིང་གི་ཁྲི་ཀ་ཀར་བཛྲོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོས། སྤྱོད་བྱན་སྒྲུལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་ལན་མཛད་པ་སོགས། ད་ལྟ་དབུས་
 གཙང་གི་(༡༡བ)དགེ་བཤེས་དབུ་ཚད་མཛོན་པ་ཡར་བྱོན་སོགས་ལ་སྒོ་ཁ་བྱོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྣ་བའི་བྱ་གར་རྒྱན་དུ་སྒྲོགས་པ་འདི་ཀ་ཡིན་མོད། བཀལ་ལན་དེ་རྣམས་སུ་མ་
 འདུས་པའི་ཁྱོད་ལ་དོགས་པའི་གནས་ཅི་འདུག །འདི་ནི་འཛིག་ཏེན་ན་བྱི་ཆན་པས་ཟུག་
 པ་ན་བྱི་གསུ་གྲང་ཟུག་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལྟར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལད་མོ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་འདོད་པར་
 ཟད་དེ། ད་དུང་ཡང་ནན་གྱིས་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲུལ་བའི་ལབ་ལོབ་ཅུང་ཟད་གཅིག་མ་བྱས་
 པར་ཡིད་མི་ཆོམ་ན། ཉོན་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟ་འདིར། བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་ལ་འགྲོ་

བ་དྲུག་གི་མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་བ་དྲུག་ཕྱུང་བའི་ཆོ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བལྟས་ཏེ་གཞན་
ལྟ་ལྟུལ་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཀ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཁོ་རང་མ་ལྟུལ་པ་ཡིན། ཡང་
ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ལྟས་ཏེ། གཞན་ལྟའི་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། ཤེས་པ་
གཅིག་སྤྱོད་ཁོ་རང་ལ་བལྟས་ཏེ་ཁོ་རང་གི་ཡུལ་དེ་བདེན་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་གྲུབ་བོ། །
ཞེས་རང་ལུགས་བཞག་འདུག་པ། འདི་ནི་སྤྲུལ་པོ་རང་གི་མགོ་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། བརྒྱན་གཤེར་ཕོར་གང་ལ་འགོ་བ་དྲུག་གི་མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་བ་དྲུག་སྟེས་
དུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དྲུག་པོ་ལྟུལ་མ་ལྟུལ་མཚུངས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་རང་ལ་བལྟས་
ཏེ་རང་རང་ལ་མ་ལྟུལ་ཞིང་། གཞན་ལྟ་ལྟུལ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་
ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་བདུད་ཅི་དང་རྣལ་ཞུགས་སྟགས་ཡུལ་དྲུག་པོ་བདེན་མི་
བདེན་ཀྱང་མཚུངས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་རང་ལ་བལྟས་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་བདེན་གཞན་
ལྟ་པོ་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གསལ་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་ད་ཉོན་
ཅིག །(༡༧ན)ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་བྱབ་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཀྱན་དགའ་བོའི་
མིག་ཤེས་དང་། ལྷ་སྟེགས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ལྟུལ་མ་ལྟུལ་མཚུངས་
པར་ཐལ། སྤྱུ་བྱབ་ཀྱི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རེ་ཞིག་སོང་། སྤྱུ་བྱབ་པའི་
གཟུགས་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱུ་བྱབ་པའི་གཟུགས་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་གང་ཞིག །མཛེས་པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་གི་འདི་ཀ་རང་གི་ཁས་ལེན་
ལ་སོང་། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྟོན་པ་སྤྱུ་བྱབ་པའི་གཟུགས་ལ་མཛེས་

པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། གོ་བོ་སྒྲིན་པའི་གཟུགས་ལ་མི་མཛེས་པའི་ཆ་གཅིག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གོ་བོས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
འབྲས་བུ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་འདྲས་བྱུང་།

འདིར་སྒྲུས་པ། ཀུན་ཏུ་སྒྲོངས་པའི་ཀུན་རིག་དང་། གོ་བ་མེད་པའི་གོ་བོ་གཉིས། །
ལས་འབྲས་བཀག་པའི་ལས་ངན་གྱིས། ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གིས་ཐལ་བར་བྱས། །
བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དེ་ནི་བཅུ་བས་རྗེས་སུ་གདམས་པར་བྱ་སྟེ། བརྒན་ཁིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་ཡུལ་
ན་འགོ་བ་དུག་གི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུག་བྱུང་བའི་ཆོ། མིག་ཤེས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
མ་རིག་པ་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བར་མཚུངས་པས། སྒྱིར་
འབྲུལ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པ་དང་མ་བསྐྱད་
པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པས། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་(༡༧བ)བསྐྱད་ན་ཤེས་པ་དེ་དང་དེའི་
ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བལྟས་པའི་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། ཡང་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་འཛིག་
རྟེན་ཉིད་ལ་བལྟས་པའི་ལོག་པའམ་བརྟུན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་སྟེ། འཇུག་པར། མཐོང་
བ་བརྟུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷག་མ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཉིད་
ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག། ཅིས་གསུངས་པའི་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །

དེ་ལ་སྒྱིར་མ་རིག་པའི་བསྐྱད་པས་འབྲུལ་ཡང་། མཐོང་སྒྲུང་དུག་ཀ་འཕྲལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་བསྒྲིན་མེད་ཡིན་ན། ཆ་ཅན་བརྒན་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་སྟེང་
ན་ཆ་ཤས་མི་འདྲ་བ་དུག་དེས་པར་ཡོད་སྟེད་དེ། རིགས་དུག་སོ་སོའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དཔྱལ་བའི་མེ་དང་། ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་

གིས་ཁ་བས་མགྲིན་པར་མིད་པས་ཁོག་པར་སླེབ་པ་ན་བདས་ཁྱེན་རབ་རྩ་འབར་བར་
གྱུར་པ་སོགས་བཞིན། ཡང་མཐོང་སྤང་དེ་དག་མ་བྱུང་། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱད་
པའི་དབང་གིས་མཐོང་སྤང་མི་འདྲ་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་ན། སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རྣམ་ཆ་དེ་
དག་ཆད་གྲུབ་རྩ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ད་དུང་རྩོས་པས་མིག་ཤེས་ལ་དུང་སེར་
པོར་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་སྒྲགས་གྱིས་བཏབ་
པའི་ལག་པས་རེག་པའི་ཆོ། ཆ་བའི་རེག་བྱ་མི་ཆོར་བར་གྲང་བའི་རེག་བྱ་བསྟོན་མེད་
དུ་ཆོར་བ་ཅིག་སྤྱད་པས། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྤྱང་ན་ཡང་གྲང་རེག་གི་
དངོས་པོ་ཞིག་ཆད་གྲུབ་རྩ་ཡོད་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
མཐུས་རང་རེའི་མདུན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་ནང་གི་གོ་སར་(༡༧)སྟོད་བཙུང་གྱི་ལོངས་སྟོད་
དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དཔག་རྩ་མེད་པ་སྒྲུལ་པའི་ཆོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་འབྲལ་གྱི་
འབྲལ་རྒྱས་ཡེ་མ་བསྐྱད་པས་སྤང་བ་དེ་དག་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
ཏེ། ཀྱན་རྩ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྱོན་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་དེ་དག་ལས་བརྒྱམས་
ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་ཡང་། གོ་དཀའ་ཞིང་སྒྲེ་བོ་དམན་པའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་
བས་མ་བྱིས་ལ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཆོས་མདོན་པར། ལས་གྱི་རྣམ་པར་
སྤྱོན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། སྤན་དང་སྒྲགས་གྱི་རྣམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། ཅས་གསུངས་པའི་
དོན། རྗེ་སྤྲུམས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཅུང་བཞོད་པའོ། །

དེ་ཐམས་ཅད་བས་གྲང་ད་དུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་ན་ཡང་། དམན་པ་བྱོད་ལྟ་བུ་རྣམས་

གན་རྒྱལ་དུ་སྤྲད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་གནས་ཡོད་དེ། འདིར་ག་ལ་བྲི། དེ་བས་ན་རྗེ་སྒྲ་
མས་སྤར་གྱི་མཐོང་སྤང་འབྲེལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་དུག་སྒྲིས་པའི་ཆོ། རྗེས་མི་
འདྲ་བ་དུག་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་སྤྲོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། རིགས་དུག་སོ་སོའི་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དགག་ཏུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། བྱོད་དང་སྒྲ་མ་ཀྱན་རིག་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལས་འབྲས་ལ་གཞོད་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་ཙམ་མོ། །ཀྱན་རྗེ་བ་སྤྲང་
བའི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྒྱལ་བའི་ལན་བརྗོད་ཟེན་ཏོ། །

གོ་བོ་རང་ཉིད་ལ་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཁོ་ན་བརྗོད་པ།

ཡང་བྱོད་ཀྱིས་འཕྲོས་དོན་ཡང་རིམ་བཞིན་དུ་དབྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་
གཞན་གྱིས་ཤེས་སྤྲོད་ཏུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྤྲོད་ཏུ་(༡༧)འདོད་
པ་ནི། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་
སྤྲོད་ཡིན་པ་ནི་གྲུ་སྐྱབ་དང་བྱམས་མགོན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་པའི་
བར་མང་དུ་བྲིས་སྤྲང་བ་ལ། རེ་རེ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་དགོས་པ་རྒྱུ་ཁོང་ཉ་ཅང་ཡི་གེ་མང་
བར་འབྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ། གཞུང་གི་འབྲུ་སྟོན་རྒྱལ་རེ་རེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
འཛིན་ཤེས་སྤྲོད་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་གོམས་པས་འབྲུལ་འདུག་
པ་ལ། གཞོད་བྱེད་མདོར་བསྐྱས་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར།
དེ་ལ་བདག་ཅས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་
བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་
གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པས། འདིར་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ལ་ཕྱ་
རགས་མེད་པས་དེ་བཟུགས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཡང་ཕྱ་རགས་མི་འདོད་ལ། དེའི་
ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་ཡང་ཕྱ་རགས་མེད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་
སྒྲིབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་
བསྟུན་ཕུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ། ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲུབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་
ཡིན་པ་ཡང་ངེས་པར་མི་དགོས་སོ། །མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། ཕུང་པོའི་སྤྲེང་དུ་བདག་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་(༡༥ན)སྒྲུབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པས་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་རུས་སོ། །

གལ་ཏེ་རིག་པ་འདྲ་བས་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་མ་རིག་པར་འགྱུར་གྱུར། མ་རིག་
པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་སྟུང་ན། དོགས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་གཅིག་ཕུར་མ་ཟད། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་འཛིན་
པར་སྒྲོམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལའང་འདུག་པས་ཕུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་
དུ། མ་རིག་གིས་བསྐྱད་བདག་ཉིད་ལ། ཞེས་དང་། དཔུས་མཐར། ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་མ་རིག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་ནས་ལྷགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོ་ལ་མ་རིག་པར་གསུངས་གྱུར་དེ་མ་རིག་པ་མཆན་ཉིད་པར་
གཏན་མི་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་དཔུ་མའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་མཆན་ཉིད་པར་གཏན་མི་འདོད་དོ། །གནས་ལྷགས་ཕྱ་མོ་
རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའོ། །

ཁྱད་པར་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་
 པ་ནི། དམིགས་ཀྱི་མ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཏན་མི་འདོད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
 ཞེས་པ་རྒྱད་སྟེ་ཅ་འབྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པར་མི་འདོད་པས། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་མི་སྲིད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་ཡང་མི་སྲིད་པས། དེ་མ་རིག་པ་
 མཚན་ཉིད་པར་གཏན་མི་འདོད་དོ། །

དེ་ན་ལྷགས་འདིས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མི་འདོད་པའི་ཕྱགས་
 ཉིད་རྗེའི་དགོངས་པར་གནས་སོ། །

ཁྱོད་ཀྱིས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། ཞེས་དང་། དེ་ལས་ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་དང་། (༡༥བ)ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་བཞིན་མིན། ཡིད་
 ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། ཞེས་སྐགས་བྱངས་པ་ནི་འབྲེལ་ཡེ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་
 རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་སྦྱོས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྐབས་དེའི་རྣམ་རྟོག་དང་ཉོན་མོངས་འགལ་
 དགོས་ན། ཉོན་མོངས་དང་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ཀྱང་གཞུང་གིས་སོ་སོར་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 རྩབ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་ནི། ཡང་སྲིད་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྐགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་པ་འདོད་ཆགས་
 སྐགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་དཔེར་ན་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སྐགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ།
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་སྒྲུ་ཆོགས་གསོག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་པ་
 དེ་འདྲ་བ་རྣམས། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་འབྱུང་། ཞེས་

པའི་དོན་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་དེ་ཀ་རང་ཡང་བདན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་བར་
བྱའོ། །

དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་བྲངས་པ་ཡང་གིན་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ།
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རང་སྒྲིལ་མེད་པ་ཅན་བརྒྱད་པའི་ཚེ། ཡན་ལག་ཚར་སྒྲིལ་མེད་མ་
འགྲེལ་པ་ལས་ཚར་སྒྲིལ་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་།
སྒྲིལ་མེད་འདྲུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་སྒྲིལ་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚར་
བར་འབྱུང་བ་སོགས། ལམ་གསུམ་ཐོག་(༡༧)མཐའ་དབུས་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་
དང་། དེ་ལྟར་བྲིད་པའི་ལམ་ལོ་དེ། །ཞེས་སོགས་འགྲེལ་པ་དང་ལུང་མཐའ་ཡས་པས་
འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་མི་དགོས། གོ་བོ་ཁྱོད་རང་གིས་འདི་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱི་
མ་འགྲེལ་པ་ལས་སྒྲིལ་བྱེད་མ་གང་ཡང་རུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཚར་བར་འབྱུང་
བ་མི་ཤེས་ན། མཛོན་པ་དང་པར་བྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚེས་སྐད་རགས་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་
པར་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་རྗེ་སྒྲ་མ་ལ། སྒོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་ཅིང་བའི་ནམ་ཐང་ཏེ། ཞེས་སྐབས་
དེར་ངན་སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱིས་ལ། རོ་ཚ་རྒྱ་ཁེ་འདུག །

དེས་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་མ་རིག་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་བྱད། ཡང་ཁྱོད་
 གྱིས། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲ་བྲངས་པ་ནི། རྗེའི་
 ལུགས་འདི་ལ་དོགས་པ་རྩུང་ཟད་ཡོད་པས། དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་སྐོལ་ན་ནི་རྟོགས་ལུན་
 ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་རྒྱུད་
 སྒྲའི་རྣམ་པ་ཤད་དུ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་མཛད་པ་ལ་ཁྱོད་རང་སྟོས་ཤིག །

འགག་སྒྲིམ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷ་སྒྲིབ་དང་
བྱམས་མགོན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པ་འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་
ངན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ནས་གྲུབ་མཐའ་གང་བཤད་པ་དེ་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་དེའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་བཟུང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་རྟགས་རྒྱན་ལས་བདེན་
འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བྱམས་མགོན་གྱི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ག་ལ་ཡིན།
དེ་བཞིན་དུ་མདོན་རྟགས་རྒྱན་དང་འབྲེད་གཉིས་ནས། གཞུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་དུ་འཛིན་
པའི་རྟག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་ཀྱང་བྱམས་མགོན་གྱི་རྩ་(༡༥བ)པའི་དགོངས་པ་ག་
ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལའང་མཚུངས་སོ། །

ཡང་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་རི་སྒྲིབ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་
མ་སྒྲིས་བར་དུ་བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྒྲིས་ནས་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡུལ་
གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་ན་གཞུང་རྟག་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་ན་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་སྒྲིས་ཕྱིན་ཆད་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་གཞུང་རྟག་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་བྲིས་པ་ནི་ཤིན་
ཏུ་མཚར་བ་ཞིག་སྟེ། བདེན་འཛིན་རྒྱས་པ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་གཞུང་རྟག་དང་། རྟག་
འཛིན་རྟག་པ་གནས་གྱུར་པའི་ལུགས་སུ་སྒྲུབ་བ། འདི་དག་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲིམ་ཀྱན་རིག་
གི་ཁྱིད་ཡིག་ཏུ། བར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་རྒྱས་པས་ཉོན་མོངས་དུག་ལྟར་འགྱུར་བའི་བཤད་པ་
སྟགས་ནི། ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཏམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་རྟག་གཉིས་དང་འཛིན་རྟག་གཉིས་ལ་བདེན་འཛིན་མིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ཀྱང་འཛིག་མི་མཁྱེན་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅས་པ་ནི། ཡུལ་
དོན་མཐུན་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་འཛིག་པ་མ་གཏོགས། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་བདེན་

འཛིན་ལ་འཛིག་པ་ནི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་འཕགས་
དབྱེ་བས། །ཞེས་པའི་ཅི་འཁྲི་སྣང་བ་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་སྒྲུས་
པའི་གཏམ་དུ་སྣང་སྟེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་དུ་ལྟོས་ཤིག །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས། བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལགས་
ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད་པ་(༢༤ན)
ཡིན་གྱི། བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བྲིས་སྣང་བ། ཡི་གེ་མ་དག་པ་
ཡིན་ནམ། བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོང་དོན་ག་ལ་ཡོད། ངར་
འཛིན་ལྷན་སྒྲུས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་པ་དང་། བདག་ཅེས་པ་དང་
གང་ཟག་ཅེས་པའི་མཚན་གཞིར་ལགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད།
ཅེས་རྗེའི་གསུང་ལས་འབྲུང་བ་ནི། དཔེར་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་
ཏེ། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་མ་ཤེས་པར། ཐ་སྙད་
བཏགས་པའི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་ཅེས་འཛིག་པར་སྣང་བས།
དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གང་ཟག་མི་རྟོག་པས་སྒྲུབ་པོ་ཉིད་ལ་འཛིག་ཅིང་། དེ་
ཡང་མཐར་གཏུགས་པའི་ཆོ། གཟུགས་སྒྲུབ་ནི་སྒྲུབ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འོང་བའི་ངེས་
པ་མེད་ཅིང་དབང་ཤེས་ཀྱང་སྒྲུབ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་དུས་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཉག་གཅིག་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཐུག་པར། ཁ་
ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྒྲུབ་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །
ཅེས་གསུངས། ངར་འཛིན་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་གཅིག་སྒྲུབ་འཛིག་ལྟའི་
དམིགས་པ་ཡིན་ན། སེམས་གཅིག་སྒྲུབ་འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་

སྤྱི་བོ་བྱེད་རང་ལྟར་ན་སྤྱི་ཡོན། ལེགས་ལྟན་འབྱེད་དང་ཀྱན་གཞི་འདོད་པའི་སེམས་
ཅམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་(༡༥བ)གཅིག་ཕུ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་
པར་ཐལ། སེམས་ཉིད་བདག་ལྟ་ལྟན་སྤྱི་དམིགས་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ཡང་དཔལ་ལྟན་སྤྱི་བའི་གཞུང་སྤྱི་འབྱེད་པའི་ཐོལ་སྤྱིར་རོ། །དེར་མ་
ཟད་བྱེད་རང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་ལུགས་སྤྱི་
སྤྱི་བ། རྟོག་གི་འབར་བ་བྱེད་རང་གིས་དངས་པ་འདི་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་ཡང་སྤྱི་བར་སྤྱི་བ་ལེན་པའི་བྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་ཟེན་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་གདགས་པར་ལེགས་ལྟན་
འབྱེད་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྤྱི་དངོས་སྤྱི་འདོགས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་བས་དོན་ཀྱི་གནད་ནི་སྤྱི་བ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་གང་
ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་བཞེད་དེ། རང་སྤྱི་ལ། བཟློང་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་མཁན་
གནས་མ་བུ་འདི་མ་གཏོགས། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །
དེའི་གནད་ཀྱིས་འཇུག་པར། བདག་ནི་རྣམས་སྤྱི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱང་
སྤྱི་བོ་རེ་རེ་བ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལས་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྤྱི་བ་བཟློང་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པར་འདོད་པ་བཞེན་
དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་ལེགས་ལྟན་ཀྱིས་ཁས་ལེན་
པས། ལེགས་ལྟན་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྤྱི་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། དཔལ་
ལྟན་སྤྱི་བས་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྤྱི་བ་བཟློང་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རྗེའི་རྗེས་འབྲང་འཛིག་མཚམས་མི་ཟིན་པ་(༡༩ན)མང་པོ་དང་། ཟློད་ལྟ་
 སུའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་དུ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་སྒྲིལ་མེད་
 ཅིག་ཏུ་ནན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། དཔལ་ལྷན་སྟུང་བ་དང་རྗེ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལྟ་སྤྱོད་ལྟ་མ་ལོན་པར་
 བྱེད་པར་སྤང་ངོ་། །

དེ་ནི་སྐབས་དོན་ཐལ་ངག་དུངས་པར་བྱའི། རྗེའི་ལུགས་འཛིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་
 དང་། ཟློད་ལྟ་སུའི་ལོག་པར་རྟོག་མཁན་རྣམས། ཉིན་ལན་བདུན་མཚན་ལན་བདུན་
 དུ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། །སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཅིག་ཤུ་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་གྱི་རང་སྤྲེ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པར་
 ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤྱང་པོ་ནི། །ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅིག་འདོད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད།
 ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། ད་ལོ་ན་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་སྟུང་བས། གལ་ཏེ་
 སྤྱང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་ལུང་དེས་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟུང་བ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྤྱང་པོ་རེ་རེ་
 བ་དེ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་སྤྱོད་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པའི་ཕྱིར། སྟོས་པས་ཚོགས་གོ། །

ཟློད་ཀྱིས། ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དབྱེད་
 པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཅུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་མི་འདོད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་(༡༩བ)ཀྱི་ལྟ་སྟོང་
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྒྱུར་བ་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་འདིའི་

འགལ་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཅིས་དང་། ཡང་བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བཞད་གད་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། མཐར་ཐེར་ཐུལ་གྱིས་དབུ་གཏུམས་
 ཅས་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྱིས་སྤྱང་བ་རྣམས་ལ། ཅུང་
 ཟད་གལ་ཆེ་བའི་ལན་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལུགས་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་བོད་
 འདིར་བྱུང་བ་ལས། སྤྱི་རབས་མང་པོ་ཞིག་གིས། ཐེག་དམན་ལ་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་ཡེ་མེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་པའི་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། བལ་ཆེར་མངོན་
 རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་སྤྱང་ལ། ཡང་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་བོད་སྒྲིམ་
 མང་པོ་ཞིག་གིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་སྤྲགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། མཚན་
 ཉིད་ཐེག་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་དེ་ལས་ཀྱང་། སྤྲགས་བྱ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྒྲིམ་པར་
 བྱ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ཆེས་ཕྱ་བ་དང་ཆེས་ལྟག་པས། སྤྲགས་དང་ལར་བྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་
 ལ་ཡང་ལྟ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲིག་ཅིང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལའི་
 རྒྱུད་དང་འགྲེལ་ཆེན་འདྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངལ་བ་མང་དུ་བྱེད་པ་དག་བྱུང་ངོ། །

འོན་ཀྱང་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བར་མི་
 འབྱེད་པར། ཐབས་མཁས་དང་སྟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བར་འབྱེད་པ་མཛད་དེ། །ཐགས་
 ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ལལ་ཆེར་མཐུན། །སྤྱན་གྱི་དབྱེ་བས་བཟང་ངན་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སྟོང་ཉིད་
 (༣༠ན)ལལ་ཆེར་མཐུན། །འབྲས་བུའི་བཟང་ངན་ཐབས་གྱིས་འབྱེད། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་
 བྱ་ངན་འདའ། །ཐབས་ལ་མཁས་ན་རྗོགས་སངས་རྒྱས། །དགྲ་བཙུམ་པ་དང་རང་སངས་
 རྒྱས། །རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་གསུམ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཆུངས་ནས་ཡང་། །
 བཟང་ངན་ཐབས་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་

བསྒྲུལ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ཐོབ། །ཅེས། ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཐེག་དམན་
འཕགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
སྤྱོད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་
པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གང་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་མཚུངས་པར་
བཞེད་དོ། །

ཁྱེད་ཅག་མང་པོ་ཞེག་གིས་ནི། ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ཚོགས་ལམ་ནས་དག་བཅོམ་
པའི་བར་གྱི་ལམ་ཞུགས་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཞེས་གྲགས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་དང་།
མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡེ་མི་ཤེས་པར། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་
སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་སྟོང་
ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྱེན་པར་སྒྲུབ་པས། འཇིག་རྟེན་ན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
འཛོམ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་སོང་འདུག་གོ། །

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་
པའི་ཁྱད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་དངས་པ་ནི། ཁྱོད་རང་གི་མགོ་རྒྱུད་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཚན་
མེད་མ་རྟོགས་པར་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་གསུངས་པས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་མཚན་
མེད་རྟོགས་པར་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཅེན་འཕྲེང་བ་དང་འཇུག་འགྲེལ་
དངས་པ་རྣམས་(༡༠བ)ལ། རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་འབྲུ་བསྐྱེད་ཟེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་
ངས། འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལེགས་པར་སད་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་པས། འདིའི་འགལ་སྟོང་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཅེས་བྲིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རིག་པ་ཐམས་
ཅད་འདི་འདྲ་གསུག་ཏུ་མངོན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་སད་པའི་

རྟགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་གཉིས་ཅོར་འདུག་པ། འདི་ནི་ཅོར་
བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ནི། སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་ཏུ་སྟོང་རྩ་
དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་ལ་ཡང་དག་བཟོན་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་
སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་
སྟོང་རྩ་ཆེན་པོ་ངམ་ངམ་གྲགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སྟགས་རྟགས་སུ་བཤད་ཀྱི། སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པས་ཡིད་ལ་དགའ་བ་དང་། མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུང་བ་སྟགས། ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ག་ལ་ཡིན། ཁྱུང་ལྟར་ན། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་
བས་ཡིད་བྱུང་ནས། མིག་ནས་མཆི་མ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲུ་ལྟང་བ་སྟགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས་སུ་བས་ལོང་ཞིག །

ཡང་ཁྱུང་གིས། སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་
བས་སྒྲུང་བྱ་སྟོང་བའི་རུས་པ་ཆེན། སྒྲུང་བྱ་བདེན་འཛིན་ཞིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆེ་གསུམ་
ལ་སྟོང་རུས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་བས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཉིས་དགོས་པ་འདི་ལ་འཛིག་
རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞད་གད་ཀྱིས་ཤིག །ཅེས་དང་། དབང་པོ་རྣེ་ཏུ་ལ་གྱི་ཁྱུང་པར་
གོ་ལོག་གོ། །ཞེས་སྟགས་བྲིས་པ་ནི། མགོ་བ་ཡུས་ཆེ་སྟེ། ཁྱུང་དང་བྲམ་མ་ཀྱན་རིག་
(༡༩)གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་ཉན་ཐོས་
བཟོན་འབྲུས་སྒྱུར་བས་ཆེ་གསུམ་སྟོང་རུས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་
གཅིག་གི་བར་དུ་སྟོང་མི་རུས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲུང་བྱ་སྟོང་བའི་རུས་པ་
བྱང་སེམས་ལས་ཉན་ཐོས་ཆེ་བའི་བྱིར། ལན་མེད་དོ། །

འདི་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞད་གད་ཀྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་སྒྲུང་
བྱ་སྟོང་བའི་རུས་པ་བྱང་སེམས་ཆེན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་སྒྲུང་བྱའི་གཙོ་

བོར་བྱས་ནས་འབད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་བས་ལྷུར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཞར་བྱང་
 ཅམ་དུ་སྤོང་བ་མ་གཏོགས། འབད་བས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་བས་བུལ་བ་ཡིན་
 བོ་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཏེ། བདེན་འཛིན་སྤོང་བའི་རུས་པ་བྱང་སེམས་ཤིན་
 ཏུ་ཆེན་ཡང་། ཉན་ཐོས་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུར་བས་ཆེ་གསུམ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 བ་གངས་མེད་གཉིས་དགོས་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་
 འཛིན་སྤོང་བའི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་ཆེད་དུ་འབད་བས་མི་སྤོང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་
 འབད་བས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ལའོར་གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །

འདི་ལ་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཞད་གད་བྱ་བར་རིགས་སོ། །
 དབང་བོ་རྣེས་ཀྱི་ལོག་པའི་སྒྱུར་ཡང་ག་ལ་འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་
 རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་མ་རུས་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་
 ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་
 པས་རྟོགས་རུས་པར་ཁས་བླངས་ཀྱི། སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་རིགས་པའི་རྣམ་
 གངས་མཐའ་ཡས་(༡)བ་དགོས་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་བྱེད་ཅག་འཆད་
 བ་བོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གྲུར། གྲུ་བ་གཅིག་གི་སྒོ་ལ་སྦྱར་བ་སྒྲོར་གཅིག་ལས་
 འཆར་མི་བྱུང་ཅིང་། གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཐུན་གཅིག་ལ་ཡང་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་
 མང་དུ་འཆར་རུས་པ་གཉིས་དབང་བོ་སུ་རྣེས་ཀྱིས་རང་མཛོ་བསམ་ལེགས་པར་ཐོང་ཞིག །

ཡང་བྱེད་ཀྱིས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ལས་ཉན་
 ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་འཛིན་དེ་ལས་ངར་འཛིན་འབྱུང་དེས་
 ལས་བསགས་པ་ལས་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ཆར་ཁས་བླངས་པས་སོམས་
 ཤིག ཁེས་བྲིས་པ་ནི། ཅི་ཡང་བསམ་མི་དགོས་ཏེ། ཇི་སྟེན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་

སུན་མ་ཕྱུང་བར་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ། དེ་ལས་གསོག་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་
 ཡོད་ཅོམ་གྱིས་ལས་གསོག་པར་ཉལ་བའི་མི་ལམ་དུ་ཡང་དམ་མ་བཅས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་
 ལྟར་སྤང་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་སྡེ་ཆོན་ཅིག་པའི་སྒོ་ཅིང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་མ་སྐྱེས་པའི་
 གོང་ནས་རྗེ་སྤྱ་མ་ལ་འཕངས་སྤང་སྟེ། ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
 ཞེས་པའི་གསུང་། ཡིག་འབྲེང་གི་མཇུག་ན་ཡོད་པ་སུན་པོ་ནམས་ཀྱིས་མ་གོ་བའོ། །

ཡང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་བ་མི་སྤྱིད་ན། ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སྤང་བྱ་གང་སྤྱོད་བ་
 ཡིན་ཞེས་ཞུས་ན་བེར་བྱལ་གྱིས་དབུ་གཏུམས་ནས་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་བྲིས་པ་ཉམས་དགའ་སྟེ། ཁྱོད་དང་སྤྱ་མ་ཀྱན་རིག་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ། ཆོགས་སྒྱུར་གཉིས་སུ་བསྐྱལ་བ་གངས་
 མེད་པ་(༡༩ན)གཅིག་བཞུགས་དགོས་པས། དེའི་བར་སྤང་བྱ་གང་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་
 ན་བྱལ་གོག་གིས་མགོ་གཏུམས་ནས་ཁ་ཆད་དྲི་བད་དེ་བཞུགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་སྒྲིབ་ནི་སྤངས་ཟིན། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ས་དང་
 པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་སྤྱོད་བས། དེའི་བར་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྒྲོབ་པ་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པས། སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མི་སྤྱོད་ངོ། །ཞེན་བདེན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་
 བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་ཉན་སྒྲིབ་ནི་སྤང་ནས་སྤངས་ཟིན། ཤེས་སྒྲིབ་
 ནི་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་སྤྱོད་བས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་གཙོ་བོར་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མི་སྤྱོད་ངོ། །
 ཞེས་བེར་བྱལ་གྱི་ནང་ནས་པཏ་ཞུ་རྒྱུད་རེ་བཏེག་སྟེ་བཀའ་སྤྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་དང་པོ་ནས་ཐོག་

མར་འཇུག་གོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་
ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་མྱར་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟེ་
མས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དང་ཕྱི་མས་གཉིས་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོན་འདོགས་པའི་ཐ་སྟད་དུ་སྒྲུབ་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལའོར་གསུམ་
འབྲང་ཆགས་སུ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །

སྐབས་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ།

སྟེ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་ཁས་ལེན་འགལ་བའི་སྟོན་ཁོན་བརྗོད་
པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་སྐབས་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟེར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
ལམ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དང་། ཆོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་
ལ། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ཤིང་། (༡༡བ)མཚུངས་ཤིག་ངེས་པར་དགོས་
ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ལམ་ཀྱི་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་ཤིང་མི་མཚུངས་
ན། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟུང་དང་། ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་གཟུགས་
སྟུག་ཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་མཚར་བས་སྟེ་ཕྱིར་ཐོབ་པར་གདོན་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟུག་ཉིས་ཀྱི་ལག་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་
མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ལགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། རྒྱུ་ཐོབ་
ཏུ་རྫོགས་སྟོན་སྟུང་གསུམ་ཀྱི་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བརྒྱབ་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྟེལ་མར་
སྟོབ་པའི་ཆོ། གོགས་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱས་པ་ནི་ཅམ་ཆེ་བ་ཅམ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤྲོད་བའི་རུས་པ་བྱུང་ཞུགས་པར་འགྲོ་བས། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བས་ནི། རྟོགས་སྦྱར་གཉིས་སུ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་ལ་བསྐྱབ་པས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས་ཆེད་དུ་མི་སྤྲོད་ཡང་ཞར་བྱུང་ཅམ་དུ་སྤྲོད་རུས་པ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དུ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་ལ་བསྐྱབས་པས། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྦྱོར་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་མ་བྱས་ཀྱང་། ཞར་བྱུང་ཅམ་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོད་བའི་རུས་པ་ཐོབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པར་སྦྱོབ་པ་ན་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་ཤེས་སྦྱིབ་སྤྲོད་བའི་འགོ་རྩམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདི་ལ། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གཉིས་སུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་དངོས་སམ་དེའི་དོད་ལྷུ་གང་ཡང་རུང་བ་(༣༣)གྲོགས་སུ་མེད་ན། གཉེན་པོ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྦྱིབ་ལ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་གཞོད་པར་མི་རུས་པའི་གནད་ཀྱིས། ལམ་འོག་མ་ལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཤེས་སྦྱིབ་སྤྲོད་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །

བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྦྱིབ་ཏུ་བྱས་པ་ཡང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལྟར་ཆེད་དུ་འབད་པས་སྤྲོད་བ་གཏན་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ། རྟོགས་སྦྱར་གཉིས་སུ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་བསགས་པ་ཡང་། མཐོང་ལམ་དུ་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་འབད་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་གསོག་པ་ནི་གཏན་མིན་ཏེ། ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་འབྱུང་བའི་རུས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །

ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་པས་སྤྲོད་བས། ལྷུར་ན་ཆོ་

གསུམ་ཙམ་དུ་ཚོགས་ཇོགས་པར་བྱས་ནས་འགྲུབ་པ་ནི། ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འགྲུབ་པ་ལ། ཉམ་ཆུང་བྱེད་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་ཞིག་གིས་ཁོ་རང་གི་
བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཉིན་མཚན་ཆིག་དྲིལ་བྱས་པས་སྦྱར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། རྟེན་པོ་ན་སྟོབས་
ལྡན་ལྟ་བུས་ཀྱང་རྒྱབས་ཆེ་བའི་བྱ་བ་གཞན་གཙོ་བོར་བྱས་པས་བྱ་བ་པལ་པ་ཅིག་ཡུན་
རིང་བོའི་བར་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འབྲེལ། །

མདོར་ན་གཟུགས་སྤྱུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་པལ་ཆེར་མ་ཇོགས་
པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་རུས་པ་མེད་པས། དུས་འཁོར་མ་གཏོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་
མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅེས་པའི་དག་པའི་སྒྲ་(༡༣བ)ལུས་དོ་རྗེའི་སྒྲ་
མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་མི་རུས་པ་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་ལམ་
སྟོལ་ལ་ཡང་། རྗེས་དྲན་སྟོང་གཟུགས་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྒྲ་དེ་ཉིད་མ་ཐོབ་བར་
དུ་སྒྲིབ་གཉིས་གང་གི་འང་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པ་དང་། འདུས་པ་དང་བདེ་མཆོག་གི་
སྐབས་སུ་རིམ་པ་གསུམ་པའམ་མ་དག་པའི་སྒྲ་ལུས་མ་ཐོབ་བར་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་
སྟོང་མི་རུས་པ་སོགས་དང་། བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཇོགས་སྒྲིབ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཚོགས་
ཇོགས་པར་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་སོགས་
སྟེགས་དང་བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་ཐུ་
མོ་འབྲེན་རུས་ཤིག་མ་བྱུང་བར་དུ་མཐའ་ཆོད་པར་གོ་མི་རུས་པ། ཁྱོད་གཅིག་ཤུར་མ་
ཟད། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་པལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་གནས་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་འགྱུར་དེ། འགའ་
ཞིག་གིས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཐོག་མར་སྟོང་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་དེ་འདྲ་བ་དེས་ས་
དང་བོ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་མཐོང་ལམ་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་དེ།

ཞེས་ཆོད་འཇོག་མི་འདྲ་བ་རེ་བྱེད་པར་སྤང་ངོ་། །

དེ་གཉིས་ལས་ལྷགས་དང་པོ་ནི། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱིས། ས་
བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་སྔོང་དགོས་པས་ལག་འགགས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྔོང་རྒྱ་
མ་བྱུང་བར་ལམ་འོག་མས་ཉོན་སྒྲིབ་སྔངས་ཟེན་པས་བྱེད་རྒྱ་གཞན་ནི་མེད། ཤེས་སྒྲིབ་
ལོས་སྔོང་སྟམ་དུ་སྒྲུན་དབྱུང་བྱས་པར་སྤང་ལ།

ལྷགས་ཀྱི་མས་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གང་ཡང་མིན་པ་ས་དང་པོའི་ཡོན་
ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་སོགས་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་རེ་ཡོད་(༡༤༣)པས་དེ་
རྣམས་མ་སྔངས་ན་ནི་ས་དང་པོ་སོགས་སུ་འཕོ་མི་རུས། ས་གོང་མར་འཕོ་བ་ལ་དེ་དག་ཐོབ་
པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ངས་པར་སྔོང་དགོས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་
གང་ཡང་མི་སྔོང་ཡང་། སྒྲིབ་ལམ་འོག་མ་དེ་འདྲས་ཀྱང་སྔང་བྱའི་ས་བོན་ཞིག་ངས་པར་
སྔོང་རྒྱ་འདུག་སྟམ་དུ་སྒྲུན་དབྱུང་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཉིས་གང་
ཡང་མིན་པའི་སྟམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་མིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་
ཉིད་སྒྲིབ་པ་མཚན་ཉིད་པར་འཇོག་མི་འཇོག་ཐེ་ཆོམ་ཟེའོ། །སྒྲིབ་ལམ་ནས་ས་དང་པོར་
འཕོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ཅིག་ཡོད་མོད་དེ་ཙམ་ལ་སྔང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འཇོག་ན།
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སྔོན་སོང་གི་གང་ཟག་དེས་དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་
འཕོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་དང་། དྱིས་ཆོགས་ལམ་ནས་སྒྲིབ་ལམ་དུ་
འཕོ་བ་ལ་ཡང་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་རེ་རེ་སྔོང་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་
ལམ་ནས་ས་དང་པོར་འཕོ་བ་ལ་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་ངས་པར་
སྔོང་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སྒྲིབ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་
ལ་ཡང་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་ངས་པར་སྔོང་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་ལམ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་རེ་ལོས་ཡོད། དེ་ཙམ་ལ་སྤང་བྱའི་སྦྱིབ་པར་མི་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན་དེད་རང་གོགས་མཆེད་ནམས་ཀྱིས་དེ་རིང་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་མི་རུས་པ་དང་། ལུག་རོན་གྱིས་འཕུར་རུས་པ་དེ། དེད་རང་གིས་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་མ་སྤངས་ཤིང་། ལུག་རོན་གྱིས་སྦྱིབ་པ་དེ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཕུར་རུས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རུས་(༣༧)པས་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བའི་འགལ་རྒྱུན་བསལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ནི་ཚོགས་བསགས་པས་ས་གོང་མ་དེ་དག་ཏུ་འཕོ་བ་ཡིན་པས། སྦྱོར་ལམ་དུ་བསགས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རུས་པ་ལེགས་པར་རྫོགས་ནས་ས་དང་པོར་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལམ་འོག་མ་འདི་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་འོག་མའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་ཀྱང་གཏན་ཅིར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་རུས་པ་མི་འདྲ་བ་ཞི་ནས་ལམ་གོང་འོག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་འཛིག་དགོས་ན། རྗེའི་ལུགས་འཛིན་ནམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས། སྤྱོད་ཉིད་ཕྱ་མོ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་ཟིན་པས་ཚོགས་ལམ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོས་པའི་མཚམས་དང་། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིའི་བྱེད་པར་སོགས་ཀྱང་གཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་ལ་གོམས་པ་གས་ཆེ་བས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་རུང་མི་བདེ་བའི་འཛིག་མཚམས་དུ་མ་ཅིག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སོགས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རུས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་བགོད་རུས། ཞེས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆད་རེ་མ་སྦྱིབ་པར་དུ་

གོང་མར་མི་འཕོ་ཞིང་། བཅས་སྒྲིབ་པ་ན་རིམ་གྱིས་འཕོ་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤར་ཇི་སྒྲིབ་བསྐྱད་
པ་དེ་དག་ནི་གཙོ་བོར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་འཛིན་རྣམས་དང་། ཞར་ལ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྒྲིལ་
པ་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་དོན་དུ་འགྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲིལ་ནས། ཁོ་བོས་བཅར་བྱལ་གྱི་ནང་
ནས་མགྱིན་པ་བཏེག་སྟེ་སྒྲིལ་བའོ། །

གནས་འདི་དག་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ཁོ་བོས་ལྷག་པའི་ལྟ་དང་སྒྲོ་མ་ཡབ་སྐུ་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། རྒྱས་པར་སྒྲིལ་ན་ལོའམ་ཟླ་བ་(༣༥ན)ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་
སྒྲོ་བས་པ་མི་ཟད་ཅིང་གཏུགས་པར་མི་འགྱུར་མོད། ཟབ་མོའི་གནས་འདི་རྣམས་ལ་
དད་པར་རྒྱུམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་རུས་ན། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྒྲིལ་ལྷགས་པ་
དག་གིས་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པར་མཐོང་ནས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས་ས་དགུ་དང་སྒྲོ་མ་སྤང་ཤེས་
སྒྲིབ་དགུ་སྤང་གཉིས་དུ་སྒྱུར་བ་འདི་ཁས་མི་ལེན་ན། དེ་དང་དོན་ཡིན་པས་ཁས་མི་ལེན་
པ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲིབས་དེ་ཉིད་དང་དོན་ཡིན་
ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་རིམ་པོ་དང་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གསལ་བར་དབང་ལྷག་སྒྲིབ་
པ་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན་མགོན་པོ་བྱམས་པས་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྤྲས་དོན་འགྲེལ་པའི་བསྟན་
བཅོས་འཇམ་གླིང་གི་རྒྱུ་འདི་དང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ནས། བག་ཟོན་མཛོད་ཅིག་
ཅས་པའི་བར་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྤྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་དང་དོན་དང་
ངས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། བྱི་བྲག་ཏུ་ཡང་དང་དོན་ལ་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་
གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པ་འདི་རྣམས་ཡེ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་སྤང་སྟེ། དེ་ལ་
ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་གིས། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ་རེ་ཞིག་
ཞོག། ཐེག་ཆེན་པ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ལས། སེམས་ཙམ་པས་ནི། སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་

སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་དང་། དངོས་བསྟན་སྒྱུ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་
རུང་བ་རྣམས་དང་དོན་དུ་མཛད་པར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རུས་སོ། །དེ་སྒྲུ་
མ་པས་ནི་དེ་ཙམ་ལ་དངས་ངེས་སུ་མི་འཛོག་གི། དྲང་བའི་དོན་ནི་གཤེས་ལྷགས་དང་
གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་མིན་པར་ད་དུང་དེ་ལས་གོང་དུ་(༣༥བ)དང་དགོས་པ་དང་།
གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་དུ་ངེས་ནས་དེ་ལས་གོང་དུ་དགོས་པ་ནི་ངེས་པའི་
དོན་དུ་འཛོག་པས། དྲང་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ངེས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ལ་འཛོག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་ངེས་
དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཛྲེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་
མདོར་འཛོག་དགོས་ཏེ། འདི་ལ་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་
པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པ་དང་། དངོས་ཟེན་སྒྱུ་ཇི་བཞིན་པའི་རྒྱལ་དུ་བཛྲེད་པ་ཅིག་དགོས་
པར་འདོད་དེ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའོ། །དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་ས་
ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་བཛྲེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་
མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པར་འཛོག་རུས་པར་བཞེད་པས། སྦྱིར་དྲང་ངེས་
གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དྲང་དོན་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་དགོངས་
པ་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་ཇི་བཞིན་པའི་རྒྱལ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་
དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་ཟེན་སྒྱུ་ཇི་
བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བར། དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་
གྱི་སྒྲོ་ནས་འགྲེལ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་ལ་འདི་ཙམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་མ་ཆགས་བཞིན་དུ་དགོས་པ་ནན་གྱིས་

འཛང་བ་རང་ཉིད་ངལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། བསྟན་བཅས་མངོན་རྟགས་
 རྒྱན་སྒྱི་ཙམ་འདིས། མདོའི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་གྱི། དངོས་
 བསྟན་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་མི་འགྲེལ་པར་ཁས་(༥༦ན)ལེན་ནུས་ན། བསྟན་
 བཅས་འདི་ཡང་དང་དོན་དུ་དབྱུང་པས་ཁས་ལེན་དགོས་པས། བྱོད་རང་བཟུ་ཟོན་བྱ་
 དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །

བྱོད་པར་ས་དགུ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་རིམ་པ་ལྟར་སྤང་གཉེན་དུ་སྦྱར་བའི་མངོན་
 རྟགས་རྒྱན་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་དང་དོན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་དགོངས་པ་ཙན་
 དུ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པས་གསལ་བར་དབང་ཕྱག་སྦྱོད་པ་ཡིན་ལྟགས་
 རི་ལྟར་ཡིན། བྱོད་ལ་སྒྲུ་རྒྱ་ཞིག་ཨེ་ཡོད། གཞན་ཡང་མི་བྱོད་ལ་འདི་དེ་བར་བྱ་སྟེ། ཡུམ་
 རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
 ཐུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བྱོད་ཁས་ཨེ་ལེན། ལེན་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་དབྱེད་པ་སོགས། རི་བོར་རུའི་གཉེར་མ་བགྱང་བ་དང་བྱོད་ཅི་ཡོད།
 མི་ལེན་ན་དང་དོན་ཡིན་པའམ་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐབས་དེ་
 ཉིད་དང་དོན་ཡིན་ནམ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་རིམ་པོ་དང་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན། གསལ་བར་དབང་ཕྱག་སྦྱོད་པ་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པས་འཇམ་
 ཐུ་སྒྲིང་གི་བསྟན་པའི་སྒྲིང་བོར་གསུངས་པའི་ཟབ་མོ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་འདོད་
 པ་འདི་ལ་ཡང་འཇིགས་ཤིང་ཡང་བའི་གནས་སུ་མཐོང་ནས། རྟག་དབྱེད་ལྟན་པ་རྣམས་
 བཟུ་ཟོན་མཛོད་ཅིག །ཁས་ལེན་སྒྲུ་བྱི་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་ཤ་སྟག་མ་སོང་ངམ།
 སྟོན་པ་བྱོད་ཀྱི་རྟག་པ་ལ། དང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་བསྟན་བཅས་རྣམས་བཟང་ངན་
 གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་དོན་སྒྲི་ཞིག་ཤར་འདུག་པ། དང་དོན་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་

པ་མང་བ་ཡོད་པ་བྱམས་མགོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་(༡༥བ)ལ་ལོས་འོང་། ལྷན་པོ་ཁྱོད་
 གྱི་སྐབས་འདིར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དྲང་དོན་མིན་ཟེར་རམ། གཞན་ཡང་
 སྟེན་པ་ཉམ་པ་ཅན་ཁྱོད་གྱི་རིགས་ལ། ཁོ་བོས་ཅི་དྲི་བར་བྱའི་བསྐྱེམས་ལ་ལན་ཐོབ་
 ཅིག །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྷག་མ་དགུ་དང་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་
 སྤང་གཉེན་དུ་སྦྱར་ནས་དངོས་ཟིན་ལ་སྟོན་པའི་གཞུང་ག་ན་འདུག་ཤོད་ཅིག །ས་དགུ་
 ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། ཞེས་སོགས་སོ་སྟུམ་ན། ཡི་གའི་བྱི་མོ་
 ཡང་མིག་གིས་མཐོང་བར་གཞུང་དོན་འཆད་པ་ལ་ཉམ་པ་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་བར། འདོད་
 པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་དག་སྟེ། ས་
 དགུ་ལ་ཞེས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་དང་སྦྱར་གྱི། ས་གཉིས་པ་སོགས་དགུ་དང་ག་ན་སྦྱར་
 འདུག །ཡང་ན། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ་སྟུམ་ན། དེའི་འགྲེལ་བར། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པར་
 ས་དགུ་དག་ཏུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་འབྲུ་བསྟན་པ་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་
 ན་ཡང་དེ་ཀ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཇུག་བྲིད་ལྷག་ཆད་མེད་པ་ཅིག་ཀྱང་
 གཏོང་མ་ཁྱོད་ངམ། ལར་ཁྱོད་དང་། ཁྱོད་འབྲུ་བའི་དེང་སང་གི་ཡར་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་
 ཁོ་བོས་འདི་ཙམ་ཞིག་དྲིས་ན་ཡང་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ལན་གདབ་པར་རུས་པ་སུ་ཡོད།
 ལེགས་པར་སོམས་ལ་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་ཁས་ལོང་ཞིག །

ད་དུང་སྒྲུར་ཡང་འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་བར། ས་གཉིས་པ་ནས་
 བརྩ་བའི་བར་དགུ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་སྤང་གཉེན་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱར་བའི་གཞུང་གསལ་
 ཁ་ཅན་ག་ན་ཡོད། ཁྱོད་རང་གི་ཉེ་སྒྲོར་ན་ཡོད་པའི་ཡར་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་གྲོགས་ཆོལ་
 ལ་ལྟོས་ཤིག །ལྷན་པོ་ཁྱོད་ལྟ་(༡༧ན)བྱས་བསྟོན་ཉམ་གྱིས། རྗེ་སྤྲུལ་ལ་འདི་ཙམ་གྱི་

བརྗོད་པ་ངན་པ་སྤྲུམ་པ་ནུམ་པ་གྱི་སྤྲུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ད་བརྗོད་ཡེ་བྱུང་། འདི་ཀ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདེན་
 བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་རྒྱུན་ལྟན་དུ་གོམས་པར་བྱས་
 བས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ལྷགས་མིན་ལ། ཞེས་
 སོགས་རྗེ་ལ་བཀའ་བཏུན་དང་བཅས་པ་བྲིས་འདུག་པ། སྤར་གཞན་ལྷགས་བརྗོད་པ་
 མི་མཁས་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཁྱོད་ལ་ན་བ་ཡོད་པར་གྱིས་བྱས་པ་འདི་ཉིད་
 ཡིན་པས། ཁྱོད་རང་ཉོན་ཅིག །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་རིགས་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ཉིད་གྱི་བཞེད་པའི་སྤྲོ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་
 པ་ལས། སྤྲུག་བདེན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་གཉིས་ལ་སྤྲོ་བ་གསུམ་དེ་ཙམ་དུ་འབྱེད་
 པར་མ་མངོན་ལ། ལྟག་མ་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་འགོག་ལམ་
 གྱི་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། བདག་མེད་ལ་སྤྲོ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 བྱུང་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྲོ་བ་གསུམ་བྱུང་བའི་གནད་གྱི་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་སོ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
 དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་ཙམ་
 ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲོ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་སོ་
 སྟེས་གཉིས་སྤྲོ་བའི་མི་རྟག་པ་གོམས་པས་གསལ་སྤྲོད་འབྱུང་ངེས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཙམ་
 གྱིས་མཐོང་ལམ་དུ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལྷགས་

ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་
པར་འཛིག་པ་གང་ཞིག །སྤྱག་བདེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་
མེད་ཅམ་སྤྱག་བདེན་གྱི་གནས་ལྷགས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན། བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན། བདེན་
པ་མངོན་རྟོགས་གསར་དུ་རྟོགས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་པ་བྱད། དེས་ན་སོ་སོ་སྒྱུ་བོས་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་སྤྱ་ཞིག་གིས་ཁས་སྤངས། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འགོག་པ་དེ་ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་པ་བྱད། ཁམས་གསུམ་གྱི་
ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་ཞེས་པའི་ཉོན་མོངས་ནི། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་
མངོན་འགྱུར་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྱིབ་ཏུ་བྱས་པ་ནི་མངོན་འགྱུར་ཅམ་ཡང་
ལམ་དེས་སྟོང་རུས་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་འཇུག་འགྲེལ་དུ། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་ན་
སྟོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་
དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་
དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྱུ་མཆེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
མངོན་འགྱུར་པ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་སྟོང་རུས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་ཕྱ་
རགས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། རགས་པའི་མི་(༡༥ན)རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་འདིས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་ན་ཁམས་གསུམ་
གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་སྟོང་རུས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་
གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྟོང་མི་རུས་པས། དེ་ལ་སྒྱིར་རྗེ་སྤྱ་མས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་དང་ལྷགས་འདིས་འདོད་པའི་ཕྱ་བ་རེར་འབྱེད་

པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལྟ་བུས་གནད་
འདི་ནམས་ད་དུང་གོ་རུས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །

དེས་ན་སོ་སོའི་སྒྲུབ་བཤེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འགོག་བཤེན་ཐོབ་
པར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཞལ་གྱི་བཞེས་སོ་ཞེས། དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་
བར་དུ་མ་སྒྲུབ་ཞིག །སྟེང་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱུན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་
མེད། །ཅེས་སྟོན་འཇུག་མཁན་པོས་གཞུང་བཅུམས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས། སྟེང་འདི་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡིན་ཡང་། །ཞེས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་ལུང་འདྲེན་པ་ལ་ཞུགས་འདུག་
པ། ཞི་བ་ལྟ་དང་ཆགས་སྣང་ཡོད་པ་མིན་མཆི། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་
པར་བཤད་པ་ནི། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན་ཏེ། བ་རོལ་བོས། མ་རིག་པ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་མིང་འདོགས་བྱེད་པ་ལྟར། སྟེང་པ་ལ་ཡང་དབྱེད་གོས་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། སྒྲིང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་པར། རྗེ་སྒྲུབ་མའི་མནལ་ལམ་
དུ་ཡང་ག་ལ་བཞེད། ཁྱོད་རང་གིས་ཞིབ་ཏུ་མ་བལྟས་སམ། ཡང་ན་སྐད་ཆ་མ་དག་པ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་གང་རུང་གི་སྒྲིབ་བྱུང་སྣང་ངོ་། །

དེ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲུབ་མས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ། ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ལ་མངོན་
པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་རེ་དང་། ལུགས་འདིས་འདོད་པའི་བྲ་བ་རེར་འབྱེད་པ་
ནི་བཤེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཅིང་། དེ་སྟོན་འཇུག་གི་ཡང་
དགོངས་པར་གནས་སོ། །ཞེས་ལུང་དེ་དག་བྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱུན་གཞི་རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་། བྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་དབྱེད་
པར་བྱ་སྟེ། དཔུམ་པ་གཞན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་མེད་ན་མེད་པར་འདོད། ཅེས་པ་ནི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ།
 འདི་ཙམ་གྱི་སྐྱར་པ་བཏབ་དགོས་པ་ཞིག་འགྲུབ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། གསུམ་པ་ལྟར་ན།
 དཔལ་ལྷན་སྐྱབས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་འཛོག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྱིས་པ་རྣམས། སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་
 ཟེན་མོད། ད་དུང་ཁྱོད་ཡིད་མི་ཆེས་ན། དཔལ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཐ་སྟོད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱུངས་ཆོགས་ཟེན་གསལ་ཁ་ཅན། འཇུག་
 པར། གལ་ཏེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྟོན་མར།
 འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཀུན་བརྟགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་
 དང་རྟོག་པ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པ་
 སོགས་སུ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ལྟོས་ལ། མནོ་བསམ་
 ལེགས་པར་ཐོང་ཞིག འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་(༣༩ན)གྲུབ་རྣམས་ལ། དངོས་པོ་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་སྒྲིབ་པས་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་
 བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཆན་ཏེ། དངོས་སྐྱབས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་དང་། བྱོགས་
 གྲང་ཡབ་སྐུ་དང་སྟོ་གོས་བརྟན་པ་ཤེས་པ་སོགས་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། གཞན་དབང་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་ནས། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་བརྩམས་
 པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་དྲང་པོར་སྐྱས་ན་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲོ་བས། དངོས་སྐྱབས་དངོས་
 པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་སྐྱས་སོ། ཞེས་སྐྱར་འདེབས་པས་ཀྱང་ཆེས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལས་
 ཁྱོད་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག །

ཁྱོད་ལྟར་ན་འཇུག་པར། འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་མི་
འགྱུར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། དབྱེག་གཉིན་དང་ཕྱོགས་གྲུང་དང་
གནས་བརྟན་ཆོས་སྒྱུར་ལ་སོགས་པས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཤུ་མོ་མཛོགས་པར་ཐག་
བཅད་ཀྱིས་བཅད་པ་འདི་ཡང་། ཟླ་བ་གྲགས་པས་དེ་རྣམས་སྒྲུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་སྐད་ཀྱི་ངོ་མཁུང་མཐོན་པོས་སྒྲོགས་ཤིག་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་མི་
འདོད་པའི་ཁྱོད་རང་ཆང་གི་གཞུང་བཙུགས་པར་འགྱུར་རོ། །

རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རྣམས་སུ། ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི།
བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མི་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཀྲལ་
ཟེན་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཆོགས་
དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་པོ་མིན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་(༡༩བ)
མང་པོ་ཞིག་དྲངས་ནས་གསུངས་པས། ཁྱོད་མཐོང་བྱ་ཆེན་ད་དུང་ལྟོས་ཤིག །ཡང་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་ལ་བྱེད་དམ། རང་སྤྱིའི་ཡ་
གྲལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ལ་བྱེད་དམ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཛོག་བྱེད་ལ་བྱེད། ཐལ་
རང་གི་དགག་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་བཤད་ཟེན་མོད།
ཁྱོད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ན་སྒྲུར་ཡང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་རང་གིས་འདོད་པའི་རིགས་
པས་དབྱུང་བཅོད་ནི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་གཏན་མི་འདོད་དེ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་
བར་འདོད་དེ། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་
ཀྱི་ཆང་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ན། སྐབས་འདིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
དེ། དཔེར་ན་ཁྱོད་གོ་བོའི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་ཆོགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ། གོ་བོ་ཞེས་མིང་དང་ཉོག་

པས་ཡར་བཞག་ཙམ་མིན་པར་མིང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་གྱི་གོ་བོར་རང་ངོས་པ་
ཞིག་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཞེད་པའོ། །རང་སྤྱིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རང་མཚན་ཚད་མ་པ་ལ་
གྲགས་པའི་རང་མཚན་མིན་ནོ། །ཞེས་བྱང་ངེས་ནམ་འབྱེད་དུ་དབྱེད་ཟིན་ནོ། །

ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་བྱོད་ཀྱིས། རང་རྒྱུད་པའི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཚུལ་
ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པའི་དགོངས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་དགོས་ཤིང་།
དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་རང་རྒྱུད་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་འདོད་པ་ནི། དངོས་སྒྲུབ་དང་།
དབྱེད་མ་ཐལ་རང་གང་གི་ཡང་ལྷགས་མིན་ཏེ། དངོས་སྒྲུབ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་མེད་
དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཏན་ཚིགས་མང་དུ་བཀོད་པས། གཏན་ཚིགས་དེ་དག་
གི་(༤༠ན)ཆོས་ཅན་སྤྱི་དང་། ཆོས་དངོས་མེད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་ནམས་བསྒྲུབ་
བྱ་གང་ཞིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་ཅེས་སྒྲུ་རྒྱུ་མེད་དོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི།
འདི་འདྲའི་རིགས་གཞན་ལ་བྱོད་ཀྱིས་མི་གོ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་བདེན་ཏེ། རྗེའི་དགོངས་པ་
ནི་ལྟར་ཡིན་པའདད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དམ་བཅའ། ཞེས་པ་ནི། རྩ་ཆོལ་རང་
ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཞེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་གཞི་
ལྷོག་དེ་ནམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡར་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆིམ་པར། ལུལ་རང་གི་
སྤྱོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ནམས་ལ།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོན་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོག་
ཟིན་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་མ་སྒྲུར་ཡང་། རྩ་ཆོལ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུས་ཆོས་

ཅན་ལུ་པའི་དོན་སྤྱི་དང་ཚེས་དངོས་མེད་དང་རྟགས་དོན་བྱེད་ལུས་སྟོང་ལྟ་བུ་རྟམས་
 མིང་གི་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་པར་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུ་པའི་དོན་སྤྱི་ཚེས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་ལུས་སྟོང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་གྱི་གཞི་ལྟོག་པར་བཞག་
 ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་གཏན་འཛིག་མི་ཤེས་པས། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་རང་
 མཚན་ལ་ཐུག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་ལེའུར། རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་
 པའི། །འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་། །དངོས་ལས་གཞན་དུ་བྱིད་པའི་ཕྱིར། །
 བཏགས་པ་དག་ནི་ལུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་(༤༠བ)ཀྱང་། རྟམ་གསུམ་ཡུལ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅིག་མ་བྱུང་ན། རྟགས་དང་སྒྲུབ་དག་ཏུ་མི་འཛིག་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་མདོ་སྟེ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་
 རྟོག་བཏགས་མིན་པར་སྒྲུབ་མིན་གྱི། སྒྲོ་ཅ་གཏད་ལུགས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་
 པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལེགས་པར་ཚང་བ་ཅིག་མ་བྱུང་ན། རྟགས་
 དང་དམ་བཅའ་གང་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་པས། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གོ། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན། ཡུལ་རང་
 གི་སྟོད་ལུགས་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་སྒྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ཤིག་བྱུང་
 ན། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དབུ་མ་པ་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་།
 དེ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱགས་གཞན་ཞེས་པ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་
 ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 རྟམ་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། ལྷ་བའི་བཞེད་པ་རྗེ་སྤྱི་མས་བཀྲལ་

བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་འབྲུ་བསྟོན་ཁྱོད་ཀྱིས་
བྱས་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཏེ། བདག་སྟེ་མེད་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མ་སྤངས་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གོ་བོ་སྟོན་པས། བདག་སྟེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དྲི་བ་ལན་མི་ཐེབས་པར་མི་
སྟོ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་གནས་པར་ཐལ། བདག་སྟེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་ཞུགས། བདག་
སྟེ་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་མེད་པ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༧)ན་སྐབས་
འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེ་སྤྲ་མ་ལ་དགག་པ་མ་བཟོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་
ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་གཞན་ཁས་མ་སྤངས་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྟོན་ལ།
རང་གི་རྟོགས་ཁས་མ་སྤངས། ཞེས་པ་འདི་ངོ་ཚ་མ་བོར་བར། ཏྲགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་
གསུམ་དུ་ཚད་མས་བྱུང་ཅེས་སྟེས་པ་ལ། ངོ་ཚ་བོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོག་པ་ཁྱོད་ནི། ཁས་
ལེན་མེད་པའི་ཁས་ལེན་དང་། །དམ་བཅའ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། །ངོ་ཚ་མེད་པའི་ངོ་
ཚའི་གཏམ། །གོ་བ་མེད་པའི་གོ་བོས་སྟེས། །ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

རྟོགས་གཞན་ཁས་མ་སྤངས་ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྟོན། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཀུན་རིག་གིས་
སྟེས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དགག་པ་བཟོད་པ་ནི། ལས་སུ་བྱ་བ་དམ་པ་སྟེ། དང་སྤོང་རྒྱས་
པ་དང་ནེ་ཙོ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ལམ་སོ་སོར་སོང་བ་བཞིན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྟོགས་ལ་
ནི། སྟོན་པ་དང་སྟོབ་མ་ལམ་སོ་སོར་སོང་བ་མེད་དེ། རྗེ་སྤྲ་མ་གང་དུ་གཤེགས་པའི་
ལམ་དེར། བདག་ཅག་ནམས་ཀྱང་འདྲེང་བས་སོ། །དཔེར་ན་སྤྱུའི་གཙོ་བོ་དང་སྤྱ་རིའི་
བྱ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། དཔེར་ན་སངས་
རྒྱས་པས་བྱངས་ཅན་པའི་ངོར། འཛིམ་གོང་གི་སྟངས་ཀྱི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲར་ཡང་སྟེ་
བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདུན་ན་ཡོད་པའི་མངོན་

གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་བྱུང་ཐམས་
 ཅད། ཕྱིར་རྟོག་ཁོ་ནས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་རྟོག་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་དགོས་ན་ངོ་ཆ་གཏོང་
 བའི་གཏམ་སྟེ། ཞེས་(༤༡)བཤེས་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། ལྷ་རྟོག་སངས་རྒྱུ་པའི་སྟེ་
 སྟེ་བོ་ཞིག་གིས། ཕྱིར་རྟོག་དངོས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཅན་སྐབས་བབ་ཅིག་ལ། གཟུགས་
 ལུང་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་
 བཞིན། ཞེས་གཞན་གྲགས་བཞོད་པ་ན། ལྷ་རྟོག་རང་གི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་
 བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མ་རུས་པ་ཡིན་ནམ། ཆད་མས་མ་གྲུབ་ནས་ཁས་མ་སྤངས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེའི་ཆོ་ལྷ་རྟོག་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་
 པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་འདུག་པ་གང་ཞིག། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་
 དམ་བཅའ་བ་མཁས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཕྱི་རྟོག་གིས་ཆད་མས་
 ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་བོ་སྟམ་ན། འོ་ན་དེའི་ཆོ་ལྷ་རྟོག་དེ་བས་ཕྱི་རྟོག་
 དེ་ཆེས་ལྷག་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ལྷ་རྟོག་དེས་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་
 ཀྱང་ལེན་མ་རུས་པ་གང་ཞིག། ཕྱི་རྟོག་དེས་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ཀྱང་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་
 ལེན་རུས་པའི་ཕྱིར་ངོ་། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་སྟེ། དེའི་ཆོ་ལྷ་རྟོག་དེས་
 ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འོ་ན་གཤམ་
 བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་པ་ཞིག་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན།
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞོད་
 པ་ནའང་དེ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་པོ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་
 མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟེ་གྱི་ཕྱི་རྟོག་ལ་བཞོད་པ་ན་གཞན་གྲགས་

ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚོ་ལ་བ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་
(༤༡ན)མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཚོ་ལ་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པར་འདུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དབྱེད་པ་འདི་ལ་ཁྱོད་དང་ཐང་སག་ལྷ་མ་ནམས་ཀྱིས་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱགས་ལ་
སོམས་དང་རིང་བོར་མི་ཐོགས་པར་ཁོ་བོས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

མདོར་ན་ལྷ་ཚོ་ལ་གྱིས་ཕྱི་ཚོ་ལ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ནམ་གཞག་འཐད་ལྷན་
ཡིན་ན། ལྷ་ཚོ་ལ་རང་གིས་ངེས་པའམ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་ཚོ་ལ་ཡང་འགོད་པའི་ལྷགས་
ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་སོགས་ཐོག་མར་རང་གིས་ངེས་ནས་དེ་ཉིད་གཞན་
གྱིས་ཀྱང་ངེས་སུ་འདུག་པ་ཞིག་རིགས་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ནི་ལྷ་ཚོ་ལ་གྱིས་གང་ཡང་མ་
ངེས་ཤིང་ཁས་མ་སྒྲུངས་པར་ཕྱི་ཚོ་ལ་གཞན་ལ་གོ་བ་གསར་པ་སྐྱེ་རེ་བས་གཞན་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱགས་ཀྱི་གྲུང་བོས། རང་གིས་
ངེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ། ཁྱོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱགས་ཚེས་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་
བྱ་དག་། བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྒྲུང་བར་བྱ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡང་དྲན་པར་གྱིས་
ཤིག་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། མེ་དང་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གནོད་བཞིན། ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གནོད།
ཅེས་པ་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཡོད་པ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ཁྱོད་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་སྟངས་ལོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཚེས་ཅན། སྐར་སྐྱེ་
བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་རིགས་སོ། །

དེས་ན་ཚིག་གསལ་ཏུ་རྟགས་ཚེས་དོན་གསུམ་ངོས་བཟུང་བའི་དོན་ནི། གྲངས་
ཅན་པས། རྒྱ་དུས་སུ་མི་གསལ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་གྲུ་ཚེས་ཅན་དུ་འཛིན་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་ལྷ་གྲུ་ཅམ་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་སྐྱེ་(༤༡བ)བར་
གྲངས་ཅན་འདོད་པས། ལྷ་གྲུ་ཚེས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པས་གཞན་གྲགས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་སྙུག་ལྷ་བྱ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་པའམ་སྒྲུབ་ཆོས་
 བདག་སྐྱེ་མེད་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའམ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་བྱིས་སྒྲུབ་
 པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་
 སུ་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཁྱོད་ལ་བྱུང་ན་ཟེར་མཁན་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོས་
 བྱིག་ རྗེས་དེ་ལྟར་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་སོ་སྙམ་ན། འོ་ན་རེ་ཞིག་སྔོན་ཅིག་ །རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག་སྒྲུབ་ཨེ་དགོས་ཁྱོད་རང་
 ལ་བྱི་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལྷགས་ལའང་ལེགས་
 ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་
 ཆོས་ཅན་སྙུག་ལྷ་བྱ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པམ་སྒྲུབ་ཆོས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བདེན་མེད་
 དུ་སྒྲུབ་པའམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ན་ལན་ཅི་འདེབས་སོམས་བྱིག་ །གལ་ཏེ་
 དོན་ལ་བདེན་མེད་ཡིན་པ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་བྱའི་
 ཆོས་སུ་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་དགོས་མ་བྱས་སོ་སྙམ་ན། འོ་ན་རྗེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སང་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་
 ཞིག་ངེས་པར་སྒྲུབ་དགོས་པར་རང་རྒྱུད་འདོད་མཁན་དེ་ཀ་ཆོས་འདོད་གསུངས་པ་ཡིན་
 གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ངེས་པར་བཟུང་དགོས་ཞེས་གསུངས་
 པ་གལ་(༤༩ན)ཡིན། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྗེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་
 བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པར་གསལ་ཡོ། །ཐོག་མཐའ་

བར་གསུམ་དུ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་བསྟོན་གཏམ་འབའ་ཞིག་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་གཞན་
ལྷགས་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཁྱོད་ནི་ན་མེད་ལ་བྱད་པ་ཞིག་གོ།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་སྟེ་བ་བཀག་པ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་
དེའི་ཉེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་
བའི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་
བྱས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ཉམས་པར་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་
ཞེས་པའི་འབྲུ་བསྟན་འདུག་པ་མ་ཡེངས་པ་ཉོན་ཅིག། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མིག་
སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བདག་སྟེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་
ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པར་ཁས་མ་སྐྱངས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆོས་
ཅན་མིག་སོགས་ཉམས་ཤིང་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱིར། རྟགས་བསལ་དེ་གཉིས་
ཀ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །གོང་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་
གྱུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་
ཤིང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་མ་སྐྱངས་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ཀ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དང་
འདྲ་བའི་སྟུན་པོ་རང་ཁ་བས་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་གང་
ཡང་མེད་པར་ས་ལ་གསལ་བ་རྣམ་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་འབྲུ་བསྟོན་གྱི་
ཆོམ་དུ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ་དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤོག་ཁྱུ་(༤༩བ)ཞེ་ལྟ་པ་དང་ཞེ་དུག་
པའི་ནང་དུ་རང་གི་གྱུབ་མཐའ་དང་མ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་བཤད་ཚུལ་ངོ་མཆར་
བྱས་འདུག་པ་དེས་ཉེ་བར་དབགས་ན་བཤད་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་སྒྲག་པ་སྟེ་བའི་
གནས་སུ་སྣང་ངོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ད་ལན་ཁྱོད་བདེན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྟོན་ཆད་སྟེ་

བོ་ཡལ་མོ་ཆེས་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཏ་ཅང་བཟང་པོ་འགའ་ཞིག་
གིས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོན་ཆད་དམན་པ་ཡལ་མོ་ཆེས་ཐོས་མ་མྱོང་བའི་གཏམ་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་འགའ་ཞིག་གསར་དུ་ཐོས་པ་ན་རང་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་ཡལ་ཆུང་དེ་ཉིད་
དུ་མགོ་སྒྲིབ་པོར་སོང་གི་བར་དུ་ཞིང་ལས་འབའ་ཞིག་བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཉམ་ཆུང་
འགའ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ཡལ་དུ་མ་ཤོང་བར་འདི་མི་ལམ་མ་ཡིན་ནམ་མཛོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་
སྒྲག་པ་སྒྲིབ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཆེས་ཕྱ་བ་རིགས་
པའི་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་བསྟན་པ་ན་ཀན་པོའི་ལུགས་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཐའ་ཏ་
ཅང་ཅིང་པོ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲན་པོ་ཁྱོད་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡལ་དུ་མི་ཤོང་
བར་སྒྲག་པ་སྒྲིབ་པའི་གདོན་མི་ཟ་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡལ་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་
ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་ཟབ་པ་དང་སྒྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་རྣམས་
སྒྲོ་ཡལ་དུ་མ་ཤོང་བར་དངས་སྒྲག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་རིང་དུ་སྤངས་པ་ན་རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པ་དང་དབལ་མགོན་གྱི་
རྒྱབ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབ་པའི་ངལ་བ་མང་དུ་མཛད་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མའི་ལུགས་སྒྲོལ་བཟང་པོ་རིང་དུ་
སྤངས་པ་འདི་ལ་བདག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་དུ་རྩད་ཟད་ཞིབ་ཏུ་
(༤༤ན)སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཚིག་གསལ་དུ་རང་རྒྱད་བཀག་པ་ལ་རང་རྒྱད་པ་ཕྱི་
མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་སྒྲོང་མ་མཛད་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་བཀའ་སྤྱལ་བ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་
གཉིས་རང་འགྲེལ་མ་གཟིགས་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བའི་ཐ་

སྙད་ནི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་དང་ཚོས་
 ཅན་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དབག་པར་འབྱུང་བར་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་ནི་མིན་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་
 ལ་ཡང་སློ་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
 ནི་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་སེམས་
 བར་བྱེད་པ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་
 དབག་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་ན་སུ་ཞིག་འགོག་པར་འགྱུར། འདི་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་
 བར་གཏན་ལ་ལབ་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་འགྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་གཟིགས་
 མཛོད་ཅིག ཅེས་བྲིས་སྣང་བ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་མཐོང་མོད། ཚིག་འདིར་རང་རྒྱད་བཀག་
 བའི་སྒྲིན་སྒྲིང་ཇི་ལྟར་བྱས་རང་རེ་གཉིས་ཀྱིས་བཏག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བསྐྱེད་ན། རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། གང་
 ལ་ཡང་སློ་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་ཏྲགས་དང་བསྐྱབ་
 བའི་ཐ་སྙད་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་འབྱུང་
 དགོས་ལ། དེ་རྣམས་སྔ་ཚོ་ལ་ཕྱི་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པར་ཏྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བཞིན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྔ་ཏྲག་ལར་བཤད་པ་དང་མི་ཏྲག་པར་(༤༤བ)བཤད་པ་ལྟ་བུའི་
 གཞུང་ལུགས་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་ཚོ་ལ་ཕྱི་ཚོ་ལ་རྣམས་ཏྲགས་ཚོས་དོན་གསུམ་དཔེ་ལ་
 སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་སློ་མཚུངས་པ་སྟེ་མཐུན་སྣང་མི་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་
 བོ། །

དེ་ནས་ཚོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། སུ་ཞིག་འགོག་པར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེས་ན་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གནས་ནས་གཏན་

ཚིགས་དང་དབེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་
ཡང་དག་པར་ན་ཡོད་དམ་མེད་ཡིན་ནམ་མིན་སོགས་སུ་དབྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

རིགས་པ་སྒྲུབ་ནམས་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དྲགས་དང་རྗེས་
དཔག་འགོད་པར་བྱེད་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་སུ་ཞིག་གིས་འགོག་པར་
རིགས། སྐབས་འདིར་ནི་དྲགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་ལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་
དུ་འགྲུབ་པར་གཏན་ལ་ལབ་པས་རྒྱས་པར་མ་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་བ་འདིས་
ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱི། རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྒྲིན་ཇི་
ལྟར་སྤངས་ད་སྒྲོས་ཤིག །

དཔུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཐོགས་
གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་དང་། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་འདིར་སྒྲེབ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་
པ་འདི་ནམས་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པར་
རང་རེ་གཉིས་ཀས་ངེས་མོད། འདི་ནམས་ལ་སྤར་གྱི་ཚིག་དེས་སྒྲིན་སྤོང་ཇི་ལྟར་བྱས་
འདུག །ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ངེས་པར་ཡོད་དོ་མ་ཟེར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཡང་རང་རྒྱུད་
བཀག་པའི་སྒྲིན་སྤོང་དུ་འགོ་སྣང་བས་སྒྲིན་སྤོང་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཀ་(༧༥ན)ལ་འབྲུ་
མཐོན་པར་སྣང་ངོ། །

དེའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་སྒྲིན་གྱི་ཐང་སག་པ་
འགའ་ཞིག་དང་ཁྱོད་རང་གི་སྤྱི་མ་ཀུན་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་རྟིང་པ་དེ་ཉིད་བསྒྱུར་
ནས་དེ་ལ་དེའི་ཁྱད་པར། འཐད་པའི་ཁྱད་པར། དེ་གཉིས་གང་གི་སྤྱིང་དུ་འབྱེད་པ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྒྲེབ་པར་དམ་བཅའ་བར་མཚུངས་པ་ལ་རང་

རྒྱུད་པས་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐལ་
འགྱུར་ཙམ་ཀྱི་དམ་བཅའ་བར་འདོད་ཅིས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་
གྱུབ་པའི་སྣང་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྱུབ་པའི་
གཏན་ཆོགས་བཀོད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། རྟོལ་བ་
གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། རྗེ་ཙམ་སྣང་བའི་ཆ་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི་ཐལ་རང་གི་བྱུང་བར་དེ་ཡང་ཐ་སྣད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་རྩོད་པའི་ཆ་
ནས་མི་འབྱེད་དེ། ཐ་སྣད་ལ་རྩོད་པའི་ཆོན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་བཀོད་འདུག་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་བསྐྱེས་པའི་
གྲུང་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱ་མོ་འབྱེད་
པའི་གལ་ཆེ་མཚམས་རང་དེ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཁས་ལེན་པ་བྱུན་པོའི་ལུ་ཚུགས་ལ་སྒྲོ་
ཅེ་གཏད་པའི་ལུགས་སུ་སྣང་བས་ལེགས་པར་དབྱེད་ཀྱི་ཁྱོད་རང་ཐམས་ཅད་ལེགས་
པར་ཉོན་ཅིག ཐལ་འགྱུར་བས་མིག་སོགས་བདག་སྒྲེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞན་
གྲགས་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་མི་རིགས་པ་དང་ཐ་སྣད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པའི་ཆེ་
རང་རྒྱུད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་(༤༥བ) གྲགས་མི་རིགས་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཆོས་
ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པ་དང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྱུབ་པ་ལ་འདོད་པ་དང་གཞན་
གྲགས་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྱུབ་པ་དང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྱུབ་པ་
ཞིག་ལ་ངས་པར་འདོད་ཟེར་བ་རྣམས་ད་ལྟ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཐལ་འགྱུར་བས་མིག་སོགས་བདག་སྒྲེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ན་མིག་སོགས་ཀྱི་
དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་གཞན་གྲགས་ཁོན་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་
འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྱུང་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སོང་། འདོད་ན། མིག་

སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་མིག་གི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་
 སོགས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་མིག་གི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མདོ་སྡེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་མིག་གི་གནས་
 ལུགས་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མིག་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པ་གང་
 ཞིག་མིག་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་མིག་གི་གནས་ལུགས་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་
 དང་ཀུན་རིག་དང་ཐང་སག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཇི་སྲིད་
 འཛོལ་བར་དུ་སེམས་ཤིག་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་
 རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་རང་རྒྱད་ཁས་ལེན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདྲོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པ་དེ་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་མདོ་སྡེ་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཐ་སྙད་ལ་
 དབྱེད་པའི་ཆོ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་པ་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཐོག་མི་ཤེས་པའོ། །

ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་དམ་བཅའི་(༤༦ན)
 དོན་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་དམ་བཅའི་དོན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་
 པའི་ཆོ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་
 སུ་ཁས་བླངས། འདྲོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་དམ་བཅའ་ལྟར་
 སྒྲུང་དམ་བཅས་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་།
 དེས་དམ་བཅའི་དོན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སོང་།
 འདྲོད་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་སྒྲ་རྒྱལ་ལྟར་
 སྒྲུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དམ་བཅའ་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཆོགས་
 ལྟར་སྒྲུབ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། གཞན་
 གྲགས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་། རང་རྒྱུད་ཐམས་
 ཅད་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་དངོས་
 ལྟམས་སྒྲུབ་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་དང་ཀུན་རིག་ཐང་སག་པ་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཐམས་
 ཅད་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འདྲན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷགས་པ་ལས་འོས་
 ཅི་འདུག་དེ་སྐམས་ཤིག །དེ་བས་ན་གཞན་ཡང་ཐང་སག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཀུན་རིག་ཆོན་
 པ་པར་ཞོག །རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོར་གྲགས་པས་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་
 ལྷགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གལ་ཆེ་ས་རང་དེར་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་
 གཏན་ཆོགས་འགོད་(༤༦བ)པར་བྱེད་པ་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཁོ་བོའི་དབྱུང་པ་འདི་ལ་
 བཅོད་པའི་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །

འདིར་སྒྲུབ་པ། ཆད་ལྡན་མཁས་པའི་ལུང་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། །དྲི་མེད་རིགས་
 པའི་དབྱུང་པ་མི་བཅོད་ཀྱང་། །རྒྱ་རབས་ཆོག་གི་ཞེན་པས་འཇུག་དགོས་པའི། །ལམ་
 དེས་ཁྱེད་ཅག་མིན་པ་སྟེ་ཞིག་མགུ །ཡིད་ལ་བསམས་ཆེ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་ཞིང་། །དག་
 ཏུ་བརྗོད་ཆེ་གང་ཡང་མ་སྒྲུབ་ཞེས། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི། །
 གྲུབ་མཐའ་འདི་འདྲ་ཁྱེད་ཀྱི་བགོ་སྐལ་གྱིས། །དོན་དམ་དབྱེད་ཆེད་མ་པའི་རིག་པ་
 འདོད། །ཐ་སྙད་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཁས་མི་ལེན། །འདི་འདྲའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་
 བ་ནི། །སྤྱོད་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་བཅོ་ཡིན་པར་གོ །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སྟེ་
 བཅད་པའོ། །

ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷགས་གཉིས་པ་འདི་ནི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྤར་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ལ་

བརྟེན་གསུང་རབ་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད་པའི་དུས་སུ་མ་བྱུང་། ད་ཕྱིས་སྤྲུལ་དབུ་མ་པ་
 ཁམས་ནས་གདན་དྲངས། འཇམ་དབྱངས་དང་ཞལ་མཛལ་ཕྱིན་ཆད་ཐུན་མོང་མིན་
 པའི་དམ་བཅའ་འདི་ཙམ་དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་གནས་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་རབ་ཏུ་མང་པོ་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས་ལུང་སྦྱད་པ་དྲངས་ཏེ་ཐབས་ལ་
 བསྐྱུ་བའི་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་མིན་ནམ་ཞེས་སོགས་མང་དུ་བྲིས་པ་ནི་སྟོན་འཕགས་
 ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་དུག་གིས་དགོ་སྦྱོང་གོ་ལུ་ཏ་མ་ནི་འདི་འདྲའི་ཞེས་གསེ་ཞིང་སྦོད་པའི་ཚིག་
 ཀྱན་ཏུ་བསྒྲགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྗེ་སྤྲུལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་ལ་བདུད་
 སྟོན་ཅན་གྱི་བྱན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཁྱོད་ལྟ་བུས་ཆོས་མི་མཐུན་གྱི་སྒྲོ་
 བས་ཀྱོལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་དབུ་མ་པ་དང་རྗེ་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་པར་ཞོག །
 (༤༥ན)ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་འང་བདུད་རིས་ཀྱི་ལྟ་ས་ལ་མ་ལྟར་བཅོས་པ་བསྟོན་པའི་
 གནས་མེད་དེ། རྣམ་གསུམ་རིགས་དབྱེ་ཞེས་པའི་ཞལ་གདམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
 པར་དེ་དག་ལེགས་པར་དབྱེ་རུས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ཆོས་ལྟ་བུའི་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བྱི་གཏུགས་ལེགས་པར་བྱས་ན། ཁྱོད་ལྟ་བུའི་བདུད་
 དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་དག་གིས་ལན་སྟུང་བའི་སྟོབས་པ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་མི་མཁུས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

རང་ལྷགས་བཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པར་ལྷགས་གཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་མཇུག་ཏུ་ཁྱོད་
 གྱིས་རང་ལྷགས་འཛོག་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས། ད་ནི་ལྷགས་གསུམ་པས་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ། གཞུང་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན། གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གསེགས་བསྟུལ། མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ཉིད་རང་ལྷགས་སུ་
 བྱས་ནས་འཆད་པ་ལ་ཞེས་ཐོག་མར་འཆོམས་སྒྱུར་གྱི་ཆོག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི་ཉིད་
 བས་གྲེན་དྲགས་དབྱིས་བྱིན་པ་བསྟན་ཏེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་བྱག་པ་དེ་ཉིད་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་དུ་ཆུག། གཞུང་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་
 ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལྷགས་པར་མི་སྟོན་
 པའི་གཞུང་ལྷགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་བྱག་པ་དེ་ཉིད་གཞུང་
 ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
 ལྷགས་འདི་ཙམ་ཞིག་དང་བྲེ་བྲག་སྐྱ་བའི་གཞུང་ལྷགས་འདི་ཙམ་ཞིག་དང་མདོ་སྟེ་པ་
 དང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལྷགས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་
 བ་མཐར་བྱག་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་(༤༧བ)པའི་སྐད་ཆ་འདི་ནི་ད་ལན་ཁྱོད་
 ཀྱི་བྱ་ག་གོང་མ་འདི་ནས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་སྟོན་ཆད་རྒྱ་བོད་གང་དུ་འང་ཐོས་མ་
 ཟུང་བའི་གཏམ་མོ། །

ཡང་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསེགས་བསྟུལ་ཡིན་པ་ཡང་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་འཛོག་
 མཆོམས་དང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་དགོས་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

དཔུ་མའི་ལྟ་བ་ཕྱ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དཔུ་མའི་ལྟ་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་གསལ་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས་སྤངས། འདོད་ན། མཁས་མཆོག་གཞི་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་གཞི་མ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་གསལ་གསལ་ལམ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་ཕྱ་མོ་དགོས་
 པ་གང་ཞིག། སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
 དངོས་སུ་ཁས་སྤངས། ཕྱི་མ་རེ་ཞིག་སོང་མེད། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་
 ཉིད་པ་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་པོ་བསྟན་ཏུ་ཅི་
 ཞིག་འདུག། ཐོབ་བྱའི་གྲུབ་པ་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་དང་ཐུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ལ་ཡང་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་རྒྱུད་ཅུ་ཞི་རྒྱས་དབང་བྱས་
 ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ནང་ནས། རྒྱུད་ཅུ་ཞི་རྒྱས་དབང་བྱས་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་
 གྲུབ་ཐོབ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་འང་དུ་མ་ཞིག་འོང་སྟེ་རིགས་སྒྲགས་འཆང་གྲུབ་པའི་དྲང་
 སྒྲོང་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་མང་དུ་མཆིས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔུ་
 མའི་ལྟ་བ་ཕྱ་མོའི་ལམ་ནས་གསལ་གསལ་པར་ཐག་ཐད་ཀྱིས་བཅད་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་འོག་ནས་མིང་འདོན་དཀའ་བ་ཞིག་སྤང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟེའི་དོན་
 ལ་འདྲིས་པར་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ལན་གསལ་བར་བཏབ་སྟེ་ལྟ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

ད་ནི་བཤད་པ་(༤༥ན)དངོས་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་བསྟན་པའི་སྒོ་
 རོས་བཟུང་བ། བསྟན་བྱ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་སྒྱུར་
 བ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་དཔུ་མའི་ལྟ་བ་སྟན་པའི་ལུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དེས་ཕྱི་
 རང་གི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་
 མ་བསྒྱུར་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དོན་

དུ་གཉེར་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཕྱི་རྩལ་པའི་དངོས་པོར་སྤྱོད་བྱམས་ལ་ནི་དབྱ་
 ཚད་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པས་རང་རང་གི་ལོག་རྟོག་སུན་ཕུང་ནས་དབྱ་
 མའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ལ། རང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་
 ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་རྩལ་ཕྱན་བདེན་པར་གྱུབ་པ་སེམས་ཅམ་གྱི་རིགས་པས་
 སུན་ཕུང་སྡེ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྷག་མ་ལུས་པ་དེ་ཡང་གཅིག་དུ་བྱལ་སོགས་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ནི་དབྱ་མའི་ལྟ་བའི་སྟོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཤུལ་བྱ་གཉིས་
 པ་ལ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱམ་ཚུལ་དམིགས་ཕུན་རེ་རེ་བཞིན་
 དུ་ཁྱིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པས་ཚིག་པ་ཡིན་གྱི། ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་
 ཚྱོད་པ་བྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། འདི་ནི་འཇུག་པར། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་དུས་ནའང་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེས་ཀྱང་བསྐྱམ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་མ་གོ་ན་གཞུང་ནས་བཤད་
 པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཞིབ་དུ་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་བྲིས་པ་འདི་
 རྣམས་ལ་ནོར་ཉན་པ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དབྱུང་ན་དངོས་སྤྱོད་
 ལ་ཕྱི་རྩལ་པའི་དངོས་སྤྱོད་པ་དང་རང་སྡེ་དངོས་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་(༤༧)འབྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན། དངོས་པོ་བདེན་གྱུབ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་སྡེ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་སོ་
 སྟམ་ན། འོན་ཏོན་སྤྱོད་པའི་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཕྱི་རྩལ་
 ཀྱི་དོན་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་སྡེ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་
 སྤྱོད་སྡེ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ་ད་ཕྱིན་ཆད་སྡེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་
 སྤྱོད་ཞེས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་སྤྱོད་དངོས་ནི་རང་སྡེ་ཉིད་ལ་འཛིག་གོ། །སྟམ་ན་བདེན་
 ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་གྱུབ་སྤྱོད་པས་ན་དངོས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སྤྱོད་
 པ་དངོས་ནི་རང་སྡེ་ཉིད་ལ་འཛིག་པས་སྤྱོད་པས་དངོས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་ཆད་མ་ལ་བཅིག་གོ།

ལྷ་བ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ཡང་། ལུ་སྟེགས་དངོས་སྤྱོད་བ་དབུ་མེམས་ཀྱི་རིགས་པས་
ལོག་རྟོག་སུན་ཕུང་སྟེ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དོར་བ་ན་དབུ་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་
འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་སོགས་རང་སྟེ་དངོས་སྤྱོད་བ་ལ་ཡང་ལོག་རྟོག་
སུན་ཕུང་སྟེ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དོར་བ་ན་དབུ་མའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བར་
མཆུངས་པས་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རྣམས་པ་ལྷག་པོ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་
དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་ཆོངས་པ་དོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །

ཡང་གཏུལ་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་བདག་མེད་གཉིས་བསྒྲུལ་ཚུལ་
ཀྱི་ཁྱིད་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་ཚུད་ལན་དུ་བྱ་མི་དགོས། གལ་ཏེ་ཁྱིད་མ་གོ་ན་གཞུང་ནས་
བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁྱིད་འདྲ་བའི་ལྷ་བ་
སྟོན་པའི་སྟོན་དཔོན་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་སྤྱོད་བ་གྲུབ་མཐས་སྟོ་
བསྐྱར་བ་གཉིས་པོ་ལ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཚུད་ལན་བྱ་མི་དགོས་ལྟ་ཁྱིད་བཤད་པས་
ཆོག། གལ་ཏེ་ལྟ་ཁྱིད་མ་གོ་ན་གཞུང་ནས་བཤད་(༤༧ན)པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་
བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོས་སྒྲུས་ན་ཅི་ཟེར།

གཞན་ཡང་གཏུལ་བྱ་གཉིས་པ་འདིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཆོགས་གསོག་མི་དགོས།
སངས་རྒྱས་པ་རང་གིས་ཆོག་གལ་ཏེ་འཆང་རྒྱ་མ་རུས་ན་ནི་ཆོགས་མི་གསོག་ཀ་མེད་
ཡིན་ནོ། །སོ་སོ་སྟེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷས་ནི་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་རིགས་སད་པའི་ལྷས་མིན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གོ་བ་ལ་སྟོན་གོམས་པར་བྱས་
པར་བག་ཆགས་སད་པའི་ལྷས་ཡིན་པས་ཉ་དང་ཉུང་མ་གཉིས་མ་བསྐྱེས་ཤིག། ཅིས་
སོགས་སྤར་བརྗོད་ཟེན་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྲོ་ལ་
བ་གཞན་དང་ཚུད་ལན་འགོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གཏན་མིན་ལ། གཏུལ་བྱ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་

བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ལེགས་པར་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་བཟུང་ཚུལ་དེ་
ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་ཚུལ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསམས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་
འབྱེན་རྒྱས་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ཡང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་
དུ་བསྟན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པ་
རྣམས་གཞན་ཞིག་དང་ཚྩོད་ལན་བགྱིད་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་བཟུང་ན་གཞུང་གདམས་
ངག་ཏུ་འཆར་བའི་གོགས་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། གཞུང་ནས་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བཟུང་
ཚུལ་འགོག་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
འགོག་པའི་ཐབས་སུ་ངས་པར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རང་རེའི་གཟུགས་སུང་ལྟ་བུ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མཐའ་བཞིའི་སྟེ་ཚུལ་གང་རུང་ལས་མ་(༤༩བ)འདས་ཤིང་མཐའ་
བཞི་ལས་སྟེ་བ་ལ་རིག་པ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བས་གཞོད་པར་འདུག་སྟམ་དུ་དོགས་པའི་
མཐའ་བཀག་ནས། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སུང་བོ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་གཏན་མེད་
དོ་སྟམ་དུ་ངས་པ་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གངས་
ཅན་པའི་མི་ཞིག་དང་མི་མཐུན་པར་དུ་དགོས་པ་མེད་པར་བཟུང་ན་མི་ཁྱོད་ཀྱི་གོ་ཡུལ་
དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར། དེའི་མཇུག་ཏུ་བསྟན་བྱས་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོན་གྱི་
མཁས་པ་རྣམས་གཞི་དབྱེས་པ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ །ལམ་དབྱེས་པ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་
འབྲེལ། འབྲས་སུ་དབྱེས་པ་སྟེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གསུམ་དུ་བསྟུ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་
བཤད་ན། དང་པོ་ལ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་དུ་སྤང་ནས་ཞེས་པ་ནས། དེ་
གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་ངོར་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་

རྒྱལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མི་སྣང་མོད་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན་
 སྒྲ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་ལ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཁས་ལེན་
 པ་གཞུང་གི་དགོས་ངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་ལ་ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་སྟགས་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་ནི་དུན་པ་རྒྱལ་དུ་མི་གནས་པའི་
 གཏམ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སྟགས་པ་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་བྱངས་ནས་
 དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་མཐར་ཁས་སྤངས་པ་དང་གཅིག་ཐ་དད་སྟགས་ཀྱང་
 མཐར་ཁས་སྤངས་པ་རྒྱམས་ཡིད་ལ་ཞོག་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔུ་མ་པས་དངོས་
 པོ་(༥༠ན)དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཅིག་ཐ་དད་སྟགས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་
 སྟད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་དག་ཁས་ལེན་རིགས་པ་གང་ཞིག །དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྟེ། འདོད་ན། རེ་ཤིག་སོང་མོད། ད་ནི་ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། དཔུ་མ་པས་མཐའ་བཞི་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་
 མེད་གཅིག་ཐ་དད་ཁས་ལེན་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐའ་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཐ་སྟད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་མཐའ་བཞི་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ་སྟམ་ན། ཐ་སྟད་
 ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ཆད་མཐའ་ཡང་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་མཐའ་བཞི་ཁས་
 ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོ་ན་ཐ་སྟད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་རྒྱུ་ཆད་
 པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཆད་མཐའ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་མི་ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་སྟེ་བ་དང་ལས་ལས་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བ་སྟགས་

ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྟོ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཙམ་དང་དེར་རྗེས་འབྲངས་ནས་ཐ་སྟད་དེ་དག་
 བྱེད་བ་ཙམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་བ་མ་གཏོགས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཆོལ་བ་མི་རིགས་པས་ཐ་
 སྟད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཐ་སྟད་དེ་ཁོ་ནས་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་རྗེ་སྤྱི་མའི་བཞེད་
 པ་ཕྱོགས་འདྲ་ཙམ་ཞིག་སྤངས་པར་འདུག་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པར་སྒྲུང་བས་འདི་ལྟར་
 དཔྱད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པས་སྐྱ་རྟག་མི་རྟག་དཔྱད་པའི་ཆོ་མི་རྟག་པར་
 སྟོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་འགོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་
 པ་དེ་ཐ་སྟད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དཔྱད་པ་(༡༠བ)ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྤངས། འདོད་
 བ། དབུ་མ་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་འགོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྟད་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡང་
 ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པར་རྒྱང་འཕེན་གྱི་སྟོ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲུང་
 ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་མེད་ན་ཐ་སྟད་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ལ་དཔྱད་པའི་ཆོ་སྟོ་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་རྒྱས་པར་བྱ།
 གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟད་རྒྱང་འཕེན་མ་གཏོགས་འཛིག་རྟེན་གཞན་གྱིས་མི་
 བྱེད་དོ་སྟམ་ན། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྱ་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྟད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་
 བྱེད་པས་མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟད་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་
 དང་བསྟོན་མེད་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྟམ་ན། སྐར་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ཙམ་ཡང་སྐྱ་མ་ཤེས་
 མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་ཞེས་པ་ཇི་ཙམ་ལ་འཛིག་ཐ་སྟད་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་མེད་པའོ་སྟམ་ན་གཞོད་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱང་སོ་སོའི་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ད་
 དུང་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བརྒྱན་གཤེར་པོར་གང་ལ་མི་དེ་མིག་གཤེས་ཀྱིས་བལྟས་
 བའི་ཆོ་ལྟ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མིག་གཤེས་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཁྱག་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཡི་
 དྲགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཁྱག་རྒྱ་མཐོང་བའི་ཆོ་ན་རྒྱ་ཁྱག་རི་ལྟར་ཡོད་སྟུང་ན། མིག་གཤེས་དེའི་
 རོ་བོར་རྒྱ་ཁྱག་ཡོད་ཅིང་རྒྱ་མཐོང་པ་ནི་སྤང་དང་འདྲའོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ཐ་སྟད་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱུ་མ་མཐན་གྱིས་དེ་
 ཤིང་རྟ་སྤང་དུ་(༡༡)ན་སྤྱུ་ལ་བའི་ཆོ་ན་རྟ་སྤང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་མིག་གཤེས་ལ་སྤང་
 བའི་ཕྱིར། དེའི་ཤིང་སྤང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་མིག་གཤེས་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཕྱིའི་ཁྱབ་
 པ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། ཁྱོད་འདྲ་བའི་ཐ་སྟད་འཛིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལས་འོང་ཐབས་མེད་
 དོ། །

ཡང་བརྒྱན་གཤེར་པོར་གང་ལ་མི་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་ཀས་དུས་གཅིག་རྒྱ་བལྟས་
 བའི་ཆོ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཁྱག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་མིག་གཤེས་ལ་སོ་སོར་
 སྤང་བའི་ཕྱིར། དྲགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། རྟ་སྤང་བཀག་པ་བྱན་པར་གྱིས་
 ཤིག་ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤུག་ཐུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚོགས་བྱེད་དང་ཀུན་དགའ་བོ་
 གཉིས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་རྒྱ་བལྟས་པའི་ཆོ་གཟུགས་དེ་ལ་མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་ཡོད་
 པར་ཐལ། བརྒྱན་གཤེར་པོར་གང་ལ་མི་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་རྒྱ་བལྟས་
 བའི་ཆོ་ན་རྒྱ་དང་རྒྱ་ཁྱག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ད་ནི་རང་གི་གྲུབ་
 མཐའ་ངན་པ་བོར་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་ག་མེད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་བོ། །

མདོར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྟད་འཛིན་ཚུལ་འདི་ལ་སྒོ་ལ་སྤང་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱུ་བ་
 བྱེད་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་མི་དང་ཡི་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་རྒྱ་བལྟས་པའི་ཆོ་
 རྗེས་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཁྱོད་ལྟར་ན་དངོས་འཛིན་ལྟག་

པོ་བསྐྱོད་པར་སོང་ངོ་། །

ཡང་ཐག་པ་བྱ་བའི་སྡེ་གི་སྤྱལ་དང་སྤྱལ་གྱི་ཕུང་པོའི་སྡེ་གི་སྤྱལ་གཉིས་ཀྱང་
ཁྱོད་ལྟར་ན་ཐ་སྡེ་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་འགྱུར་རྟེ། གཉིས་ཀ་སྤྱོད་ལ་སྤྱང་བ་ཙམ་
ཞིག་ཏུ་མཚུངས་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས། གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་(༥)བ་རྣམ་གཞག་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་
དོན་རྗེས་མཐུན་པ་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
སྤྱང་བའི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་ཐེག་
ཆེན་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་མང་དུ་བྲིས་པ་རྣམས་
ལ་བརྟགས་ན་རྒྱ་ནག་དུ་གང་གསོན་པོར་འོང་སྤྱང་བས་སྤྱར་སྤྱོམ་པ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་བྲངས་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་རི་བཞིན་ཐོག་ཏུ་བབ་སྤྱང་ངོ་། །དཀར་པོ་ཆེན་གྱི་བྱ་
བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡི་གེ་འདི་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ཀྱང་བག་ཆགས་ངན་པར་འདུག་པས།
རགས་པ་ཙམ་ཞིག་དཔྱོད་ན། དཔུ་མའི་གཞུང་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་
སྤྱབ་པའི་རིགས་པ། རྩོམ་གཞུགས་མ། ཡོད་མེད་སྒྲེ་འགོག་ །ལུ་བཞི་སྒྲེ་འགོག་ །གཅིག་
དུ་བྲལ། རྩོམ་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལྷ་གསུངས། ཞེས་པ་ནི་ལྷ་པོ་གཙོ་ཆེའོ། །ལྷ་པོ་ལས་
གཞན་མ་གསུངས་པར་ལྷར་གྱངས་ངེས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བོད་སྤྱོད་མས་དཔུ་
མའི་གཏན་ཆོགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པའི་སྒྲིང་ཆ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པར་
བཟུང་འདུག་ནའང་། གཞན་རྣམས་ལ་གཏན་ཆོགས་ཆེན་པོའི་གོ་དོན་ཅི་ཡང་འཆད་
རྒྱ་མེད་པས་རི་བོང་ཅལ་རྒྱགས་ཀྱི་གཏམ་དུ་སྤྱང་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་ཆེན་པོ་
ལྷ་བྱེད་པར་སྤྱང་བས་གཅིག་གིས་ལྷག་པར་འདུག་གོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་དཔུ་མའི་གཞུང་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱབ་པའི་རིགས་པ་

ལྷ་ལས་མ་གསུངས་འདུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་སྡོད་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་པའི་གཏམ་ཡང་རྣ་བས་མ་ཆོར་ཞིང་
 དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་མིག་གིས་མ་མཐོང་བར་ཟད་དེ། ལྷན་པོ་ཁྱོད་ལྟར་ན་རྩ་ཤེའི་
 རབ་བྱེད་རེ་རེའི་བདག་མེད་(༥༡ན)སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རེ་རེ་ཡང་ཆང་བར་མ་བསྟན་
 པའམ་ཡང་ན་རིགས་པ་གཅིག་ཉིད་རབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཁི་བསྐྱོ་བ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱས་པར་འགྱུར་དེ། སྤྱིར་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་
 པ་ལྷ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་བོས་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྱེད་རེ་རེས་ཀྱང་སྡོད་ཉིད་ཐུ་མོ་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བསྟན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། དེ་ཡང་རབ་
 བྱེད་དང་བོས་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དང་། མཇུག་སྟེད་པའི་རིགས་
 པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དེ། བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱ་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དགུ་བསྟན་པ་སོགས་རིགས་པ་
 རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །
 དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་མཁའི་
 མཆོན་ཉིད་སྡེ་རོལ་ན། །རྣམ་མཁའ་རྩུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་སོང་
 ལ་མི་འགོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་གོང་དུ་སྒྲིམ་པའི་རིགས་པ་ལྷ་པོ་
 གང་ཡིན་དུ་སྒྲིམ་ཤིག །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་ཡང་ཡང་
 བསྟགས་པའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་ལ། གཏན་ཆོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཆེན་པོ་དང་གཙོ་
 བོ་སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་མ་མངོན་མོད། དེ་བས་ན་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལྟ་ཞེས་བྲིས་པ་ནི། ལྷན་པའི་ཆོད་འཛིག་ཏུ་
ཅད་ཐལ་ཆེན་པོ་ལོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཀག་པའི་ཆེ་རྟོག་པས་བདག་མེད་དུ་ཞེན་པ་
ལས་མ་(༥༡བ)འདས་ཀྱང་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱང་དགག་
དགོས་པས་བདེན་སྟོང་གནས་ལུགས་སུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དགག་བྱ་བདེན་པར་མེད་
པས་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་སྟེ། རང་
རེའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་བར་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་པས་
ད་ནི་འབྱུང་འཛིག་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་འཛིག་རྟོན་པའི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་
ཁྱོད་ལ་མི་རུང་བར་འབྱུང་རྟེ། སྟོང་ཉིད་གཏན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས།
ཁྱབ་པ་ནི། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འབྱུང་། གང་ལ་སྟོང་
ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ལེགས་པར་
བྲིས་ལ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན་གཞོད་དེས་པར་འབྱུང་རོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་མི་གོ་བ་
ནི་སྦྱར་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་ཤིང་འདི་ལ་དམིགས་ལུག་པའི་དགག་པ་མཛད་པས་གཉིས་
ཀ་མིན་པ་མིན་ན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཞེས་སྟུང་དང་ད་ལྟར་གཉིས་
ཀར་བྲིས་ནས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་བྱུང་འབྱུང་། །
ཞེས་པས་ཐ་སྟོད་དུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བར་བསྟན་ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཞར་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ལ་ཡང་ཅོ་འདྲི་བ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགག་
པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཐལ། ཐ་སྟོད་དུ་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་དངོས་འགལ། ཁྱབ་པ་ནི་ལྷ་སྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱང་འཕེན་གྱིས་

ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཁས་(༥༣ན)ལེན་ཞིག་
མ་བྱུང་གི་པར་དུ་བསྐྱུགས་སྟོན་བྱེད་དགོས་ན་མི་ལྷོགས་སོ། །

ངག་དོན་དུ་དེལ་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པ་ཙམ་གནས་
ལུགས་སྟོས་བྲལ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་བསྟོམ་པ་ཞིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་
ཡོད། སྤང་བོ་དང་གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་དེ་ཙམ་གནས་ལུགས་
སྟོས་བྲལ་བསྟོམ་པ་མིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས་། འདོད་ན། རྒྱ་ནག་རྩ་ཤར་
མིན་ཀྱང་གོ་བོ་རྩ་ཤར་ཡིན་པར་ཐག་ཅད་ཀྱིས་ཆོད་བྱུང་བས་ལམ་གོ་ལ་འདུག་གོ།

གཉིས་པ་ལམ་དབུ་མ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ལ་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་། དེ་
སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས་དེ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བྱས་
ནས་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་བྲིས་པ་རྣམས་
ནི་རྩར་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་རྣམ་པ་ལྷག་པོ་འགའ་ཡང་མི་འདུག།
སྐབས་དོན་ལ་བོད་སྟོམ་སྒྲུན་པོའི་ལྟ་བུ་ཞེས་ལུགས་སུ་འཆངས་ནས། དེར་བྱམས་
ཆོས་དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་བསྒྲིག་པར་བཅོལ་
བས་རང་ཉིད་ངལ་ཞིང་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་
གང་དུན་དུན་ཡི་གེར་བྲིས་པར་མངོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤང་བོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་
འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་
བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་བྱི་མ་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་
སྟོ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་
ནས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པ་ཞེན་པའི་སྟོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་(༥༣བ)
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་འདི་ལ་དབྱུང་གྱི་རྩ་བ་གཏོད་ཅིག། ཤེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། བདེན་པར་མེད་པའི་བདགས་པ་ཙམ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཕྱ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
མེད་བདགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར། དྲགས་ཁས། བྱ་
བ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོའི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཕྱ་མོར་འཛིན་དགོས་
པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བདེན་པར་མེད་པའི་བདགས་པ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཁྱོད་ལྟར་ན་མ་རིག་པ་ལས་ཕྱ་བའི་
ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལས་ཕྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་པའི་བྱིར།
དྲགས་ཁས་བྱུངས་སོ། །

ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐབས་འདིར། ཁྱོད་རང་གི་སྒྲ་མ་ཀྱན་རིག་གིས་ཉན་རང་གི་ཕུང་
པོ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་
ཕུང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དང་འོན་ཀྱང་མཐའ་བཞི་ཀའི་སྒྲིས་བྲལ་དེ་མ་གཏོགས་
པས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་
སྒྲིང་ཉིད་དེ་མེད་དགག་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་མིན། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིས་
བྲལ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་མ་གཏོགས་ཉན་རང་གིས་མ་རྟོགས་
པར་ཁས་ལེན་པར་སྒྲུང་བས། ད་ནི་རྩུང་ཟད་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིས་བྲལ་
དེ་དགག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་གང་ཡིན། གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེན། ཁྱོད་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
དགག་བསྒྲུབ་གང་རུང་མིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མེད་དགག་ཡིན་
ནམ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་(༥༤ན)
མིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་བྱིར། ལམ་གསུམ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་སྟམ་ན།
ཆོས་གཞན་གང་འདྲ་ཞིག་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཀྱང་སྒྲིས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གཞན་

གྱི་སྒྲོ་ས་པ་ཞིག་འཕངས་འདུག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། རོན་དམ་བདེན་
 པ་བསྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པ་སྟོན་གྱི་དོལ་བོ་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་བོད་སྒྲོ་ས་སྒྲུན་
 བོ་ཕྱག་རྒྱ་བར་ཁས་ལེན་པ་དག་གི་གཞུང་འཇུགས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱང་རིངས་པར་ཆས་
 སམ། སྒྲུན་བོ་སྒྲོའི་སྒྲུ་རིས་དང་སྒྲུའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་དབྱེ་བ་མི་ཕྱེད་པ་རྣམས་ལ་དགག་
 པ་དང་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་སྒྲིང་བར་མི་སྒྲོ་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གི། ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཁྱོད་པར་ཕྱ་མོ་འབྱེད་པར་རྩོམ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོ་ས་བྲལ་ཟེར་བའི་ཁྱོད་རང་གི་
 གཅིགས་བོ་དེ་ཉིད་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཡོད་པ། མེད་
 པ། གཉིས་ཀ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་སྒྲོ་བུར་པའི་སྒྲོན་ཞིག་ཆགས་པས་ཀྱན་སྦྲང་ཆེད་དུ་
 སྒྲོག་ན་མ་གཏོགས་དགག་བྱ་གང་ཡང་རུང་བ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་མེད་དགག་ཏུ་འཇོག་
 མ་ཤེས་ན་བོད་སྒྲོ་ས་སྒྲུན་བོ་དང་ཁྱོད་པར་མི་སྒྲུང་བས་སྒྲོའི་འཆར་ཚུལ་དང་ཆོག་གི་
 བརྗོད་ཚུལ་ཕྱ་མོ་ད་དུང་བསྐྱབ་དགོས་སྒྲུང་སྟེ། འདི་ནི་ངའི་གདམས་ངག་གོ། །དེ་བས་
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྟེང་དུ་མིང་གི་ཡར་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་བཀག་ཙམ་གྱིས་
 བདེན་སྟོང་དེ་ཉིད་དཔུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བསྐྱབས་
 ཤིང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་(༡༧བ)གོམས་པས་སྒྲོ་ས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོག་
 པར་གསུངས་ཏེ། ཅུ་ཤིར། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོ་ས་
 པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོ་ས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
 མདོར་བསྟན་ནས། རབ་བྱེད་ཉིར་བདུན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཡབ། རོན་དེ་
 གོམས་པར་བྱས་པས་ལྟ་ངན་གྱི་སྒྲོ་ས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཚས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །ཞེས་དང་།
རབ་བྱེད་བཙེ་བརྟུང་པར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་ལས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་
ནམ་ཉིག་ལས། །དེ་དག་སྦྱོས་ལས་སྦྱོས་པ་ནི། །སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་སྦྱིར་སྦྱོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱད་པར་དུ་བྱོད་ལྟ་བུའི་ཚོལ་ངན་གྱི་
སྦྱོས་པ་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་སྦྱོང་མེད་དགག་ཅམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བསྒྲོག་པར་གསུངས་སོ། །

འདིར་སྦྱས་པ། གོ་བོ་སྦྱོངས་པའི་ཡིད་མཁར་གནས་བྱས་ཏེ། །ཉེས་བཤད་ཚུ་ཡི་
གཟེགས་མ་འཐོར་བྱེད་པའི། །སྦྱོས་པའི་ཚུ་འཛིན་རང་སར་འདེངས་པ་དང་། །མཉམ་
དུ་ལྷགས་བཤད་ཉོན་མོའི་དབང་ལྷག་ཤར། །རང་ལྷགས་གཞག་པ་མི་མཁས་པར་བསྟན་
ཟེན་ཏོ། །

དོན་བསྟུས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ།

བཞི་པ་དོན་བསྟུས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ཡང་རང་ཅག་དལ་འབྱོར་
གྱི་ཉེན་ནི་ཐོབ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་ནི་མཛེས། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ནི་ཅུང་ཟད་ཤེས།
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚོ་མུ་མཐའ་བྲལ་བ་འདིའི་ནང་ནས་ཅི་ཐར་གྱི་འདུན་མ་ཞིག་ད་ལན་བསྐྱབ་
དགོས་པའི་དུས་འདིར། སྦྱིར་བྱེད་དབུས་གཙང་གི་མཚན་ཉིད་པ་ད་ལྟ་ཐོས་བསམ་གྱི་
གྲར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་རུང་ཞིག་གི་
ལམ་ནས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་བསྟོན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ངེས་ཤེས་
གཏིང་ཚུགས་འདྲོངས་པ་རེ་བྱས། (༡༡ན)ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་གཞི་རྩ་དོ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་

ལ་གོ་བ་ཕྱ་མོས་དྲངས་པའི་སྒྲིང་བ་ཐན་ཐུན་མ་མཐའ་རྩོལ་བཅས་ཡན་ཆད་ཅམ་རེ་དྲངས།
 རི་ཅམ་ཤེས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་སྒྲིང་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བའི་ཉམས་ལེན་རེ་བྱས། ཡན་སེམས་བཅོས་
 མ་ཅམ་ཚུན་ཆད་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྤེལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིགས་མའི་
 དུས་འདིར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རིང་དུ་གནས་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདུན་པ་དྲག་པོས་བཏབ།
 རང་ཕྱོགས་ལ་ཁ་བལྟས་པའི་ཆོས་ཚུལ་གང་རུས་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཕྱོགས་
 ལ་ཞེ་སྤང་བའི་སྒྲོ་སྒྲུར་རན་སྤྲོས་ཕྱོགས་ལུང་གི་བསམ་སྒྲུར་བྱད་པར་དགོ་འདུན་སྤེ་
 རིས་སུ་བཅད་པའི་ཡུལ་གང་གཉན་སྒྲོ་སྒྲུར་བྱེད་པ་འདི་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ་རང་རང་གི་
 གངས་རིའི་ཁྲོད་གྱི་ཡུལ་སྤྲོངས་རི་ལྟར་རིགས་པ་རྣམས་སུ་བདེ་བར་གནས་ན་ཅི་མ་
 རུང་སྟམ་དུ་སྒྲུའི་གཏིང་ནས་སེམས་པ་ལེགས་ནའང་སྤྲིགས་མའི་དུས་གྱི་རང་ཚུལ་རྣམས་
 མཆོད་ལ་བ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། ཐོས་བསམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་མི་འཆོལ་
 བར་ཆོག་ཅོད་གྱི་ཟེ་འཐབ། སྒྲོམ་ཆེན་དུ་ཁས་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་མུ་རྟག་གི་ལྟ་བས་
 གཟེངས་མཐོ། གསང་སྤགས་པ་པལ་ཆེར་ལག་ལེན་གྱི་ཆོགས་འཆོ་བ་བསྐྱབ། གྲུབ་ཐོབ་
 ཏུ་གྲགས་པའི་པོ་རྒྱུད་རྣམས་འབྱུང་པོས་ཡིད་བསྐྱར་ཏེ་སྤང་བ་ལ་གང་དན་སྒྲིད་པའི་
 དུས་འདིར། ཁྲོད་གོ་བོས་ཀྱང་སྤགས་རྟེན་པར་སེམས་ཏེ། རྟེན་བཀྱར་རུང་ཟད་འཐོབ་
 པའི་བསམ་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མི་གཉིས་པའི་རྗེ་སྤྱ་མ་ཙོང་ཁ་བ་
 ཆེན་པོ་ལ་ཁ་སྤེབ་ལག་སྤེབ་གྱིས་མཐོ་འཆོམས་པ་ཆེ་ཆེར་བགྱིས་པ་དེ་དག་ལ་ཁོ་བོས་
 སྤྲིང་བཅེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་པས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གནས་རྣམས་རིགས་ལམ་
 དཔང་དུ་བཞག་ནས་ལེགས་པར་སུན་ཕྱུང་ཞིང་རྗེ་སྤྱ་མའི་(༡༡བ)དགོངས་པ་ཕྱ་མོ་མ་
 འདྲེས་པར་གསལ་བར་བྱས་པའི་དགའ་སྒྲོན་གྱིས་ཡི་རང་བར་བྱས་ཟིན་གྱི། ཕྱིན་ཆད་
 འདི་ལྟ་བུའི་ཡ་ང་བའི་གནས་ལ་འཇུག་པ་རིང་དུ་སྤྲོངས་ལ་བག་དང་ལྡན་བར་གྱིས་

གིག་དང་། མི་ཁོ་བོས་བྱང་རྩལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། རྒྱལ་བ་མ་ལམ་བ་དང་
རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལྷན་རིང་དུ་བསྟེན་པས་མཉེས་པར་
བྱས་ནས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱོད་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྩིས་དང་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་སྤར་ཡང་སྤྲས་པ། རབ་དཀར་ཆོགས་
གཉིས་ཤར་རིའི་ཅོད་པར་ནི། །འགྲོ་སྒྲིའི་གདུང་བ་འབྲོག་སྤྲད་མཁའ་ལ་འཛོགས། །
ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་ལྷུང་བས་འཛིན་མའི་དབལ། །ཐུབ་དབང་སྤྲ་བའི་ཉི་མ་ལྷམ་
མེར་གསལ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་གང་གི་བཀའ་ཡི་ཁྱུར། །མི་ཟད་རབ་ཏུ་ལྷེ་བས་བྲག་བ་
ཡི། །བསྟན་པ་འབྲོག་པའི་རལ་བ་ལྷུར་ལེན་པ། །འཛམ་གླིང་འདི་ན་སྡེ་བ་རྣམ་བཞིར་
བྲགས། །དེ་དག་འབྲེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་མཛོད། །མ་ཉམས་འཛིན་པའི་གནས་སུ་
བཀའ་སྤྲུལ་བྱིར། །ལུགས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་གང་ཡིན་པ། །བདེ་གཤེགས་གྲུབ་
མཐའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན། །ཐུབ་བསྟན་རིན་ཅེན་འབྱུང་བའི་སྒོ་གཅིག་ལ། །
འཕགས་ལུལ་མཁས་རྣམས་རྣམ་བཞིའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། །མི་མཐུན་གང་ཡིན་ཅ་ལྟར་
འདོར་བྱེད་ཀྱི། །ཐར་འདོད་འཇུག་པའི་དོགས་སུ་བསྟེན་པ་མིན། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དཀར་
པོའི་ས་འཛིན་གྱིས། །ཁོར་ལུག་ཁྱབ་ཀྱང་ཡིད་ལ་སྤྲོད་པ་ཡིས། །ཆེས་ཆེར་སྤྲུགས་པ་མི་
ཟད་བོད་ཀྱི་ལུལ། །ལྷ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁོ་ན་གཅེས་པར་འཛིན། །དོན་དམ་རྩིས་ཡོད་
ཆ་དང་བལ་བ་ལ། །ཀྱན་རྫོབ་རྒྱན་དང་ཆ་བཅས་བཀྲགས་ཡོད་འཛོག། །ལས་དང་འབྲས་
ལུའི་འབྲེལ་བའང་དེ་ལ་འདོད། །འདི་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །རང་(༡༥ན)
མཆོན་དམ་པའི་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཏེ། །སྤྱི་མཆོན་ཀྱན་རྫོབ་རྟོག་པའི་སྤྲང་བ་ཅམ། །
ཀྱན་རྫོབ་ལུགས་པས་དམ་པའི་དོན་ཐོབ་པ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་བ་ཡི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །
ལུལ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་བལ་བ་དོན་དམ་སྟེ། །འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ལུལ་སྤྲང་ཀྱན་རྫོབ་

ཙམ། །སྤང་ཡང་དོན་གྲིས་སྟོང་པ་བྱང་འཇུག་སྟེ། །འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཡི་གྲུབ་པའི་
 མཐའ། །ཆོས་ཀྱན་གདོད་ནས་དག་པ་དོན་དམ་སྟེ། །མ་བཏགས་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་ཀྱན་རྫོབ་
 ཙམ། །སྤང་སྟོང་ཆོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་བཞི་པ་དབུ་མ་པ་ཡི་ལྷགས། །
 འཕགས་ལུལ་མཁས་ལ་གྲགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི། །རང་རང་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་
 དེ་ཉིད་དེ། །ལུང་མེད་རིགས་བྲལ་ལྔ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། །བོད་སྒྲོམ་སྤྱན་བོའི་འདོད་
 པས་འདི་ལྟར་བཏགས། །ཁ་ཅིག་ཀྱན་རྫོབ་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་། །དམ་པའི་དོན་ནི་
 གཅིག་ཕུ་བདེན་པར་གྲུབ། །དེ་ཉིད་དྲི་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་
 བྱུང་པའི་ཁམས་ཡིན་ལོ། །ཀྱན་རྫོབ་རང་ཉིད་སྟོང་པས་ཆད་པ་སྟོང་། །དོན་དམ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པས་གཉིས་ཀའང་ཡིན། །ཅིག་ཙམ་མཐའ་གཉིས་ལྷུང་བའི་དབུ་མ་པ། །བྱོད་
 བྱི་སྟོན་མེད་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པ་ཡིན། །ལ་ལ་ཚུན་ལྷུང་བའི་བླ་བ་དང་། །མཁའ་ལ་
 འཛོགས་པའི་རི་བོང་འཛིན་པ་གཉིས། །འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །
 དབྱད་ཆེ་མེད་པས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བརྒྱག་
 པ་ལ། །ངོ་ཆ་བོར་ཉེ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྒྲོམ། །དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་ངེ་ཙམ་སྒྲོས་ན་ཡང་། །
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་མ་གཤམ་ན། །སྟོབས་ཆེན་ཆད་མཐར་ལྷུང་བའི་དབུ་མ་
 པ། །བྱོད་བྱི་སྟོན་མེད་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པ་ཡིན། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཙས་པ་
 མཐའ་དག་གི་ །ཆོག་ལ་མ་བཏགས་དོན་ལ་མ་དབྱད་པར། །(༡༦)ཀྱན་པོ་གཅིག་ནས་
 གཅིག་རྒྱ་བརྒྱད་པ་ཡི། །ཟབ་མེད་དོན་ལ་གྲུང་བ་འདི་སྐད་ཐོས། །སྤང་བྱིད་འཁོར་འདས་
 སྟོང་བཅུད་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་གཞན་པ་མ་མཆིས་ཕྱིར། །སྤང་
 བ་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་དེ་ནས་ནི། །སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །
 འཛིན་པ་དང་བྲལ་གསལ་ལ་ངོས་བབྱང་མེད། །མ་བཙས་ལྷན་གྲུབ་གཞུག་མའི་ངོ་བོ་

དེ། །དམ་པའི་དོན་གྱི་གནས་ལྷགས་གཅིག་པུ་སྟེ། །སྤང་སྤྱང་ཚོགས་པའི་བྱང་འདུག་
 ཡིན་ནོ་ལོ། །ནམ་ཤེས་ལྷང་པོ་འདུས་བྱས་བསྐྱུ་བའི་ཚོས། །བཙོས་མིན་འདོད་པ་སྤྱན་
 པོའི་རང་བཟོ་སྟེ། །མ་སྦྱས་འབྲས་བྱ་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་པ། །ཁྱོད་ནི་སྤྱན་མེད་གྲུབ་མཐའ་
 ལྷ་པ་ཡིན། །འཛིན་པ་དང་བྲལ་གཞུག་མའི་ངོ་བོ་དེ། །རང་ཉིད་གསལ་ཞིང་ཡུལ་གཞན་
 མི་སྤང་ན། །མདོ་སེམས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་ཡི། །རང་རིག་འཛིན་ནམ་ཉིད་
 ལས་འོས་ཅི་ཡོད། །ཡང་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱག་རྒྱ་ཆེ། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་
 ལའང་མངའ་བའི་བྱིར། །ཤེས་བྱའི་ནམ་པ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་བའི། །ནམ་ཀུན་མཁུན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེང་ནས་གྲུབ། །འཛིན་པ་དང་བྲལ་མཁའ་ལྷར་ངོས་བབྱང་མེད། །ནམ་འགྱུར་
 སྤྱ་ཚོགས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་པ་ཡི། །རིག་པའི་ངོ་བོ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ནི། །ཐར་པ་ཡིན་ཞེས་
 སེར་སྦྱ་པ་ཡི་ལྷགས། །འདི་དག་འདི་ལྟའི་ཉེས་པས་གོས་ན་ཡང་། །ད་དུང་འདི་ཉིད་
 ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ཞེས། །རང་གིས་རང་ཉིད་འཚོང་བའི་དོན་མཐུན་པ། །མཁས་ལ་
 མཁས་པར་གྲགས་པ་མིན་ན་རུང་། །རྒྱ་ཆེན་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཡང་
 དག་རིགས་པའི་ལམ་སྤང་མ་འགྲིམས་པར། །དགོངས་དོན་ནོར་བུའི་བརྟག་དབྱང་སྤྱ་
 འདོད་པའི། །སློ་བྱོས་ཅིང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྤྱད་སྤྱས། །འཛིན་པའི་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་
 བཀག་པ་ཡི། །སྤྱོས་བྲལ་མེད་(༥༥)དགག་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར། །མེད་དགག་དམ་
 པའི་དོན་དུ་མི་རུང་ཞེས། །མཐའ་བཞིའི་སྤྱོས་བྲལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྤྱས། །སོ་སོ་སྦྱེ་
 བོ་བློས་དང་བསམ་པ་ཡིས། །མཐའ་བཞིའི་སྤྱོས་བྲལ་ནམ་ཡང་མ་རྫོགས་པར། །མཉམ་
 པར་གཞག་པའི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིས། །སྤྱད་ཅིག་གཅིག་ལའང་མདོན་སུམ་འགྱུར་
 ཞེས་སྤྱོག། །བདེན་འཛིན་མིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། །བདག་མེད་མིན་པའི་
 མཐའ་བཞིའི་སྤྱོས་བྲལ་དང་། །བློས་བསམ་མེད་བྱིར་བསྒྲུམ་བྱང་ཤེས་རབ་སོགས། །

ཁྱོད་མིན་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ངེ་ལྟར་གཤམ། རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་ཇེ་བཙུན་འཇམ་
བའི་དབྱངས། འུས་མཐའ་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་ལྟར་སྤངས་ཏེ། ཡང་དག་ལྟ་བུའི་མཆོད་
སྒྲིག་མཛད་པ་ན། རྒྱལ་བར་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་མིག་སྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་
དག་གི་ང་རོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བསམ་པས་ལོག་པར་བསྐྱབས་པ་ཡི། དམ་པ་སྤྲད་པའི་
ལས་ལ་ལྷགས་ནས་ནི། ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ངེ་ལྟར་འགྱུར། ཆོ་འདིའི་རྟེན་དང་བཀྱར་
སྟེ་དོན་ཅུང་ཞིང་། ལུས་སྒོག་ལྟར་དུ་འཛིན་པའི་ངང་རྒྱལ་སྐྱེད་པ། མི་བཟད་ལས་ལ་
སྐྱེད་ཆད་མི་འཇུག་པའི། བག་ཡོད་གོ་ཆ་སྐྱེད་པོ་བགོས་ན་ལོགས། ཁོ་བོས་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མི་པམ་ཆོས་ཇེ་ཡི། ཞབས་
པད་རིང་དུ་བསྐྱེད་ལ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི། དམན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བརྟེ་བར་བྱ། མང་ཐོས་
མཁའ་ལ་རྣམ་པར་དབྱད་པའི་སྒོ་ཡི་ཟེར་འགྲེད་གཤམ་བྱའི་གནས་ཀྱན་མཛོན་པར་གསལ་
བའི་སྒོ་མིག་ཅན། གཞུང་ལྷགས་དན་པའི་སྐྱེད་པ་མཐའ་དག་ལྟར་བར་འཛིན་བྱེད་སྒོ་
བཟང་སྒོ་ཡི་པསྒོ་རྒྱས་པ་འཇུམ་པའི་གཉེན། ལྷང་རིགས་མགྲོགས་འགྲོའི་ལྷགས་ཀྱིས་
བགྲོད་པས་སྒྲོབས་པ་མི་ཟད་སྒྲུབ་པའི་དཀྱིལ་(༥༧བ)འཁོར་གཤམ་བྱའི་མཁའ་ལ་ཆེར་
འཕགས་པ། དཔལ་ལྷན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ས་གསུམ་འགྲོ་ན་ལྟམ་
མེར་གསལ་བ་སྒྲུབ་པ་ཉི་མ་གཅིག་ཤུ་ཡིན། །

ཞེས་ལྟ་བ་དན་པ་རྣམ་པར་སྐྱེད་འབྱེད་པ་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་
བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱེད་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆེས་ཆེར་མང་དུ་བཀྱིས་པ་འདི་ནི། ཇེ་བཙུན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་སྒོལ་སྐྱེད་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུང་སྒྲོས་ཆེན་
མོ་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དག་ལས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྷགས་འགྲེལ་རྒྱལ་སྐྱེ་
དང་ཁྱོད་པར་དུ་ལྟ་བུའི་གནད་ཀྱི་འགངས་ཁོག་མང་པོ་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་

མ་ཤོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། གོ་བོའི་སྟོན་པ་བསྟན་ནམས་སེང་གེ་ཞེས་བྱ་བས་ལུང་
རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པས་སུན་འབྲིན་པའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་ཡི་གེའི་ཁུར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བ་
ཞིག་བགྱིས་པ་ལས་ཏ་ཅང་མི་འཚམ་པའི་གནས་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་ཚར་བཅད་ཀྱི་བརྒྱལ་
ལན་ཅུང་ཟད་བགྱིད་དགོས་སོ་ཞེས་རྒྱུ་རེད་པོ་ནས་ནན་གྱིས་བསྒྲུལ་བའི་ངོ་མ་བསྒྲོག་
སྟེ། རྗེ་སྤྱ་མ་ཡབ་སྤྱས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་གནད་ལ་
གཞན་དུ་མི་འབྱུག་པའི་གཟེར་ཐེབས་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཅུན་པ་འཇམ་དབྱངས་
དགའ་བའི་སྟོ་གྲོས་གྱིས་གསེར་འབྲུང་ཞེས་བྱ་བ་མེ་མོ་བྱའི་ལོ་གྲོ་བཞིན་སྒྲ་བའི་དཀར་
ཕྱོགས་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བཀོད་པ་འདིས་
ཀྱང་ལྷ་ངན་གྱི་སུན་པ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སེལ་རུས་པར་གྱུར་ཅིག །གིང་སྤྱེལ་
ལོར་པར་ཁང་ཆེན་མོར་གསར་བསྒྱུན་གྱིས་བཞུགས།

༡༡༡། །འདམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། །

།པོད་གཉིས་པ།།

མེར་གཏུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཛོལ་བསྟུ་སྒྲིག་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས། །

སྤྱི་ལོ་༡༠༠༩་ལྷ་པ་༥་ཚེས་༥་ལོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་གྲང་རྩ་ཉོད་ལྷ་པའི་

ཚེས་༡༥་ལྷ་པ་བཟང་པོར།

《གངས་ཅན་ཁྱད་ལོར་》 དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོའི་བསྟུ་སྒྲིག་དང་
ལས་ཁུགས་མི་སྣའི་མཆན་ཐོ།

བསྟུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་པ་གཙོ་བོ། སྒོ་བཟང་ལུན་གྲུབ། དབང་གྲགས། ཆེ་རིང་།

བསྟུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་པ་གཞོན་པ། སྒོ་བཟང་སྟོབས་བདུ། སུར་བུ་ཚོས་འཕེལ།

ལས་ཁུགས་མི་སྣ། སྒོ་བཟང་ཚོས་འབྱོར། རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ། གྲགས་པ་ཀུན་ལྟན། ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ།

སྒོ་བཟང་འཕགས་མཆོག །སྟན་གྲགས། སྒོ་བཟང་འཛིགས་མེད། ཆེ་རིང་མ།

བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས། དོ་རྩེ་མཆོ། སྟན་པ། ལྷག་པ་སྒྲོལ་མ། ཆེ་རིང་ཚོས་སྒྲོན།

ལྷ་སྒྲིད། བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན།

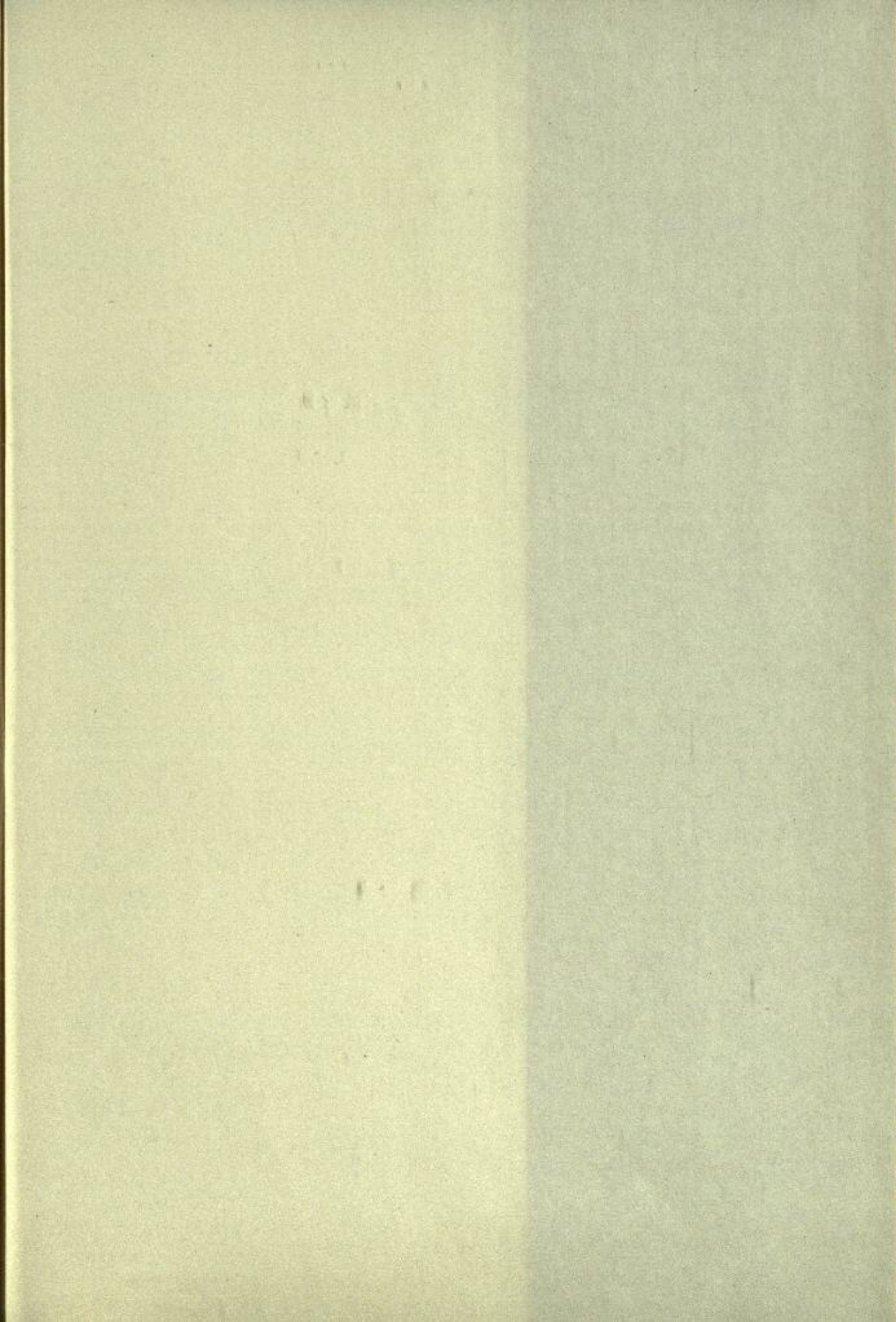
དེབ་འདིའི་ཁུ་དག་དང་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། སྒོ་བཟང་ཚོས་འབྱོར། སུར་བུ་ཚོས་འཕེལ། རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ།

ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ། སྒོ་བཟང་འཕགས་མཆོག །སྟན་གྲགས།

སྒོ་བཟང་འཛིགས་མེད། ལྷག་པ་སྒྲོལ་མ།

སྒོག་འབྲུལ་ཡིག་འཇུག་པ། བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། ཆེ་རིང་ཚོས་སྒྲོན། ལྷ་སྒྲིད། སྟན་པ། ལྷག་པ་སྒྲོལ་མ།

བར་སྒྲིག་ལག་ཅུལ་པ། བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས།

གངས་ཅན་ཁྱད་ལོར་དཔེ་ཆོག་ས།
པོད་མེད་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་བཞི།